Τό σπίτι τοῦ παιδιοῦ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1952
ΕΤΟΣ Γ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 67 (19)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα . . . . » 50.000
Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

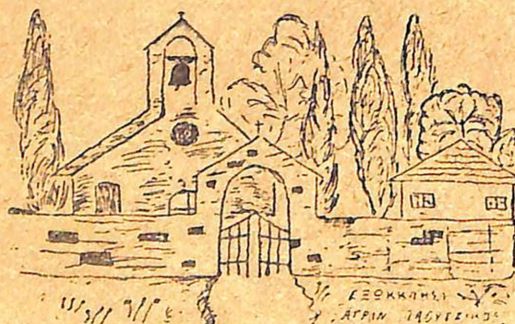

Ὁ Δημήτριος Σύρρος μὲ ἐρωτᾶ: 1) Μήπως γνωρίζετε ἀπὸ ποῦ πῆρε τὸ ὄνομά της ἡ ἐπαρχία Φυλλίδος; 2) Πῶς γίνεται ἡ μεταβίβαση τῶν πλοίων διὰ τῆς διώρυγος τοῦ Παναμᾶ, ἀφοῦ ἡ μιὰ θάλασσα εἶναι πιὸ χαμηλὴ ἀπὸ τὴν ἄλλη;

Ἀπάντηση: 1) τὸ ὄνομα τῆς ἐπαρχίας Φυλλίδος προέρχεται ἀπὸ τὴν Φυλλίδα παλαιὰν χώραν στὸ Παγγαῖον. Ἀναφέρεται δὲ καὶ ἀπὸ τὸν Ἡρόδοτον. Εἶναι κατὰ συνέπειαν ὄνομα παλαιότατον. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸ ὄνομα τῆς ἐπαρχίας ἔχει σχέσιν μὲ τὴν Φυλλίδα (Φυλλὶς - ίδος) τὴν θυγατέρα Σιθῶνος, τοῦ βασιλέως τῆς Θράκης. Πρέπει νὰ σοῦ πῶ ἐδῶ ὅτι Θράκη κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἐλέγετο πᾶσα ἡ χώρα μεταξὺ Στρυμόνος καὶ Πόντου μέχρι τοῦ ποταμοῦ Σαύου. (Παραπόταμος τοῦ Δουνάβεως). Καὶ πολλὲς φορὲς μὲ τὴν γεωγραφικὴ ἔννοια Θράκη ἐννοοῦμε καὶ ὁλόκληρη τὴ Μακεδονία.

Ἡ Φυλλὶς ἐφιλοξένησε τὸν Δημοφῶντα, γιὸ τοῦ Θησέα καὶ τῆς Φαίδρας καὶ βασιλέα τῶν Ἀθηνῶν, ποὺ ἐπέστρεφε ἀπὸ τὴν Τροία. Τὸν ἀγάπησε καὶ ἀρραβωνιάστηκαν. Προτοῦ ὅμως γίνουν οἱ γάμοι ὁ Δημοφῶν ἀνεχώρησε στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ κανονίσῃ τὶς δουλειές του. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ξαναγύρισε στὴν προθεσμία ποὺ εἶχε τάξει ἡ Φυλλὶς αὐτοκτόνησε, ἀφοῦ κρεμάστηκε ἀπὸ κάποιο δένδρο. Οἱ θεοὶ τότε, τὴν μεταμόρφωσαν σὲ ἀμυγδαλιά. Ἀπὸ τὸ ὄνομα αὐτὸ νομίζω πὼς προέρχεται τὸ ὄνομα τῆς ἐπαρχίας σας.

2) Πρῶτ' ἀπ' ὅλα θεωρητικῶς τουλάχιστον δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀπολύτως θάλασσα τῆς ὁποίας ἡ ἐπιφάνεια νὰ εἶναι εἰς μεγαλύτερον σημεῖον μιᾶς ἄλλης. Ὁ νόμος τῶν «συγκοινωνούντων ἀγγείων» ἐφαρμόζεται καὶ στὴν περίπτωση τῆς θαλάσσης. Λέω δὲ θεωρητικῶς τουλάχιστον, διότι ἡ θάλασσα ἐν τῷ συνόλῳ της λόγω τῶν «παλιρροιῶν» δὲν εὑρίσκεται πάντοτε στὸ ἴδιο ἀκριβῶς ἐπίπεδο. Ἐν πάσῃ περιπτώσει στὴν περίπτωση τοῦ Παναμᾶ δὲν ὑπάρχει θάλασσα ποὺ νὰ εἶναι ἡ μιὰ ὑψηλότερη ἀπὸ τὴν ἄλλη. Ἁπλῶς ἡ διώρυγα τοῦ Παναμᾶ ποὺ ἑνώνει τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανὸ (θάλασσα Ἀντιλλῶν) μὲ τὸν Εἰρηνικὸ εἶναι κλιμακωτή: Ἔχει μῆκος 78 χιλιομέτρων. Ἔχει τρεῖς μεγάλους ὑδατοφράκτας ἀπὸ κάθε πλευρά: Τὸ πλοῖο εἰσέρχεται στὴν πρώτη ἂς ποῦμε δεξαμενή: Τότε κλείνονται τὰ στόμια τῆς διώρυγος καὶ ἡ δεξαμενὴ ἀρχίζει νὰ γεμίζῃ νερά. Ὅταν τὸ πλοῖο πλησιάσῃ τὴ δεύτερη δεξαμενή, ἔχει κιόλας φθάσει μὲ τὸ ἀνέβασμα τῶν νερῶν, στὸ ὕψος της. Ὅταν φθάσῃ στὴν πιὸ ψηλὴ δεξαμενὴ ἀρχίζει νὰ κατεβαίνῃ τὴν κλίμακα τῶν δεξαμενῶν διὰ τῆς ἀπορροφήσεως τῶν ὑδάτων.

ΕΞΩΚΚΛΗΣΙ
(Σκίτσο Ἀγριν. Λαουτζίκου)

Ὁ Νικόλαος Βλάχος μὲ ἐρωτᾶ: Πῶς γυρνάει ἡ γῆ καὶ πῶς στέκεται στὸν ἀέρα;

Ἀπάντηση: Πρῶτα - πρῶτα ἡ γῆ δὲν στέκεται στὸν ἀέρα. Ὁ ἀέρας ἢ καλλίτερα ἡ ἀτμόσφαιρα ποὺ εἶναι γύρω ἀπὸ τὴ γῆ εἶναι ἕνα μ' αὐτή. Εἶναι κι' αὐτὸς σὰν ἕνα ἀναπόσπαστο περίβλημά της. Ἡ Γῆ λοιπὸν μὲ τὸ ἀέρινο αὐτὸ περίβλημά της, τρέχουν μέσα στὸ ἄπειρο ἡ δὲ κινήσεις τους εἶναι κανονισμένες μὲ βάση ἐκεῖνο ποὺ ἐπιστημονικὰ λέμε παγκόσμιο ἕλξη. Ὅσο γιὰ τὶς κινήσεις τῆς γῆς αὐτὲς εἶναι πολλές: Τὶς μετρᾶνε σὲ 14. Οἱ κυριώτερές της κινήσεις εἶναι: Ἡ γῆ γυρίζει περὶ τὸν ἄξονά της. Καὶ γιὰ νὰ κάμῃ τὸ γύρο αὐτὸ χρειάζεται ἕνα ἡμερόνυχτο (24 ὧρες). Ἡ γῆ γυρίζει γύρω ἀπὸ τὸν Ἥλιο. Καὶ χρειάζεται γι' αὐτὴ τὴν περιφορὰ ἕνα χρόνο! Ἔχει ἐπίσης τὴ λεγομένη μετάπτωση ποὺ χρειάζεται περίοδο 26.000 χρόνων, ἡ κλόνησῃ ποὺ χρειάζεται περίοδο 18½ ἐτῶν, ἡ κίνησῃ της μαζὶ μὲ τὸν ἥλιο καὶ ὅλο τὸ ὑπόλοιπο ἡλιακὸ σύστημα. Καὶ αὐτὸ τὸ τρέξιμο γίνεται μὲ ταχύτητα 20.000 τὸ δευτερόλεπτο. Ἐπίσης ἡ Γῆ κινεῖται μὲ τὸ Γαλαξία μὲ ταχύτητα 600 χιλιόμετρα κάθε δευτερόλεπτο. Ἀλλὰ καλλίτερα μὴν μπερδεύεστε. Εἶναι ἀρκετὸ πρὸς τὸ παρὸν νὰ ξέρετε πὼς ἡ Γῆ κινεῖται γύρω ἀπὸ τὸν ἄξονά της, γύρω ἀπὸ τὸν Ἥλιο, καὶ μαζὶ μὲ τὸν Ἥλιο στὸ ἄπειρο.

Τὸ «Ἀρκάδι» μὲ ἐρωτᾶ: 1) Ποιὸς ἐφεῦρε τὸ ραδιόφωνο; 2) Τὰ σκυλιὰ τοῦ Ἁγίου Βερνάρδου ἠμποροῦν νὰ ζήσουν σὲ μέρη ποὺ δὲν εἶναι χιονισμένα. 3) Εἶναι ἀλήθεια αὐτὸ ποὺ λένε ὅτι τὸ ἱερὸ τῆς Ἁγίας Σοφίας στὴν Κωνσταντινούπολη εἶναι κλειστὸ καὶ καμμιὰ δύναμη δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ἀνοίξῃ;

Ἀπάντηση: 1) Δὲν εἶναι βέβαια ἕνας ὁ ἐφευρέτης τοῦ ραδιοφώνου. Τὸ ἀρχικὸ τὸ λεγόμενο ἀσύρματο τηλέφωνο καὶ συνέχεια τὸ ραδιόφωνο δὲν εἶναι παρὰ ἐφαρμογὲς καὶ τελειοποιήσεις τοῦ ἀσυρμάτου τηλεγράφου. Δὲν θὰ ἦταν δὲ κανεὶς ἔξω ἀπὸ τὴν πραγματικότητα ἂν ἔλεγε ὅτι ὁ πραγματικὸς ἐφευρέτης καὶ τοῦ ραδιοφώνου εἶναι ὁ Μαρκόνι.

2) Γενικὸς κανὼν εἶναι ὅτι ὅλα τὰ ζῶα μποροῦν νὰ ζήσουν σὲ κλίματα ἄλλα ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ ἐγεννήθησαν. Ἀναμφισβήτητο εἶναι ὅτι τὰ σκυλιὰ τοῦ Ἁγίου Βερνάρδου μποροῦν νὰ «ἐγκλιματισθοῦν» σὲ ἄλλας πιὸ θερμὲς χῶρες! Πρέπει ὅμως νὰ εἰπωθῇ ὅτι ἕνα ζῶο, ὁποιοδήποτε, συνηθισμένο στὰ κρύα καὶ ξηρὰ κλίματα, θὰ ὑποφέρῃ ἀσφαλῶς στὰ ὑγρὰ καὶ θερμὰ κλίματα. Καὶ ἴσως δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ ἀνθέξῃ! . . .

3) Ὄχι. Δὲν εἶναι ἀκριβές. Γύρω ἀπὸ τὴν Ἁγία Σοφία ὑπάρχουν χίλιοι δυὸ θρύλοι καὶ παραδόσεις. Μὰ πρέπει νὰ τοὺς πάρουμε σὰν τέτοιους καὶ ὄχι σὰν ἱστορικὴ ἀλήθεια!

Ὁ Παναγιώτης Καψάλης (Καρδίτσα) μὲ ἐρωτᾶ: 1) Ὑπάρχουν σήμερα μαντεῖα; 2) Ἕνας ἄνθρωπος πόση ὥρα μπορεῖ νὰ κρατήσῃ τὴν ἀναπνοή του; 3) Ὑπάρχουν δαιμόνια;

Ἀπάντηση: 1) Ὄχι. Μαντεῖα δὲν ὑπάρχουν σήμερα! Μαντεῖα φυσικὰ ὑπὸ τὴν μορφὴ τῶν ἀρχαίων. Διότι δυστυχῶς «μέντιουμ», «χαρτορίχτρες», «καφετζοῦδες» κλπ. καὶ μὲ ὠργανωμένη μάλιστα ἐργασία ὑφίστανται χάρις εἰς τὴν ἀφέλεια τῶν πελατῶν των.

2) Ἕνας ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ κρατήσῃ τὴν ἀναπνοή του καὶ τρία λεπτά. Πάντως ἐξασκημένοι δύτες καὶ περισσότερο. Ὁ μέσος ὅρος χρόνου ποὺ μπορεῖ νὰ κρατηθῇ ἡ ἀναπνοὴ εἶναι 45 - 60 δευτερόλεπτα.

3) Ἡ θρησκεία μας παραδέχεται αὐτὰ ὡς πνεύματα πονηρὰ καὶ ἀκάθαρτα, ἀγγέλους κατὰ πρῶτον, ἀλλ' ἐκπεσόντας μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ των Σατανᾶ, λόγῳ ἀλαζονείας, καὶ ἀντενεργείας κατὰ τοῦ θείου θελήματος. Ἡ ἐκκλησία ἔχει καὶ — ἐξορκιστηρίους εὐχάς.

ΑΡΧΑΙΑ ΤΡΙΗΡΗΣ
(Σκίτσο Στεφ. Χαρακόπη)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Ἡ μεγάλη καὶ μικρὰ ἄρκτος καὶ ἡ νύμφη Καλλιστὼ

Ἦταν ὄμορφο ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Χαρὰ Θεοῦ. Ὁ παπποὺς μὲ τὰ τρία του ἐγγόνια κύτταζαν πρὸς τὸν οὐρανό. Κουβέντιαζαν ἀπὸ πολλὴ ὥρα γιὰ τὰ θαυμάσια τοῦ ἀπέραντου στερεώματος. Γιὰ τοὺς κόσμους τοῦ ἄπειρου σύμπαντος. Γιὰ τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἥλιων καὶ τὶς ἀφάνταστες ἀποστάσεις τῶν ἥλιων αὐτῶν ἀπὸ τὴ Γῆ.

—Ἀλήθεια, παππού, εἶπε σὲ μιὰ στιγμὴ ἡ Τασία. Εἶναι ἀλήθεια, πὼς ὑπάρχουν ἄστρα ποὺ ἀπέχουν ἀπὸ τὴ Γῆ τόσο πολὺ ὥστε τὸ φῶς τους κάνει χιλιάδες χρόνια γιὰ νὰ ἔλθη σὲ μᾶς;

— Καὶ βέβαια εἶναι ἀλήθεια, εἶπε ὁ παππούς. Σημειῶστε πὼς τὸ φῶς τοῦ ἥλιου ποὺ ἀπέχει ἀπὸ τὴ Γῆ μας 149.481.000 χιλιόμετρα χρειάζεται γιὰ νὰ φθάση στὴ Γῆ 8,3 λεπτὰ τῆς ὥρας. Φαντασθῆτε, λοιπόν, παιδιά μου, πόσο π.χ. ἀπέχει ὁ Πολικὸς ποὺ τὸ φῶς του γιὰ νὰ φθάση στὴ Γῆ θέλει τριάντα ἑξήμισυ ὁλόκληρα χρόνια. Καὶ σκεφθῆτε σὲ τί ἀστρονομικοὺς ἀριθμοὺς θὰ φθάσουμε ἂν λογαριάσουμε πὼς σ' ἕνα δευτερόλεπτο τὸ φῶς διατρέχει 299.780 χιλιόμετρα.

— Καὶ ποιὸς εἶναι ὁ Πολικός; ρώτησε ὁ Κωστάκης.

— Τὸ τελευταῖο ἀστέρι στὴν οὐρὰ τῆς Μικρᾶς Ἄρκτου εἶπε ὁ παππούς.

Καὶ ὁ παπποὺς γύρισε πρὸς τὸ Βορρᾶ. Νὰ βλέπετε, τοὺς εἶπε, τὴ μεγάλη Ἄρκτο; Εἶναι τὰ ἑπτὰ αὐτὰ μεγάλα ἀστέρια ποὺ φαίνονται πάνω ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ βουνό. Τὰ τέσσερα σχηματίζουν, καθὼς βλέπετε, ἕνα σὰν τετράγωνο πλαίσιο. Καὶ τὰ τρία ἄλλα μιὰ οὐρά.

—Ὄχι ἴσια, παρατήρησε ὁ Γιῶργος.

— Δὲν εἶναι στὴν ἴδια εὐθεία τὰ τρία αὐτὰ ἀστέρια πρόσθεσε ὁ παππούς. Καὶ τώρα προσέξετε συνέχισε ὁ παππούς. Ἀπὸ τὰ δύο τελευταῖα ἄστρα τοῦ πλαισίου πάρετε μιὰ εὐθεία πρὸς τὰ δεξιά. Δὲν συναντᾶτε ἕνα ἀστέρι; Αὐτὸς ἀκριβῶς εἶναι ὁ πολικός. Καὶ ἅμα βρῆτε τὸν Πολικὸ μπορεῖτε νὰ δῆτε καὶ τὴ Μικρὰ Ἄρκτο ποὺ εἶναι πιὸ μικρὴ καὶ λιγώτερο λαμπερὴ ἀπὸ τὴ Μεγάλη μὰ ἔχει σχεδὸν τὸ ἴδιο σχῆμα.

— Τὰ εἶδα εἶπε χαρούμενη ἡ Τασία.

— Κι' ἐγώ, κι' ἐγὼ εἶπε ὁ Κωστάκης.

Μὰ σὲ κάτι νομίζω μᾶς χρησιμεύει ὁ πολικός, εἶπε ὁ Γιῶργος.

— Τὰ ἀστέρια αὐτά, ἀπάντησε ὁ παππούς, δὲν δύουν ποτέ. Τὰ βλέπουμε ἐκεῖ πρὸς τὸν Πόλο. Εἰδικῶς ὁ Πολικὸς μένει καὶ ἀκίνητος στὸ ἴδιο σημεῖο δείχνοντας στὸ Βορρᾶ. Ἔτσι οἱ ναυτικοί μας τὶς ξάστερες νύχτες μποροῦν νὰ προσανατολισθοῦν, καὶ νὰ κανονίσουν τὴν πορεία τους.

Σᾶς εἶπα ὅμως ὅλα αὐτὰ παιδιά μου «παρατήρησε ὁ παπποὺς» ἀλλὰ ξέχασα νὰ σᾶς πῶ πὼς ἡ Μεγάλη Ἄρκτος εἶναι ἡ ὡραία νύμφη Καλλιστώ.

—Ἀλήθεια, παππού, ρώτησε ἡ Τασία. Τί ἦταν οἱ Νύμφες;

—Οἱ Νύμφες παιδιά μου ἦταν θυγατέρες τοῦ ὠκεανοῦ. Λένε ὅμως πὼς ἦσαν θυγατέρες τοῦ Δία καὶ πολλοὶ πὼς ἦσαν γεννήματα τῶν δένδρων καὶ μάλιστα τῶν Δρυῶν. Εἶδα μάλιστα νὰ γράφουν κάπου πὼς ὡρισμένες Νύμφες εἶχαν γεννηθῆ ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ Οὐρανοῦ. Μὰ οἱ περισσότερες εἶχαν γεννηθῆ ἀπὸ τοὺς ποταμούς. Αἱ Νύμφαι ἦσαν θεὲς ἦσαν ὅμως θνηταί. Σ' αὐτὸ ἀκριβῶς διέφεραν ἀπὸ τοὺς ἄλλους θεούς.

—Ὅτι οἱ θεοὶ ἦταν ἀθάνατοι, ἐνῶ αὐτὲς ἦταν θνητές, διάκοψε συμπληρώνοντας ὁ Γιῶργος.

—Ἀκριβῶς ἔκαμε ὁ παππούς. Ἀλλὰ καὶ οἱ Νύμφες ἦσαν σχεδὸν ἀθάνατοι. Γιατὶ ζοῦσαν χιλιάδες χρόνια. Κατὰ τὸν Ἡσίοδο ἡ Κορώνη, δηλαδὴ ἡ κουρούνα, τὸ γνωστό μας πουλί, ζῆ ἐννέα φορὲς περισσότερο ἀπὸ ὅσο ζῆ ὁ ἄνθρωπος. Ἡ ἔλαφος τέσσαρες φορὲς περισσότερο ἀπὸ ὅσο ζῆ ἡ κουρούνα καὶ τρεῖς φορὲς περισσότερο ἀπὸ τὸ ἐλάφι ζῆ ὁ κόρακας. ἐννιὰ φορὲς περισσότερο ἀπὸ τὸν κόρακα ζῆ ὁ φοίνικας.

—Γιὰ τὸ δέντρο πρόκειται, παππού, ρώτησε τώρα ὁ Κωστάκης.

—Ὄχι βέβαια γιὰ τὸ δέντρο, ἀλλὰ γιὰ τὸ πουλί. Ὁ φοῖνιξ εἶναι μυθολογικὸ πτηνὸ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ εἰδικώτερα τῶν ἐγκατεστημένων στὴν Αἴγυπτο. Εἶχε, λέει, μέγεθος ἀετοῦ καὶ ζοῦσε 500 χρόνια. Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ πεθάνη ἔχτιζε τὴ φωλιά του μὲ ἀρωματικὰ ξύλα. Στὸ μεταξὺ ἡ φωλιά του ἔπιανε φωτιὰ ἀπὸ τὶς θερμὲς ἀκτίνες τοῦ ἥλιου καὶ ὁ καϋμένος ὁ φοίνικας καιγόταν μαζὶ μὲ τὴ φωλιά του. Μὰ μὴ στενοχωρηθῆτε γι' αὐτό. Γιατὶ ἀπὸ τὴ στάχτη τῆς φωλιᾶς καὶ τοῦ φοίνικα ξαναγεννιώτουν ἄλλος φοίνικας.

— Γι' αὐτὸ λέμε διέκοψε τώρα ὁ Γιῶργος «ὁ φοῖνιξ ἀναγεννᾶται ἐκ τῆς τέφρας του».

— Καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς, πρόσθεσε ὁ παππούς, οἱ Ἕλληνες μετὰ τὴν Ἐπανάσταση τοῦ 21 πῆραν τὸ φοίνικα γιὰ σύμβολο καὶ τὸν ἔβαναν σὲ νομίσματα καὶ σὲ σφραγίδες. Ἤθελαν μ' αὐτὸ νὰ συμβολίσουν τὴν ἀναγέννηση τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὴν ἀνυπαρξία της ὡς χώρας καὶ ἐθνικῆς ὀντότητας.

«ΠΟΙΜΕΝΙΣ»
(Σχέδιο ἀπὸ μνήμης)
(Σκίτσο τοῦ Ζωγράφου Ρενουάρ)

Καὶ γιὰ νὰ ξαναγυρίσουμε σὲ ὅσα λέγαμε, οἱ νύμφες ζοῦσαν δέκα φορὲς περισσότερο ἀπὸ τοὺς φοίνικας. Μπορεῖς, Κωστάκη, ποὺ εἶσαι καλὸς στὰ μαθηματικὰ νὰ μᾶς πῆς πόσα χρόνια ζοῦσαν οἱ νύμφες, ἂν πάρουμε γιὰ σωστοὺς τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ Ἡσιόδου καὶ σωστὸ ἀκόμη αὐτὸ ποὺ ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι, ὅτι, δηλαδή, ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι 96 χρόνια.

—Ἀμέσως παπποὺ εἶπε ὁ Κωστάκης. Εἶχα κιόλας κρατήση σημειώσεις.

Ἔκαμε μερικὲς πράξεις καὶ σὲ λίγο ἔδωσε στὸν παππού του ἕνα σημείωμα.

96Χ9 = 864Χ4 = 3.456Χ3 = 10.368Χ9 = 93.312Χ10 = 933.120.

— Πολὺ σωστό, εἶπε ὁ παπποὺς ὅταν κι' ἐκεῖνος λογάριασε καὶ ἐπανέλαβε τοὺς πολλαπλασιασμούς!

—Κατὰ τοὺς ἀρχαίους λοιπὸν οἱ Νύμφες ζοῦσαν 933 χιλιάδες χρόνια, μὰ ἡ Καλλιστὼ γιὰ τὴν ὁποία σᾶς μίλησα προηγουμένως δὲν φαίνεται νὰ ἔζησε τόσα πολλὰ χρόνια.

Ἦταν—συνέχισε ὁ παπποὺς—ἀπὸ τὶς πιὸ καλὲς καὶ τὶς πιὸ πιστὲς φιλενάδες τῆς Ἀρτέμιδας. Καὶ κυνηγοῦσε μαζί της. Ἦταν ἀκόμη πολὺ ὄμορφη, καὶ ἡ ὀμορφιά της τὴν κατάστρεψε. Καὶ τοῦτο γιατὶ ὁ Δίας τὴν ἀγάπησε καὶ ἡ Ἥρα στὸ θυμό της ἀπάνω τὴ μεταμόρφωσε σὲ Ἀρκούδα. Προτοῦ ὅμως γίνη ἀρκούδα ἡ Καλλιστὼ εἶχε γεννήσει ἕνα ὡραῖο γιό, τὸν Ἀρκάδα. Κι' αὐτὸν τὸν πῆρε ὁ παππούς του, ὁ Λυκαίων. Αὐτὴ ὅμως γύριζε μέσα στὰ δάση. Ὅταν πιὰ ὁ γιός της ἦταν μεγάλος ἡ μεταμορφωμένη σὲ ἀρκούδα μητέρα του Καλλιστὼ μπῆκε σὲ ἕνα ἄβατο ἱερό. Τότε ὅλοι οἱ Ἀρκάδες καὶ ὁ γιός της ἀκόμη ἔτρεξαν μὲ τὰ ὅπλα τους γιὰ νὰ τὴν σκοτώσουν.. Βέβαια ὁ Ἀρκὰς δὲν ἤξερε πὼς ἡ ἀρκούδα ἦταν ἡ μάννα του. Μὰ ὁ Δίας ποὺ τὰ παρακολουθοῦσε ὅλα ἔσπευσε καὶ προτοῦ προλάβουν οἱ ἄλλοι νὰ πραγματοποιήσουν τὸ σκοπό τους, τὴν ἔκαμε ἀστερισμό, τὴν κατηστέρισεν, ὅπως λένε στὶς μυθολογίες. Καὶ γίνηκε ἡ Μεγάλη Ἄρκτος ποὺ βλέπουμε. Μὰ τὰ βάσανα τῆς Καλλιστῶς δὲν ἐτελείωσαν ἐδῶ.

Ἡ Ἥρα ποὺ ἦταν πάντα θυμωμένη μαζί της παρεκάλεσε τὸν Ὠκεανὸν καὶ τὴν Τηθύν, τὴ γυναῖκα του, νὰ μὴ δέχωνται τὴν Καλλιστὼ στὰ βασίλειά τους καὶ τοῦτο γιὰ νὰ μὴ μολυνθοῦν τὰ νερὰ τῆς θάλασσας ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴ καθαρίζεται καθὼς θὰ ἐλούετο στὰ θαλάσσια ὕδατα κι' ἔτσι θὰ μποροῦσε νὰ λάμπη πιὸ πολὺ στὸν οὐρανό. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἡ Μεγάλη Ἄρκτος δὲν ξανατόλμησε νὰ κατεβῆ στὸν ὠκεανὸ γιατὶ φοβᾶται τὸν Ὠκεανὸ καὶ τὴ γυναῖκα του. Καὶ γυρίζει διαρκῶς γύρω ἀπὸ τὸν Βόρειο Πόλο καὶ πάντοτε πάνω ἀπὸ τὸν ὁρίζοντα. Ποτέ της δὲν κρύβεται. Ποτέ της δὲν δύει.

Καὶ αὐτὰ παιδιά μου εἶναι ἡ μυθολογία... ὑπάρχει ὅμως καὶ ἄφθονη λαογραφία γύρω ἀπὸ τὴ Μικρὴ καὶ τὴ Μεγάλη Ἄρκτο.

Ὁ πολικὸς π.χ. λέγεται καὶ ἄστρο τῆς Τραμουντάνας. Καὶ τοῦτο γιατὶ ὁ Βορηᾶς — ὁ κρύος καὶ τρομερὸς αὐτὸς ἄνεμος — λέγεται στὴ γλῶσσα τῶν ναυτικῶν κυρίως Τραμουντάνα. Μὰ ἡ Μεγάλη Ἄρκτος λέγεται Κιβωτὸς τοῦ Νῶε, Ἁμάξι τοῦ Δαυΐδ, Κάραβος, Ἀλετροπόδι, Συμπεθεριὸ καὶ Ἑφταπάρθενος χορός...

Μὰ γιὰ τὸ καθαρῶς λαογραφικὸ μέρος ἴσως σᾶς μιλήσω κάποια ἄλλη φορά.

Εἶχε ἄλλωστε περάσει ἡ ὥρα κι' ὁ παπποὺς ἔχει πάντα τὴ γνώμη πὼς τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ κοιμοῦνται ἐνωρὶς καὶ νὰ ξυπνᾶνε πρωΐ.

Α.Κ.Μ.

◆◆

Προαιρετικὲς εἰσφορὲς

Πήραμε τὶς παρακάτω προαιρετικὲς εἰσφορές:

Νικόλαος Εὐαγγέλ. Τσαμτσάκης (32—49)	1.000
Ἰωάννης Μαμπράκης (32—62)	2.000
Πολύδ. Σανδραβέλλης (32—63)	2.000
Στέλιος Ἀθαν. Κυριακίδης (33–5)	2.000

Ὁ τετραπέρατος Γιαννάκης

Οὔτε τὰ ὀχτὼ χρόνια του δὲν εἶχε κλείσει ἀκόμα ὁ μικρὸς Γιαννάκης, κι' ὅμως ἦταν τετραπέρατος διαβολάκος, ποὺ ὅλα τὰ κατάφερνε κι' ἤξερε νὰ τὰ βγάζη πέρα μιὰ χαρά. Συχνὰ ἄκουγε τὸν πατέρα του νὰ λέη:

— Γιὰ νὰ προκόψης στὴ ζωή, πρέπει νὰ σοῦ κόβη λίγο τὸ μυαλό.

Αὐτὸ εἶχε χαραχτῆ βαθειὰ στὸ νοῦ του, κι' ὅπως θὰ δοῦμε παρακάτω, κάθε φορὰ ποὺ ὁ Γιαννάκης τάβρισκε σκοῦρα, δὲν τάχανε καθόλου, οὔτε ἔκλαιγε, μὰ οὔτε καθότανε καὶ μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια. Ἔλεγε μέσα του: «πρέπει νὰ σοῦ κόβη καὶ λίγο τὸ μυαλό», κι' ἔξυνε τὸ μικρό του κεφάλι, γιὰ νὰ τοῦ κατέβη καμμιὰ καλὴ ἰδέα, ποὺ θὰ τὸν βοηθοῦσε νὰ ξεφύγη ἀπ' τὴν ἀναποδιά.

Τἄλλα παιδιὰ δὲν τὸν φώναζαν ποτὲ μὲ τ' ὄνομά του. Ἤτανε γνωστὸς μὲ τὸ παρατσοῦκλι: «ὁ τετραπέρατος». Στὸ σχολειὸ ἦταν ἕνας ἀπ' τοὺς πρώτους. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸν ἐμπόδιζε νὰ τρέχη ἔξω στὰ δάση καὶ στὰ λιβάδια, γιὰ νὰ χαρῆ τὸν ἐλεύθερο ἀέρα, καὶ γιατὶ ἀγαποῦσε πολὺ τὴ φύση.

Μιὰ ὡραία καλοκαιριάτικη μέρα, σηκώθηκε πρωΐ - πρωΐ γιὰ νὰ κάνη ἕναν περίπατο ὡς τὸ ἀντικρυνὸ βουναλάκι, ποὺ δὲν ἦταν καὶ πάρα πολὺ μακρυά. Πέρασε μέσ' ἀπ' τὸ πυκνὸ δάσος, ἀνέβηκε καὶ ξανακατέβηκε τὶς πλαγιὲς τοῦ βουνοῦ, ἤπιε δροσερὸ νερὸ ἀπ' τὴν πηγὴ ποὺ ἀνάβρυζε μέσ' ἀπ' τοὺς βράχους, τραγουδοῦσε, σφύριζε, χοροπηδοῦσε γεμᾶτος κέφι. Ἀφοῦ περιπλανήθηκε ἀρκετὲς ὧρες ἀποφάσισε νὰ γυρίση σπίτι του γιατὶ ἡ πεῖνα ἄρχισε νὰ τὸν κεντάη γιὰ καλά. Γιὰ νὰ κόψη δρόμο καὶ νὰ φτάση γρηγορώτερα, ἀκολούθησε ἕνα στενὸ μονοπάτι, ποὺ περνοῦσε ἀνάμεσα σὲ δυὸ βράχους.

Μαζύ του εἶχε πάρει τυρὶ καὶ ψωμί. Καθὼς ὅμως ἑτοιμαζόταν νὰ κόψη μιὰ φέτα μὲ τὸν σουγιά του ἄκουσε ἕναν δυνατὸ κρότο κι' εἶδε νὰ κατρακυλᾶ εἴκοσι βήματα μπροστά του ἕνα κομμάτι βράχου ποὺ εἶχε ἀποσπαστῆ ἀπ' τὸ βουνό.

Στὴν ἀρχὴ δὲν μπόρεσε νὰ διακρίνη τίποτα γιατὶ ἡ σκόνη τὸν τύλιξε σὰν πυκνὸ σύννεφο. Ὕστερα ὅμως, εἶδε μὲ τρόμο, πὼς ἕνας πελώριος ὄγκος εἶχε σφηνωθῆ ἀνάμεσα στοὺς δυὸ βράχους καὶ ἔφραζε τέλεια τὸ στενὸ δρομάκι.

— Πρέπει νὰ τοῦ κόβη κανενὸς τὸ μυαλό, εἶπε ἀπὸ μέσα του ὁ Γιαννάκης.

Ἔβγαλε τὴν σφυρίχτρα του καὶ σφύριξε δυνατά, μιά, δυό, τρεῖς φορές. Ὕστερα φώναξε:

Ποντίκια, ποντικάκια
Βοηθᾶτε τὸν Γιαννάκη
Τὸ βράχο νὰ περάση,
Κι' αὐτὸς γιὰ πληρωμὴ
Τυράκι καὶ ψωμὶ
Σὲ ὅλα θὰ μοιράση.

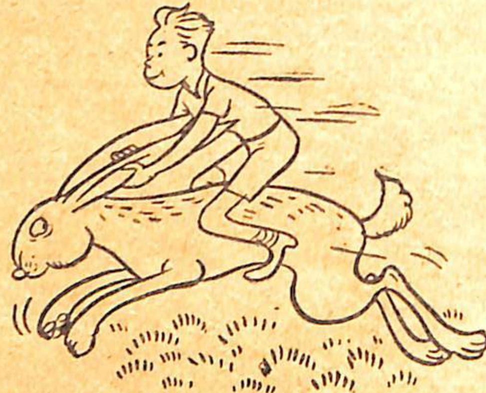
Καὶ λέγοντας αὐτὰ κουνοῦσε τὸ χέρι του ψηλά, κρατῶντας τὸ τυρί.

Δὲν πέρασε πολὺ καὶ νά! ἄρχισαν νὰ καταφθάνουν τρέχοντας ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς ἕνα τσοῦρμο ποντίκια μικρὰ καὶ μεγάλα. Εἶχαν ἀκούσει τὸ σφύριγμα, μὰ πιὸ πολὺ ἀκόμα εἶχαν μυριστῆ τὸ τυρί.

Ὅταν μαζεύτηκαν ὅλα γύρω του, θὰ ἦταν καμμιὰ ἑκατοστή, στάθηκε ὁ Γιαννάκης ἀνάμεσά τους καὶ τοὺς εἶπε:

— Λοιπὸν καλά μου ποντικάκια, ὅπως εἴπαμε: ὅλο τὸ ψωμὶ κι' ὅλο τὸ τυρὶ θάναι δικό σας, ἂν μοῦ σκάψετε μέσ' στὸν βράχο μιὰ τρύπα τόσο μεγάλη ποὺ νὰ μὲ χωράη νὰ περάσω μὲ τὰ τέσσερα.

Δὲν πρόφτασε νὰ τελειώση, καὶ τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ ποντικάκια εἶχαν ριχτῆ μὲ τὰ μοῦτρα στὴ δουλειά. Κοντὰ - κοντὰ τὸ ἕνα στ' ἄλλο, σκάβανε μὲ τὰ τέσσερα ποδαράκια τους, καὶ ροκάνιζαν μὲ τὰ μυτερά τους δόντια χωρὶς οὔτε λεπτὸ νὰ σταματοῦν. Γρήγορα - γρήγορα σκάλιζαν τὸ βράχο καὶ σὲ λίγο πέρασαν ἀπὸ μέσα καὶ βγῆκαν ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά. Ἐκεῖ στάμαντησαν γιὰ νὰ ξαποστάσουν, ἐνῶ τὰ ἄλλα μισὰ πάσχιζαν, στὸ ἀναμεταξύ, νὰ φαρδύνουν τὸ πέρασμα, γιὰ νὰ μπορέση ὁ Γιαννάκης νὰ περάση εὐκολώτερα.

Μέσα σὲ λίγη ὥρα εἶχαν ὅλα τελειώσει, κι' ὁ Γιαννάκης μπόρεσε νὰ περάση. Ἦρθε τώρα ἡ ὥρα νὰ κρατήση κι' αὐτὸς τὴν ὑπόσχεση ποὺ εἶχε δώσει στοὺς μικρούς του εὐεργέτες. Ἔκοψε τὸ ψωμὶ καὶ τὸ τυρὶ σὲ μικρὰ - μικρὰ κομμάτια καὶ τὰ μοίρασε σ' ὅλους τὸ ἴδιο, ὥστε κανένας νὰ μὴν μείνη παραπονεμένος.

Αὐτὸ ἦταν μεγάλη θυσία, γιατὶ ὁ καϋμένος πεινοῦσε τρομερὰ ὕστερα ἀπὸ τόσο δρόμο ποὺ εἶχε κάνει, καὶ ποὺ εἶχε ἀκόμα νὰ κάνη, μέχρις ὅτου φθάση στὸ σπίτι.

Ἔπρεπε λοιπὸν μὲ κάθε τρόπο νὰ καταφέρη νὰ πάη ἐκεῖ, ὅσο πιὸ γρήγορα μποροῦσε.

Ξαφνα βλέπει νὰ περνάη, λίγα βήματα πιὸ πέρα, ἕνας λαγός. Δὲν χάνει καιρό, βγάζει τὴ σφυρίχτρα του καὶ σφυρίζει. Ὁ λαγὸς ἔρχεται μὲ μικρὰ χοροπηδήματα, στέκει ἀντίκυ του ὀρθὸς στὰ πισινά του ποδαράκια, ἐνῶ συγχρόνως κουνάει τ' αὐτιά του, σὰν νάλεγε πὼς περιμένει ν' ἀκούση. Τότε τοῦ φωνάζει ὁ Γιαννάκης:

Λαγουδάκι, λαγουδάκι,
Ἂν βοηθήσης τὸν Γιαννάκη
Καὶ τὸν πᾶς στὸ σπίτι (εὐθύς,
Μάθε πὼς γιὰ πληρωμὴ (σου
Λαχανόκηπο θὰ βρῆς.

— Ἂν μπορῶ, λέει τὸ λαγουδάκι, μετὰ χαρᾶς.

— Μπράβο, ἀπαντᾶ ὁ Γιαννάκης. Πάρε με λοιπὸν ἀπάνω στὴ ράχη σου καὶ τρέχα. Δὲν θὰ σοῦ πέσω καὶ μεγάλο βάρος.

— Καὶ γιὰ ποῦ; ρώτησε τὸ λαγουδάκι.

— Κατὰ κεῖ ποὺ φαίνεται ἡ πόλη. Μὴ σὲ νοιάζη' ἐγὼ θὰ σοῦ δείχνω τὸ δρόμο.

Μὲ μεγάλη προσοχὴ καβάλλησε στὴ ράχη τοῦ λαγοῦ, γαντζώθηκε μὲ τὰ πόδια του γύρω στὴ μέση του, καὶ κρατῶντας τὰ μακρυὰ αὐτιὰ σὰν τὰ γκέμια τοῦ ἀλόγου, τὸν γύριζε πότε δεξιά, πότ' ἀριστερά, πότε ὅλο ἴσια. Καὶ τὸ λαγουδάκι ἔτρεχε, ἔτρεχε μ' ὅλη του τὴ γρηγοράδα. Τούκανε μάλιστα εὐχαρίστηση νὰ νοιώθη τὸ παιδὶ στὴ ράχη του.

Σὲ λίγο ἔφτασε ὁ Γιαννάκης κοντὰ στὴν πόλη. Δεξιὰ ἀνοιγόταν ἕνας δρόμος καὶ στὸ βάθος φαινόταν ἕνας μεγάλος λαχανόκηπος. Ὁ Γιαννάκης ἔσκυψε στ' αὐτὶ τοῦ λαγοῦ καὶ τοῦ εἶπε:

Σ' εὐχαριστῶ καὶ γειά σου!
Ἔμπα στὸ λαχανόκηπο
Φάε καὶ ξεκουράσου.

Μὲ τρεῖς πήδους χάθηκε τὸ λαγουδάκι ἀπὸ μπροστά του καὶ χώθηκε ἀνάμεσα στὰ λάχανα, ἐνῶ ὁ Γιαννάκης ἔτρεξε καὶ κεῖνος γρήγορα σπίτι του.

Δὲν πέρασε πολὺς καιρὸς καὶ ὁ Γιαννάκης πῆγε πάλι περίπατο στὸ δάσος. Ἀγαποῦσε πολὺ νὰ περιδιαβάζη μονάχος μέσ' στὴ πυκνὴ βλάστηση, νὰ ἀνακαλύπτη χίλια - δυὸ παράξενα φυτά, νὰ βλέπη πὼς ζοῦσαν τὰ μικρὰ ζῶα.

Καθὼς ὅμως περπατοῦσε χαζεύοντας ἐδῶ κι' ἐκεῖ, εἶδε μπροστά του μιὰ σπηλιὰ ποὺ δὲν τὴν ἤξερε ὡς τώρα. Σκέφθηκε λοιπόν, πὼς ἔπρεπε νὰ μάθη τί ἦταν ἐκεῖ μέσα, γιατὶ δὲν γίνονταν, νὰ ὑπάρχη κάτι στὸ δάσος καὶ νὰ μὴν τὸ ξέρη ἐκεῖνος!

Μπῆκε μέσα μὲ θάρρος μὰ καὶ μὲ λίγο καρδιοχτύπι.

Ἀλλὰ τί ἦταν αὐτὸ τὸ φριχτὸ πρᾶγμα ποὺ ἀντίκρυσε ἐκεῖ! Σὲ μιὰ σκοτεινὴ γωνιὰ στεκόταν μιὰ τρομερὴ μαύρη ἀρκούδα ποὺ τὰ μάτια της γυάλιζαν ἄγρια στὸ σκοτάδι.

Τέτοια συνάντηση, σίγουρα δὲν τὴν περίμενε ὁ καϋμένος ὁ Γιαννάκης. Ἔμεινε καρφωμένος στὴ θέση του κι' ἀπ' τὸν τρόμο οὔτε βῆμα δὲν μποροῦσε νὰ κάνη.

— Ἴσια - ἴσια, στὴν ὥρα μοῦ ἔπεσες μούγκρισε ἡ ἀρκούδα. Δὲ σὲ βλέπω ἀπ' τὴν πεῖνα.

Ὁ Γιαννάκης συνῆλθε γρήγορα, σκέφτηκε πάλι «πὼς πρέπει νὰ τοῦ κόβη κανενὸς τὸ μυαλό του» καὶ εἶπε:

— Ἄκουσε κυρὰ - ἀρκούδα, μιὰ καὶ δὲ γίνεται ἀλλοιῶς, θὰ μὲ φᾶς. Εἶμαι ὅμως μιὰ μπουκιὰ καὶ δὲ θὰ χορτάσης. Γι' αὐτό, στάσου μιὰ στιγμὴ νάβγω ἔξω νὰ φωνάξω τὸ φίλο μου ποὺ ἔχω μαζύ. Εἶναι παχουλὸς καὶ καλοθρεμμένος κι' ἔτσι θἄχης δυὸ νὰ φᾶς καὶ θὰ χορτάσης. Νὰ καθήσης ὅμως ἐκεῖ στὴ γωνιὰ καὶ μὴν κουνήσης καθόλου, μὴ τυχὸν σὲ δῆ καὶ τότε... ἀντίο! Θὰ τὸ βάλη στὰ πόδια...

Τῆς ἀρκούδας τῆς καλοάρεσε αὐτό. Τέτοιοι μεζέδες δὲν τῆς τύχαιναν κάθε μέρα. Ἄφησε τὸν Γιαννάκη νὰ βγῆ. Ἐκεῖνος στάθηκε τότε μπροστὰ στὴ σπηλιὰ κι' ἄρχισε νὰ φωνάζη:

— Γιῶργοοο! Ἔ! Γιῶργο! Ποῦ εἶσαι; Τρέχα καὶ βρῆκα μιὰ μεγάλη σπηλιά. Καὶ τί δὲν ἔχει μέσα!

Ἔκανε πὼς περίμενε ἀπάντηση κι' ὕστερα προχώρησε μερικὰ βήματα πιὸ ἔξω καὶ ξαναφώναξε:

— Γιῶργοοοο! Μὴ μοῦ κρύβεσαι. Ἔλα γρήγορα καὶ θὰ χάσης.

Κάνοντας πὼς δῆθεν ψάχνει γύρω ἀπ' τὴ σπηλιά, ὅλο καὶ ἀπομακρυνόταν, ὥσπου στὸ τέλος τὸ βάζει στὰ πόδια καὶ χάνεται ἀνάμεσα στὰ πυκνὰ δέντρα.

Ἡ ἀρκούδα παραμόνευε ἀπ' τὸν σκοτεινό της κρυψῶνα, περιμένοντας ν' ἁρπάξη τὴν διπλῆ λεία. Στὸ τέλος ὅμως ἄρχισε νὰ τῆς φαίνεται ἡ ὥρα ἀτέλειωτη. Βγῆκε μὲ τὴ βαρειὰ περπατησιά της ἔξω ἀπ' τὴ σπηλιά, κυττάζοντας πρὸς ὅλες τὶς μεριὲς μήπως ἐρχότανε ὁ Γιαννάκης μὲ τὸν στρουμπουλὸ φίλο του.

Μὲ τὶς ὑγεῖες της! Οὔτε Γιάννης οὔτε Γιαννάκης, οὔτε παχουλὸς καλοθρεμμένος φίλος. Ἡ κυρὰ ἀρκούδα ἔπεσε στὴν παγίδα ποὺ τῆς εἶχε στήση ὁ τετραπέρατος Γιαννάκης.

Στὸ ἀναμεταξὺ ὅμως, ὁ Γιαννάκης εἶχε πιὰ ξεφύγει, βγῆκε γρήγορα ἀπ' τὸ δάσος ἴσια στὸν μεγάλο δρόμο, κι' ἔφτασε ἔτσι σῶος καὶ ἀβλαβὴς σπίτι του.

Διασκευὴ Φ. Μ.

ΜΕ ΤΗ ΔΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΑΘΙ

157 Ἡ μάχη στὴ μικρὴ πεδιάδα τῆς Ἰσσοῦ ἦταν φονικώτατη. Ὁ στρατὸς τοῦ Δαρείου κρατοῦσε τὴ δεξιὰ ὄχθη τοῦ Πένναρου ποταμοῦ, μ' ἑξακόσιες χιλιάδες ἄντρες. Ὁ μικρὸς χῶρος τοὺς εἶχε ἀναγκάσει νὰ στριμωχτοῦν καὶ νὰ σωρευτοῦν ὁ ἕνας ἐπάνω στὸν ἄλλο. Ἐλάχιστος ἀριθμὸς ἀπ' τὸ πλῆθος ἐκεῖνο, ἦταν σὲ θέση νὰ κινηθῆ καὶ νὰ πολεμήση.

Ὁ Δαρεῖος βρισκόταν στὴ λαμπροστόλιστη ἅμαξά του στὴ μέση τῆς παρατάξεως... Τὰ τέσσερα ἄλογα ποὺ τὴν ἔσερναν, ἀνυπομονοῦσαν νὰ ξεχυθοῦν μέσα στὴ φωτιά.

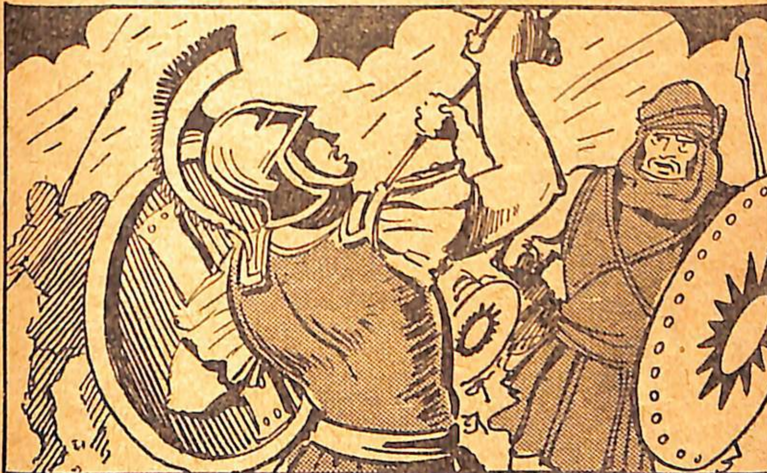

158 Ὁ Ἀλέξανδρος εἶπε στοὺς στρατηγούς του:

«— Οἱ θεοὶ τύφλωσαν τὸ Δαρεῖο. Ἀφῆκε τὴν πεδιάδα τῶν Σώχων καὶ ρίχτηκε, μὲ τὸν ὄγκο αὐτὸ τοῦ στρατοῦ του, στοὺς κάμπους καὶ τὰ φαράγγια τῆς Κιλικίας. Ἡ νίκη μας εἶναι σίγουρη καὶ ἀσφαλέστατη. Κι' ὕστερα ἀπ' αὐτή, ἡ Ἀσία εἶναι δική μας».

Κι' ὥρμησε μὲ τὸ ἐλαφρὸ ἱππικό του, ἀπὸ τ' ἀριστερά, νὰ περάση τὸ ποτάμι, χωρὶς νὰ φροντίζη διόλου γιὰ τὸ πυκνὸ σύννεφο τὶς σαΐτες, ποὺ πέφταν ὁλόγυρά του.

— Δὲν εἶναι ἄνθρωπος, εἶναι λιοντάρι, φώναζαν οἱ Πέρσες.

159 Γύρω ἀπὸ τὸ Δαρεῖο ἡ συμπλοκὴ εἶχε πάρει τὴ μεγαλύτερη ἔνταση. Οἱ σατράπες κι' οἱ στρατηγοί του, ὁ ἴδιος ὁ ἀδερφός του, ὁ Ὄξαθρυς, πολεμοῦσαν μὲ πεῖσμα καὶ φρόντιζαν πιὸ πολὺ γιὰ τὸ Βασιλιᾶ τους, παρὰ γιὰ τὴ δική τους ζωή.

Ἐκεῖ βρῆκε τὸ θάνατο ὁ Ἀρτάμης, ὁ Ρεομίθρης κι' ὁ γενναιότατος Ἀντιζώης. Ἐκεῖ ἔπεσε τ' ἄνθος τῆς Περσίας... Μὰ κι' ἀπ' τοὺς Μακεδόνες βρῆκαν τὸ θάνατο ἀρκετοί. Ὁ Ἀλέξανδρος ὅμως, μὲ στόχο του τὸ Δαρεῖο, ὅλο καὶ προχωροῦσε. Ἄξαφνα αἷμα ἀνάβλυσε ἀπ' τὸ δεξιό του μηρό. Εἶχε πληγωθῆ.

160 Τὸ αἷμα ἐκεῖνο ἄναψε πιὸ πολὺ τὴν ὁρμὴ τῶν Μακεδόνων, μὰ καὶ τοῦ ἴδιου τοῦ πληγωμένου.

Ἡ πίεση γύρω ἀπὸ τὸ Δαρεῖο ἔγινε φοβερή. Καὶ σὲ μιὰ στιγμή, ποὺ ἀντίκρυσε πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του τὸ σπαθὶ τοῦ Ἀλέξανδρου, ἡ καρδιὰ τοῦ Δαρείου γέμισε πανικό... Ἐξ ἄλλου, καὶ τ' ἄτια του εἶχαν ἀφηνιάσει καὶ νἄθελε δὲ μποροῦσε πιὰ νὰ τὰ συγκρατήσει.

Ἔτσι, ὁ Βασιλιᾶς τῆς Περσίας, ἀφήνοντας τὸ πεδίο τῆς μάχης, τράπηκε σὲ φυγὴ καὶ ξωπίσω ἀκολούθησαν τὰ πλήθη τῆς στρατιᾶς του τῆς ἡττημένης.

161 Ἄξαφνα τ' ἅρμα τοῦ Βασιλιᾶ τῶν Περσῶν ἀναποδογύρισε καὶ τὰ ὅπλα του κι' ὁ μανδύας του ἔπεσαν κάτω.

Μόλις πρόφτασε ὁ ἴδιος νὰ καβαλλήση ἕνα γοργὸ ἄτι καὶ νὰ σωθῆ πέρα ἀπ' τὸν Εὐφράτη.

Ὣς τὴ νύχτα οἱ νικητὲς καταδίωκαν τὸν ἐχθρό, σπέρνοντας τὸ θάνατο γύρω τους.

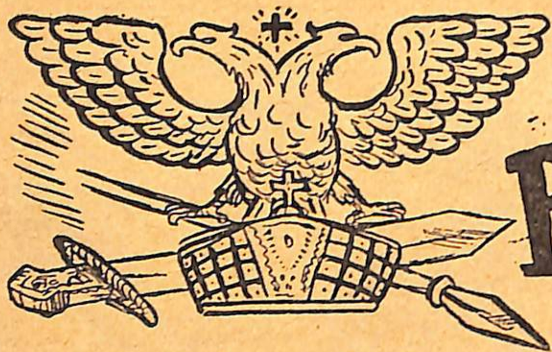
Οἱ ἀπώλειες τῶν Περσῶν ἦταν φοβερές. Ὅλα εἶχαν χαθῆ στὴν περίφημη αὐτὴ μάχη. Οἱ Μακεδόνες ἔγιναν κύριοι τῆς Ἀσίας, ὅπως τοὺς εἶχε πῆ ὁ Ἀλέξανδρος.

162 Ὅταν γύρισε, κουρασμένος ἀπὸ τὴν καταδίωξη ὁ Ἀλέξανδρος, πῆγε στὴ μεγαλόπρεπη σκηνὴ τοῦ Δαρείου καί, βλέποντας τὸ λουτρὸ ποὺ οἱ δοῦλοι εἶχαν ἑτοιμάσει γιὰ κεῖνον, εἶπε βγάζοντας τὴν ἀρματωσιά του:

— Ἂς πλύνουμε στὸ λουτρὸ τοῦ Δαρείου τὴ σκόνη καὶ τὸν ἱδρῶτα τῆς μάχης.

— Ὄχι στὸ λουτρὸ τοῦ Δαρείου, παρὰ στὸ λουτρὸ τοῦ Ἀλέξανδρου, εἶπε κάποιος. Ὅ,τι ἀφῆκε ὁ νικημένος ἀνήκει στὸ νικητή... (Συνεχίζεται)

Τόν καιρό τοῦ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

43ον

Πήδησε στὴ φοράδα του, ποὺ ἕτοιμη καὶ σελωμένη περίμενε μπρὸς στὴ σκηνή, καὶ γυρνώντας στοὺς ἄντρες ποὺ εἶχαν μαζευθεῖ γύρω του, φώναξε μόνο:

— «Ὅστις πολεμιστὴς ἀκολουθείτω μοι!»[1] κι ἔφυγε στὰ τέσσερα.

Ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶτες σὲ μιὰ στιγμὴ καβαλίκεψαν καὶ ρίχθηκαν πίσω ἀπὸ τὸ Βασιλέα τους, τρέχοντας σὰ δαιμονισμένοι, ὁρμώντας σὰ χείμαρρος ἀβάσταχτος στοὺς ἀγροὺς καὶ στὰ λαγκάδια, παραβγαίνοντας στὴ γρηγοράδα μὲ τὸ Χάρο, ποιὸς νὰ πρωτοφθάσει στὴ ρεματιὰ τοῦ θανάτου...

Ὡστόσο, ὁ Κωνσταντῖνος μὲ τὰ μετρημένα του παλικάρια, εἶχε τρέξει στὴ ρεματιὰ νὰ σταματήσει τοὺς Αὐτοκρατορικούς.

Μὰ ἦταν πιὰ ἀργά.

Ἀπὸ παντοῦ ἔπεσαν ἀπάνω τους οἱ Βούλγαροι, κατακόβοντας τοὺς πρώτους Ἕλληνες ποὺ ἔφθαναν καὶ ποὺ οὔτε νὰ διαφεντευθοῦν δὲν μποροῦσαν στὴν κλεισούρα μέσα.

— Πίσω!... Πίσω!

Ἡ διαταγὴ τοῦ Διογένη, ποὺ ἀνασηκωμένος στὶς πατῆτρες του, ἔτρεχε στὴν πρώτη γραμμή, πέρασε ἀπὸ στόμα σὲ στόμα, καὶ ὅλο τὸ σῶμα ὀπισθοχώρησε μὲ τάξη, πολεμώντας σὰ λεοντάρια, χωρὶς νὰ βγεῖ οὔτε ἕνας στρατιώτης ἀπὸ τὴ γραμμή.

Μὲ κόπο καὶ δυσκολία, βῆμα - βῆμα κατόρθωσαν νὰ ὑποχωρήσουν ὡς ἔξω ἀπὸ τὴ ρεματιά.

Μὰ ἔξαφνα ἀπελπιστικὲς φωνὲς ἀκούστηκαν.

Ἀπὸ τὸ μέρος τῆς πεδιάδας πλῆθος Βούλγαροι φάνηκαν, κλείοντας καὶ ἀπὸ κεῖ τὴν ὑποχώρηση.

Οἱ πλαγιὲς τῶν βουνῶν γέμισαν Βουλγάρους, σὰ μερμήγκια τοὺς ξέβραζαν τὰ δάση, καὶ μὲ λύσσα ἔπεφταν ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς ἀπάνω στοὺς Βυζαντινούς.

Ὁ Διογένης οὔτε στιγμὴ δὲν τὰ ἔχασε. Εἶδε πὼς ἡ θέση του ἦταν ἀπελπιστική, κατάλαβε πὼς βοήθεια ἀπὸ κανένα δὲν μποροῦσε νὰ ἐλπίσει, καὶ ἀποφάσισε νὰ πέσει ἔνδοξα, ἀφοῦ ὅμως κάνει τὸν ἐχθρὸ νὰ ἀκριβοπληρώσει τὴ νίκη.

Ἀμέσως παράταξε τοὺς ἄντρες του σὲ τετράγωνο, μὲ τρόπο ποὺ ἀπὸ παντοῦ νὰ ἀντιμετωπίζουν τὸν ἐχθρό.

Ἔξαφνα, πίσω ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους εἶδε δέκα - δώδεκα Αὐτοκρατορικοὺς ποὺ ὁρμοῦσαν στὴ μάχη. Ἐμπρὸς - ἐμπρός, ἕνας νέος καβαλικεμένος σὲ μαῦρο ἄλογο τοὺς ὁδηγοῦσε σείοντας τὸ σπαθί του.

— Ὁ Γίνος Βούγας! Ὁ Γίνος Βούγας! βγῆκε μιὰ φωνὴ ἀπ' ὅλα τὰ στήθια.

Καὶ μὲ καινούριο ἐνθουσιασμὸ ρίχθηκαν οἱ Ἕλληνες πάνω στοὺς Βουλγάρους, σὰ νὰ τοὺς ἔφερνε, ὁ ἕνας αὐτὸς ἄντρας, δύναμη ὁλόκληρου στρατοῦ.

Ἄγριος τότε ξέσπασε ὁ πόλεμος καὶ ἀπὸ κεῖ.

Ὁ Κωνσταντῖνος, μὲ μιὰ χούφτα ἄντρες, γύρευε νὰ περάσει ἀπὸ μέσα ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς καὶ νὰ φθάσει τὸν Διογένη. Ἀλλὰ τέτοιο φόβο σκορποῦσε τ' ὄνομα τοῦ Γίνου Βούγα καὶ οἱ φοβερὲς του σπαθιές, ποὺ καὶ οἱ γενναιότεροι μπροστά του ἔφευγαν.

Ὁ Γίνος Βούγας δὲν φεύγει...

Πολλὴν ὥρα βάσταξε ἡ πάλη. Ἕνας - ἕνας ἔπεφταν γύρω του τὰ παλικάρια του. Πέντε πιὰ τοῦ ἔμεναν. Μὰ σταθερὸς στὸ ἄλογό του, ὅλο προχωροῦσε ὁ Κωνσταντῖνος πρὸς τοὺς Αὐτοκρατορικούς, ποὺ γύρευαν καὶ αὐτοὶ νὰ τοῦ ἀνοίξουν δρόμο.

Τὸ εἶχε ἐπιτύχει σχεδόν, ὅταν ἀπὸ τὸ πλάγι ἄλλο σῶμα ξεπρόβαλε.

— Φύγε, Γίνο Βούγα! Φύγε! φώναξαν τρομαγμένοι οἱ Αὐτοκρατορικοί, βλέποντας τοὺς Βουλγάρους ποὺ κατάφθαναν νὰ τὸν ζώσουν. Φύγε πρὶν σοῦ κλείσουν ἀπὸ πίσω τὸ δρόμο!

Ὁ Κωνσταντῖνος ἔστρεψε τὸ ἀγριεμένο του πρόσωπο στοὺς συντρόφους του, καὶ σπηρουνίζοντας τὸ ἄλογό του:

Ὁ Γίνος Βούγας δὲ φεύγει! φώναξε. Πεθαίνει ἢ νικᾶ.

Τὸ ζῶο σηκώθηκε στὰ πίσω πόδια καὶ πετάχθηκε ἀναποδογυρίζοντας ἕνα δυὸ Βουλγάρους. Ἄλλη μιὰ προσπάθεια! Ἄλλο ἕνα πήδημα κι ἔφθανε τοὺς πατριῶτες του...

Μὰ ἔξαφνα ἀπὸ πίσω του μιὰ φωνὴ ξέσπασε ποὺ τὸν συντάραξε.

— Ὁ Κρηνίτης;... Ἁρπάξετέ τον!

Ὁ Κωνσταντῖνος γύρισε σὰν ἀστραπή. Ἡ φωνὴ αὐτὴ τὸν ἔτσουξε σὰν καμτσικιά.

— Ἰβάτζη! οὔρλιασε.

Τρελλὰ ρίχθηκε πίσω, ἀψηφώντας τὶς λόγχες καὶ τὰ σπαθιά, ἀπὸ παντοῦ γυρισμένα πάνω του, καὶ ἀνασηκωμένος στὴ σέλα ὅρμησε στὸν Ἰβάτζη.

Τὰ μάτια του πετοῦσαν φωτιές, τὸ πρόσωπό του ἦταν ἀλλαγμένο ἀπὸ τὸ μίσος ποὺ ἀναστάτωνε τὴν ψυχή του.

— Κακοῦργε! Σὲ ξαναβρίσκω στὸ τέλος! φώναξε σηκώνοντας τὸ σπαθί του.

Μὰ ὁ Ἰβάτζης ρίχθηκε κάτω ἀπὸ τὸ ἄλογο, ξεφεύγοντας ἔτσι τὴ φοβερὴ σπαθιὰ ποὺ τοῦ κατέβαζε ὁ Κωνσταντῖνος, καὶ συνάμα μὲ τὸ δικό του ὅπλο ἄνοιξε τὸ πλευρὸ τοῦ ἀλόγου τοῦ ἐχθροῦ του.

Τὸ ζῶο γκρεμίστηκε σὰ νὰ βούλιαζε στὴ γῆ, σέρνοντας μαζὶ τὸν Κωνσταντῖνο.

Καὶ σὰν κοράκια ἔπεσαν ἀπάνω του οἱ Βούλγαροι.

— Ζωντανό! Ζωντανὸ τὸν θέλω! στρίγκλισε ὁ Ἰβάτζης. Ἄλλο θάνατο τοῦ φυλάγω! Δέσετέ του τὰ χέρια... καὶ τοὺς ἀγκῶνες... καὶ τὰ πόδια!... Δέσετέ τον στὸ δέντρο! Γρήγορα, τὸ δήμιο! Φέρετε τὸ δήμιο!

Σὲ μιὰ στιγμὴ τὸν εἶχαν ἁρπάξει, τὸν ἔσυραν δεμένο χεροπόδαρα, κι ἐμπρὸς στὰ μάτια ὅλων τῶν Αὐτοκρατορικῶν τὸν ἔδεσαν σ' ἕναν κορμό.

Μάταια γύρευαν τὰ παλικάρια του καὶ ὁ βουβὸς δοῦλος νὰ φθάσουν κοντά του. Κόσκινα τὰ κορμιά τους ἔπεσαν γύρω.

Ἀπελπισμένα ρίχθηκαν πάλι οἱ Ἕλληνες στοὺς Βουλγάρους, νὰ σπάσουν τὴ γραμμή, ν' ἁρπάξουν, νὰ σώσουν τὸν Γίνο τους.

Μὰ ἄλλοι καὶ ἄλλοι κατάφθαναν, τοὺς πλημμύριζαν, τοὺς πλάκωναν, τοὺς

1 Ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ πὼς ὅταν συνέβηκε αὐτὴ ἡ σκηνή, ὁ λαμπρὸς αὐτὸς Αὐτοκράτορας καὶ ἀτρόμητος πολεμιστὴς ἦταν τότε ἑξήντα χρονῶν...

ἔσπρωχναν ὁλοένα παραπίσω, κατὰ τὴν ὀλέθρια ρεματιά.

Δεμένος στὸ δέντρο, κουρελιασμένος, σκεπασμένος αἵματα, ὁ Κωνσταντῖνος ἀλύγιστος καὶ ἀδάμαστος ἐξακολουθοῦσε νὰ βρίζει καὶ νὰ προκαλεῖ τὸν Ἰβάτζη.

— Φονιά! Ἄπιστε, τοῦ φώναζε. Πολέμησέ με, ἄνανδρε! Λῦσε μου τὰ χέρια κι ἔλα σὰν ἄντρας νὰ μετρηθεῖς μαζί μου, ἂν τολμᾷς!

— Τὸ δήμιο! ἀπαντοῦσε ἀφρίζοντας ὁ Ἰβάτζης. Τὸ δήμιο, γρήγορα.

Καὶ σὰν τὸν εἶδε νὰ ἔρχεται μὲ τὰ σύνεργά του:

— Βάλε τὰ σίδερα στὴ φωτιά! φώναξε. Τὰ μάτια πρῶτα θὰ τοῦ βγάλεις! Κατάσκοπος εἶσαι, ἔ; Τρέχα τώρα νὰ πεῖς τοῦ βασιλιᾶ σου τί βλέπεις...

Φωνὲς ἀπ' τὸν ἀντικρυνὸ λόφο τὸν διέκοψαν ξαφνικά:

— Φύγετε! Φύγετε! Ὁ Αὐτοκράτορας...[2]

Καὶ συνάμα ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὸ λόφο, ἕνα μικρὸ σῶμα Βυζαντινῶν πρόβαλε, καὶ ἀμέσως πίσω του ἄλλοι καὶ ἄλλοι ἀκολουθοῦσαν.

Μεμιᾶς ἄλλαξε ἡ ὄψη τῆς μάχης.

Ἡ ἀταξία ποὺ ἀκολούθησε τότε δὲν περιγράφεται.

Ἀπὸ παντοῦ ἡ ἴδια φωνὴ ὑψώθηκε, σπέρνοντας τὸν πανικὸ σὲ ὅλες τὶς γραμμὲς τῶν Βουλγάρων:

— Φύγετε! Φύγετε!

Παρατώντας τὸν Διογένη καὶ τοὺς ἄντρες του, ἀπὸ κεῖ ποὺ νόμιζαν βέβαιη τὴ νίκη, τὸ ἔβαλαν στὰ πόδια, μαζὶ καὶ ὁ δήμιος καὶ οἱ βοηθοί του, φεύγοντας ἀπ' ὅλες τὶς μεριές.

Μάταια γύρευε ὁ Βλαδισλὰβ νὰ συμμαζέψει καὶ νὰ σπρώξει πίσω στὴ μάχη τοὺς ξετρελαμένους του ἄντρες.

— Τζαΐζαρ! Τζαΐζαρ! ξεφώνιζαν.

Καὶ τυφλοί, κουφοὶ ἀπὸ τὸν τρόμο, σκορπίζουνταν σὰν τὰ πουλιά.

Ἀπὸ τὸ δέντρο ὅπου τὸν εἶχαν δέσει, ὁ Κωνσταντῖνος εἶδε τὸ πρῶτο βυζαντινὸ σῶμα ποὺ ἔφθανε, ἀναγνώρισε ἐμπρὸς - ἐμπρὸς τὸν Μιχαήλ.

Στὸ ἀγριεμένο αἱματωμένο του πρόσωπο, ἐνθουσιασμὸς ἀκράτητος ἄναψε.

— Μιχαήλ! Μιχαήλ! ξεφώνισε. Πιάσετε τὴν ἔξοδο τῆς ρεματιᾶς, κλείσετέ τους τὴν ὑποχώρηση! Ἐδῶ εἶναι ἡ δύναμή τους ὅλη! Σπάσετέ τους! Σπάσετέ τους!

Ὁ Ἰβάτζης, ποὺ μὲ πεῖσμα γύρευε καὶ αὐτὸς νὰ συγκρατήσει τοὺς φυγάδες, ἄκουσε τὴ φωνή, γύρισε καὶ εἶδε τὸν Μιχαὴλ ποὺ μὲ τοὺς ἄντρες του ἔτρεχε σὰ δαιμονισμένος νὰ σώσει τὸ φίλο του.

— Στὴ ρεματιά! Τρέξετε στὴ ρεματιά! τοῦ φώναξε πάλι ὁ Κωνσταντῖνος.

Μὰ γερμένος ἐμπρός, ὁ Μιχαὴλ ἐξακολουθοῦσε νὰ σπηρουνίζει τὰ πλευρὰ τοῦ ἀλόγου του γιὰ νὰ φθάσει γρηγορώτερα στὸ φίλο του.

Ὁ Ἰβάτζης εἶχε πηδήσει κιόλα στὸ ἄλογο.

Μὰ σὰν κατάλαβε πὼς τοῦ ξέφυγε πάλι ὁ ἐχθρός του, τὸ μίσος του ὑπερνίκησε. Τρίζοντας τὰ δόντια γύρισε πίσω καὶ ὅρμησε στὸν αἰχμάλωτο.

— Ἔλα νὰ τὸν πάρεις! φώναξε τοῦ Μιχαὴλ μὲ σατανικὸ γέλιο.

Καὶ σκύβοντας, ἔμπηξε τὸ μαχαίρι του ὁλόκληρο στὸ στῆθος τοῦ Κωνσταντίνου.

Ὕστερα, γυρνώντας κατὰ τὸ δάσος, χάθηκε μὲς στὰ δέντρα.

Ἄγριο ξέσπασε οὔρλιασμα ἀπὸ τὸ στῆθος τοῦ Μιχαήλ. Καί, τρελλὸς ἀπὸ θυμὸ καὶ πόνο, ρίχθηκε πίσω του.

Στὸ δρόμο βρῆκε ἄλλους Βυζαντινοὺς ποὺ κυνηγοῦσαν τοὺς φυγάδες, σφάζοντας ἀλύπητα ὅσους πρόφθαιναν.

— Τὸν Ἰβάτζη! ξεφώνισε ξεφρενιασμένος ὁ Μιχαήλ. Τὸν Ἰβάτζη! Ὅ,τι ἔχω τὸ δίνω σ' ἐκεῖνον ποὺ θὰ βρεῖ τὸν Ἰβάτζη! Μὰ ὁ Ἰβάτζης εἶχε χαθεῖ...

Κάθε γωνιὰ τοῦ δάσους, κάθε κορυφὴ βουνοῦ ὁ βολιὰς τὰ γνώριζε ἀπὸ μικρὸ παιδί. Εὔκολα κρύφθηκε καὶ ξέφυγε.

Κανένας δὲν τὸν ἔπιασε, κανένας δὲν τὸν εἶδε.

Στὸ τρελλὸ κυνήγημα, ξεφωνίζοντας ἀδιάκοπα τ' ὄνομα τοῦ Ἰβάτζη, ὁ Μιχαὴλ ἀντίκρισε ἔξαφνα τὸν Αὐτοκράτορα.

Τὸ σπαθὶ τοῦ Βασιλείου ἄχνιζε ἀκόμα ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν ἐχθρῶν, καὶ γύριζε πίσω στὸ κέντρο τοῦ στρατοῦ του, ἀφήνοντας τὸν Διογένη καὶ τοὺς ἄλλους στρατηγοὺς νὰ καταδιώξουν τ' ἀπομεινάρια τῶν Βουλγάρων.

— Ἰγερινέ! ἀναφώνησε. Ποῦ τρέχεις; Τί φωνάζεις σὰ μεθυσμένος;

Μὲ τὴ φωνὴ τοῦ Αὐτοκράτορα ὁ Μιχαὴλ συνῆλθε, ξαναθυμήθηκε τὸν Κωνσταντῖνο δεμένο στὸν κορμὸ μὲ τὸ μαχαίρι στὴν καρδιά. Ἄρπαξε τὸ μέτωπό του στὰ χέρια του.

— Αὔγουστε, μούγκρισε, τὸν σκότωσε ὁ Ἰβάτζης!

— Ποιόν; φώναξε ὁ Αὐτοκράτορας.

Τὴν ἴδια ὥρα, τρεχάτος ἔφθανε ἕνας νέος ἀξιωματικός, τὸ πρόσωπό του ἀλλαγμένο ἀπὸ τὴ συγκίνηση.

— Αὔγουστε, εἶπε μὲ φωνὴ πνιγμένη, σκότωσαν τὸν Γίνο Βούγα!

Καὶ μὲ τὸ χέρι ἔδειξε τὸ ριζὸ τοῦ βουνοῦ.

Ὁ Αὐτοκράτορας ἔστρεψε τὸ ἄλογό του κι ἔτρεξε μὲ τὸν Μιχαὴλ στὸ μέρος ὅπου πολλοὶ στρατιῶτες μαζεμένοι φώναζαν καὶ χειρονομοῦσαν.

Ὁ Βασίλειος πήδησε ἀπὸ τὸ ἄλογο, κι εὐθὺς ὅλοι παραμέρισαν.

Γονατισμένος χάμω ἦταν ὁ Δαφνομήλης, μὲ τὸ κεφάλι τοῦ Κωνσταντίνου ἀκουμπισμένο στὸ στῆθος του, ἐνῶ γερμένος ἀπάνω του, ὁ Νικήτας γύρευε ν' ἀκούσει ἂν χτυποῦσε ἡ καρδιά.

Ὁ Αὐτοκράτορας ἔσκυψε νὰ δεῖ. Ἕνας κόμπος μαζεύτηκε στὸ λαιμό του.

— Ζεῖ; ρώτησε.

Ὁ Δαφνομήλης σήκωσε τὸ κεφάλι. Ἡ ἀπάντηση ἦταν γραμμένη στὴν ὄψη του.

— Δὲ γίνεται! εἶπε ὁ Μιχαὴλ μὲ τραχιὰ φωνή. Δὲν πέθανε!

Σωριάστηκε χάμω καὶ ἅπλωσε τὸ χέρι στὴν καρδιά.

— Κωνσταντῖνε! φώναξε.

Ὁ Νικήτας σηκώθηκε καὶ πῆγε παρακάτω, νευρικὰ σπρώχνοντας πίσω τὰ μαλλιά του ἀπὸ τὸ ἱδρωμένο του μέτωπο.

Σιγά, ἀργά, ὁ Δαφνομήλης πλάγιασε τὸ χλωμὸ κεφάλι στὰ χόρτα καὶ σηκώθηκε καὶ αὐτός.

— Κωνσταντῖνε! φώναξε πιὸ δυνατὰ ὁ Μιχαήλ.

— Ἕνα φορεῖο! διέταξε χαμηλόφωνα ὁ Βασίλειος.

Ὁ Μιχαὴλ σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ κοίταξε τὸν Νικήτα, ὕστερα τὸν Δαφνομήλη, ὕστερα τὸν Αὐτοκράτορα.

— Πέθανε; ρώτησε.

Κανένας δὲν τοῦ ἀποκρίθηκε.

Ἔγειρε τὸ πρόσωπο στὰ χέρια του κι ἔμεινε ἀκίνητος, χωρὶς ἕνα δάκρυ.

— Ὁ Κωνσταντῖνος πέθανε...

Ὅταν ἦλθε τὸ φορεῖο καὶ σήκωσαν τὸ σῶμα, σηκώθηκε κι ἐκεῖνος.

Ἕνας ἀξιωματικὸς πλησίασε τὸ Βασιλέα, καὶ χαιρετώντας στρατιωτικὰ ἔδειξε τὸ λείψανο.

— Ποῦ θὰ τὸν πᾶμε, Δέσποτα; ρώτησε.

— Στὴ σκηνή μου, ἀποκρίθηκε ὁ Βασίλειος.

Καὶ γυρνώντας στοὺς ἀνώτερους ἀξιωματικούς του:

— Ἀκολουθήσετε τὸ παλικάρι, παιδιά, πρόσταξε μὲ βραχνὴ φωνή.

Ὅλοι ἔβγαλαν τὰ σπαθιὰ καὶ χαιρέτησαν τὸ νεκρὸ ποὺ περνοῦσε.

ΚΗ΄.

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΜΗΝΥΜΑ

Εἶχε νυχτώσει.

Στὶς καλύβες τῶν στρατιωτῶν τὰ φῶτα ἦταν ἀναμμένα.

Μαζεμένοι γύρω στὸ συσσίτιο, οἱ λίγοι ἄντρες ποὺ φύλαγαν τὸ στρατόπεδο σιγοκουβέντιαζαν, περιμένοντας μὲ ἀνησυχίες καὶ φόβους, ποὺ κανένας δὲν τολμοῦσε νὰ ξεστομίσει, τὴν ἐπιστροφὴ τοῦ Αὐτοκράτορα.

Μόνη ἡ βασιλικὴ σκηνὴ ἔμενε σκοτεινή.

Ἀπέξω φύλαγαν οἱ φρουροί, μὰ κι ἐκείνων ὁ νοῦς τους ἦταν προσηλωμένος στὴν εἴσοδο τοῦ στρατόπεδου, μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς κάθε στιγμὴ θὰ φανερωθεῖ ἕνα φῶς, θ' ἀκουστεῖ μιὰ φωνὴ ποὺ θ' ἀναγγείλει τὸ γυρισμὸ τοῦ Ἄρχοντα.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

2 Οἱ χρονογράφοι μᾶς μετέδωσαν τὶς ἴδιες λέξεις ποὺ φεύγοντας ξεφώνιζαν οἱ Βούλγαροι: «Βεζῆτε! Βεζῆτε! Τζαΐζαρ!».

Χρήσιμες ἀγροτικὲς γνώσεις

ΠΩΣ ΘΑ ΦΤΙΑΧΝΟΥΜΕ ΚΑΛΟ ΚΡΑΣΙ

Ὅλοι ξέρουμε πὼς τὸ κρασὶ γίνεται ἀπὸ τὸν χυμὸ τῶν σταφυλιῶν ἀφοῦ αὐτὸς ζυμωθῆ ἢ βράση ὅπως λέμε. Ἂν δηλαδὴ πατήσουμε τὰ σταφύλια ποὺ τρυγήσουμε καὶ ἀφήσουμε μετὰ τὸ ζουμί τους σὲ βαρέλια ἢ σὲ δεξαμενὲς θὰ πάθη μεταβολὲς καὶ ἀπὸ μοῦστος ποὺ ἦταν θὰ γίνη κρασί. Μ' αὐτὸν τὸν ἁπλὸ τρόπο μποροῦμε νὰ κάνουμε κρασὶ ἀλλὰ γιὰ νὰ κάνουμε καλὸ κρασί, δηλαδὴ κρασὶ ποὺ θὰ ἔχη καλὴ γεύση ἄρωμα, χρῶμα καὶ ποὺ θὰ μπορῆ νὰ διατηρηθῆ πολὺν καιρὸ πρέπει νὰ πάρουμε ὡρισμένες προφυλάξεις καὶ φροντίδες. Ὅλα αὐτὰ θὰ ἐξετάσουμε στὸ σημερινὸ σημείωμα. Πρῶτα ἂς δοῦμε τὶ εἶναι ὁ μοῦστος καὶ τὶ εἶναι τὸ κρασί.

Μοῦστος εἶναι τὸ φρέσκο ζουμὶ τῶν σταφυλιῶν. Τὸ κυριώτερο συστατικὸ τοῦ μούστου εἶναι τὸ σάκχαρο ποὺ περιέχεται σὲ ἀναλογία 15 - 25% περίπου. Ἡ καλλίτερη περιεκτικότητα εἶναι 20,5 - 22%. Ἡ ποσότητα τοῦ ζακχάρου στὸν μοῦστο ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπὸ τὸ πότε θὰ κάνουμε τὸν τρυγητό. Πρὶν νὰ τρυγήσουμε δηλαδὴ θὰ πρέπει νὰ τρυγᾶμε μικρὲς ποσότητες καὶ νὰ ἐξετάζουμε τὸν μούστο μὲ τὸ μουστόμετρο (ἢ γλευκόμετρο). Αὐτὸ μᾶς δείχνει βαθμοὺς Μπωμὲ οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ εἶναι 12 - 12,5. Πολλὲς φορὲς κυρίως στὰ βορεινὰ μέρη τὸ ζάκχαρο δὲν φθάνει σ' αὐτὸ τὸν βαθμό. Τότε πρέπει νὰ κάνουμε ὅπως λέμε «συμπύκνωση» τοῦ μούστου μὲ βράσιμο. Παίρνουμε δηλαδὴ ἕνα μέρος ἀπὸ ὅλον τὸν μούστο καὶ τὸν βράζουμε καὶ ἀφοῦ συμπυκνωθῆ ἀρκετὰ τὸ ἀνακατεύουμε μὲ τὸν ὑπόλοιπο μούστο.

Πολλὲς φορὲς συμβαίνει ὥστε νὰ ὑπάρχη στὸ μούστο πιὸ πολὺ ὀξύτης ἀπὸ τὸ κανονικό. Αὐτὸ φυσικὰ θὰ τὸ βρῆ ὁ οἰνολόγος καὶ αὐτὸς θὰ μᾶς πῆ πῶς θὰ τὸ διορθώσουμε. Μποροῦμε πάντως νὰ ποῦμε ὅτι ἡ ὀξύτητα στὸν μούστο δὲν πρέπει νὰ ξεπερνάη τὸ 2% τὴν ἐλαττώνουμε δὲ προσθέτοντας ἀνθρακικὸ ἀσβέστιο ἢ διάλυμμα σακχάρου. Ὅταν ἡ ὀξύτης εἶναι πιὸ λίγη ἀπὸ τὸ 1% τότε τὴν αὐξάνουμε: α) Μὲ μούστο ποὺ ἔχει πολλὴ ὀξύτητα. β) Μὲ κυρικὸ ὀξύ. γ) Μὲ γῦψο.

Ὁ μοῦστος ὅταν ἠρεμήση καὶ ἡ θερμοκρασία δὲν εἶναι πολὺ ὑψηλὴ οὔτε πολὺ χαμηλὴ (ἡ καταλληλότερη μεταξὺ 20 - 30° Κ) παθαίνει αὐτὸ ποὺ λέμε ζύμωση μετὰ τὸ τέλος τῆς ὁποίας (πρὸ τοῦ χειμῶνος) ἔχει μετατραπῆ σὲ κρασί. Τὸ κρασὶ διαφέρει ἀπὸ τὸν μούστο κυρίως κατὰ τὸ ὅτι ὅλο τὸ ζάκχαρο ἔχει μετατραπῆ σὲ οἰνόπνευμα. Αὐτὴ ἡ μετατροπὴ τοῦ ζακχάρου σὲ οἰνόπνευμα γίνεται κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ζυμώσεως ἀπὸ ὡρισμένους μικροοργανισμοὺς ποὺ τοὺς λέμε ζυμομύκητες. Αὐτοὶ εἶναι μικροσκοπικὰ φυτὰ ποὺ οἱ σπόροι τους βρίσκονται ἄφθονοι ἐπάνω στὴν φλοῦδα τῆς ράγας τοῦ σταφυλιοῦ καὶ βλαστάνουν μέσα στὸ μούστο καὶ ἀρχίζουν τὴν δράση τους.

Ὅταν τὸ οἰνόπνευμα φθάση τὸ 15 % σταματάει ἡ ζύμωση γιατὶ μὲ τόσο οἰνόπνευμα δὲν μποροῦν νὰ δράσουν οἱ ζυμομύκητες. Συνήθως τὰ ἑλληνικὰ κρασιὰ ἔχουν 12 - 13% οἰνόπνευμα.

ΣΕΙΡΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ

1) Παρασκευὴ τοῦ μούστου. Ἡ ἐργασία αὐτὴ ἔχει σκοπὸ νὰ σπάσουν οἱ ράγες καὶ νὰ βγῆ ὅλος ὁ χυμός τους χωρὶς νὰ σπάσουν τὰ κουκούτσια καὶ τὰ τσάμπουρα γιατὶ τότε θὰ γίνη τὸ κρασὶ στυφὸ καὶ ὑπόπικρο. Μπορεῖ νὰ γίνη μὲ πάτημα στὰ πατητήρια ἢ πιὸ καλὰ μὲ εἰδικὲς μηχανές. Γιὰ μικρὲς ποσότητες ὑπάρχουν μικρὰ φορητὰ θλιπτήρια. Πάντως τὸ πάτημα μὲ τὰ πόδια εἶναι πολὺ καλὸς τρόπος καὶ δίνει μούστο καλῆς ποιότητος. Μετὰ τὸ πάτημα θὰ μεταφερθῆ ὁ μοῦστος στὰ βαρέλια ἢ τὶς δεξαμενὲς ὅπου θὰ γίνη ἡ ζύμωσις.

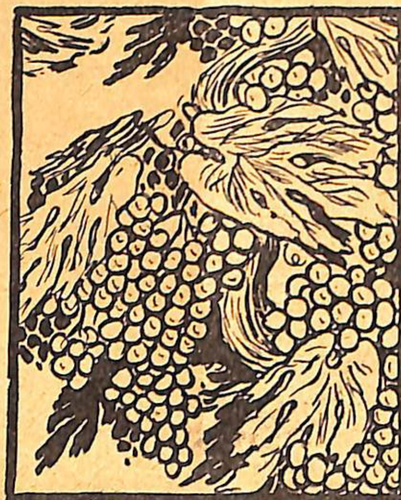
Καὶ ἂν πρόκειται νὰ κάνουμε ἄσπρα κρασιὰ βγάζουμε τὰ τσάμπουρα καὶ τὶς φλοῦδες ἂν δὲ πρόκειται νὰ κάνουμε μαῦρα κρασιὰ ἀπὸ μαῦρα σταφύλια βγάζουμε μόνο τὰ τσάμπουρα καὶ ἀφήνουμε τὶς φλοῦδες. Τὰ τσάμπουρα πρέπει πάντα νὰ τὰ βγάζουμε γιατὶ δίνουν στυφὴ γεύση στὸ κρασί.

Ἡ ἀπόδοση τῶν σταφυλιῶν σὲ μούστο εἶναι γύρω στὰ 80% τοῦ βάρους των.

Γιὰ τὴ ζύμωση καὶ τὴν διατήρηση τοῦ κρασιοῦ χρησιμοποιοῦνται τὰ συνήθη ξύλινα βαρέλια. Γιὰ τὴν ζύμωση τῶν μαύρων σταφυλιῶν, ὅπου δηλαδὴ ἀφήνονται στὸν μούστο καὶ τὰ στέμφυλα χρησιμοποιοῦνται κυρίως εἰδικοὶ κάδοι.

Σ' ὅλες τὶς περιπτώσεις πρέπει τὰ βαρέλια νὰ εἶναι ἀπολύτως καθαρὰ καὶ καλὰ συντηρημένα. Τὰ καινούργια βαρέλια πρὶν τὰ χρησιμοποιήσουμε τὰ πλένομε καλὰ μὲ βραστὸ νερὸ μέχρις ὅτου βγαίνη καθαρὸ τὸ νερὸ ἀπὸ τὸ βαρέλι. Τὰ παληὰ βαρέλια καθαρίζονται μὲ ἀσβεστόγαλα καὶ μετὰ πλύσιμο μὲ ἄφθονο νερό, καλὸ δὲ εἶναι νὰ ἀκολουθῆ θειάφισμα τοῦ βαρελιοῦ.

Τὸ θειάφι χρησιμοποιεῖται καὶ γιὰ τὸ καθάρισμα τοῦ μούστου καὶ τὴν διατήρηση

τοῦ κρασιοῦ. Σ' αὐτὲς τὶς περιπτώσεις χρησιμοποιεῖται συνήθως τὸ μεταμπισουλφὶτ καὶ στὶς παρακάτω ἀναλογίες.

Γιὰ τέλεια ἀποστείρωση 300 - 400 γραμμάρια στὸ ἑκατόλιτρον.

Γιὰ νὰ ἐμποδίσουμε τὴν ἀνάπτυξη τῶν βλαβερῶν μικροοργανισμῶν 40 γραμ. στὸ ἑκατόλιτρον καὶ γιὰ ἀναβολὴ τῆς ζυμώσεως ἐπὶ 24 ὧρες δηλ. γιὰ νὰ δοθῆ εὐκαιρία γιὰ τὸ καθάρισμα τοῦ μούστου (κατακάθισμα) 80 γραμ. στὸ ἑκατόλιτρον (περ. 78). Τὸ μεταμπισουλφὶτ τοποθετεῖται σὲ μικρὰ σακκουλάκια καὶ βυθίζεται στὸ βαρέλι μέχρι τὴ μέση.

Εἴδη κρασιῶν. 1) Ἄσπρα κρασιὰ ἀπὸ ἄσπρα σταφύλια. Ἐδῶ ζυμώνεται μόνον ὁ μοῦστος χωρὶς τὰ στέμφυλα. Μὲ τὸν μούστο δὲν γεμίζονται ἐντελῶς τὰ βαρέλια γιὰ νὰ μὴν ξεχειλίση στὶς πρῶτες μέρες τῆς ζυμώσεως. Ἡ ζύμωση εἶναι πολὺ ζωηρὴ τὶς πρῶτες 8 - 15 μέρες μετὰ δὲ ἀκολουθεῖ ἡ σιγανὴ ζύμωση ποὺ διαρκεῖ μέχρι τὸν χειμῶνα. Δὲν πρέπει νὰ ἀερίζεται ὁ μοῦστος κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ζυμώσεως γιατὶ τότε ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ξυνίση.

2) Ρετσινᾶτο. Προσθέτουμε ρετσίνα στὸν μούστο στὴν ἀρχὴ τῆς ζυμώσεως καὶ σὲ ἀναλογία 2 - 3%.

3) Ἄσπρα κρασιὰ ἀπὸ κόκκινα σταφύλια. Γίνονται μὲ τὸν γρήγορο ἀποχωρισμὸ τοῦ μούστου ἀπὸ τὰ στέμφυλα. Πάντως ὑπάρχει σχεδὸν πάντοτε ἕνας ἐλαφρὸς χρωματισμός, ἀποχρωματίζεται δὲ ὁ μοῦστος μετὰ τὸ θειάφισμα μὲ 50 - 150 γραμ. φυτικοῦ ἄνθρακος στὸ ἑκατόλιτρο.

4) Μαῦρα κρασιά. Ἐδῶ ὁ μοῦστος ζυμώνεται μαζὶ μὲ τὰ στέμφυλα ποὺ δίνουνε καὶ τὸ χρῶμα τους στὸ κρασί. Πάντως πρέπει νὰ ἀφαιροῦνται τὰ τσάμπουρα (βόστρυχοι) γιατὶ ἀλλοιῶς γίνεται πολὺ στιφὸ τὸ κρασί. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ζυμώσεως δὲν πρέπει τὰ στέμφυλα νὰ ἀνεβαίνουν στὴν ἐπιφάνεια τοῦ μούστου γιατὶ ἀναπτύσεται ἐκεῖ μεγάλη θερμοκρασία καὶ μὲ τὸν ἀερισμὸ ὑπάρχει κίνδυνος ξυνίσματος.

Αὐτὸ τὸ πετυχαίνουμε μὲ ξύλινα τελλάρα ποὺ ἐμποδίζουν τὰ στέμφυλα νὰ ἀνεβαίνουν στὴν ἐπιφάνεια. Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ πρέπει νὰ ἀνακατεύουμε τὸν μούστο. Τὸν παίρνουμε δηλαδὴ ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τοῦ βαρελιοῦ καὶ τὸν στέλνουμε μὲ ἀντλία στὸ ἐπάνω μέρος. Μόλις ὁ μοῦστος ποὺ ζυμώνεται πάρει τὸ χρῶμα ποὺ θέλουμε τὸν ξεχωρίζουμε ἀπὸ τὰ στέμφυλα. Τὰ στέμφυλα ποὺ ξεχωρίσανε τὰ πιέζουμε πάλι καὶ τὸ κρασὶ ποὺ ἔβγαλαν τὸ προσθέτουμε στὸ ὑπόλοιπο.

Τὰ κρασιὰ πρέπει νὰ διατηροῦνται σὲ ἀποθήκη μὲ χαμηλὴ καὶ σταθερὴ θερμοκρασία (10 - 12ο Κ). Δὲν πρέπει νὰ μετακινοῦνται ἢ ταράσσονται τὰ βαρέλια οὔτε νὰ ὑπάρχουν κοντὰ ἄσχημες μυρωδιές. Τὸ δάπεδο τῆς ἀποθήκης νὰ εἶναι στρωμένο μὲ τσιμέντο γιὰ νὰ καθαρίζεται εὔκολα καὶ νὰ διατηρῆται ἡ ἀποθήκη πάντα τελείως καθαρή.

Γιὰ τὴν διαύγαση τοῦ κρασιοῦ θὰ ἀκολουθήσουμε τὶς ὁδηγίες τοῦ οἰνολόγου.

Α. ΡΩΤΑΣ
Διοικητὴς τῆς Μονάδος Πέλλης

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Μοῦ ὑπέβαλαν ὑποψηφιότητες.
Συνδυασμὸς Εὐοϊκὴ ἐξόρμηση.
Ἄγγελος Φῶτος — Ζωγράφος Ρενουάρ.
Ὑπερέλληνας.
Ἥρωας Θρύλος.
Λάκης Μιχαηλίδης.
Δάφνη τοῦ Εὐρώτα.
Βασίλισσα τῆς Ἀληθείας.
Ἄγνωστη Ἑλληνίδα καὶ Πεννομάχος.

Στὸ φύλλο τῆς 16 Ὀκτωβρίου θὰ δημοσιεύσω τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν ὑποψηφίων. Μὴν ἀρχίσετε νὰ στέλνετε ὑποψηφιότητες ἐὰν δὲν διαβάσετε τὶς ὁδηγίες ποὺ θὰ σᾶς δώσω στὸ φύλλο τῆς 16ης Ὀκτωβρίου. Προσοχή! Θὰ δεχθῶ ὑποψηφιότητες μέχρι τῆς ἡμέρας ποὺ θὰ κλείσω τὸ φύλλο.

ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΛΑΧΤΑΡΑ

Ἀπόψε λαχταρῶ Χριστὲ
γλυκὰ νὰ Σ' ἀνταμώσω
καὶ τῆς Ἀγάπης τὸ φιλὶ
νὰ πάρω καὶ νὰ δώσω.

Μαζὶ νὰ περπατήσουμε
Χριστέ, γιὰ λίγες ὧρες,
κάπου ἀπ' τὸν κόσμο μακριά...
μέσ' στ' οὐρανοῦ τὶς χῶρες!

ΠΡΟΣΜΟΝΗ

Μέσα στῆς νύχτας τὴ γαλήνη
Χριστέ μου Σένα καρτερῶ.
Κάτω ἀπ' τὴ χρυσῆ σελήνη
μαζί Σου νᾆμαι λαχταρῶ!
Ἔλα, Χριστέ μου, Σὲ προσμένω,
τὴ συντροφιά Σου περιμένω.

Θέλω χαρούμενος νὰ νοιώσω
τούτη τὴν ὄμορφη νυχτιά.
Θέλω τὸ φίλημα νὰ δώσω
τῆς Χάρης, στὴ φτωχὴ καρδιά...
Ἔλα, Χριστέ μου, Σὲ προσμένω,
τὴ συντροφιά Σου περιμένω.

ΚΩΣΤΗΣ ΔΕΙΛΙΝΟΣ

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Στὴν Καστοριὰ

Βρισκόμαστε στὰ βορεινότερα σύνορα τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας. Στοὺς τόπους τοὺς δοξασμένους καὶ πολυτάραχους ποὺ στέκονται κάστρα ἀκατάλυτα τῆς Πατρίδας, αἰῶνες τώρα.

Στὴν πολιτεία τῆς Φλώρινας, μ' ὅλα τὰ βουνὰ ποὺ τὴν τριγυρίζουν, κάνει ἀφόρητη ζέστη, κι' ἂς εἶναι Σεπτέμβριος. Μόνο τὴ νύχτα δροσίζει λιγάκι.

Ἡ πολιτεία, ποὺ εἶναι ὁλοκαίνουργια στὴν ὄψη, μοιράζεται στὰ δυὸ ἀπὸ ἕνα μεγάλο δρόμο, ποὺ φέρνει τὸ ὄνομα τοῦ ἀξέχαστου Μακεδονομάχου, Παύλου Μελᾶ. Σ' αὐτὲς τὶς περιοχές, τῆς Φλώρινας καὶ τῆς Καστοριᾶς, ἄρχισε τὸν ἀγῶνα ὁ θρυλικὸς αὐτὸς ἥρωας, τὸν Αὔγουστο τοῦ 1904, μ' ἕνα μικρὸ ἀντάρτικο σῶμα κι' ἄναψε πρῶτος τὴ σπίθα, ποὺ θὰ γινόταν πολύχρονη πυρκαγιὰ, γιὰ νὰ καθαρίση ἀπ' τοὺς Βουλγάρους κομιτατζῆδες τὸν τόπο αὐτὸ τὸν πολύπαθο.

«Ἀρχίζω τὸν ἀγῶνα, μὲ ὅλη μου τὴν ψυχὴ καὶ μὲ τὴν ἰδέα πὼς εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ τὸν ἀρχίσω. Ἔχω τὴν ἀκράδαντη πεποίθηση πὼς μποροῦμε νὰ σώσουμε πάρα πολλά, ἂν ἀγωνιστοῦμε στὴ Μακεδονία. Νοιώθω ὑπέρτατη ὑποχρέωση νὰ θυσιάσω τὸ πᾶν, γιὰ νὰ πείσω τὴν κοινὴ γνώμη».

Ἔτσι ἄρχισε ὁ Παῦλος Μελᾶς τὴν ἐποποιΐα, ποὺ ὁλοκλήρωσε ἀργότερα ὁ ἀητὸς τοῦ Βάλτου, ὁ ἥρωας Τέλος Ἄγρας καὶ τόσοι ἄλλοι ἀγωνιστὲς ποὺ τ' ἀρνήθηκαν ὅλα, ἀκόμα καὶ τ' ὄνομά τους, γιὰ τὴν πεντάμορφη γῆ τοῦ Μεγάλου Ἀλέξανδρου, τὴ γῆ τὴν ἑλληνικὴ ποὺ λεηλατοῦσαν κι' ἀφάνιζαν οἱ ἀπόγονοι τοῦ Κρούμου.

Ὁ Παῦλος Μελᾶς! Τ' ὅραμα του πλανιέται πάνω ἀπὸ τὸ πολύχρωμο πλῆθος, ποὺ κάνει σ' αὐτὴ τὴ μεγάλη ὁδὸ τὸν περίπατό του.

Θυμᾶμαι τὰ λόγια του, τοὺς ἀγῶνες του, τὴ θυσία του. Σκοτώθηκε τὸν ἴδιο χρόνο κοντὰ στὴ Σιάτιστα. Στὴν Καστοριὰ τοὔχουν στήσει ὡραῖο μνημεῖο.

Ἀφήνομε τὴ Φλώρινα ποὺ μᾶς θυμίζει Καλάβρυτα. Πᾶμε στὸν τελευταῖο σταθμὸ τῆς διαδρομῆς μας, στὴν πολιτεία τῆς λίμνης, τὴν γραφικὴ Καστοριά.

. . . .

Ἀνάμεσα ἀπὸ καταπράσινες πλαγιὲς καμαρώνουμε τὴν Κλεισούρα, τὸ ἐξαίσιο κρεμαστὸ χωριὸ ποὺ θυμίζει περιστεριώνα.

Λόφοι γυμνοὶ μὲ χρῶμα μελίχρυσο, καὶ πιὸ κάτω κόκκινο χῶμα, ἄλλοτε ζωηρὸ σὰν κεραμιδὶ κι' ἄλλοτε σκοῦρο.

Καὶ νὰ ἡ κατάφυτη περιοχὴ τῆς γαλήνης, ἡ Καστοριά.

Σὲ μιὰ στροφὴ τοῦ αὐτοκινήτου, ὑποδεχτήκαμε τὸ ἐξαίσιο πανόραμα. Εἴμαστε ἀντίκρυ στὴν Καστοριά, ποὺ γέρνει φιλάρεσκα γιὰ νὰ καμαρώση τὴν ὀμορφιά της, στὸ βενετσιάνικο καθρέφτη τῆς λίμνης Ὀρεστιάδας. Μοναδικὸ θέαμα, ἀπ' τὸ νότο ὡς τὸ βορᾶ, σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα.

— Μοῦ θυμίζει ἕνα ὡραῖο ψηφιδωτὸ ποὔχε τὸ βιβλίο τῆς ἱστορίας μας στὸ σχολεῖο, εἶπε ἡ Μυρτὼ ὕστερα ἀπὸ λίγο.

— Ναὶ τὸ θυμᾶμαι κι' ἐγώ, εἶναι μιὰ λεκάνη γεμάτη γαλήνιο κι' ἀκύμαντο νερὸ ποὺ γέρνουν ἐπάνω της περιστέρια... Καταλαβαίνω γιατὶ τὸ θυμήθηκες, Μυρτούλα. Ἐτούτη ἡ λίμνη, ποὺ μοιάζει σὰν κοιμισμένη, κάτω ἀπ' τὸ ρόδινο σούρουπο, ἔχει κάτι ἀπ' τὴν ἐξαίσια ὀμορφιὰ τῆς εἰκόνας ἐκείνης. Τὰ θεσπέσια βουνὰ ποὺ τὴν τριγυρίζουν εἶναι τὰ γραφικὰ χείλη τῆς λεκάνης.

— Καὶ τὰ περιστέρια; ρωτᾶ ὁ Φάνης. Αὐτὰ θἆναι τὰ ἄσπρα σπιτάκια τῆς πολιτείας ποὺ καθρεφτίζεται στὸ νερό. Δὲν εἶναι ἔτσι, θεία;

— Ναί, Φάνη. Γιὰ κοίτα αὐτὴ τὴ γλῶσσα τῆς στεριᾶς, ποὺ προχωρεῖ μέσα στὴ λεκάνη τῆς λίμνης καὶ τελειώνει στὸν ὄμορφο αὐτὸ λόφο! Δὲ μοιάζει σὰν τόπος παραμυθένιος;

— Καὶ στὸ λαιμὸ τῆς μαγευτικῆς αὐτῆς γλώσσας, πάνω ἀπ' τὰ νερὰ τῆς λίμνης, ἡ Καστοριὰ ἡ μακάρια πολιτεία τῆς ὀμορφιᾶς καὶ τοῦ ὀνείρου! Γιατί δὲν μιλᾶς Λεωνίδα; Μὴν πῆς πὼς δὲν εἶναι μαγευτική;

— Πραγματικὰ εἶναι κάτι ποὺ κάνει κατάπληξη, ἀποκρίθηκε ὁ Λεωνίδας. Καὶ τὶ βλάστηση ὀργιαστική, τὶ πανύψηλα δέντρα! Πῶς ξεκουράζουν τὸ μάτι, καθὼς ρίχνουν τὸν ἴσκιο τους στὸν καθρέφτη τῆς λίμνης. Μά, μιὰ ποὺ κοντεύει νὰ χάσω κι' ἐγὼ τὸ μυαλό μου, μ' αὐτὴ τὴν ἐξωτικὴ πολιτεία, κοιτάξετε νὰ μὴ μείνουμε χωρὶς ξενοδοχεῖο ἀπόψε. Ἐσύ, θεία, ποὺ ἔχεις ξανάρθει καὶ δὲ σὲ ξαφνιάζει αὐτὴ ἡ ὀνειρεμένη γωνιὰ τῆς γῆς, πάρε γιὰ λίγο τὸ πρόσταγμα: Νὰ μᾶς προσγειώνης ὅταν χρειάζεται, ἀλλοιῶς κινδυνεύουμε νὰ ξαπλώσουμε στὴν ἀκρολιμνιά.

— Παράξενος τύπος, λέει ἡ Μυρτὼ γιὰ τὸν ἀδελφό της. Δὲν ἐννοεῖ τέλος πάντων νὰ ξεχαστῆ, νὰ παραμελήση τὸ πρόγραμμα οὔτε γιὰ πέντε λεφτά.

—Ἡ Καστοριὰ ἔχει πολλοὺς παραθεριστὲς καὶ δὲν ἔχει ἄδικο ὁ Λεωνίδας. Πᾶμε νὰ βροῦμε ξενοδοχεῖο, γιατὶ νυχτώνει. Ἀπ' τὸ μπαλκόνι του, κάτω ἀπ' τ' ἀσημένιο φεγγάρι, θὰ ποῦμε σὲ λίγο τὴν ἱστορία τῆς Καστοριᾶς.

Τὸ ἴδιο βράδυ, μὲ τὴν ἀχλὺ πάντα τοῦ ὀνείρου στὰ μάτια καὶ στὴν ψυχή, κουβεντιάζομε γιὰ τὴν πολιτεία τῆς λίμνης. Γαλήνη! Δὲ θἆναι πιὸ ὄμορφα στὸν Παράδεισο! Ἀσημένιες κορδέλλες τυλίγεται ἡ λίμνη ποὺ στραφταλίζει καθὼς τὴ φιλεῖ τ' ὁλοφέγγαρο. Ἔχομε τὴν ἐντύπωση πὼς βρισκόμαστε πάνω σὲ καράβι καὶ ταξιδεύομε στ' ἄπειρο. Ὅλα εἶναι ποιητικὰ γύρω κι' ἡ λίμνη ἕνα τραγούδι ποὺ κρυσταλλώθηκε κάτω ἀπ' τὸ φεγγάρι.

ΣΚΕΨΕΙΣ
(Σκίτσο τοῦ Δ. Σφυρῆ)

Τὴ σιωπὴ καὶ τὸ λυρικὸ οἶστρο τὸν ἔκοψε τώρα ὁ Φάνης, γιατὶ λαχταροῦσε ν' ἀκούση γιὰ τὴν πεντάμορφη αὐτὴ πόλη.

— Λοιπόν, θεία;

—Ὅπως βλέπετε, παιδιά μου, ἡ Καστοριὰ βρίσκεται πάνω στὸν Ἰσθμὸ μιᾶς χερσονήσου, ποὺ προχωρεῖ μέσα στὴ λίμνη. Χτίστηκε τὸν Ε΄ αἰῶνα π. Χ. καὶ τ' ἀρχαῖο της ὄνομα ἦταν Κήλκτρο. Εἶχε σπουδαιότατο κάστρο ἀπ' τὸν καιρὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Σ' ὅλους τοὺς πολέμους τοῦ ἔθνους μας οἱ Καστοριανοὶ διακρίθηκαν καὶ δοξάστηκαν.

— Γιατί λέγεται Καστοριά; ρώτησε ἡ Μυρτώ.

—Ἀσφαλῶς ἀπ' τ' ἀγρίμια, ποὺ λέγουνται κάστορες, τῆς ἐξήγησε ὁ Λεωνίδας. Ἡ λίμνη εἶχε ἄφθονους παλαιότερα. Κτίζουνε τὴ φωλιά τους μὲ λάσπη μέσα στὸ νερό. Τὸ δέρμα τους θεωρεῖται πολύτιμο, γιατὶ κάνει σπουδαῖα γουναρικά. Γι' αὐτὸ κι' ἡ ὡραία αὐτὴ πολιτεία ἔχει ἐξαίρετη βιοτεχνία ποὺ κάνει ἐξαίρετες γοῦνες.

— Ναί, κάθε σπίτι, ἀκόμα καὶ σήμερα, ἔχει ἕνα ἰδιαίτερο διαμέρισμα, ὅπου τινάζουν, χτυποῦν καὶ γαζώνουν τὶς γοῦνες. Πολλοὶ Καστοριανοὶ πλούτισαν κι' ἐδῶ καὶ στὰ ξένα, ἀπ' τὸ ἐμπόριο τῶν γουναρικῶν.

—Ἡ μαμᾶ ἔχει μιὰ καστοριανὴ γούνα, εἶπε ἡ Μυρτώ. Τὴν παράγγειλε σ' ἕνα θεῖο μου ποὺ ἦταν δάσκαλος ἐδῶ πέρα. Καὶ ξέρετε πῶς εἶναι κανωμένη; Ἀπὸ κομμάτια κομμάτια, μικρὰ καὶ μεγάλα, κατεργασμένα ὅμως θαυμάσια. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἰδιαίτερη τέχνη τῶν Καστοριανῶν. Παίρνουν τ' ἀποκόμματα ἀπὸ τὰ μεγάλα γουναράδικα τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Εὐρώπης κι' ἀπὸ κεῖνα τὰ κουρελάκια ποὺ τἄχουν γιὰ πέταμα ἄλλοι, φτιάνουν ἐξαίσια δέρματα ποὺ δὲν ξεχωρίζεις τὶς ραφές τους. Κι' αὐτὲς φυσικὰ οἱ γοῦνες πουλιοῦνται πολὺ φτηνότερα ἀπ' τὰ μονοκόμματα δέρματα...

Εἴπαμε κι' ἄλλα καὶ πὼς ἡ μαγευτικὴ αὐτὴ πόλη κάνει ἐμπόριο μὲ τὰ ψάρια τῆς λίμνης καὶ τὴν ξυλεία τῶν δασωμένων βουνῶν της.

Καὶ τὸ πρωΐ, ὅταν ψήλωσε ὁ ἥλιος, ραντίζοντας τὰ γαλήνια νερὰ μὲ διαμάντια, βγήκαμε νὰ δοῦμε τὴν Καστοριά.

Τὰ νέα σπίτια εἶναι πολὺ εὐχάριστα μὲ τὴν ἄνεση καὶ τὸ ἄφθονο φῶς τους κοντὰ στὰ παλιὰ ἀρχοντόσπιτα μὲ τὶς γλάστρες τὶς ὀρτανσίες, στὰ μπαλκόνια καὶ τοὺς ἐξῶστες. Καμμιὰ ἑβδομηνταριὰ ἐκκλησίες παλιές, πλουσιώτατες σὲ βυζαντινὴ διακόσμηση, στολίζουν τὴν πολιτεία. Βασιλικὲς οἱ περισσότερες μὰ καὶ μερικὲς μὲ κομψότατους τρούλους. Ξυλόγλυπτα ἐπιχρυσωμένα τέμπλα κειμήλια σπάνια, παλαιὲς γραφικὲς εἰκόνες, δίνουν μιὰ βαθύτατη κατάνυξη στὶς ψυχές μας. Οἱ Ταξιάρχες, οἱ Ἅγιοι Ἀνάργυροι, ἡ κομψὴ γραφικὴ Παναγίτσα, ἡ Παναγία ἡ Κουμπελέδικη, ποὺ βρίσκεται στὴν αὐλὴ τοῦ Γυμνασίου!

Ὅλη ἡ πόλη εἶναι γεμάτη θέλγητρο. Γυρίζομε στὰ δρομάκια της, κάτω ἀπ' τοὺς γραφικοὺς ἐξῶστες μὲ τὰ μυριστικὰ καὶ τὶς πολυκέφαλες ὀρτανσίες, στεκόμαστε στὶς αὐλόθυρες καὶ θαυμάζουμε τὶς χιλιανθισμένες αὐλίτσες μὲ τὶς γρηοῦλες ποὺ πλέκουν ἢ γνέθουν τὴ ρόκα τους, νοσταλγώντας τὰ χρόνια τῆς νειότης.

Χρῶμα παλιό, μεσαιωνικὸ ποὺ μιλεῖ γιὰ πάστρα κι' εὐγένεια γιὰ λεβεντωσύνη κι' ἀγάπη.

Καθὼς τὶς κοιτάζουμε ἀναθυμιόμαστε τὶς τοιχογραφίες ποὺ εἴδαμε στὸ μισόφωτο κάποιας ἐκκλησίας.

Ὅλα γραφικὰ καὶ ποιητικὰ στὴ γλυκειὰ αὐτὴ πολιτεία, ποὺ μοιάζει σὰ νὰ κατέβηκε ἀπ' τὸν Παράδεισο, γιὰ νὰ δώση στὴ γῆ μιὰ ἰδέα ἀπ' τὴ γαλήνη του καὶ τὴν ὀμορφιά του.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Τὰ παιδιὰ γράφουν

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΤΩ ΠΟΡΡΟ·Ι·ΩΝ

Οἱ μαθηταὶ καὶ μαθήτριες κρατοῦν ψηλὰ τὴ Σημαία τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Πατρίδας ποὺ τοὺς ἐμπιστεύτηκε ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα ἐδῶ κοντὰ στὰ βουλγαρικὰ σύνορα.

Καταρτίζουν τὸν ἑαυτό τους γιὰ νὰ γίνουν ἄξια παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος. Τὴν ἡμέρα τῆς γιορτῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, γιὰ νὰ αἰσθανθοῦν καλὰ τὴν ἀξία τῆς ἐπισκέψεώς του στὴν Ἑλλάδα, ἔκαναν εἰδικὴ συγκέντρωση ὅπου ὁ διοικητὴς τῆς Μονάδος Σερρῶν ἀνέπτυξε τὸ ἔργο τοῦ Ἀποστόλου. Φύγανε ὅλοι, ἀφοῦ ἔψαλλαν τὸ Ἀπολυτίκιο τοῦ Παύλου καὶ τὸ Πολυχρόνιο τοῦ Βασιλέως, μ' ἕνα σύνθημα στὴν καρδιά. Τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν νὰ γίνῃ κτῆμα τους γιὰ τὸ καλὸ τοῦ ἑαυτοῦ τους, τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς κοινωνίας. Παράλληλα ὅμως μὲ τὴ δράση στὸν ἑαυτό τους παρουσιάζουν καὶ καλὲς πράξεις στὸ χωριό. Δώσανε θεατρικὴ παράσταση μὲ τὸ ἔργο «Ὁ λιποτάχτης» χαρίζοντας ἔτσι λίγες ὧρες πραγματικῆς ψυχαγωγίας στοὺς κατοίκους τοῦ χωριοῦ καὶ ἐνισχύοντας τὸ ταμεῖο τους. Ἐπίσης δενδροφύτεψαν μιὰ περιοχὴ κοντὰ στὸ ποτάμι κι' ἔτσι σὲ λίγο καιρὸ θὰ καταπρασινίσῃ ὁ τόπος καὶ τὸ ποτάμι δὲν θὰ φέρνει καταστροφές. Ἐπίσης φυτέψανε κυπαρίσσια στὸ νεκροταφεῖο.

Τὸ κυριώτερο ὅμως εἶναι ὅτι μέσα στὸ χωριὸ ἄρχισε νὰ φυσᾷ ἕνας νέος ζωογόνος ἀέρας. Ἡ δροσερὴ αὔρα τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ ἀεράκι τῆς δημιουργίας. Κι' ὅλ' αὐτὰ ὀφείλονται στὴν ἀκούραστη διευθύντρια καὶ τοὺς συνεργάτες της.

Ἂς εὐχόμαστε ὅλοι: ἡ ζωντάνια τῆς νεολαίας τῶν Κάτω Πορροΐων νὰ παρουσιασθῇ δροσερὴ κι' εὐεργετικὴ στὸν «Ἀγρὸ τοῦ Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» γιὰ τὸ καλὸ τῆς κωμοπόλεως.

Ι. Α. Β.

ΑΓΙΑ ΩΡΑ

Φέρνω τὸ βῆμα μου ἀργὰ στὸ ὄμορφο ἀνθοκήπι
κι' ἀρχίζω νὰ χτυπῶ γλυκὰ τὸ τρίχορδο βιο-
(λί μου.
Θὲ νὰ ξεχάσω μιὰ στιγμὴ τὸν πόνο καὶ τὴ
(λύπη
καὶ νὰ γλυστρήσω ἀπαλά, κεῖ ποὺ ποθεῖ ἡ
(ψυχή μου...
(...Μέσα μου μιὰ φωνὴ
γλυκειὰ καὶ σιγανή,
ζητᾶ μιὰ προσευχή...).
...Καὶ γονατίζω ὑψώνοντας τὸ νοῦ μου καὶ τὰ
(χέρια.
Τὰ χείλη μου ἀναδεύονται καὶ γλυκολόγια ἀ-
(φήνουν...
Ἄγγελοι γύρω φτερουγοῦν λευκοί, σὰν περι-
(στέρια,
τὰ λόγια αὐτὰ μαζεύουνε καὶ στὸ Θεὸ τὰ
(δίνουν.

ΚΩΣΤΑΣ Δ. ΚΑΤΣΟΥΚΗΣ

«Η ΕΛΠΙΣ ΟΥ ΚΑΤΑΙΣΧΥΝΕΙ»

Πέρασε καὶ αὐτὴ ἡ ἡμέρα, ἐσυλλογίστηκε ἡ γριούλα καὶ δυὸ χοντρὰ δάκρυα κύλησαν ἀπὸ τὰ μάτια της, στὸ γέρικο καὶ ζαρωμένο πρόσωπό της. Πᾶνε μέχρι τώρα ἔξη ὁλόκληρα χρόνια ἀπὸ τότε, ποὺ τὸ μονάκριβο παιδί της, ἔφυγε στὴν ξενητειά. Ἔξη χρόνια εἶχε νὰ τὸ δῆ, ἀλλὰ καὶ ἔξη χρόνια εἶχε νὰ λάβῃ γράμμα του ἢ νὰ μάθῃ τίποτα γι' αὐτό.

Ὅλοι οἱ συγχωριανοί του, τὸν εἶχαν ξεγράψει, τὸν ἐνόμιζαν χαμένο. Ἐκείνη ὅμως μὲ τὴν ἐλπίδα ἀνίκητη τὸν περιμένει, ὅλο τὸν περιμένει. Ποτὲ δὲν ἀπελπίζεται. Καμμιὰ φορὰ δὲν θέλει, νὰ βάλῃ στὸ μυαλό της, ὅτι τὸ παιδί της χάθηκε. Γνωρίζει καλὰ κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον ὅτι: «ἡ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει».

Κι' ἂν καμμιὰ φορὰ τῆς ἔρθουν στὸ μυαλὸ θλιβερὲς σκέψεις καὶ τὴν κάνουν νὰ ἀπελπίζεται, γιατὶ κι' αὐτὴ ἔχει, σὰν ἄνθρωπος, τὶς ἀδυναμίες της, πηγαίνει στὸ εἰκονοστάσι καὶ κάνει ὁλόθερμη, πρὸς τὸν Πλάστην, προσευχή.

Οἱ ἡμέρες, μιὰ μιὰ περνοῦν καὶ φεύγουν. Ἀλλὰ τῆς γριούλας ἡ ἐλπίδα μένει ἀνίκητη. Ἐλπίζει γιατὶ ξέρει καλά, ὅτι δὲν θὰ ντροπιασθῆ. Οἱ συνεχεῖς καὶ ὁλόθερμες προσευχὲς πρὸς τὸν Θεὸ ἀκούσθηκαν.

Καὶ νά. Ἕνα χειμωνιάτικο βράδυ, ἐνῶ ἔξω τὸ κρύο ἦταν δυνατό, ἀκούσθηκε ἕνα κτύπημα στὴν πόρτα τοῦ φτωχικοῦ σπιτιοῦ της. Τὴν ἄνοιξε ἀμέσως καὶ εἶδε ἕνα ὡραῖο παλληκάρι, μέχρι ἐκεῖ πάνω. Τὸ κύτταξε λίγο καὶ ἀμέσως, «παιδί μου, μοναχογιέ μου, βλαστάρι μου», ἄρχισε νὰ λέῃ, ἀφοῦ τὸ ἀγκάλιασε καὶ τὸ φιλοῦσε.

Ἔπειτα κι' οἱ δυὸ μαζὶ εὐχαριστοῦσαν τὸν Θεό. Τὸ παιδί, γιατὶ τὸ ἀξίωσε καὶ ἦρθε γερὸ πίσω στὸ χωριό του, καὶ ἡ γριοῦλα γιατὶ ἀξιώθηκε νὰ τὸ δῆ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ Ι. ΛΕΣΥΤΗΣ
(μαθητὴς Ε΄ τάξης Γυμνασίου Παραρτήματος Οἰνουσσῶν)

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Τῆς ἡμέρας τὸ ξεψύχισμα πλησίαζε. Ὁ ἥλιος σκορποῦσε τὸ τελευταῖο ἀναλυτό του χρυσάφι της, ὁ ὁρίζοντας γέμισε μὲ πελώριες πινελιὲς ἀπὸ ρόδινο χρῶμα. Καθισμένη στὴν βεράντα τοῦ ἐξοχικοῦ μου σπιτιοῦ διαβάζω ἕνα βιβλίο, μὰ ὁ νοῦς μου δὲν βρίσκεται ἐδῶ. Μὲ τὰ φτερὰ τῆς φαντασίας ἀνοίγει τὴν πόρτα τῶν ἀναμνήσεων καὶ πετάει μακριὰ καὶ φτάνει σ' ἕνα γραφικὸ χωριουδάκι. Νᾆτο, ὅπως καὶ πρίν, μὲ τἄσπρα σπιτάκια του μὲ τὶς ἐκκλησίες του, μὲ τὶς κρύες βρύσες του καὶ τὰ ἔλατά του! Τίποτα δὲν ἄλλαξε! Προχωρῶ καὶ φτάνω μπροστὰ σ' ἕνα σπίτι ποὺ οἱ ἀράχνες τὄχουν περιζώσει, χορτάρια ἔχουν φυτρώσει στὴν πόρτα του. Μὰ δὲν εἶναι δυνατόν! Αὐτὸ εἶναι τὸ πατρικό μου σπίτι, τὸ σπίτι ὅπου πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια ἀντηχοῦσαν τὰ παιδικά μας γέλια καὶ βασίλευε ἡ εὐτυχία καὶ ἡ χαρά;

Νά! καὶ ἡ μεγάλη πέτρα ὅπου συνήθως καθόνταν ὁ παποὺς καὶ μοῦλεγε τόσες καὶ τόσες ἱστορίες! Νά! καὶ ἡ ἀγαπημένη μου συκιὰ καὶ ἡ βρυσούλα ποὺ μοῦ ἔδινε τὸ κρυσταλλένιο νεράκι της. Καθὼς τὸ βλέμμα μου περιφέρεται ἀχόρταγα παντοῦ, συναντᾷ ξαφνικὰ ἕνα ὕψωμα περιτριγυρισμένο μὲ ἔλατα καὶ στὴν κορφὴ ἀσπρίζει μιὰ ὄμορφη ἐκκλησούλα ὁ «Ἅγιος Μάρκος». Ὅταν τὸ σήμαντρό της σκορποῦσε τοὺς γλυκοὺς καὶ μελωδικοὺς ἤχους του, τότε πηγαίναμε μαζὶ ὅλα τὰ παιδάκια καὶ βοηθούσαμε τὸν παπὰ - Γιώργη, μὲ τὴ γλυκειὰ κι' ἅγια μορφή του. Βλέπω καὶ τὸ σχολεῖο μὲ τὴν μεγάλη αὐλή του καὶ τὸ ἁλῶνι ὅπου παίζαμε, βλέπω, βλέπω...καὶ τὰ μάτια μου γεμίζουν ἀπὸ δάκρυα. Αὐτὴ τὴν συγκινητικὴ στιγμὴ ἡ φωνὴ τῆς μητέρας μου μ' ἔκανε νὰ καταλάβω πὼς δὲν βρισκόμουν πιὰ στὸ μαγευτικὸ χωριό μου, ἀλλὰ στὸ σπίτι μου κι' ὅλα αὐτὰ ἦταν μιὰ γλυκειὰ ἀνάμνηση. Μὲ λύπη καὶ μὲ τὰ μάτια ὑγρά, ἀναγκάσθηκα νὰ ἀποσυρθῶ ἀπὸ τὴ βεράντα γιατὶ τὸ σούρουπο ἅπλωσε σιγὰ - σιγὰ τὰ γκριζόμαυρα πέπλα του καὶ σκέπασε τὰ πάντα.

ΒΑΝΑ Χ. ΓΚΙΖΑ
(Μαθήτρια Γυμν. Θηλ. Ἄρτης τάξις Στ΄)

ΝΥΧΤΑ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΑΝΔΡΕΑ

Νύχτα! Τίποτα δὲν ἀκούγεται μέσα στὴν ὄμορφη παιδόπολή μας ἐκτὸς ἀπὸ τὸ γάβγισμα ἑνὸς σκύλου καὶ τὸ σκούξιμο μιᾶς κουκουβάγια.

Πέρα στὸ δάσος κάποιο ἀόρατο χέρι, πολὺ δυνατό, λὲς κι' ἔχει πιάσει τὰ κλώνια τῶν πεύκων καὶ δὲν τ' ἀφήνει νὰ κινηθοῦν γιὰ νὰ ποῦν ὅπως ἄλλοτε τὴ νυχτερινὴ προσευχή τους. Ἕνα σιγανὸ ἀεράκι μόλις τὸ νοιώθει κανεὶς νὰ τοῦ χαϊδεύῃ τὸ πρόσωπο... Καὶ ψηλὰ ἡ σκέπη τοῦ κόσμου εἶναι καταστόλιστη ἀπ' τὰ ἀπειράριθμα καντηλάκια ποὺ ἔχει ἀνάψει ἀπὸ κτίσεως κόσμου τὸ παντοδύναμο χέρι τοῦ Πλάστη μας. Ξάφνου ἐκεῖ ποὺ κοιτοῦσα πρὸς τὴν θάλασσα, ἕνα πρᾶγμα τράβηξε τὴν προσοχή μου.

Βλέπω μιὰ μικρὴ βαρκούλα ποὺ ἔσκιζε γοργὰ τὰ γαλανὰ νερὰ ἀφήνοντας πίσω της ἕνα μικρὸ αὐλάκι.

Τὸ φεγγαράκι ἀπὸ ψηλὰ σὰν πολυέλαιος δίσκος λάμπει ἐπάνω στὸν ξάστερο οὐρανό. Οἱ ἴσκιοι συντροφεύουν τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ. Δὲν μπορῶ πιὰ νὰ σηκωθῶ. Ἡ νύχτα μ' ἔχει πιασμένον μὲ τὰ μάγια της. Ὅλα γύρω ἔχουν ἀλλάξει... Ἡ νύχτα ἔχει κρύψει ὅλες τὶς ἀσχήμιες. Ὅλα φαίνονται ὡραῖα!...Τὸ μάτι πλανᾶται στὸ ἄπειρο. Ὅλα εἶναι μαγεμένα. Κοιτάζω γύρω μὲ προσοχὴ καὶ μπροστὰ στὰ μάγια τῆς νύχτας ἀναφωνῶ. Νύχτα, νύχτα μαγικὴ πόσο μεταμορφώνεις τὴν πλάση!...

ΚΩΝΣΤΑΝΤ. ΦΟΥΣΕΚΗΣ
(Παιδόπολη Ἁγίου Ἀνδρέα Ἀττικῆς)

Ο ΠΑΠΟΥΣ ΠΕΘΑΝΕ

Εἶναι δυὸ μέρες τώρα ποὺ ὁ παποὺς κοιμᾶται κι' ἀκόμα νὰ ξυπνήσῃ. Καὶ ἡ γιαγιά μου... ὤ... ναὶ ἡ γιαγιά μου δὲν παύει νὰ κλαίῃ ἡ κακομοίρα μέρα καὶ νύχτα. Ὅταν ἄλλοτε τῆς μιλοῦσα μοῦ χαμογελοῦσε γλυκά, ἀλλὰ τώρα, τώρα ὅλο κλαίει... κλαίει... Γιατί; Μὰ ὅταν τὴν ρωτάω μοῦ χαϊδεύει τὰ μαλλιὰ κι' ὕστερα συνεχίζει τὰ ἀναφυλλητά της. Λένε ὅτι ὁ παποὺς πέθανε, ἀλλὰ δὲν ξέρω τί θὰ πῆ «πέθανε». Δὲν μ' ἀφήνουν νὰ πάω ἐκεῖ ποὖναι ξαπλωμένος, κι' ὅταν μιὰ φορὰ κρυφοκοίταξα ἀπ' τὸ παράθυρο τὸν εἶδα νᾆναι μὲ κλειστὰ τὰ μάτια καὶ σταυρωμένα τὰ χέρια ποὺ τόσες φορὲς ἄλλοτε εἶχα φιλήσει, μέσα σ' ἕνα μικρό, στενὸ κρεββάτι... Κι' ὅταν τὴν ἄλλη μέρα ἦρθε ὁ γυιός του ὁ Θανάσης ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ποὺ σπούδαζε γιατρός, τὸν πῆραν τὸν παποῦ μου μὲ κλειστὰ πάντα τὰ μάτια καὶ σταυρωμένα τὰ χέρια γιὰ νὰ τὸν πᾶνε σ' ἕνα μικρὸ σπιτάκι ὅπως μοὖπε ἡ μαμά μου. Ἀπὸ τότε δὲν τὸν ξανάδα τὸν παποῦ μου. Μὰ γιατί; Γιατί;... Θἄπρεπε τώρα νἄχε ξυπνήσει. Γιατί νὰ μὴν τὸν ξαναδῶ; Ἐγὼ τὸν ἀγαποῦσα τόσο! Κακόμοιρε παποῦ... Φαίνεται ὅτι δὲν θὰ ξαναφιλήσω πιὰ τὰ ροζιασμένα ἀπ' τὴν δουλειὰ χέρια σου.

ΤΥΧΕΡΟ 13

ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ...

Ποιὸς Ἕλληνας εἶναι ἐκεῖνος ποὺ δὲν αἰσθάνεται κάποια ἰδιαίτερη συμπάθεια γιὰ τὴν μεγάλη μας μάνα τὴ Βασίλισσά μας; Ὅλοι μας τὴν γνωρίζομε κι' ὅλοι μας τὴν ἀγαποῦμε σὰν πραγματικὴ μητέρα μας. Αὐτὴ μᾶς γλύτωσε ἀπὸ τῶν βαρβάρων τὸ ξίφος, κι' αὐτὴ μᾶς ἔχτισε ὅλες αὐτὲς τὶς ζεστὲς φωλιές, ὅπου χιλιάδες Ἑλληνόπουλα στεγάζονται μέσα. Ὅλοι μας μικροὶ καὶ μεγάλοι τῆς εὐχόμαστε, εἰς πολλὰ τὰ ἔτη της.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΜΗΣ (Ζηρὸ)

ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΤΑΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ

Φίλοι μου, λόγια δὲν θὰ βρῶ,
ὅσο κι' ἂν προσπαθήσω,
ὅσο κι' ἂν ψάξω κι' ἂν σκεφτῶ,
νὰ σᾶς εὐχαριστήσω.
Γιατὶ τὰ λόγια εἶν' ψέμματα
κι' εἶν' ἡ καρδιὰ ἀλήθεια,
εἶναι αὐτὸ ποὺ νοιώθουνε
τῶν χωρικῶν τὰ στήθια.
Γιατὶ ὅ,τι μᾶς δίνετε
μικρὸ δὲν εἶναι τόσο,
ὥστε μὲ λόγια φτωχικὰ
νὰ σᾶς τὸ ξεπληρώσω.
Γιατὶ λαμπάδα δίφλογη
τὸ χέρι σας μᾶς δίνει,
κι' ἀπάνω της χρυσὴ γραφὴ
λέει: ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΙΡΗΝΗ.
Τὸ δέντρο ποὺ φυτέψατε
ἰδέτε· μεγαλώνει,
κι' ὁ χωρικὸς νὰ δροσιστῇ
στὸν ἴσκιο του σιμώνει.
Κι' ἀφοῦ χορτάσῃ τὴ δροσιὰ
καὶ τὸν γλυκὸ καρπό του,
κάτι καινούργιο τυραννεῖ
τώρα τὸν λογισμό του:
«Ἂν θέλουμε δροσιά, καρποὺς
κι' ἄλλα καλὰ νὰ ἰδοῦμε,
τοῦ δέντρου αὐτοῦ τοὺς φυτευτὰς
πρέπει νὰ μιμηθοῦμε....».

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ἰ. ΜΕΛΑΣ
Σπουδαστὴς Ζωσιμαίας Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἰωαννίνων.

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Εἴμαστε ἄφοβοι

Στὸ προηγούμενο σημείωμά μας εἴδαμε ποιὰ εἶναι ἡ πραγματικὴ ἀφοβία καὶ ποῦ ἔδειχνε ὁ Κύριός μας τὴν ἀφοβία Του. Σήμερα, ἂς ἰδοῦμε ἐμεῖς τί κάνουμε: Μοιάζουμε μὲ τὸν Κύριο;

Πρῶτα - πρῶτα, ἂς ἐξετάσουμε, ἂν ἔχουμε ἀποφασίσει νὰ ἐφαρμόσουμε στὴ ζωή μας τὸν πρῶτο καὶ σπουδαιότερο νόμο τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἔχουμε δηλαδή, πάρει ἀπόφαση πρῶτα ἀπ' ὅλα νὰ βάζουμε τὸ νόμο τῆς ἀγάπης πρὸς τὸ Θεὸ καὶ τὸν πλησίο μας καὶ ἔπειτα ὅλα τὰ ἄλλα; Παραδείγματος χάριν, στὸ σχολεῖο μας, τί θὰ προτιμούσαμε; Νὰ πάρουμε ἐμεῖς καλὸ βαθμὸ βλάπτοντας κάποιον ἄλλον, ἢ νὰ μείνουμε, ποὺ λέει ὁ λόγος καὶ στὴν ἴδια τάξη, ἂν πρόκειται μὲ τὴ δική μας συμπεριφορὰ νὰ βλαφθῆ κάποιος συμμαθητής μας; Μὲ ἄλλα λόγια βάζουμε πρῶτα τὸ δικό μας συμφέρον καὶ ὕστερα τὴν ἐκδήλωση τῆς ἀγάπης ἢ πρῶτα τὴν ἀγάπη καὶ ὕστερα τὸ συμφέρον μας; Τὸ ἴδιο καὶ στὸ παιχνίδι μας, τί κάνουμε; Προτιμᾶμε νὰ κερδίσουμε τὸ παιχνίδι, μὲ μέσα ἄνομα, ποὺ θὰ λυπήσουν καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἄλλους, ποὺ εἶναι στὴν ἀντίπαλη ὁμάδα, ἢ ἔχουμε ἀποφασίσει νὰ παίξουμε τίμια, ἔστω καὶ ἂν χάσουμε τὸ παιχνίδι; Ἀνάλογα παραδείγματα θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ φέρη ἀπ' τὴ ζωὴ μέσα στὸ σπίτι, στὶς συναναστροφὲς καὶ τὰ ὅμοια. Ὅλ' αὐτὰ σημαίνουν: Ἐμεῖς ἔχουμε ἀποφασίσει νὰ βάζουμε πρῶτα ἀπ' ὅλα τὴν ἀγάπη πρὸς τὸ Θεὸ καὶ τὸ νόμο Του καὶ τὴν ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον μας;

Ἂς ὑποθέσουμε πὼς ἔχουμε πάρει αὐτὴ τὴν ἀπόφαση. Εἶναι τὸ πρῶτο βῆμα ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ. Θὰ πρέπει νὰ προχωρήσουμε παραπέρα. Εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ἐφαρμόσουμε τὴν ἀπόφασή μας, ἔστω κι' ἂν θὰ πρόκειται νὰ μᾶς κοστίση ὁ,τιδήποτε.

Ἂς ποῦμε, πὼς ἀπὸ ἀγάπη στὸ νόμο τοῦ Θεοῦ ἀποφασίσαμε στὸ παιχνίδι μας νὰ εἴμαστε τίμιοι. Αὐτὸ εἶναι, βέβαια, ἕνα καλὸ βῆμα καὶ εἴμαστε ἀξιέπαινοι γι' αὐτό. Δὲν εἶναι ὅμως ἀρκετό. Πρέπει νὰ ἐπιμείνουμε καὶ στὴν ἐφαρμογὴ τῆς ἀποφάσεώς μας. Φυσικὰ πρῶτα θὰ πρέπει νὰ ἐπιμείνουμε ἀπέναντι στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μας. Δὲν θὰ πρέπει μόλις μᾶς ἔλθη μιὰ ἀντίθετη σκέψη νὰ ἐγκαταλείψουμε τὴν ἀπόφασή μας καὶ νὰ ἀποφασίσουμε τὰ ἀντίθετα.

Ἔπειτα θὰ πρέπει νὰ ἐπιμείνουμε ἀπέναντι στοὺς φίλους μας, τὰ μέλη ποὺ ἀποτελοῦν τὴν ὁμάδα μας. Δὲν εἶναι πιθανὸν πῶς ὅλοι ἀμέσως θὰ συμφωνήσουν μαζύ μας καὶ θὰ ἀποφασίσουν κι' ἐκεῖνοι νὰ παίξουν τίμια. Τὸ πιθανώτερο εἶναι πὼς θὰ ἔχουμε ν' ἀντιμετωπίσουμε τὴν ἀντίδρασή τους. Ἐκεῖνοι θὰ θέλουν νὰ ἐξακολουθήσουν νὰ παίζουν γιὰ νὰ κερδίσουν ὅπως - ὅπως, ἀδιαφορώντας γιὰ κανονισμούς. Θὰ ἀγωνισθοῦν λοιπόν, γιὰ νὰ μᾶς ἐπιβάλουν τὴ θέλησή τους. Ἴσως θ' ἀρχίσουν νὰ μᾶς κοροϊδεύουν. Θὰ μπορέσουμε ν' ἀντέξουμε στὶς κοροϊδίες τους καὶ νὰ μὴ ὑποχωρήσουμε; Δὲν εἶναι ἀπίθανο καὶ μέχρι νὰ μᾶς βγάλουν ἀπ' τὴν ὁμάδα τους καὶ νὰ μᾶς ἀποκλείσουν κι' ἀπ' τ' ἄλλα παιχνίδια τους. Τί θὰ κάνουμε μεῖς; Θὰ ἐξακολουθήσουμε ἄφοβα νὰ προχωρήσουμε, ἐφαρμόζοντας τὴν ἀπόφασή μας;

Κι' ἂν ἡ ἀντίδραση τῶν ἄλλων προχωρήση ἀκόμα περισσότερο; Ἂν ἐξελιχθῆ σὲ ἐχθρότητα; Ἂν αὐτὴ τὴν ἐχθρότητα ἀρχίζουν νὰ τὴ δείχνουν καὶ στὸ σχολεῖο καὶ στὶς συναναστροφὲς καὶ παντοῦ καὶ δημιουργηθῆ μιὰ ἀφόρητη γιὰ μᾶς κατάσταση; Τί λέτε, θὰ ἐπιμείνουμε στὴν ἀπόφασή μας γιὰ τίμιο παιχνίδι; Ἢ θὰ ἀρχίσουμε νὰ βάζουμε νερὸ στὸ κρασί μας καὶ ἐγκαταλείποντας τὴν ἀπόφασή μας θὰ προσπαθοῦμε νὰ φανοῦμε στοὺς ἄλλους εὐχάριστοι;

Ἀλλ' ἂς ὑποθέσουμε καὶ κάτι ἀκόμα χειρότερο. Ἴσως αὐτὴ ἡ χειρονομία μας, ἡ ἀπόφασή μας νὰ εἴμαστε τίμιοι στὸ παιχνίδι μας, δὲν ἐκτιμηθῆ οὔτε ἀπὸ τὰ μέλη τῆς ἄλλης ὁμάδος. Ὑπάρχει κίνδυνος καὶ τῆς ἀντιθέτου ὁμάδος τὰ μέλη νὰ μᾶς θεωρήσουν «κορόϊδα» καὶ ν' ἀρχίσουν νὰ γελοῦν μαζύ μας, ἐνῶ ὅλη ἡ στάση μας ἦταν πρὸς ὄφελός των. Τότε, ὅταν ἡ ἀπόφασή μας δὲν βρίσκει πουθενὰ ἀναγνώριση, θὰ ἔχουμε τὴ δύναμη νὰ ἐπιμείνουμε νὰ ἐφαρμοσθῆ; Ἢ μήπως τότε θὰ ποῦμε, «ἀφοῦ ὅλοι τους εἶναι τέτοιοι, τότε κι' ἐγὼ θὰ πάψω νὰ παίζω τίμια!» Παίρνοντας ὅμως μιὰ τέτοια ἀπόφαση, καὶ ἐφαρμόζοντάς την ὄχι μόνο στὸ παιχνίδι ἀλλὰ καὶ σ' ὅλες τὶς ἄλλες ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς, θὰ καταντήσουμε ὄχι μόνο νὰ μὴ μοιάζουμε μὲ τὸν Κύριό μας, ἀλλὰ νὰ μὴν ὑπάρχη ἐλπὶς νὰ Τοῦ μοιάσουμε ποτέ. Ἐνῶ ἐμεῖς ἔχουμε συμφωνήσει, πὼς θὰ προσπαθήσουμε νὰ γίνουμε ὅμοιοί Του, γιατὶ Ἐκεῖνος εἶναι τὸ πρότυπό μας.

Ὁ πατὴρ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΕΝΑΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Ὅπως εἶναι γνωστὸ στοὺς ἀναγνῶστες μας, τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» ἀπὸ καιρὸ δημοσιεύει στὴν τελευταία σελίδα τοῦ ἐξωφύλλου του, παραστατικὰ σχεδιάσματα διαφόρων ἱστορικῶν γεγονότων, καταχωρώντας συγχρόνως καὶ λεπτομερῆ ἐξήγησή τους.

Στὸ σημερινὸ τεῦχος δημοσιεύεται τὸ τρίτο παραστατικὸ σχεδίασμα ἀπὸ τὴν ἱστορία τοῦ Τρωϊκοῦ Πολέμου, χωρὶς ὅμως νὰ καταχωρεῖται καὶ ἡ λεπτομερὴς ἐξήγησή του.

Αὐτὴν καλοῦνται νὰ τὴν κάνουν οἱ ἀναγνῶστες μας μετέχοντες ἔτσι στὸν πρωτότυπο διαγωνισμὸ ποὺ προκηρύσσομε σήμερα.

Προθεσμία ἀποστολῆς ὁρίζεται ὡς τὶς 20 Δεκεμβρίου 1952. Οἱ τρεῖς καλλίτερες ἐξηγήσεις θὰ δημοσιευτοῦν στὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» μὲ τὰ ὀνόματα τῶν ἀποστολέων τους ποὺ θὰ βραβευτοῦν καὶ μὲ μιὰ ἐτησία συνδρομὴ στὸ Περιοδικό.

Τὸ «ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ»

ΣΑΤΥΡΙΚΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Η ΑΜΑΡΤΙΑ ΜΟΥ

Στὶς πίσσες τῆς κολάσεως, μὲς στὰ κατραμοβρά-
(σματα,
στοὺς διάβολους καὶ στὰ στοιχειὰ καὶ στ' ἄγρια
(φαντάσματα,
ὁ δόλιος βασανίζομαι μέσα σ' ἕνα καζάνι
κι' ἔχω ἀπὸ... πίσσα φόρεμα, πηρούνια γιὰ...
(στεφάνι!

Γελᾶν οἱ Βελζεβούληδες, μὲ γλῶσσα δέκα πῆχες!
Ν' ἀνατριχιάσω δὲν μπορῶ, γιατὶ δὲν... ἔχω τρί-
(χες !
Στὰ χάδια τους τὰ... ὁλόθερμα ποῦναι γεμάτα...
(μέλι
ἡ ἄμοιρη καρδούλα μου χορεύει... τσιφτιτέλι!

Πονῶ καὶ βασανίζομαι μὲς στὸ βαθὺ σκοτάδι
ἔχοντας γιὰ παρέα μου τοὺς διάβολους... κοπάδι.
Γελᾶν ἐκεῖνοι ἀδιάκοπα, μὰ γὼ δὲν τοὺς γελῶ
στὸν...Ἑωσφόρο μοναχὰ περίλυπος μιλῶ,
μὲ λόγια τόσο θλιβερά, γεμάτα ἀπὸ παράπονο
«— Γιατὶ Βελζεβουλάκι μου εἶσαι γιὰ μένα ἄ-
(πονο;

Τί ἔκανα ὁ ἄμοιρος; Γιατὶ μὲ βασανίζεις
καὶ μέσα στὰ κατράμια σου μὲ... ξεροτσουρου-
(φλίζεις;
Ἐγὼ ἤμουν πάντοτε καλὸς ἐκεῖ ὅπου ἐζοῦσα
καὶ σὲ κανένα εἰς τὴ γῆ χατῆρι δὲν χαλοῦσα.
Τώρα, κι' ἂν τοὺς... ἐπείραζα λιγάκι, δὲν... πει-
(ράζει!

Τότε τί μ' ἔφεραν ἐδῶ; Τὸ δίκιο ποιὸς μοιράζει;
Τί ἔκανα; τί ἔκανα; Καὶ τώρα τί σοῦ κάνω;
Λυπήσου με κὺρ Βελζεβούλ, μὴν τύχη καὶ... πε-
(θάνω!»

Μέ κύτταξε... διαβολικὰ μὲ μάτια σκοτεινά:
«— Τί ἔκανες;» μοῦ φώναξε καὶ γέλασε βραχνά!
«Μὰ κεῖ στὴ γῆ ποὺ ἤσουνα, βρὲ φάτσα βδελυρή,
δὲν ἔκανες... ἀντίπραξη στὸ δύστυχο... Σουρῆ;!».

ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ

ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Η Β΄ ΜΟΝΑΣ ΤΟΥ ΕΒΡΟΥ

ΟΡΕΣΤΙΑΣ: Στὴ μεγάλη μας προσπάθεια νὰ πλησιάσουμε εὐεργετικὰ τὸ χωριό, ἡ Μονὰς ἀπεφάσισε νὰ κατασκευάσῃ δι' ἰδίων μέσων καὶ μὲ τὴν καθολικὴν συμμετοχὴν τῶν παιδιῶν ἀλλὰ καὶ τοῦ προσωπικοῦ εἰς ἅπαντα τὰ «Σπίτια» της μικρὰ πτηνοτροφεῖα τὰ ὁποῖα θὰ ἐφοδιάζωνται μὲ ὄρνιθας ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Πτηνοτροφεῖον τῆς Μονάδος. Ἡ διατροφὴ καὶ παρακολούθηση τῶν ὀρνίθων τούτων θ' ἀναληφθῇ ἀποκλειστικὰ ἀπὸ τὰ παιδιά, τὰ ὁποῖα, ἄλλωστε ἀπὸ τοῦδε ἐκδηλώνουν τὸν ζωηρόν των ἐνθουσιασμόν, σχετικὰ μὲ τὴν καινούργια προσπάθεια τῆς Μονάδος. Ἔτσι καινούργιες φυλὲς ὀρνίθων, πολὺ ἀποδοτικώτερες ἀπὸ τὶς ὑπάρχουσες στὰ χωριά μας, μέσα σὲ λίγο χρόνο θὰ διαδοθοῦν στὴν περιφέρειά μας γιὰ τὸ καλὸ καὶ την εὐημερία τοῦ ἀγρότη.

Κοντὰ σ' αὐτὸ τὸ θετικὸ κέρδος, πρέπει νὰ ὑπολογίσουμε τὶς καινούργιες γνώσεις ποὺ θ' ἀποκομίσουν τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὴν ἀνάληψη τῆς παρακολουθήσεως τῶν ὀρνίθων (διατροφή, διαμονή, καθαριότης, παρακολούθησις ἀσθενειῶν κ.λ.π.). Ἐλπίζουμε πὼς πολὺ σύντομα, καὶ αὐτή μας ἡ προσπάθεια θὰ πετύχῃ ὁλοκληρωτικὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἐπιτυχία θὰ εἶναι διπλῆ γιατὶ τὰ ἴδια τὰ παιδιὰ τῶν «Σπιτιῶν» μας μόχθησαν στὴν ἐπιδίωξή της.

— Στὰ «Σπίτια Παιδιοῦ» Κυπρίνου, Ζώνης, Μάνης καὶ Ἑλληνοχωρίου τὰ συνεργεῖα ξυλουργοῦ σὲ συνεργασία μὲ τὰ συνεργεῖα σιδηρουργοῦ κατασκεύασαν περιστερεῶνες. Θὰ καταβληθῇ προσπάθεια νὰ εἰσαγάγωμε καινούργιες φυλὲς περιστερῶν στὴν περιφέρειά μας, μέσω τῶν «Σπ. Π.» Μονάδος.

— Στὸ «Σπ. Π.» Κυπρίνου, ἐγκαταστάθηκαν ἤδη δύο εὐρωπαϊκὲς κυψέλες. Οἱ χωρικοὶ καὶ τὰ παιδιά, μὲ ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον παρακολουθοῦν τὶς σχετικὲς ἐργασίες ἀλλὰ καὶ τὰ σχετικὰ μὲ τὴν μελισσοκομία μαθήματα. Δύο ἀκόμη κυψέλες εἶναι ἕτοιμες νὰ ἐγκατασταθοῦν σὲ ἄλλο «Σπ. Π.» Μονάδος. Ἔτσι ἡ διάδοσις τῆς μελισσοκομίας βρίσκεται πλέον στὸ πλαίσιο τῶν εὐεργετικῶν διὰ τὸ χωριὸ ἐπιδιώξεων τῆς Μονάδος. Ἔχουμε τὴν βεβαιότητα, πὼς σύντομα θὰ ἔχουμε καὶ στὴν προσπάθειά μας αὐτή, ὁλοκληρωτικὴ ἐπιτυχία, ἀφοῦ τὸ χωριὸ ἐνδιαφέρεται κατὰ κύριο λόγο γι' αὐτὴ τὴν παραπάνω ἐπιτυχία.

Ἡ χαρά μας θὰ εἶναι βαθειὰ καὶ εἰλικρινής, γιατὶ μὲ τὸν τρόπο μας, θἄχουμε γι' ἄλλη μιὰ φορὰ βοηθήσῃ τὸν ἀγρότη νὰ ξεφύγῃ κατὰ τὸ δυνατό, ἀπὸ τὸ σκοτάδι τῆς ἄγνοιας καὶ τῆς φτώχειας του.

Δ. Κονταξῆς
Διοικητὴς Β΄ Μονάδος Ἕβρου

Η ΠΡΩΤΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ: Τὴν 31ην Αὐγούστου ἡ Μονὰς Θεσπρωτίας ἑώρτασε εἰς Ἡγουμενίτσαν μὲ πᾶσαν ἐπισημότητα τὴν πρώτην ἐπέτειον τῆς ἱδρύσεώς της.

Χαρούμενα μὲ γέλια καὶ τραγούδια τὰ παιδιὰ ξεκίνησαν ἀπὸ τὰ ἀγαπημένα τους «Σπ. Παιδιοῦ» διὰ νὰ μετάσχουν εἰς τὴν ἑορτὴν καὶ λάβουν μέρος εἰς τοὺς «Α΄ Θεσπρωτικοὺς ἀγῶνες», τοὺς ὁποίους ὠργάνωσεν ἡ Μονάς. Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ τὰ Θεσπρωτόπουλα τῶν «Σπ. τοῦ Π.» συναντήθηκαν μαζὶ ὁρκίστηκαν νὰ «ἀγωνισθοῦν τίμια σύμφωνα μὲ τὶς παραδόσεις τῶν ἀθανάτων προγόνων τους» καὶ σύμφωνα μὲ ἐκεῖνα ποὺ ἔμαθαν καὶ ἐδιδάχθησαν εἰς τὰ «Σπίτια τοῦ Παιδιοῦ».

Ἀξέχαστος θὰ μείνῃ εἰς τὸν λαὸν τῆς Θεσπρωτίας ἡ ὀργανωθεῖσα κατὰ τὴν ἑορτὴν ἔκθεσις. Ἄνω τῶν 400 ἦσαν τὰ ἐκθέματα καὶ ὅλα ἕνα-ἕνα διαλεχτά. Ὅσοι εἶχαν τὴν εὐτυχίαν νὰ ἰδοῦν τὴν ἔκθεσιν ἔμειναν κατάπληκτοι. Δὲν περίμεναν ἡ Μονὰς τῆς Θεσπρωτίας νὰ παρουσιάσῃ τόσον πολλὰ καὶ τόσον ὡραῖα ἐκθέματα καὶ μὲ ἐργασίαν μόνον ἑνὸς ἔτους.

Ἡ Μονὰς Θεσπρωτίας κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς πρώτης ἐπετείου της παρουσίασε κάτι τὸ μεγαλειῶδες.

ΑΕΤΟΣ

ΑΕΤΟΣ (Φλωρίνης): Μὲ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ ἀεικινήτου προσωπικοῦ καὶ μὲ τὴν ἄοκνον προσπάθεια καὶ ἐργασίαν τῶν παιδιῶν κατασκευάσθη ἀπὸ πάσης ἀπόψεως τέλειον τὸ ὀρνιθοτροφεῖον.

Ἐπίσης ὁ ἀκούραστος γεωργοτεχνίτης περιέφραξε τὸν περίβολον τοῦ ὀρνιθῶνος καὶ τὸν ἔσπειρε μὲ σίκαλι.

Τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» Κορησσοῦ ἐργάζονται ἐντατικὰ γιὰ τὴν ἀνέγερση ἑνὸς ποιμνιοστασίου. Στὶς δύο φωτογραφίες εἶναι δύο φάσεις ἀπὸ τὴν ἐργασία κατασκευῆς τούβλων.

Τὰ παιδιὰ δὲν ξεχνοῦν καὶ τὴν κοινωφελῆ δράση. Μὲ ἐπικεφαλῆς τὴν ἀρχηγὸν ἐπεριποιήθησαν ὁμαδικῶς τὰ φυτευθέντα ἔξωθι τοῦ χωρίου δένδρα, ἤτοι κυπαρίσσια, πεῦκα καὶ καστανιές.

Ἐπίσης τὰ κορίτσια μὲ τὴν ἐπίβλεψη τῆς ὑφάντρας τοῦ «Σπιτιοῦ», ὑφαίνουν εἰς τὸν ἀργαλειὸν διάφορα ὑφάσματα, τραπεζομάντηλα κ.τ.λ.

Μεγάλη πρόοδος ἔχει ἐπιτευχθῇ εἰς τὴν ξυλουργικήν. Τὰ παιδιὰ μόνα των πλέον μὲ τὴν ἐπίβλεψη τοῦ ξυλουργοῦ φτιάχνουν τὰ ἀναγκαῖα ἐργαλεῖα, οἰκιακὰ ἔπιπλα κ.λ.π. Παράλληλα ἐργάζεται μὲ ἐπιτυχίαν καὶ τὸ συνεργεῖο τοῦ σιδηρουργοῦ.

Παῦλος Βασιλειάδης

ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΑΡΑΒΥΣΣΟΥ

Τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» Ἀραβυσσοῦ τῆς Μονάδος Πέλλης ὠργάνωσε ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἄλλες καλοκαιρινὲς ἐκδρομὲς καὶ μία, τὴν τελευταία τῆς ἐποχῆς, στὴ Θεσσαλονίκη.

Τὰ παιδιὰ φιλοξενήθηκαν στὴν παιδόπολη «Ἅγιος Δημήτριος».

Ἀφοῦ ἐπεσκέφθησαν τὰ ἀξιοθέατα τῆς Θεσσαλονίκης, μὲ τὴν ἀρχηγὸ καὶ τὸν γεωργοτεχνίτη, ἐπίσης ἐπεσκέφθησαν τὴν Ἀμερικανικὴν Γεωργικὴν Σχολήν.

Ὁ ὑποδιευθυντὴς τῆς σχολῆς κ. Λίτσας προθυμοποιήθηκε νὰ τοὺς δείξῃ καὶ νὰ τοὺς ἐξηγήσῃ πῶς λειτουργοῦν τὰ πρακτικὰ συνεργεῖα τῆς σχολῆς, ποὺ πραγματικὰ ἦταν θαυμάσια.

Μετὰ ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψη αὐτὴ ἐπεσκέφθησαν τὴν Ἁγία Τριάδα, ὅπου τὰ παιδιὰ ἐκολύμβησαν καὶ ἔπαιξαν. Τ' ἀπόγευμα γύρισαν στὸ χωριὸ ἐνθουσιασμένα.

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΠΑΙΔΙΟΥ ΤΗΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ

ΑΕΤΟΣ: Τώρα τελευταῖα ἡ ἀρχηγὸς τοῦ Σπιτιοῦ μας, μᾶς ἐγκατέλειψε γιὰ μερικὲς ἡμέρες. Ἔφυγε μὲ κανονικὴ ἄδεια. Μὴν φαντασθῆτε ὅμως πὼς γιὰ τοῦτο τὸ «Σπίτι» μας ἔμεινε κλειστό! Ὄχι. Στὴ θέση της γιὰ τὶς ἡμέρες αὐτὲς ποὺ ἔλειπε ἦρθε καὶ τὴν ἀντικατέστησε μιὰ νέα ἀρχηγός, ἡ περιοδεύουσα τῆς Μονάδος μας, ἡ δεσποινὶς Ζωὴ Μπίου.

Ἀπὸ τὴν ἴδια στιγμὴ κιόλας ἔδειξε τὸ ἐνδιαφέρον της, ἀμέσως ἄρχισε ἐντατικὰ τὰ μαθήματά της, μὲ τὶς ψυχαγωγίες, μὲ τὰ τραγούδια, μὲ τὰ παιχνίδια καὶ τὶς συχνὲς ἐκδρομές. Στὸ διάστημα αὐτὸ τὸ Σπίτι μας εἶχε λάβει μιὰ καινούργια ζωή.

Μὲ ἐπικεφαλῆς τὴν ἀρχηγὸ ἐξέδραμαν τὰ παιδιὰ πολλάκις εἰς τὰς μαθητικὰς κατασκηνώσεις πρὸς ψυχαγωγίαν τῶν κατασκηνωτῶν. Ἐπίσης ἡ ἀρχηγὸς μὲ τὴν βοήθεια τοῦ γεωργοτεχνίτη ἔκαμαν ὡραῖα ἔργα ζωγραφικῆς ἄξια θαυμασμοῦ, τὰ ὁποῖα δίδουν τὰς καλλιτέρας ἐντυπώσεις σὲ κάθε ἐπισκέπτη εἰς τὸ σπίτι μας.

Παῦλος Βασιλειάδης

Ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμὰς τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» Ἀραβυσσοῦ, ἡ ὁποία ἔχει νικήσει πολλὲς ὁμάδες γειτονικῶν χωριῶν. Εἰς τὸ μέσον ἡ ἀρχηγός, ὁ γεωργοτεχνίτης καὶ χωρικοὶ φίλαθλοι.

Στὴ φωτογραφία οἱ ἐκδρομεῖς τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» Ἀραβυσσοῦ φωτογραφούμενοι μετὰ τῆς ἀρχηγοῦ των, ἔπειτα ἀπὸ τὰ μπάνια τους στὰ νερὰ τῆς Μακεδονικῆς Πρωτεύουσας.

ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Καλὴ χρονιὰ

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Γιὰ τί ἄλλο νὰ κουβεντιάσουμε σήμερα παρὰ γιὰ τὴ νέα χρονιὰ τοῦ σχολείου π' ἀρχίζει αὐτὲς τὶς μέρες; Σᾶς βλέπω, ὅλα περήφανα κι' εὐχαριστημένα, μὲ τὶς καινούργιες μαθητικές σας ποδιές, τὶς καινούργιες σας τσάντες, ποὺ εἶναι γεμάτες τετράδια καὶ βιβλία· ἀστράφτουν ἀκόμα ὅλα τὰ δῶρα τοῦ νέου χρόνου... Μὲ τὸν Ἄγιο Βασίλη του ἦρθε κι' αὐτὸς κι' ἂς μὴν ἔφερε παιχνιδάκια.

—Ὄχι μόνο δὲν ἔφερε, λέει ὁ Τέλης, παρὰ μᾶς πῆρε κι' ἐκεῖνα ποὺ εἴχαμε καὶ τὰ κλείδωσε στὸ συρτάρι. Πάει τὸ καλοκαιράκι, τὰ μπάνια, ἡ ἐξοχή. Ὁ καινούργιος χρόνος μᾶς ἔφερε ἔγνιες, δουλειά, γράψιμο καὶ διάβασμα, ξύπνημα πρωῒ πρωΐ, τιμωρίες.

Ὁ ἀδιόρθωτος τεμπελάκος μας εἶπε τὴ δική του τὴ γνώμη. Μὰ δὲν πιστεύω νὰ συμφωνήσετε μαζί του. Τὸ βλέπω στὴν ἔκφρασή σας, στὸ βλέμμα σας, ποὺ χαμογελᾶ μὲ εἰρωνεία. Τ' ἀκούω στὰ λόγια τῆς μικρῆς μου Λενούλας.

—Ἐγὼ τὰ βαρέθηκα τὰ παιχνίδια στοὺς ἥλιους ἀπ' τὸ πρωῒ ὡς τὸ βράδυ. Λαχτάρησα τὸ σχολεῖο. Εἶναι καιρὸς πιὰ νὰ κάμουμε κάτι κι' ἐμεῖς. Νὰ μάθωμε κι' ἄλλα γράμματα, νὰ γίνουμε πιὸ σοφοί, πιὸ καλοί, καὶ πιὸ χρήσιμοι... Θέλω νὰ δῶ τὴν ἀγαπημένη μου δασκαλίτσα, νὰ μάθω τί ἔκανε τόσους μῆνες. Πεθύμησα τὶς ἀγαπημένες μου συμμαθήτριες, τὴν ἀστεία Κλινιώ, τὴ γκρινιάρα Μαρίτσα, τὴν τόσο καλόκαρδη Νέλλη. Ὅλες, ὅλες, κι' αὐτὲς ποὺ μαλλώναμε πότε πότε, ἀκόμα καὶ τὸ Νίκο ποὺ μοῦ πετοῦσε τὴ σάκκα καμιὰ φορὰ κι' ἐγὼ θύμωνα... Τί καλὰ νὰ τοὺς ξαναδῶ ὅλους!

—Καὶ πόσα καινούργια τραγούδια θὰ μάθωμε, πόσα παραμύθια καὶ ἱστορίες μαγευτικὲς θὰ μᾶς ποῦνε.

Αὐτὴ ἡ φωνὴ ἦταν τοῦ Κωστάκη ποὺ πάει στὴ δεύτερη τάξη... Ἀκοῦστε τί λέει.

—Ἐκεῖ θὰ τὰ κάνουμε πάλι ὅλα μὲ τάξη. Στὸ μάθημα προσοχή, φρονιμάδα, δεμένα τὰ χέρια καὶ μάτι γαρίδα... Στὸ διάλειμμα, τρέξιμο καὶ τρελλὸ παιχνίδι. Ὁ δάσκαλος παίζει μαζύ μας σὰ νάναι κι' αὐτὸς παιδὶ καὶ ξέρει τόσο ὡραῖα παιχνίδια.

Ὁ Τέλης ἔβαλε τὰ γέλια.

—Κουτοί, τὸ πιστέψατε ποὺ δὲ θέλω ἐγὼ τὸ σχολεῖο; Γιὰ δέστε ἐδῶ τὸ ἡμερολόγιό μου; Τὸ ἔχω γεμίσει τὸ καλοκαίρι μὲ ἐντυπώσεις, ὅπως μᾶς εἶπε ὁ δάσκαλος. Τώρα θὰ τὰ διαβάζω στὴν τάξη ν' ἀκοῦνε μὲ θαυμασμὸ τὰ παιδιά. Ἀμ' τί νομίζετε; Ἐμεῖς οἱ τεμπέληδες, ἅμα ἀποφασίσουμε νὰ προκόψουμε, εἴμαστε ἀκούραστοι. Κανεὶς δὲ μᾶς φτάνει!

Γειά σας καλά μου παιδιά, εἶναι τόσο θερμὰ τὰ δικά σας λογάκια τί ἄλλο νὰ πῶ ἐγώ;

Τὸ σχολεῖο σᾶς περιμένει μὲ ζεστασιὰ καὶ μ' ἀγάπη. Γεμᾶτο χαρὲς καὶ πολύτιμες γνώσεις. Στὴν αὐλίτσα του, ποὺ τὸ καλοκαίρι βουβάθηκε, θ' ἀκουστῆ πάλι τὸ γλυκό σας κελάδημα, τὸ κρουστάλλινο γέλιο σας. Θὰ γεμίση ζωή, καλωσύνη κι' εὐγένεια.

Σᾶς εὔχομαι λοιπὸν καλὴ προκοπὴ στὴν καινούργια σας σχολικὴ χρονιά, πολυαγαπημένα μου μαθητούδια.

Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

ἡ ΑΣΠΡΟΥΛΑ κι' ὁ ΛΥΚΟΣ

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ ἡ Ἀσπρούλα, τὸ ἔξυπνο κατσικάκι τῆς κυρᾶς Ἀμάλθειας ξέκοψε ἀπὸ τὸ κοπάδι, καθὼς ἔπαιζε καὶ χοροπηδοῦσε μόνο του... Παίζοντας εἶχε ξεχάσει καὶ τὴ συμβουλὴ τῆς μάνας του ποὺ χίλιες φορὲς τοῦ εἶχε πῆ νὰ μὴ φεύγη ἀπὸ κοντά της γιατὶ πολλοὶ λύκοι ἔτρεχαν στὰ γύρω βουνὰ καὶ τὰ δάση.

Μὰ καὶ ὅταν τὸ κατσικάκι κατάλαβε πὼς εἶχε βρεθῆ μακρυὰ ἀπὸ τὴ μάνα του δὲν ἔχασε καθόλου τὸ κέφι του. Ἴσα - ἴσα. Ἄρχισε νὰ τρώη τὸ δροσερὸ χορτάρι ξέγνοιαστο καὶ κάθε τόσο χοροπηδοῦσε ἄφοβο κι' εὐχαριστημένο!

Μὰ ξαφνικὰ νά σου μπροστά του ὁ λύκος. Ἕνας λύκος πελώριος ποὺ οὔτε στὸν ὕπνο σου νὰ τὸν δῆς γιατὶ μπορεῖ νὰ πεθάνης ἀπὸ τὸ φόβο σου.

Μὰ τὸ κατσίκι ἦταν ἔξυπνο! Δὲν τὰ ἔχασε. Μπροστὰ στὸν κίνδυνο τὸ ἔβαλε στὰ πόδια γιὰ νὰ σωθῆ. Μὰ φυσικὰ κι' ὁ λύκος δὲν κάθησε μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια. Ἔτρεξε κι' αὐτὸς ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὴν Ἀσπρούλα καὶ σὲ λίγο τὴν ἔφτασε.

—Χάθηκα, εἶπε μέσα της, ἡ Ἀσπρούλα. Μὰ δὲν θὰ τὰ βάλω ἀκόμα κάτω. Καὶ στὸ στόμα τοῦ λύκου νὰ βρεθῶ κάτι θὰ κάμω γιὰ νὰ σωθῶ. Κι' ἔξυσε τὸ κεφάλι της γιὰ νὰ κατεβάση καμμιὰ καλὴ ἰδέα καὶ νὰ γλυτώση ἀπὸ τὰ δόντια τοῦ λύκου!

Καὶ δὲν ἄργησε τὸ κεφάλι της νὰ κατεβάση μιὰ ἰδέα παράτολμη.

Ἄρχισε, λοιπόν, νὰ λέη, τραγουδιστὰ στὸν λύκο:

Λύκε, λύκε, ὅ,τι κι' ἂν κάνω,
δὲν γλυτώνω, θὰ πεθάνω!
καὶ τῆς μάνας μου ἡ κατάρα.
—Ἄχ Θεέ μου, τὶ τρομάρα —
ἔτσι δὲν θὰ πάη ἄδικως.
Μοὖπε: «Νὰ μὲ φάη ὁ λύκος»
σοῦ ζητῶ, λοιπόν, μιὰ χάρη,
ἂν τὸ θές, ἂν σοῦ γουστάρει
κάτι νὰ μοῦ τραγουδήσης.
Θέλω πρὶν νὰ ξεψυχήσω
νὰ χορέψω νὰ γλεντήσω!

Ὁ λύκος πίστεψε στὰ λόγια τῆς Ἀσπρούλας κι' ἄρχισε νὰ τραγουδάη καὶ νὰ χορεύη κι' αὐτὸς μαζύ της. Καὶ γίνηκε, βρὲ παιδιά μου, τέτοια φασαρία, ποὺ βούϊξαν καὶ τὰ ὁλόγυρα βουνά. Ἄκουσαν κι' οἱ βοσκοὶ τὰ τραγούδια καὶ ξεχώρισαν τὴ φωνὴ τοῦ λύκου.

—Λύκος στὸ κοπάδι, φώναξαν. Κι' ἀμόλησαν τὰ μαντρόσκυλα ποὺ ὥρμησαν κατὰ τὸ λειβάδι.

Σὲ λίγο ὁ λύκος μὲ τὴν Ἀσπρούλα εἶχαν περικυκλωθῆ ἀπὸ τοὺς τσοπάνηδες καὶ τὰ σκυλιά! Ὁ λύκος, ποὺ ὄρεξη τώρα νὰ φάη τὴν Ἀσπρούλα. Τὸ μυαλό του τώρα ἦταν ἀλλοῦ. Πῶς θὰ ξεφύγη. Μὰ δὲν ἦταν αὐτὸ καθόλου εὔκολο. Δεξιὰ κι' ἀριστερά, μπροστὰ καὶ πίσω τὸν εἶχαν ζώσει τὰ σκυλιά.

Καὶ τώρα ὁ λύκος ἀπελπισμένος γυρίζει καὶ λέει στὸ ἔξυπνο κατσικάκι, ποὺ καμάρωνε γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ κόλπου του:

Χαχανίζεις, καμαρώνεις
καὶ σὰ διάνος μοῦ φουσκώνεις
γιὰ τὸ ἔξυπνο τερτίπι.

Μὰ ἐγὼ — τὶ καρδιοχτύπι —
ὅπου νᾶναι θὰ πεθάνω
δὲν ξεφεύγω ὅτι κι' ἂν κάνω.

Θάρθη ὅμως ἡ σειρά σου,
ἂν τὰ λόγια τῆς μαμᾶς σου,
δὲν ἀκοῦς κι' ἀπ' τὸ κοπάδι
τρέχεις πέρα στὸ λειβάδι.

Θὰ βρεθῆ καὶ πάλι λύκος
νὰ σὲ χάψη. Κι' ὄχι ἄδικως.

Μὰ ποὺ ἡ Ἀσπρούλα νὰ ξεμυτίση ἄλλη φορὰ ἀπὸ τὸ κοπάδι. Μεγάλωσε μάλιστα καὶ γίνηκε μιὰ ὄμορφη κατσίκα, καμάρι καὶ καύχημα τῆς κυρᾶ Ἀμάλθειας.

Η ΑΝΕΜΗ

ΤΑ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ ΑΡΓΥΡΙΑ

Διήγημα

Τοῦ κ. Ἄλκη Ροδοπούλου

Ἀ ΝΑΚΟΥΝΗΣΕ μπρὸς ἀπ' τὸ θαλάμι τὸ καμάκι μὲ τὸ ἄσπρο κουρέλι καὶ περίμενε νὰ βγῆ τὸ χταπόδι. Μὰ ἐκεῖνο τὸ ἄθλιο, λὲς καὶ καταλάβαινε τὸ κακό, δὲν ἔλεγε νὰ ξεμυτίση...

—Ἀχά! ἔκανε ὁ ἄνθρωπος. Μωρὲ θὰ βγῆς κι' ἀπὸ πάνω σου θὰ πιῶ μιὰ μισή, ποὺ θὰ βογγολογάει ὅλο σου τὸ σόϊ! Ἄμε...

Πῆρε ἕνα κομμάτι γαλαζόπετρα καὶ τὴν πέταξε μπρὸς στὴν τρύπα. Φούντωσε τὸ θαλάμι καὶ τὸ χταπόδι — μάνα μου θεριό! — πῆγε σούρνωντας καὶ βράχιασε πιὸ κεῖθε τὸ μουρλό.

Ὁ ἄνθρωπος ζύγιασε τὸ καμάκι καὶ τοῦ τὴν ἔφερε κατακέφαλα. Ἴσια στὴν κατσούλα! Τὸ στριφογύρισε ὅπως ἦταν καρφωμένο κάμποσες φορὲς στὸ βυθό. Μάνιασε ὅμως καὶ κεῖνο καὶ γαντζώθηκε πεισματικὰ πάνω σὲ πέτρα.

Τ' ἀνέβασε πάνω λαχανιάζοντας ἀπ' τὴν προσπάθεια— τὸ ζῶο ἔφερνε μαζί του ὁλόκληρο βράχο! Τὸ ἅδραξε καὶ πρὶν τυλιχτῆ ἄγρια στὸ μπράτσο του, τὸ βρόντηξε πολλὲς φορὲς χάμου.

Ξαφνικὰ σταμάτησε καὶ ἀπόμεινε νὰ τὸ κοιτάζη μονάχα, ἔτσι τρανὸ κουρέλι ποὺ ἦταν. Κοίταζε ἀφαιρεμένος — ἀλλοῦ εἶχε πιὰ τὸ μυαλό του.

—Ἄσε με ἥσυχο!... ἔκανε μὲ θυμό, σὰ ν' ἀπαντοῦσε σὲ ἀόρατο συνομιλητή. Ὕστερα μὲ τὴ γλιτσιασμένη παλάμη του σφούγγισε ἀργὰ τὸ καταϊδρωμένο καὶ σκοτεινὸ πρόσωπό του.

Ὁ ἥλιος πύρωνε, ἔλυωνε. Ἡ θάλασσα ἦταν ναρκωμένη — ἔτσι νὰ τὴν κόβης μὲ σουγιά. Στ' ἀνοιχτὰ οὔτε ἕνα πανί. Τ' ἀντικρυνὰ βουνὰ χανόντουσαν μέσα στὸ θάμπος καὶ στὴν ἄχνη ποὺ σηκωνόταν ἀπὸ τὴν πυρωμένη ὑγρὴ ἐπιφάνεια.

Δάκρυζαν τὰ μάτια του ἀπὸ τὴν τόση γλαυκότητα τῆς μέρας.

Οἱ σκέψεις του εἶχαν κυκλώσει ἐπίμονα τὸ ἴδιο πράγμα, τὸ τριγυρνοῦσαν, τ' ἀνασήκωναν, τὸ ἀναποδογύριζαν ἀπ' ὅλες τὶς μεριές. Πάλευε νὰ τὶς ἀποδιώξη, μὰ δὲ τὰ κατάφερνε.

Εἶχαν πλακώσει πιὰ μὲ τρόπο ὀδυνηρό, σὰν τὶς σφῆκες ποὖχαν κιόλας ἐπιτεθεῖ στὸ μισοζώντανο χταπόδι, π' ἀργανάδευε τὰ μακρυὰ ὁπλισμένα πλοκάμια του... Τὸ κοίταζε.

—Ἄσε με ἥσυχο πιά!...

Στὸ χταπόδι τὄλεγε;...

* * *

Παληὸς θαλασσόλυκος καὶ καπετάνιος — τὴ σκούνα του τὴν εἶχε κάνει σανιδάκια σὲ μιὰ νύχτα ὁ γαρμπῆς — ἦταν ἀπορριγμένος πιὰ σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν ἄχαρη γωνιὰ τοῦ νησιοῦ. Μεγάλη ἀγάπη ἡ θάλασσα καὶ μ' ὅλη τὴν πίκρα ποὺ τὸν πότισε δὲν μποροῦσε νὰ τὴν ἀπαρνηθῆ. Ὄχι, ποτὲ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ὀργώση χωράφι. Κι' ἀπόμεινε ὀυνά, μισὸς στεριανός, μισὸς θαλασσινός.

Μὲ βιὸς μιὰ φελούκα καὶ δυὸ παραγάδια καὶ μὲ φαμέλια, ὅση σχεδὸν τὰ πλοκάμια τοῦ νταποδιοῦ! Χωρὶς νὰ ξεχνάμε ὅτι τὰ παραγάδια συχνὰ - συχνὰ ἀνεβαίνουν ἄδεια ἢ μόνο μὲ κεφάλια!

Ὑπάρχουν βλέπεις καὶ τὰ σκυλόψαρα ποὺ θέλουν νὰ φάνε κι' αὐτὰ καὶ τοὺς ἔρχεται καλύτερα τὸ ἕτοιμα πράμα...

Τ ά... σ κ υ λ ό ψ α ρ α!...

Ποῦ τὰ θυμήθηκε πάλι, νὰ πάρη ἡ ὀργή, τὰ καταραμένα;...

Νά, τὸν ζῶσαν κιόλας τὰ ρύγχη τους τὰ φριχτά... μὰ παράξενο, δὲν τὸν πειράζουν, δὲν θέλουν νὰ τοῦ κάμουν κακό. Ὄχι! Αὐτὰ τὰ τερατώδικα μάτια, τοῦ χαμογελάνε, τοῦ ψιθυρίζουν κάτι γιὰ τὸ καλό του... Μὴ παραξενεύεσαι ποὺ ἐνδιαφέρονται τὰ σκυλόψαρα... Ὅταν εἶναι νὰ γευτοῦν αἷμα, πάντα τρέχουν ξοπίσω...

Τοῦ ψιθυρίζουν κάτι τὰ σκυλόψαρα... παράξενο. Κάτι τοῦ τάζουν.

Μὰ δὲ θὰ τὸ κάνει αὐτὸ ποὺ τοῦ σιγολένε! Εἶναι φριχτό, ὅσο καὶ τὰ μπουλντοκίσια στόματά τους. Δὲν θὰ τὸ κάνει!

Νά, ἄρχισαν τώρα νὰ τὸν περγελάνε! Ξέρεις πῶς γελάνε οἱ σκύλοι;

Νὰ στὸ πῶ ἐγώ. Νἄχεις τρεῖς μέρες νηστικὴ τὴ φαμίλια σου, νὰ τραβᾶς τὸ παραγάδι καὶ νὰ τὸ βγάζης σκέτο. Σκέτο, μ' ἕνα κεφάλι μόνο ἀπὸ πελώρια συναγρίδα — εἶναι νὰ λυσσᾶς καὶ ν' ἀπορῆς πῶς τ' ἄφησαν κι' αὐτὸ — ποὺ πάνω του φαίνουνται τὰ δόντια τοῦ σκύλου!... Νὰ τὸ γέλιο του...

— Χά, χά, χά!... κάνουν καὶ δῶστου βουτιές. Εἶσαι κουτὸς καπτὰ - Δημήτρη ἂν δὲ τὸ κάνεις! Θὰ σὲ βοηθήσουμε μεῖς!... Χά, χά, χά. Εἶσαι κουτός!...

* * *

— Γειά σου Δημήτρη μου, φώναξε ὁ Γιάννης καὶ διάβηκε τὸ κατώφλι τριγυρισμένος ἀπὸ τὰ κουτσούβελα ποὺ ξέρουν ὅτι ὅλο καὶ κάτι φέρνει ὁ θειός.

— Καλῶς τον, ἀποκρίθηκε ράθυμα ὁ ἄλλος, μερεμετίζοντας ἕνα πεζόβολο. Κάτσε, πρόστεσε δίνοντας ἕνα σκαμνί.

— Κάτι σκοτισμένο σὲ βλέπω πάλι. Εἴχαμε καμμιὰ στενοχώρια; ρώτησε ὁ Γιάννης.

— Καὶ πότε δὲν εἴχαμε; ξέσπασε ὁ Δημήτρης. Ἡ μιὰ ἔρχεται πάνου στὴν ἄλλη, ἀπὸ τότες ποὺ ἔπεσε ὄξω ἡ σκούνα! Ἄχ ἡ σκούνα... ἡ σκούνα μου!...

— Ἔ, καλὰ βρὲ Δημήτρη. Μαράζωσες ἀπὸ κείνη τὴ νύχτα κοτζὰμ ἄντρας. Κακὸ ἦταν, δὲ λέω, μὰ ὄχι νὰ πέσουμε καὶ στὰ μαῦρα. Τὴν ὑγειά σου νἄχεις κι' ὅλα ξαναγίνουνται!

— Τὴν ὑγειά μου! Ποῦ τὴν εἶδες, γιὰ πές μου! Δὲ κοιτᾶς πῶς κιτρινίσαν ὅλα τὰ μικρά; Ἅμα δὲν ἔχει φαΐ, ποῦ βρέθηκε ἡ ὑγειά;

— Τὶς προάλλες καλὰ δούλευες μὲ τὰ παραγάδια. Τώρα τί γίνεται;

—Ἄσε με, γκρίνιασε ὁ Δημήτρης. Λυώνεις, τελεύεις, χάνεσαι καὶ στὸ τέλος δὲ βγαίνει τίποτα. Στέρεψε τὸ μέρος!

—Ὅλα τὰ παραλές, εἶπε ὁ Γιάννης. Βγὲς τοὐλάχιστο γιὰ χταπόδια. Εἶναι καιρός τους τώρα. Τὸ μεροκάματο θὰ βγαίνη.

—Ἕνας λόγος αὐτός. Πῶς νὰ ξεκινήσης ὅμως νηστικὸς μέσ' τὸ λιοπύρι;

— Σώπα! φώναξε θυμωμένος ὁ Γιάννης. Ὄρεξη δὲν ἔχεις γιὰ δουλειά! Αὐτὸ εἶναι τὸ κακό! Σκέφτεσαι τὸν ἑαυτό σου καθισμένο δίπλα στὸ διάκι ἑνὸς καϊκιοῦ κι' αὐτὸ σοῦ κόβει τὸ κέφι...

Ὁ Δημήτρης τὸν κοίτα-

Ὁ Γιάννης τραβοῦσε γερὰ κουπί...

ξε ξαφνιασμένος. Τωραδὰ ὁ ἀδελφός του μπῆκε γιὰ καλὰ μέσα του. Ὄχι, δὲν ἦταν πονηρός. Ἦταν χρυσὸς ἄνθρωπος καὶ τὸν βοήθαγε ὅσο μποροῦσε. Τώρα ὅμως τοὖχε ἀνασκαλέψει τὴν πληγή. Ὁ Γιάννης ἤξερε νὰ διαβάζη τὰ μυστικά του.

— . . . Κι' ἐγὼ ἦρθα νὰ σοῦ φέρω καλὸ μαντάτο, συνέχισε ὁ Γιάννης. Ἤθελα ὅμως νὰ δῶ τὸ κουράγιο σου. Θὰ βρῶ ἄλλον ὅμως, μιᾶς καὶ δὲ μπορῆς νὰ δουλέψης. Καὶ κλάφ'τη μιὰ καὶ καλὴ τὴ σκούνα, τόνισε πειραχτικά.

Ὁ Δημήτρης τινάχτηκε κεντρισμένος στὰ τελευταῖα λόγια.

—Ποιὰ σκούνα; Τί λὲς μωρέ; Τρελλάθηκες; Μίλα σωστά!

— Πάντα μιλάω σωστά, μὰ σὺ δὲν ἀκοῦς, ἀποκρίθηκε χαμογελώντας ὁ Γιάννης. Ναί, συνέχισε, μπορεῖς νὰ ξαναφτιάξης τὸ πλεούμενο. Μὰ δὲ θὰ σοῦ ἔρθει ἕτοιμο. Θὰ παλαίψης!

— Καλὰ λέγε ὅμως τὸ μυστικό,ἔκανε ἀνυπόμονα ὁ Δημήτρης.

—Ἄνοιξε βλέπω ἡ ὄρεξη σου, γέλασε ὁ ἄλλος. Ἄκου λοιπόν...

Πῆρε ὕφος συνωμοτικό. Κοίταξε προσεχτικὰ ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρο. Κανένας. Ὁ μεγαλύτερος γιὸς ὅμως εἶχε στηλώσει τὰ μάτια στὸ θειό του, γεμάτος περιέργεια καὶ ἐνδιαφέρον.

— Πᾶμε στὸ καμαράκι, εἶπε ὁ Δημήτρης ποὺ κατάλαβε.

Κλείστηκαν. Σὰ βγῆκαν πάλι, ὁ Γιάννης χαμογελοῦσε. Ὁ μεγάλος γιὸς ὅμως πρόσεξε, πὼς στὰ μάτια τοῦ πατέρα εἶχε σηκωθῆ φουρτούνα. Πὼς δὲν τὄβλεπε ὁ θειός; ἀναλογίστηκε. Σκέφτηκε νὰ τοῦ τὸ πῆ. Μὰ θὰ τὸν κοροΐδευε. Ὁρίστε! Νοιώθουν καὶ τὰ κουτσούβελα τώρα. . . . .

. . . .

* * *

Ξανακοίταξε τὸ χταπόδι. Ἀνατρίχιασε. Τί σφῆκες...

— Χά, χά, χά!...

Αὐτὸ τὸ κολασμένο βασανιστικὸ γέλιο δὲ λέει νὰ σταματήση.

— Χά, χά, χά!...

Καὶ νὰ σκέφτεσαι πὼς ὁ μεγαλύτερος γιὸς κατάλαβε κάτι. Τὸν συνεπῆρε ὁ φόβος σὰν εἶδε τὸν πατέρα του νὰ παίρνη τὸ καμάκι κι' ἄρχισε νὰ κλαίει μουλωχτά. Ἔπεσε ὅξω ὅμως ἐδῶ. Ὄχι δὰ καὶ μὲ τὸ καμάκι. . . Σήκωσε τὰ μάτια του κατὰ τὸ πέλαγο. Τώρα φάνηκε κάποιο πανί.

— Σκούνα μου. . . σκούνα μου. . .

Σφουγγάρια λοιπὸν εἶχε βρῆ ὁ ἀδελφός. Σφουγγάρια πρώτης. Τἄχε ἀνακαλύψει σ' ἕνα ξερόνησο. Αὐτὸ ἦταν τὸ μυστικό. Θὰ τὰ δούλευαν οἱ δυό τους κι' ὁ κόπος θἄβγαινε γιὰ καλά. Ὁ Γιάννης ἦταν καλὸς βουτηχτὴς κι' εἶπε ὅτι θὰ βούταγε ὁ ἴδιος. Ὁ Δημήτρης θὰ δούλευε στὸ μηχάνημα τοῦ ἀέρα.

Αὐτὸ θὰ ἦταν τὸ ξεκίνημα γιὰ νὰ ξαναφτιάξη ὁ Δημήτρης τὸ καΐκι κι' ὁ ἴδιος νὰ μεγαλώση τὸ κομπόδεμα, μιὰ καὶ γρήγορα θ' ἄνοιγε φαμέλια. Ἔτσι ἔλεγε.

Τ' ἄκουγε δύσπιστα ὁ Δημήτρης ὅλα αὐτά. Τοῦ φαινόταν κουτὸ νὰ ἐλπίζη πὼς μὲ σφουγγάρια θὰ γινόταν κοτζὰμ καΐκι. . .

Ἔνοιωσε τὴν πρώτη σφῆκα ὅταν ὁ Γιάννης εἶπε πὼς θὰ βούταγε αὐτός. . . φοβερὸ τσίμπημα! Θόλωσε, πάγωσε! Δαγκώθηκε ὅμως καὶ ἄντεξε. Παράξενο, πολὺ παράξενο ποὺ δὲν κατάλαβε τίποτα ὁ Γιάννης. Μὰ ὁ μεγάλος γιός;...

Κουταμάρες! Τὸν εἶδε σκοτεινιασμένο καὶ τοῦτο ἦταν ὅλο.

— Χά, χά, χά!. . .

Θὰ βούταγε λοιπὸν ὁ Γιάννης. Καὶ νὰ σκεφτῆς. . . πὼς ἔχει καλὸ κομπόδεμα! Κι' ἔπειτα; Τί μὲ νοιάζει ἐμένα; Νὰ τὄχει καὶ νὰ τὸ χαίρεται. Ἴσα, ἴσα, ποὺ βοηθάει τ' ἀδέλφι ὅσο μπορεῖ. Τώρα τελευταῖα ἂν δυσκολεύεται, εἶναι ποὺ θὰ κάνει φαμέλια. Τί νὰ κάνη παραπάνω;. . .

Καλὸ κομπόδεμα ὅμως! Ἄχ νἄχε κι' αὐτὸς ἕνα. . . Μιὰ ἀρχή! Μιὰ μπενζινούλα πρῶτα κι' ὕστερα ὅλα ἔρχονται! Μιὰ ἀρχή!

Ἀνατριχιάζεις ἅμα τὸ συλλογιέσαι!. . . Κόβουνται τὰ γόνατα. . .

Μὰ τί νἄκανε; Ἡ πείνα!

Θἄκοβε λοιπόν. . . τὸν ἀέρα!. . .

Κανένας δὲ θὰ ὑποψιαζόταν. Ἦταν ἀγαπημένα τ' ἀδέλφια. Δυστύχημα ἔγινε. Κι' ἔπειτα κληρονόμος αὐτός!

Κάτι κλώτσησε ἄγρια μέσα του.

Ὄχι! Δὲν γινόταν φονιὰς τ' ἀδελφοῦ του. Ποτέ!

— Χά, χά, χά!. . .

Ὁ μεγαλύτερος γιὸς εἶχε στηλώσει τὰ μάτια στὸ θειό του, γεμάτος περιέργεια καὶ ἐνδιαφέρον. . .

Πάλι τὸ γέλιο. Τὰ σκυλόψαρα παίρνουν καὶ δίνουν μὲ τὶς βουτιές.

Ὤ κάτι δόντια!

Σκέψου ὅμως ἀπὸ δῶ ἕξη ἀνθρώπους ποὺ πηγαίνουν ἀργὰ μὰ σίγουρα στὸ θάνατο, κι' ἀπὸ κεῖ ἕνας μόνο.

—Ἔχει ὁ Θεὸς Δημήτρη. . . Θἄλεγε ὁ Γιάννης.

Ναί, μὰ ὁ Γιάννης ἔχει κομπόδεμα καὶ τὰ λέει.

Θὰ τὸ κάνει, ἀλλοιῶς δὲ γίνεται. Ὕπουλο, ἀπαίσιο εἶναι, μὰ κρίμα νὰ πεθάνουν ἕξη. Εἶναι βλέπεις καὶ τά...

Τὰ σκυλόψαρα!. . .

Κάτι τοῦ λένε, κάτι. . . Πὼς δὲν τὄχε σκεφτεῖ; Τώρα θυμᾶται.

Προχτὲς στὸ ξερόνησο, ἀνέβασε φαγωμένα πάλι τὰ παραγάδια. . .

— Χά, χά, χά!. . . Ἐμεῖς τὸ καλό σου θέλουμε! Τὴν κάνουμ' ἐμεῖς τὴ δουλειά!. . .

Δὲν εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν νὰ κόψει τὸν ἀέρα. Κι' ἔφευγε ἔτσι τὸ κρίμα ἀπὸ πάνω του. . . Τί φταίει αὐτός, σὰν ὁ Γιάννης δὲν ξέρει πὼς γυροφέρνουν στὸ ξερόνησο τὰ σκυλόψαρα; Τί φταίει;. . .

Ὅμως αὐτὰ τὰ ἄτιμα, κοίτα πὼς κάνουν ἅμα εἶναι γιὰ αἷμα!. . .

Μπαίνουν καὶ στὸ μυαλό σου ἀκόμα.

Τί κρίμα μακρυά του. Καὶ δὲν ἔχεις τὸ φόβο νὰ σὲ κατηγορήσουν καθόλου.

Ἔλα καπτὰ - Δημήτρη ποὺ σκιάζεσαι. Δὲ φοβήθηκες τόσες μπόρες καὶ τώρα κάνεις σὰν πρωτάρης μοῦτσος σὲ θαλασσάκι. Ντροπή! Μπόρα κι' αὐτὴ καὶ θὰ περάσει. Μήπως θὰ φταῖς ἐσύ; Καί. . . σκέψου καὶ τὸ κομπόδεμα!

(Συνέχεια στὴ σελίδα 524)

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

ΟΙ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Ὅπως κάθε χρόνο ἔτσι καὶ φέτος ἡ Ἑλληνικὴ Κολυμβητικὴ ὁμοσπονδία ὠργάνωσε στὸ ὀλυμπιακὸ κολυμβητήριο τοὺς Πανελληνίους κολυμβητικοὺς ἀγῶνες.

Οἱ ἐφετεινοὶ Πανελλήνιοι ἐσημείωσαν ἀπόλυτη ἐπιτυχία. Ἑκατοντάδες κολυμβητῶν καὶ κολυμβητριῶν ὅλων τῶν ναυτικῶν ὁμίλων τοῦ κέντρου καὶ τῶν ἐπαρχιῶν συναγωνίσθηκαν σκληρὰ γιὰ τὴν Α΄ νίκη.

Ἐπίθεση στὸ ἀντίπαλο τέρμα. Ὁ τερματοφύλακας παρὰ τὴν προσπάθειά του δὲν κατορθώνει νὰ «μπλοκάρη».

Ὁ συναγωνισμὸς αὐτὸς εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα νὰ δημιουργηθοῦν ἓξ νέα πανελλήνια ρεκὸρ σὲ ἰσάριθμα ἀγωνίσματα.

Ἡ μεγαλύτερη ἔκπληξη τῶν ἐφετεινῶν ἀγώνων ὑπῆρξε ἡ κατάκτηση τῆς γενικῆς βαθμολογίας ἀπὸ τὸν Παναθηναϊκόν, ὁ ὁποῖος ἐπεβλήθη τοῦ Α.Ο.Π. Φαλήρου, ποὺ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἀνεδεικνύετο πρωταθλητής.

Οἱ ἀγῶνες διήρκεσαν πέντε ἡμέρες, διεξάγονταν δὲ ὑπὸ τὸ φῶς τῶν προβολέων. Τοὺς παρακολούθησαν περὶ τοὺς 12.000 θεατές.

Ὁ Ὀλυμπιακὸς Πειραιῶς ἐσημείωσε μιὰ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία ἀναδειχθεὶς νικητὴς στὸ πρωτάθλημα γουῶτερ πόλο.

Τὴν νίκην του αὐτὴν τὴν ὀφείλει στὸν τελευταῖο ἀγῶνα ποὺ ἔδωσε μὲ τὴν ὁμάδα τοῦ Ἐθνικοῦ Πειραιῶς.

Ἀπὸ τοὺς μέχρι τότε ἀγῶνες ποὺ εἶχαν δώσει οἱ δύο ὁμάδες εἶχαν συγκεντρώσει τοὺς ἴδιους βαθμοὺς σχεδόν. Ἡ μεταξύ του λοιπὸν συνάντηση θὰ ἀνεδείκνυε τὸν τελικὸ πρωταθλητή.

Τὸ μὰτς αὐτὸ παρουσίᾳ χιλιάδων φιλάθλων ἔγινε τὴν τελευταία ἡμέρα τῶν ἀγώνων. Ἦταν ἕνα μὰτς γεμᾶτο ἐνδιαφέρον, ποὺ τὸ παρακολούθησαν οἱ φίλαθλοι μὲ μεγάλη ἀγωνία.

Στὸ Α΄ ἡμίχρονο ἡ ὁμάδα τοῦ Ἐθνικοῦ Πειραιῶς καλύτερα συγκροτημένη καὶ διαθέτοντας πιὸ ταχεῖς παῖκτες ἀπὸ τὸν Ὀλυμπιακὸ κατώρθωσε νὰ σημειώση τρία ἐν συνεχείᾳ γκὼλ ἐξασφαλίζοντας ἔτσι τὶς πιὸ πολλὲς πιθανότητες γιὰ τὸν τίτλο τοῦ πρωταθλητῆ.

Οἱ παῖκτες ὅμως τοῦ Ὀλυμπιακοῦ δὲν ἐπτοήθησαν. Στὸ δεύτερο μέρος τοῦ ἀγῶνος κατέβηκαν μὲ ὄρεξη καὶ ψυχή. Ἔπαιξαν πολὺ δυνατὰ καὶ μὲ μία ὡραιοτάτη προσπάθεια κατώρθωσαν νὰ ἐπιτύχουν τρία ἀλλεπάλληλα γκὼλ καὶ νὰ ἰσοφαρίσουν τὸν ἀγῶνα. Ἦταν αὐτὸ μία ἐπιτυχία ποὺ ἀσφαλῶς λίγες ὁμάδες στὸν κόσμο θὰ μποροῦσαν νὰ τὴν πραγματοποιήσουν. Αὐτὴ λοιπὸν ἡ ἰσοφάριση τοῦ σκὸρ τοὺς ἐξασφάλισε τοὺς ἀπαραίτητους βαθμούς, ποὺ τοὺς ἀνέδειξαν Πανελληνιονίκας στὸ γουῶτερ - πόλο.

Τὰ ἀναλυτικὰ ἀποτελέσματα τῶν διαφόρων ἀτομικῶν ἀγωνισμάτων καθὼς καὶ οἱ τρεῖς πρῶτοι ἐφετεινοὶ πανελληνιονίκαι σὲ καθένα ἀπὸ αὐτὰ ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Ἐλευθέρως 100 μ. ἀνδρῶν: Χατζηκυριακάκης (Ἐθνικοῦ Πειραιῶς) 1΄02΄΄3, Παπαδόγιαννης (Ὀλυμπ.) 1΄05΄΄, Γ. Μαρκομιχελάκης (Παναθην.) 1΄06΄΄.

Προσθίως 200 μ. ἐφήβων: Μπονάρος (Ν. Ο. Πατρῶν) 3΄06΄΄9, Ρήγας (Ὀλυμπ.) 3΄11΄. Κωνσταντόπουλος (Ν.Ο. Πατρῶν) 3΄20΄΄, Νελαβίσκυ Παναθην.) 3΄20΄΄.

Ὑπτίως 50 μ. κορασίδων: Δημητρίου (Ν.Ο. Βόλου) 45΄΄9)10, Μακρυγιάννη (Ν. Ο. Πατρ.) 46΄΄ Μαυρομμάτη (Παναθ.) 47΄΄1.

Ἐλευθέρως 400 μ. γυναικῶν: Λαμπρινοῦ (Παναθ.) 6΄47΄΄3, Ρομυπὲν (Π. Φαλ.) 6΄50΄΄8, Νάκη (Ἐθν. Π.) 6΄52΄΄5.

Ἐλευθέρως 4Χ50 μ. κορασίδων: Παλ. Φάληρον 2΄52΄΄2, Ν. Ο. Βόλου 2΄52΄΄5 Παναθηναϊκὸς 2΄56΄΄.

Ὁμαδικὴ κολύμβηση 4Χ50 μ. παίδων Παναθηναϊκὸς 2΄08΄΄8, ἰσοφάριση Πανελληνίου ρεκόρ, Ν. Ο. Πατρῶν 2΄13΄΄, Ὀλυμπιακὸς 2΄19΄΄.

400 μ. ἐλευθέρως ἀνδρῶν: Σιδόρωφ (ΠΑΟ: 5΄21΄΄, Ζήσιμος (ΑΟΠΦ) 5:21.3 Γαρύφαλλος (Ἐθν. Π.) 5:24.4.

100 μ. ὑπτίως ἐφήβων: Ὀρφανὸς (ΠΑΟ) 1:22.2, Κοσμᾶς (Ν.Ο. Πατρῶν) 1:23,3, Μπονάρος (Ν. Ο. Πατρῶν) 1:25.6.

200 μ. προσθίως γυναικῶν: Ρουμπὲν (ΑΟΠΦ) 3:47,6, Παπαθανασίου (Ἡρακλέους) 3:52.3, Τσαμπηρᾶ (ΑΟΠΦ) 4:0.9.

100 μ. ἐλευθέρως παίδων: Βουρλούμης (ΠΑΟ) 1:09,8, Μπόγδανος (ΠΑΟ) 1:10.3 Καλτσέτης (ΕΓΣ) 1:11.7.

50 μ. ἐλευθέρως κορασίδων: Δημητρίου (Ν. Ο. Βόλου) 36.4, Νικολαΐδου (Ὀλυμπ.) 36.9.

200 μ. προσθίως ἀνδρῶν: Μαρκουΐζος (Ἐθν. Π.) 3:02.0, Κασιδόκωστας (Π.Α.Ο.) 3:09.6, Κυπριώτης (Ἡρακλέους Θεσ.) 3:11.4.

4Χ100 μ. ἐλευθέρως ἐφήβων: Παναθηναϊκὸς Α.Ο. 4:45.0, Ν. Ο. Πατρῶν 4:58.5, Ἄρης Θεσσαλονίκης 5:00.2.

100 μ. ὑπτίως ἀνδρῶν: Μελανοφίδης (ΑΟΠΦ) 1:19,2, Καβατζᾶς (Ὀλυμπ.) 1:19,8 Σκλαβοῦνος (Ἄρεως) 1:23,2.

50 μ. ὑπτίως παίδων: Στίκας (Ν. Ο. Πατρῶν) 39,1 Μουρελᾶτος (ΠΑΟ) 39,8 Ἀνδρεόπουλος (Ν. Ο. Πατρῶν) 40,8.

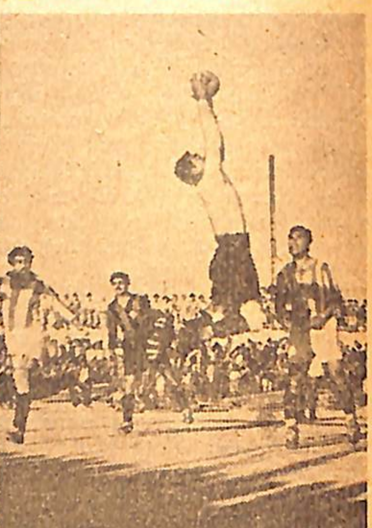
50 μ. προσθίως κορασίδων: Κουτσομητοπούλου (ΠΑΟ) 48.5. Νικολαΐδου (Ὀλυμπ.) 49.0, Νάκη Ε. (Ἐθν. Π.) 49.2.

100 μ. ἐλευθέρως γυναικῶν: Ρουμπὲν (ΑΟΠΦ) 1΄19΄΄3, Ἀλμπεντὶλ (Ἐθν. Π.) 1:20,5, Λαμπρινοῦ (ΠΑΟ) 1:25.4.

400 μ. ἐλευθέρως ἐφήβων: Φόρτης (ΠΑΟ) 5΄35΄΄0. Παναγιώτου (ΕΓΣ) 5΄42΄΄4. Ρηγόπουλος (Ν.Ο. Πατρῶν) 5:47.9,

50 μ. προσθίως παίδων: Φωτεινὸς (ΑΟΠΦ) 37΄΄ (ἰσοφάριση πανελληνίου ἐπιδόσεως), Φίλιας (ΠΑΟ) 37.1, Γεωργιάδης (ΠΑΟΚ) 38.2,

4Χ200 μ. ἐλευθέρως ἀνδρῶν: Ἐθνικὸς Πειραιῶς 10.14.8

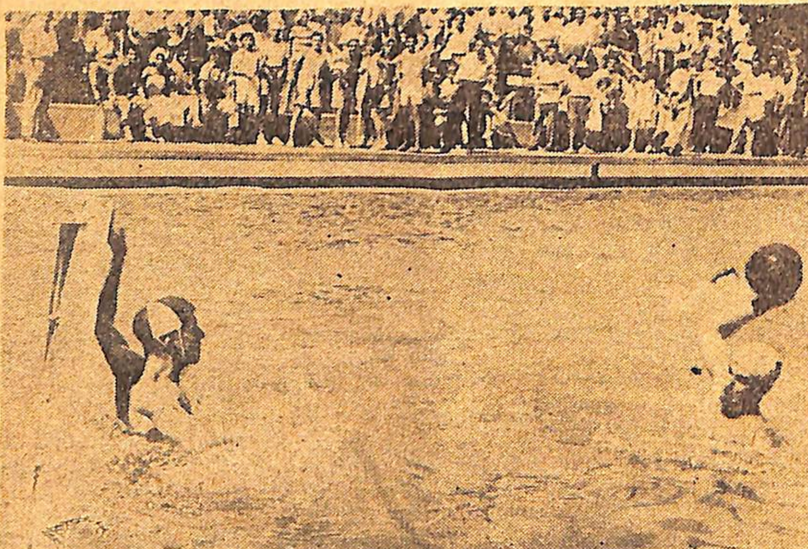

Μιὰ κεφαλιὰ τοῦ Στελλάρη τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ἀναγκάζει τὸν ἀντίπαλο τερματοφύλακα νὰ ἐκτιναχθῆ.

Παναθηναϊκὸς Α.Ο. 10:36.3, Ν. Ο. Πατρῶν 10:41.9.

Γενικὴ βαθμολογία (πλὴν τῆς ὑδατοσφαιρίσεως α΄ κατηγορίας): 1) Παναθηναϊκὸς Α. Ο. βαθμοὶ 180. 2) Α. Ο. Π. Φαλήρου β΄ 118. 3) Ν. Ο. Πατρῶν β. 105. 4) Ἐθνικὸς Πειραιῶς β. 65. 5) Ὀλυμπιακὸς 59.5 6) Ν. Ο. Βόλου β. 37. 7) Ἐθνικὸς Γ. Σ. β.26. 8) Ἄρης Θεσσαλονίκης β. 21. 9) Ν. Ο. Μυτιλήνης β. 16, 10) Ἡρακλῆς Θεσσαλονίκης β. 9. 11) Π.Α.Ο.Κ. καὶ Ν. Ο. Χίου ἀνὰ β. 5. 12) Α. Ο. Γλυφάδας β. 4, 13) Α. Ο. Κεραυνὸς Ἡρακλείου β. 3,5. 14) Ν. Α. Ο. Κερκύρας Ν. Ο. Βουλιαγμένης καὶ Ο.Α.Α. ἀνὰ β. 2, 15) Ν. Ο. Καβάλας β. 1.

Γενικὴ βαθμολογία γουῶτερ πόλο: Ὀλυμπιακὸς βαθμοὶ 14, Ἐθνικὸς Πειραιῶς βαθμ. 10, Ν. Ο. Πατρῶν β. 8, Ν. Ο. Μυτιλήνης β. 5, Α.Ο.Π. Φαλήρου καὶ Ἄρης β. 3.

Μιὰ φάση ἀπὸ ἕνα ἀγῶνα γουῶτερ - πόλο Ὀλυμπιακοῦ - Πατρῶν. Ὁ διακριθεὶς Ἀλεξίου τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ἐνῶ σουτάρει.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ...

...Πρὶν ἀπὸ ἑξῆντα χρόνια ὁ Δόκτωρ Τζαίημς Ναίκσμιθ ἕνας Ἀμερικανὸς δάσκαλος πῆρε μιὰ μπάλλα τοῦ ποδοσφαίρου καὶ δυὸ καλάθια γιὰ φροῦτα καὶ ἐπινόησε ἕνα παιχνίδι ποὺ ὀνομάστηκε καλαθόσφαιρα (μπάσκετ - μπώλ). Σήμερα τὸ μπάσκετ - μπὼλ παίζεται ἀπὸ 20.000.000 ἀνθρώπους. Εἶναι τὸ γρηγορώτερο

παιχνίδι καὶ ἀπαιτεῖ ἀντοχή, ταχύτητα καὶ τέχνη.

Μὲ τὴ διάδοση τοῦ μπάσκετ-μπὼλ σ' ἄλλες χῶρες παρουσιάστηκαν καὶ πολλὲς ἐνδιαφέρουσες παραλλαγὲς τοῦ παιχνιδιοῦ.

Στὴν 'Ολλανδία π. χ. τὰ γήπεδα τοῦ μπάσκετ - μπὼλ εἶναι δυὸ φορὲς μεγαλύτερα ἀπὸ τὰ κανονικὰ καὶ κάθε ὁμάδα ἀπαρτίζεται ἀπὸ 12 παῖκτες ἀντὶ τῶν 5 συνηθισμένων. Στὴ Νέα Σκωτία ὁ διαιτητὴς παρακολουθεῖ τὸ παιχνίδι ἀπὸ ἕνα μπαλκόνι καὶ κοινοποιεῖ μὲ τὸ χωνὶ τὶς ἀποφάσεις του στὸν βοηθό του ποὺ βρίσκεται στὸ γήπεδο. Σὲ ἄλλες χῶρες ἰδίως σ' ἐκεῖνες ποὺ ἔχουν ζεστὸ κλῖμα τὸ μπάσκετ - μπὼλ παίζεται στὸ ὕπαιθρο καὶ χωρὶς παπούτσια.

...'Απ' τὶς διακόσιες σαράντα ἐννιὰ 'Ολυμπιάδες ποὺ ἔγιναν στὸν ἱερὸ χῶρο τῆς 'Ολυμπίας, ἀπὸ τὸ 760 π. Χ. ὡς τὸ 217 μ. Χ. καὶ ποὺ κάθε μιά των φέρει τὸ ὄνομα τοῦ σταδιονίκη της, καθὼς καὶ τῆς πατρίδας του, οἱ ἐννιὰ ἀπὸ αὐτὲς καὶ συγκεκριμμένα οἱ 114, 129, 130, 141, 154, 155, 156, 157 καὶ 172 φέρουν τὰ ὀνόματα τῶν ἑξῆς Δωδεκανησίων σταδιονικῶν:

Μ ι κ ί ν α ς ὁ Ρόδιος, σταδιονίκης τῆς 114ης 'Ολυμπιάδος, ποὺ ἔγινε στὰ 324 π. Χ.

Φ ι λ ί ν ο ς ὁ Κῶος, σταδιονίκης τῆς 129ης 'Ολυμπιάδος ποὺ ἔγινε στὰ 246 π. Χ. 'Ο ἴδιος σταδιονίκης τῆς 130ῆς 'Ολυμπιάδος, ποὺ ἔγινε στὰ 260 π. Χ.

Δ ω ρ ό θ ε ο ς ὁ Ρόδιος, σταδιονίκης τῆς 141ης 'Ολυμπιάδος, ποὺ ἔγινε στὰ 216 π. Χ.

Λ ε ω ν ί δ α ς ὁ Ρόδιος, σταδιονίκης τ ρ ι α σ τ ὴ ς τῆς 154ης 'Ολυμπιάδος, ποὺ ἔγινε στὰ 163 π. Χ. 'Ο ἴδιος σταδιονίκης τριαστὴς τῆς 155ης 'Ολυμπιάδος, ποὺ ἔγινε στὰ 160 π. Χ., τῆς 156ης 'Ολυμπιάδος, ποὺ ἔγινε στὰ 156 π. Χ. καὶ τῆς 157ης 'Ολυμπιάδος, ποὺ ἔγινε στὰ 152 π. Χ.

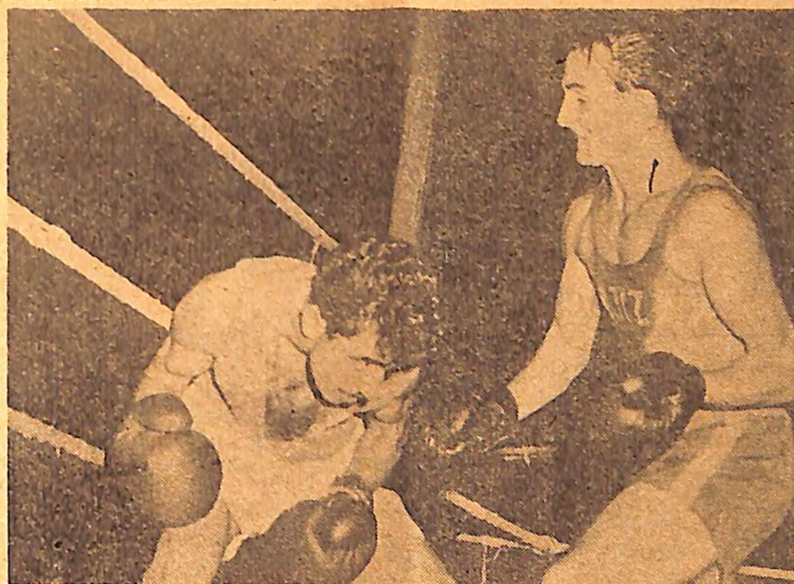
Καὶ τέλος Ε ὔ δ α μ ο ς ὁ Ρόδιος, σταδιονίκης τῆς 172ας 'Ολυμπιάδος, ποὺ ἔγινε στὰ 92 π. Χ.

..."Οπως εἶναι γνωστὸ στὸν τελικὸ ποδοσφαιρικὸ ἀγῶνα τοῦ ὀλυμπιακοῦ τουρνουᾶ ἀντιμέτωποι ἦσαν οἱ 'Εθνικὲς ὁμάδες Οὐγγαρίας καὶ Γιουγκοσλαβίας. Σ' αὐτὸ τὸ μὰτς νικήτρια ἀναδείχθηκε ἡ 'Εθνικὴ Οὐγγαρίας μὲ 3 - 1 κερδίζοντας καὶ τὸν ὀλυμπιακὸ τίτλο. Πρὶν ὅμως φθάσουν στὸν τελικὸ ἀγῶνα οἱ δυὸ αὐτὲς ὁμάδες ἔδωσαν τὶς ἑξῆς προκριματικὲς συναντήσεις: 'Η Οὐγγαρία: Μὲ Ρουμανίαν 1 - 2, μὲ Τουρκίαν 7 - 1, μὲ 'Ιταλίαν 3 - 0 καὶ μὲ Σουηδίαν 6 - 0. 'Η Γιουγκοσλαβία: Μὲ 'Ινδίας 10 - 1, μὲ Ρωσίαν 5 - καὶ 3 - 1, μὲ Δανίαν 5 - 3 καὶ μὲ Γερμανίαν 3 - 1.

...'Ο ἄνθρωπος - ἀτμομηχανὴ 'Εμὶλ Ζάτοπεκ, ὁ ὑπεράσσος αὐτὸς Τσεχοσλοβᾶκος ἀθλητὴς ὑπῆρξε ἀναμφισβήτητα τὸ ἀστέρι τῆς 15ης 'Ολυμπιάδος τοῦ 'Ελσίνσκι. 'Απέσπασε τρία χρυσᾶ μετάλλια νικώντας στὰ 10.000 μ., στὰ 5.000 μ. καὶ στὸ Μαραθώνειο δρόμο.

Μέσα σὲ ὀκτὼ μέρες ὁ Ζάτοπεκ ἔτρεξε 62 ὁλόκληρα χιλιόμετρα στὸν ἀπίθανο χρόνο τῶν 3 ὡρῶν καὶ 21 λεπτῶν. "Ετρεξε 10.000 μ. σὲ 29΄17΄΄ τὰ 5.000 μ. (προκριματικὸ) σὲ 14΄27΄΄5, τὰ 5.000 μ. (τελικὸ) σὲ 14΄06΄΄ καὶ τὸν Μαραθώνειο σὲ 2 ὧρες 23΄03΄΄.

...Τὸν 'Ιούνιο τοῦ 1930 ὁ περίφημος Γάλλος δρομεὺς ἡμιαντοχῆς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης Ζὺλ Λαντουμὲγκ κατέρριπτε εἰς τὸ στάδιον «Ζὰν Μπουὲν» τῶν Παρισίων τὸ παγκόσμιο ρεκὸρ τῶν 100 μέτρων μὲ χρόνο 2΄23΄΄6 ποὺ ἐθεωρήθη καταπληκτικός. "Ενδεκα χρόνια τὸ ρεκὸρ ἐκεῖνο παρέμεινε ἀκατάρριπτο. Τὸν 'Ιούλιο τοῦ 1941 ὁ διάσημος Γερμανὸς δρομεὺς Ροῦντολφ Χάρμπιγκ, ὁ ὁποῖος εἶχε κατὰ τὸ 1939 καταρρίψει τὰ παγκόσμια ρεκὸρ τῶν 800 μ. (1΄46΄΄6) καὶ τῶν 400 μ. (46΄΄), «ἐσάρωνε» τὴν ἐπίδοση τοῦ Λαν-

Φάση ἀπὸ ἕναν ἀγῶνα μπόξ.

τουμέγκ. Τὰ χρονόμετρα κατὰ τὸν τερματισμὸ τοῦ Γερμανοῦ δρομέως ἔδειξαν 2΄21΄΄5. "Εκτοτε καὶ μέχρι σήμερα 17 δρομεῖς πέτυχαν χρόνο καλύτερο τοῦ Λαντουμέγκ. Τὸ ρεκὸρ τοῦ Χάρμπιγκ κατέρριψε τὸ 1946 ὁ Σουηδὸς Γκούσταφσον. Τὸ ρεκὸρ τοῦ Σουηδοῦ ἰσοφάρισε μετὰ δύο χρόνια ὁ Γάλλος "Ανσεν, ὅταν πρὸ δεκαπενθημέρου ἕνας ἄλλος Σουηδὸς δρομεύς, ὁ "Αμπεργκ κατέρριψε καὶ πάλι τὴν ἐπίδοση.

Οἱ δρομεῖς ποὺ πέτυχαν καλύτερους χρόνους τοῦ Λαντουμὲγκ εἶναι οἱ ἑξῆς:

"Αμπεργκ (Σουηδὸς) 2΄21΄΄3 1952, Γκούσταφσον (Σουηδὸς) 2΄21΄΄4 1946, 'Ασὲν (Γάλλος) 2΄21΄΄4 1948, Χάρμπιγκ (Γερμανὸς) 2΄21΄΄5 1941, Νίλσεν (Δανὸς) 2΄21΄΄8 1952, Λίλγιεκβιστ (Σουηδὸς) 2΄21΄΄9 1943, Α. "Αντερσον (Σουηδὸς) 2΄21΄΄9 1944, Μπένγκστον (Σουηδὸς) 2΄22΄΄2 1948, Λάντσι ('Ιταλὸς 2΄22΄΄3 1942, Μπόϋζεν (Νορβηγὸς) 2΄22΄΄3 1952, Ι. "Ερiξον (Σουηδὸς) 2΄22΄΄7 1952, "Ελ. Μαμπροὺκ (Γάλλος) 2΄22΄΄7 1952, Β. "Αντερσον (Σουηδὸς) 2΄22΄8 1942, Μάλμπεργκ (Σουηδὸς) 2΄23΄΄1 1945, Λίντγκαρντ Σουηδὸς) 2΄23΄΄2 1948, Βέλμπραν (Σουηδὸς) 2΄23΄΄4 1952, Ντρόϋτσλερ ('Αμερικανὸς) 2΄23΄΄4 1952, Λαντουμεγκ (Γάλλος) 2΄23΄΄6 1930, Χὸλστ Σόρενσεν (Δανὸς) 2΄23΄΄6 1944, Πέρσον (Σουηδὸς) 2΄23΄΄6 1944, Χέρμαν (Βέλγος) 2΄23΄΄6.

'Η Σουηδία κρατᾶ τὰ σκῆπτρα εἰς τὸ ἀγώνισμα τῶν 1000 μέτρων. 'Εκ τῶν 21 δρομέων οἱ 11 εἶναι Σουηδοί.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΣΤΟΝ ΑΕΤΟ: Στὸ γήπεδο τοῦ «'Ατρομήτου» διεξήχθη φιλικὸς ποδοσφαιρικὸς ἀγώνας μεταξὺ «'Ατρομήτου» καὶ μικτῆς 'Αμυνταίου «"Αρεως» - «'Ηρακλέους». Νικήτρια ἀνεχθη ἡ μικτὴ μὲ 2 — 1. Οἱ ὁμάδες παρέταξαν τὶς ἑξῆς συνθέσεις. «'Ατρόμητος»: Κωτσεριάδης Π., Δουγάνης Β., Κουτσογιάννης Μ., Γιουλέκας Τρ., Μαρίνης Χ., Κάλφας Κ., Κωτσεριάδης Μ., Ρόμπης Χ., Μπουτσῆς Π. (Μιχαηλίδης Α.), Γῶγος Π., Στεφανόπουλος Μιχ., Μικτή: Καρίκας, Χαλκίδας, Μητάκης, ΙΙ, 'Αθανασίου Ι, ΙΙ Βερυκούκης, Ναοὺμ Παππᾶς, Τουφεκτσῆς, 'Ελληνίδης.

Β. Π.

ΣΤΟ ΝΕΟ ΣΚΟΠΟ: 'Η ἰσχυρὰ ἑνδεκὰς τῆς «Μούσσης» σὲ διαφόρους ἀγῶνας, ἔφερε τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα: «Μοῦσσα» — Νεοχῶρι (Κοινότης) 1 — 0, «Μοῦσσα» - «Μ. 'Αλέξανδρος» 'Αγ. Πνεύματος 1 — 0, «Μοῦσσα» - «'Ατρόμητος» Σερρῶν 1—3. Διεκρίθησαν οἱ: Μερτζεμέκης, Σοφίτσης, Κατσάνης, Παπανικολάου τῆς «Μούσσης» καὶ Κόκκαλης Νεοχωρίου, Κουρουμανίδης, Τσιτσόπουλος, Γεωργόπυλος «'Ατρομήτου».

Λ. Μ.

ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΑΝΔΡΕΑ: Σὲ ποδοσφαιρικὸ ἀγῶνα μεταξὺ ὑποψηφίων Ναυτικοῦ καὶ 'Αεροπορίας, νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμάδα τοῦ Ναυτικοῦ μὲ σκὸρ 3 — 2. Τὰ γκὸλ τὰ ἐσημείωσαν οἱ: Χαρίσης, Νοῦτσος, Γιαννούλης. Ο ἱ π α ῖ κ τ ε ς: Καλτσούλας, Τζέλλας, Ξενιᾶς, Κορέντης, Σκαφίδας, Νᾶκος, Καρανίκας, Παπαζέτης, Γιαννούλης, Νοῦτσος, Χαρίσης.

ΣΤΟ ΦΟΥΡΤΖΗ: Μὲ τὶς συνεχεῖς καὶ λαμπρές της νίκες ἡ τοπικὴ ὁμάδα «'Ολυμπιακὸς» κατέστη ἡ ἰσχυρότερη τῆς περιφερείας. Τὰ μεγαλύτερα σκὸρ ἐπέτυχε τελευταῖα ἐπὶ τῆς ὁμάδος τοῦ Καραμανωλίου μὲ 9—1 καὶ ἐπὶ τῆς ὁμάδος τοῦ χωρίου Χαντζῆ μὲ 13 — 3(!). 'Η σύνθεση τοῦ «'Ολυμπιακοῦ»: Τσόπελας Κ. Χ., Κισκήρας Β., Τσόπελας Κ. Π., Κισκήρας Γ., Καρκαντζούλης Θ., Τσόπελας Γ. Κ., Μπάλτας Χ., Τσόπελας Γ. Α., Κισκήρας Θ., Μπάκας Δ., Τσόπελας Α. Χ.

Χ. Μ.

ΜΕΓΑΛΟ ΡΕΥΜΑ: 'Η νεολαία τοῦ χωριοῦ Μεγάλου Ρεύματος ἵδρυσε τὴν ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα «Βέρμιον». Τὰ μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα: «Βέρμιον» - 'Ομὰς Γιαννακοχωρίου 5 — 2 καὶ 2 — 1, «Βέρμιον» - 'Ομὰς 'Αγίας Μαρίνης 2 — 1, 2—2 καὶ 3—1. «Βέρμιον» - 'Ομὰς Σεβαστιανῶν 1-1. «Βέρμιον» - 'Ομὰς "Ανω Κοπάνου 0 — 2 καὶ 1—1. 'Η ὁμάδα ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς ἑξῆς: Τερματοφύλακας: Σιδηρόπουλος Δημήτριος, 'Οπισθοφύλακες: Εὐθυβούλης Γεώργιος, Λογγινίδης Χαράλ. καὶ Κουλιανίδης 'Ιωσ. Χάφ: Κεκισίδης Νικόλαος, Τσαγκερᾶς Νικ. 'Επίθεση: Λεμονίδης 'Ιωάννης, Λαζαρίδης Εὐστάθιος, Σπινθηρόπουλος Νικόλ., Δοθόπουλος 'Ιωάννης καὶ 'Αλατσίδης Κωνσταντῖνος.

Α. Γ.

ΣΤΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ: Στὴ τεχνικὴ σχολὴ 'Αλεξανδρουπόλεως ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα τῶν Ραπτῶν σὲ φιλικὸ ἀγῶνα ἦλθε ἰσόπαλη τῆς ὁμάδας τῶν Οἰκοδόμων μὲ 0 - 0. 'Η σύνθεση τῶν Ραπτῶν Βαφειάδης, 'Αδαμίδης, Μητράκας, Θωμαΐδης, Λελόπουλος, Τζορτζίδης, Κανάρης, Μαλιαρίδης, Σεφεριάδης, Καραουλάνης, Ζησάνης.

ΣΤΗΝ ΜΕΣΣΗΝΗ: Σὲ φιλικὸ ἀγῶνα ὁ Παναθηναϊκὸς ἐνίκησε τὸν 'Ολυμπιακὸ μὲ 3 - 0. Διεκρίθησαν οἱ Διαμαντάκος καὶ Γαλούσης.

Τ. Δ.

ΣΤΟ ΔΑΤΤΟ: Χάρις στὶς φιλότιμες προσπάθειες τῶν φιλάθλων ἱδρύθηκε ἕνα ἀθλητικὸς σύλλογος μὲ τὴν ἐπωνυμίαν «'Απόλλων». Στὰ διάφορα μὰτς ποὺ ἔδωσε κέρδισε τὶς ὁμάδες 'Αμυγδαλέων, τῶν Κρινίδων, καὶ τοῦ 'Αστέρος Καβάλας. Οἱ διακριθέντες παῖκτες τοῦ 'Απόλλωνος εἶναι οἱ ἑξῆς: Λόλακας, Κεφαλᾶς, Χατζηπαντελῆς, 'Ιωαννίδης, Ι, ΙΙ, 'Ασλανίδης, Παπαδόπουλος, Μπελιτσέλης, Λόλακας ΙΙ.

Κ. Β.

ΣΤΟΝ ΑΓΙΑ ΑΝΔΡΕΑ: 'Η ὁμάδα τῆς Δ' Κοινότητας ὕστερα ἀπὸ ἕνα ὡραῖον ἀγῶνα ἐθριάμβευσε ἐπὶ τῆς Γ' Κοινότητας μὲ 2—1. 'Η νικήτρια: Κολτσούλας, Ξενιᾶς, Παπαδογιάννης, Κολωνιάρης, Κατσῆς, Χαμπίπης, Φωτίου, Σιακαβάρας, Κορέντης, Χερούλης καὶ Παπαζέτης. Τὰ τέρματα ἐπέτυχαν οἱ: Φωτίου, Κορέντης.

Εἰς ἄλλον ἀγῶνα ἡ ὁμάδα τῆς Παιδοπόλεως ἐπεβλήθη τοῦ Κενταύρου Πετραλώνων μὲ τέρματα 3—2. Τὰ γκὸλ ἐσημείωσαν ὁ 'Αρβανιτάκης 2 καὶ Καρανίκας 1.

Ν. Γ.

ΣΤΟ ΒΟΛΟ: Στὸ γήπεδο τῆς Παιδοπόλεως 'Αγίας Σοφίας διεξήχθηκε ἀγώνας μεταξὺ τῶν Κοινοτήτων (Μεσογείου — Αἰγαίου). 'Η κοινότητα Μεσόγειος ἐνίκησε μὲ 6 — 4. 'Η σύνθεση τῆς νικήτριας: Κουρκουβέλας Α., Μυγδάλης Π., Μπεφάνης Κ., Μαρκούσης Κ. Γκουντουλάκης Χ. (4), Κατσομῆτρος, Χ., Ζάχος Γ. (1) καὶ Δήμου Κ. (1).

Τὰ τέρματα ἀπὸ τὴν νικημένη: Κούμας Ξ. (2), Βαϊνόπουλος Α. (1), Τζαβέλλας Α. (1).

Χ. Σ.

ΣΤΗΝ ΚΑΛΗ ΠΑΝΑΓΙΑ: Στὴν παιδόπολή μας σ' ἕνα φιλικὸν ἀγῶνα τὰ «Τσικὸ» τοῦ ΠΑΟΚ καὶ τοῦ "Αρεως Καλῆς Παναγιᾶς ἀνεδείχθησαν ἰσόπαλα 1—1. Τὰ «Τσικὸ» τοῦ Π.Α.Ο.Κ.: Παύλου Α., Θεσσαλονικιὸς Σ., Μπούτσης Κ., 'Ελευθεριάδης Θ., Μπάσης Σ., Βέτος Α., Κωνσταντινίδης Μ., Καηλίδης Σ., Γαλάνης Α., Καρυπίδης Γ., Καραγιάννης Ι. καὶ Πουλασηχίδης Γ.

Ε. Φ.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Τά παιδιά τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

— Θὰ ἔχετε ὅμως πάντα τὴν ἐλπίδα, πρόσθεσε ὁ λόρδος Γκλένερβαν πὼς ὕστερα ἀπὸ 7 - 8 μῆνες θὰ μπορέσετε νὰ γυρίσετε στὴν Εὐρώπη.

— Ἑπτὰ καὶ ὀκτὼ μῆνες, φώναξε, ἀπελπισμένος ὁ Παγανέλι;

— Τὸ λιγώτερο! Ἀπὸ τὰ νησιὰ τοῦ Πράσινου Ἀκρωτηρίου, δὲν περνοῦν τακτικὰ πλοῖα κατὰ τὴν περίοδο τῶν βροχῶν. Ἀλλὰ θὰ μπορέσετε ἐκεῖ νὰ ἐργασθῆτε ἐπιστημονικά.

— Μὰ δὲν ἔχει τίποτα τὸ ἐνδιαφέρον οὔτε ποτάμια, οὔτε δάση, ἀλλὰ καὶ τὰ βουνὰ εἶναι χαμηλὰ καὶ χωρὶς ἐνδιαφέρον.

— Εἶναι λυπηρόν, εἶπε ἡ Λαίδη Ἕλενα. Τί θὰ κάνετε λοιπὸν κ. Παγανέλι;

Ὁ Παγανέλι σώπασε γιὰ κάμποση ὥρα.

— Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, εἶπε ἡ Λαίδη Ἕλενα, πὼς θὰ ἦταν καλλίτερα γιὰ σᾶς νὰ βγαίνατε στὴ Μαδέρα. Ἔστω καὶ ἂν δὲν παράγει πολὺ κρασί.

Καὶ ἀκόμη ἄλλη μιὰ φορὰ ὁ σοφὸς Γραμματέας τῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρείας σώπασε. Κι' ἔπειτα ἀπὸ μακρυὰ σιωπὴ ὁ Παγανέλι ρώτησε τὸ λόρδο:

— Ποῦ σκέπτεσθε ἀγαπητέ μου Γκλένερβαν νὰ προσεγγίσετε ὅταν ξεκινήσετε ἀπὸ δῶ.

— Μὰ φαντάζομαι στὴν Κονσεψιόν. Αὐτὴ βρίσκεται κοντὰ στὶς Ἰνδίες.

— Κάθε ἄλλο! παρατήρησε ὁ Παγανέλι.

— Μὰ μὴ ξεχνᾶτε, εἶπε ὁ λόρδος πὼς οἱ κάτοικοι τῶν πεδιάδων τῆς Παταγωνίας εἶναι ἐξ ἴσου Ἰνδοί, ὅσο καὶ οἱ ἰθαγενεῖς τοῦ Παντζάμπ.

— Αὐτὸ δὲν τὸ εἶχα σκεφτῆ, εἶπε ὁ Παγανέλι.

— Καὶ μὴ λησμονεῖτε ἀκόμα, πρόσθεσε ὁ λόρδος, πὼς τὸ χρυσὸ μέταλλο μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ κερδίση ὅπου κι' ἂν βρίσκεται.

— Ὥστε κ. Παγανέλι, εἶπε ἡ Λαίδη Ἕλενα ἐλπίζω πὼς θὰ μᾶς συνοδέψετε.

— Καὶ ἡ ἀποστολή μου, κυρία;

— Καὶ ἐλπίζω πὼς δὲν ξεχάσατε πὼς θὰ περάσωμε καὶ ἀπὸ τὸν πορθμὸ τοῦ Μαγγελάνου, εἶπε ὁ Λόρδος.

Ὁ Παγανέλι ἄρχισε νὰ κάμπτεται:

— Μυλόρδε μὲ βάζετε σὲ πειρασμό.

— Καὶ θὰ πρέπει νὰ προσθέσω, συνέχισε ὁ Γκλένερβαν πὼς θὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸ λιμάνι τῆς πείνας.

— Τὸ περίφημο λιμάνι ποὺ τὸ ἐξυμνοῦν ὅλοι οἱ γεωγράφοι, θαύμασε τώρα ὁ Παγανέλι.

— Καὶ θὰ πρέπει νὰ σᾶς πῶ, εἶπε ἡ Λαίδη, πὼς σ' αὐτὴ τὴν ἀποστολὴ μας θὰ ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ συνδέσετε τὸ ὄνομα τῆς Γαλλίας μὲ τὸ ὄνομα τῆς Σκωτίας. Καὶ θὰ μᾶς βοηθήσετε. Δὲν εἶναι εὐγενικώτερο πράγμα ἀπὸ τὸ νὰ θέση κανεὶς τὴν ἐπιστήμη στὴν ὑπηρεσία τῆς ἀνθρωπότητος.

— Σὰν καλὰ τὰ λέτε, κυρία μου.

— Ἀφῆστε, κύριε Παγανέλι τὴ Θεία Πρόνοια νὰ παίξη τὸ ρόλο της. Σᾶς ἔρριξε πάνω στὸ «Ντάνκαν». Μὴν τὸ ἐγκαταλείψετε πιά!

— Ὅλοι σας, βλέπω, εἶπε συγκινημένος ὁ Παγανέλι, θέλετε νὰ μείνω!

— Καὶ σεῖς μοῦ φαίνεται, πρόσθεσε ὁ λόρδος, θὰ λαχταρούσατε νὰ μείνετε...

— Καλὰ τὸ μαντέψατε, μὰ τὴν ἀλήθεια, φώναξε μὲ ἐνθουσιασμὸ ὁ σοφὸς γεωγράφος. Ἀλλὰ εἶχα γιὰ τοῦτο πολλοὺς δισταγμούς. Ἀπέφευγα νὰ σᾶς τὸ πῶ, γιὰ νὰ μὴ φανῶ ἀδιάκριτος.

ΣΤΟΝ ΠΟΡΘΜΟ ΤΟΥ ΜΑΓΓΕΛΑΝΟΥ

Γενικὴ ἦταν ἡ χαρὰ πάνω στὸ «Ντάνκαν» ὅταν ἔγινε γνωστὴ ἡ ἀπόφαση τοῦ Παγανέλι νὰ μείνη στὸ πλοῖο!

Ὁ μικρός μας, μάλιστα φίλος, ὁ Ροβέρτος, ἐνθουσιάστηκε τόσο ποὺ σὲ μιὰ στιγμὴ πήδησε στὸ λαιμὸ τοῦ Γάλλου Γεωγράφου κι' ἐξεδήλωσε τὴ χαρά του μὲ κάθε τρόπο· ὁ σοφὸς γραμματέας τῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρείας λίγο ἔλλειψε νὰ πέση ἀνάσκελα.

— Ἕνας μικρὸς διαβολάκος εἶναι αὐτὸ τὸ παιδί, εἶπε χαρούμενα ὁ Παγανέλι, καὶ θὰ τοῦ μάθω ἐγὼ γεωγραφία. Φαντασθῆτε τί μποροῦσε νὰ γίνη μιὰ μέρα ὁ Ροβέρτος, ὅταν ὁ Καπετάνιος Τζὼν Μάνγκλς ὁρκιζόταν πὼς θὰ τὸν ἔκανε ναυτικό, ὁ Γκλένερβαν ἔλεγε πὼς θὰ τὸν ἔκανε μεγαλόψυχο, ὁ ταγματάρχης Μὰκ Νὰμπ καυχιόταν πὼς θὰ τὸν ἔκανε ψύχραιμο, ἡ Λαίδη Ἕλενα ἦταν βέβαιη πὼς θὰ τὸν ἔκανε γενναιόδωρο καὶ ἡ Μαίρη Γκράντ μαθητὴ ποὺ νὰ αἰσθάνεται εὐγνωμοσύνη ἀπέναντι τέτοιων περιφήμων δασκάλων!

Ὁ Παγανέλι ἄρχισε νὰ κάνη μάθημα γεωγραφίας στὸν Ροβέρτο.

Τὸ «Ντάνκαν» δὲν ἄργησε νὰ κάμη τὶς προμήθειές του σὲ κάρβουνο καὶ ν' ἀφήση πίσω του τὰ ξερονήσια καὶ νὰ τραβήξη πρὸς τὰ δυτικά, ἀκολουθώντας τὸ ρεῦμα τῆς Βραζιλίας.

Στὶς 7 Σεπτεμβρίου, ἀφοῦ πέρασε τὸν Ἰσημερινό, μπῆκε στὸ Νότιο ἡμισφαίριο μὲ καιρὸ εὐνοϊκό!

Τὸ ταξίδι τους ἐξακολουθοῦσε χωρὶς μεγάλο κόπο! Οἱ ἐλπίδες τους ἄρχισαν νὰ μεγαλώνουν· ἐκεῖνος ποὺ εἶχε τὴ μεγαλύτερη αἰσιοδοξία ἦταν ὁ πλοίαρχος. Κι' αὐτὴ πήγαζε ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία του νὰ δῆ τὴν Μαίρη Γκράντ εὐτυχισμένη.

Ἔνοιωθε μέσα του μεγάλο στοργικὸ ἐνδιαφέρον γι' αὐτὴ τὴν κοπέλλα. Μὰ ὁ πιὸ εὐτυχισμένος πάνω στὸ καράβι ἦταν ὁ σοφὸς γεωγράφος· περνοῦσε τὶς μέρες του στὸ σαλόνι μελετώντας τοὺς χάρτες, ποὺ ἅπλωνε στὸ τραπέζι. Αὐτὸ ἦταν μιὰ διαρκὴς ἀφορμὴ νὰ γκρινιάζη ὁ κύριος Ὄλμπινετ, ποὺ δὲν μποροῦσε, μὲ τὶς μελέτες τοῦ κ. Παγανέλι, νὰ στρώνη στὴν ὥρα του τὸ τραπέζι. Μὰ κανένας δὲν πρόσεχε τὶς γκρίνιες τοῦ κ. Ὄλμπινετ, ποὺ ἦταν τώρα ἀπελπισμένος, γιατὶ ὅλοι ἔπαιρναν τὸ μέρος τοῦ Παγανέλι, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ταγματάρχη Μὰκ Νὰμπ ποὺ τὸν ἄφηνε ἐντελῶς ἀδιάφορο ἡ γεωγραφία καὶ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, ὅταν πλησίαζε ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ. Ὁ κ. Παγανέλι ἦταν πολὺ χαρούμενος ὅταν μέσα στὸ μπαοῦλο τοῦ δεύτερου πλοιάρχου, ἀνακάλυψε ἰσπανικὰ βιβλία. Πῆρε τότε τὴν ἀπόφαση νὰ μάθη τὴ γλῶσσα τοῦ συγγραφέα τοῦ «Δὸν Κιχώτη» ποὺ, θὰ πρέπει νὰ σημειώσουμε, κανένας δὲν τὴν ἤξερε μέσα στὸ πλοῖο! Μαθαίνοντας ἰσπανικὰ ὁ κ. Παγανέλι θὰ διευκόλυνε τὶς ἔρευνές του στὶς ἀκτὲς τῆς Χιλῆς. Καὶ λογάριαζε πὼς θὰ μάθαινε τὴ γλῶσσα προτοῦ τὸ «Ντάνκαν» μπῆ στὸ λιμάνι τῆς Κονσεψιόν!

Καὶ ὅταν ὁ κ. Παγανέλι ἄφηνε τὶς μελέτες του διηγόταν στὸν ἔκπληκτο Ροβέρτο, τὴν ἱστορία τῶν ἀκτῶν ἀπὸ τὶς ὁποίες περνοῦσε τὸ πλοῖο τους.

Ὅταν στὶς 10 Σεπτεμβρίου περνοῦσαν σὲ πλάτος 50 - 73' καὶ μῆκος 310 καὶ 15' ὁ λόρδος Γκλένερβαν ἔμαθε κάτι ποὺ δὲν τὸ ξέρουν οὔτε καὶ οἱ πιὸ μορφωμένοι!

Ὁ κ. Παγανέλι, διηγόταν τὴν ἱστορία τῆς Ἀμερικῆς καὶ μίλησε, φυσικά, καὶ γιὰ τὸ Χριστόφορο Κολόμβο καὶ τελείωσε τὴ διήγησή του λέγοντας πὼς ὁ Κολόμβος, ὁ ξακουστὸς αὐτὸς θαλασσοπόρος, πέθανε, χωρὶς νὰ ξέρη, πὼς εἶχε ἀνακαλύψει ἕνα νέο κόσμο!

Ὅλοι ὅσοι παρακολουθοῦσαν τὴν διήγηση τοῦ Παγανέλι διαμαρτυρήθηκαν. Μὰ ὁ Παγανέλι ἐπέμενε στὴ διαβεβαίωσή του.

— Δὲν ὑπάρχει πράγμα, πιὸ βέβαιο ἀπ' αὐτὸ εἶπε ὁ Παγανέλι. Δὲν θέλω καθόλου νὰ μειώσω τὴ δόξα τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου, μὰ ἡ ἀλήθεια, εἶναι ἀλήθεια! Στὸ τέλος τοῦ 15ου αἰῶνα οἱ σοφοὶ τῆς ἐποχῆς εἶχαν μιὰ καὶ μόνη ἀπασχόληση. Νὰ διευκολύνουν τὴς συγκοινωνίες τῆς Εὐρώπης μὲ τὴν Ἀσία. Καὶ ἐπιζητοῦσαν νὰ τὸ πετύχουν προχωρώντας, γιὰ νὰ βροῦν τὴν Ἀνατολή, πρὸς τὴ δύση, μὲ ἄλλους λόγους ἐπιζητοῦσαν νὰ βροῦν τὸ συντομώτερο δρόμο πρὸς τὶς χῶρες τῶν «ἀποικιακῶν» εἰδῶν. Τὴν συντόμευση αὐτὴ τῶν συγκοινωνιῶν ἐπιχειροῦσε ὁ Κολόμβος μὲ τὰ τέσσερα ταξίδια του καὶ πέθανε χωρὶς νὰ καταλάβη πὼς εἶχε ἀνακαλύψει τὴν Ἀμερική, στὴν ὁποίαν οἱ μεταγενέστεροι δὲν ἔδωσαν οὔτε κἂν τ' ὄνομά του...

— Θὰ εἶχα ὅλη τὴν καλὴ διάθεση νὰ

σᾶς πιστέψω, ἀγαπητὲ κύριε Παγανέλι, εἶπε τότε ὁ Γκλένερβαν. Μὰ θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς ρωτήσω ποιοὶ εἶναι οἱ θαλασσοπόροι ἐκεῖνοι, ποὺ ἀνακάλυψαν πὼς οἱ ξηρὲς στὶς ὁποῖες ἔφθασε ὁ Κολόμβος ἦταν μιὰ νέα, ἄγνωστη στὴν Εὐρώπη Ἤπειρος;

— Οἱ διάδοχοί του, εἶπε, μὲ αὐτοπεποίθηση ὁ Παγανέλι. Ὁ Ὀχέντα ποὺ τὸν συνώδεψε στὰ ταξίδια του, ὁ Βενσὰν Πενζόν, ὁ Βεσπούκιος, ὁ Μεντόζα, ὁ Μπεστιντα, ὁ Καμπράλ, ὁ Σόλις, ὁ Μπαλμπόα. Οἱ θαλασσοπόροι αὐτοί, περιέπλευσαν τὶς ἀνατολικὲς ἀκτὲς τῆς Ἀμερικῆς. Τὶς κατάγραψαν προχωρώντας πρὸς Νότον ἐδῶ καὶ 360 χρόνια, περασυρόμενοι κι' αὐτοὶ ἀπὸ τὸ Βραζιλιανὸ ρεῦμα, ὅπως κι' ἐμεῖς σήμερα. Κυττάξετε, φίλοι μου. Ἔχουμε διασχίσει τὸν Ἰσημερινὸ στὸ ἴδιο ἀκριβῶς μέρος, ποὺ ὁ Πενζὸν τὸν πέρασε κατὰ τὸν τελευταῖο χρόνο τοῦ 15ου αἰώνα. Ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο ὁ πορτογάλλος Καμπράλ κατέβηκε στὸ Σεγκοῦρο. Στὰ 1502 ὁ Βεσπούκιος, κατὰ τὴν τρίτη ἐξερεύνησή του προχώρησε ἀκόμη περισσότερο πρὸς Νότο! Στὰ 1508 οἱ Βενσάν, Πενζόν, καὶ Σόλις ἐπεχείρησαν μαζὶ γιὰ νὰ ἐξερευνήσουν τὶς ἀμερικανικὲς ἀκτές, καὶ στὰ 1514 ὁ Σόλις ἀνακάλυψε τὸ στόμιο τοῦ Ρίο ντὲ λὰ Πλάτα, ὅπου εἶχε τὴν κακὴ τύχη νὰ τὸν καταβροχθίσουν οἱ ἰθαγενεῖς. Κι' ἔτσι ἔμεινε ἡ δόξα στὸ Μαγγελάνο νὰ περιπλεύση τὴν Ἤπειρο. Ὁ μεγάλος αὐτὸς θαλασσοπόρος στὰ 1519, ξεκίνησε μὲ πέντε πλοῖα, ἀκολούθησε τὶς ἀκτὲς τῆς Παταγωνίας, ἀνακάλυψε τὸ λιμάνι Ντεζιρέ, τὸ λιμάνι Σὰν Τζουλιάνο, ποὺ τὸ ἔκαμε γιὰ ἀρκετὸ καιρὸ ὁρμητήριο, ἀνακάλυψε σὲ πλάτος 52 τὸν πορθμὸ τῶν ἕντεκα χιλιάδων παρθένων, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ πάρη ἀπὸ τότε τὸ ὄνομά του καὶ στὶς 29 Νοεμβρίου 1520 ἀνοίχτηκε στὸν Εἰρηνικό! Εὔκολα κανεὶς μπορεῖ νὰ φανταστῆ τὴ χαρὰ του καὶ τὴ συγκίνησή του ὅταν εἶδε μπροστά του μιὰ καινούργια θάλασσα!

—Δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία, εἶπε ἐνθουσιασμένος ὁ Ροβέρτος Γκράντ. Πόσο θὰ ἤθελα νὰ ἤμουν μαζὶ μὲ τὸν Μαγγελάνο!

— Κι' ἐγώ, ἀγόρι μου, εἶπε χαμογελώντας ὁ Παγανέλι. Καὶ δὲν θὰ παρέλειπα νὰ ἀκολουθήσω τὸν Μαγγελάνο στὴν ἐξερεύνησή του, ἂν φυσικά, εἶχα τότε γεννηθῆ.

— Μὰ τότε θὰ χάναμε τὴν εὐχάριστη εὐκαιρία νὰ σᾶς ἔχουμε πάνω στὸ Ντάνκαν καὶ ν' ἀκοῦμε τὶς ὡραῖες ἱστορίες σας εἶπε ἡ Λαίδη Ἕλενα.

— Κι' ἐγώ, πὼς θὰ ἤθελα, εἶπε ὁ Ροβέρτος σὰν νὰ μὴν ἄκουσε τὰ λόγια τῆς εὐγενικῆς λαίδης, νὰ ἔπαιρνα κι' ἐγὼ μέρος σ' αὐτὰ τὰ ταξίδια.

— Καὶ θὰ δοκίμαζες μεγάλες συγκινήσεις, παιδί μου, ἐξακολούθησε ὁ Παγανέλι ἐξαιρετικὰ ἱκανοποιημένος ἀπὸ τοὺς ἐνθουσιασμοὺς τοῦ Ροβέρτου. Δὲν ὑπάρχει, πραγματικὰ μεγαλείτερη ἱκανοποίηση ἀπὸ κείνη ποὺ αἰσθάνεται ὁ θαλασσοπόρος ὅταν σημειώνη ἀπάνω στὸ χαρτὶ του τὶς ἀνακαλύψεις του. Ἐδῶ ἕνα μοναχικὸ ἀκρωτήρι. Ἐκεῖ ἕνας γραφικὸς ὅρμος. Κι' ἐκεῖ ἕνας ἀφανὴς κόλπος! Ἔπειτα οἱ ἀνακαλύψεις ἑνώνονται μὲ μιὰ γραμμή. Οἱ ὅρμοι παρουσιάζουν ἔπειτα ἀπ' αὐτὴ τὴ δουλειὰ ἐκτεταμένες παραλίες... Τὰ ἀκρωτήρια γίνονται προεξοχὲς προσδιωρισμένων ἀκτῶν. Καὶ στὸ τέλος ὁλόκληρη ἡ ἤπειρος μὲ τὶς λίμνες της μὲ τὰ ποτάμια της, τὰ βουνά της, τὶς κοιλάδες της καὶ τὶς πεδιάδες της, τὶς πόλεις καὶ τὶς πρωτεύουσές της. Ἄ φίλοι μου, εἶπε σ' ἐπίσημο καὶ κάπως ρητορικὸ τόνο ὁ κ. Παγανέλι. Ἕνας ποὺ ἀνακαλύπτει Ἠπείρους καὶ νησιά, εἶναι ἕνας πραγματικὸς ἐφευρέτης. Αἰσθάνεται τὶς ἴδιες συγκινήσεις καὶ τὶς ἴδιες ἐκπλήξεις. Μὰ δυστυχῶς τὸ μεταλλεῖο αὐτὸ τῶν νησιῶν καὶ ἀκρωτηρίων, εἶναι σχεδὸν ἐξαντλημένο. Ὅλα τὰ ἔχουν ἀνακαλύψει. Καὶ ἔχουν σημαδέψει πάνω στὸ χάρτη τῆς ὑδρογείου τὰς ἠπείρους, τοὺς νέους κόσμους.

— Κι' ἐμεῖς, πρόσθεσε μὲ πραγματικὴ θλίψη, ποὺ ἔχουμε ἔλθει τελευταῖοι μελετητὲς τῆς γεωγραφικῆς ἐπιστήμης, δὲν ἔχουμε πιὰ τίποτε νὰ κάνουμε!

— Καὶ ὅμως μένουν πολλὰ ἀκόμα καὶ γιὰ σᾶς. κ. Παγανέλι, παρατήρησε ὁ λόρδος Γκλένερβαν.

— Ποιά;

— Αὐτὸ ποὺ κάνουμε τώρα!

Ὡστόσο τὸ «Ντάνκαν» προχωροῦσε πάντοτε μὲ μεγάλη ταχύτητα. Καὶ ἡ πλώρη τοῦ σκάφους στρεφόταν πάντα πρὸς τὸν περίφημο πορθμό!

Στὶς 25 Σεπτεμβρίου τὸ «Ντάνκαν» βρισκόταν κιόλας στὸ ὕψος τοῦ πορθμοῦ τοῦ Μαγγελάνου καὶ συνέχιζε μὲ τὴν ἴδια ταχύτητα τὴν πορεία του. Τὸ πέρασμα ἐκεῖνο τὸ προτιμοῦν ὅλα γενικῶς τὰ πλοῖα ποὺ τραβοῦν γιὰ τὸν Εἰρηνικὸ ὠκεανό! Τὸ πραγματικὸ του μῆκος εἶναι 376 μίλλια. Καὶ τὰ πιὸ μεγάλα πλοῖα, συναντοῦν, καὶ πολὺ κοντὰ στὶς ἀκτὲς ἀκόμα βαθειὰ νερά. Ὁ βυθὸς τῆς θάλασσας εἶναι σ' ὅλη σχεδὸν τὴν ἔκταση κατάλληλος γι' ἀγκυροβολία. Εὔκολα μπορεῖ νὰ βρῆ κανεὶς νερὸ πόσιμο! Τὰ ποτάμια ἔχουν ἀφθονία ψαριῶν. Σὲ 20 τουλάχιστο μέρη ὑπάρχουν ἀσφαλισμένα καταφύγια! Τέλος αὐτὸς ὁ πορθμὸς προσφέρει ἀφάνταστες εὐκολίες, ποὺ τέτοιες δὲν προσφέρει ὁ πορθμὸς τοῦ Λεμαίρ, οὔτε οἱ φοβεροὶ βράχοι τοῦ ἀκρωτηρίου Χόρν, ποὺ συχνὰ τὸ δέρνουν οἱ θύελλες καὶ οἱ καταιγίδες.

Κατὰ τὶς πρῶτες ὧρες τοῦ ταξιδιοῦ μέσα στὸν πορθμό, δηλαδὴ σὲ μῆκος 60 ἕως 80 μίλλια ἴσαμε τὸ ἀκρωτήριο Γκρέγκορυ, οἱ ἀκτὲς εἶναι χαμηλὲς καὶ οἱ ἀμμουδιὲς ἐκτεταμένες. Ὁ Ἰάκωβος Παγανέλι δὲν ἤθελε νὰ χάση καμμιὰ λεπτομέρεια. Τὸ πέρασμα θὰ κρατοῦσε μόλις 36 ὧρες. Καὶ ἦταν ἐξαιρετικὴ ἀπόλαυση γιὰ τὸ σοφὸ γεωγράφο νὰ παρακολουθῆ αὐτὸ τὸ γραφικὸ θέαμα τῶν δύο ἀκτῶν κάτω ἀπὸ τὴ θαυμάσια λάμψη τοῦ ἥλιου τοῦ Νοτίου ἡμισφαιρίου! Κανεὶς ἄνθρωπος δὲν παρουσιάστηκε κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ταξιδιοῦ. Μόνο κάτι ἄθλιοι Φουγκῖνοι, ξεχώριζαν ἀπάνω στοὺς γυμνοὺς βράχους τῆς γῆς τοῦ πυρός! Ὁ Παγανέλι ἄρχισε νὰ λυπᾶται γιατὶ δὲν ἔβλεπε τοὺς παταγῶνες! Καὶ μάλιστα ἐθύμωσε γιὰ μεγάλη χαρὰ τῶν ἐπιβατῶν τοῦ «Ντάνκαν».

— Παταγωνία, ἔλεγα καὶ ξανάλεγα, χωρὶς παταγῶνες παύει πιὰ νὰ εἶναι Παταγωνία.

—Ὑπομονή, φίλε μου, τὸν παρηγοροῦσε κάθε τόσο ὁ Γκλένερβαν· ὑπομονή. Θὰ δοῦμε καὶ παταγῶνες.

—Δὲν εἶμαι, καθόλου βέβαιος γι' αὐτό, εἶπε ἀπογοητευμένος ὁ γεωγράφος.

— Μὰ ἀφοῦ ὑπάρχουν, ἐπενέβη τώρα ἡ λαίδη Ἕλενα, πὼς δὲν εἶσθε καθόλου βέβαιος γι' αὐτό;

— Πολὺ ἀμφιβάλω, πὼς ὑπάρχουν, εἶπε ὁ πεισματάρης σοφὸς ἀφοῦ δὲν τοὺς βλέπω!

— Μιὰ φορά, αὐτὸ τὸ ὄνομα τῶν παταγώνων, παρατήρησε κ. Λαίδη, ποὺ σημαίνει στὴν ἱσπανικὴ «μεγάλα πόδια» δὲν δόθηκε, φυσικά, σὲ φανταστικὰ πλάσματα.

— Ὄχι, τὸ ὄνομα δὲν παίζει κανένα ρόλο, εἶπε ὁ Παγανέλι. Καὶ ἐπέμενε ἐπίτηδες γιὰ νὰ κάνη τὴ συζήτηση πιὸ ζωηρὴ καὶ φυσικά, πιὸ ἐνδιαφέρουσα καὶ γιὰ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, πρόσθεσε, δὲν ξέρουμε τὸ πραγματικὸ τους ὄνομα!

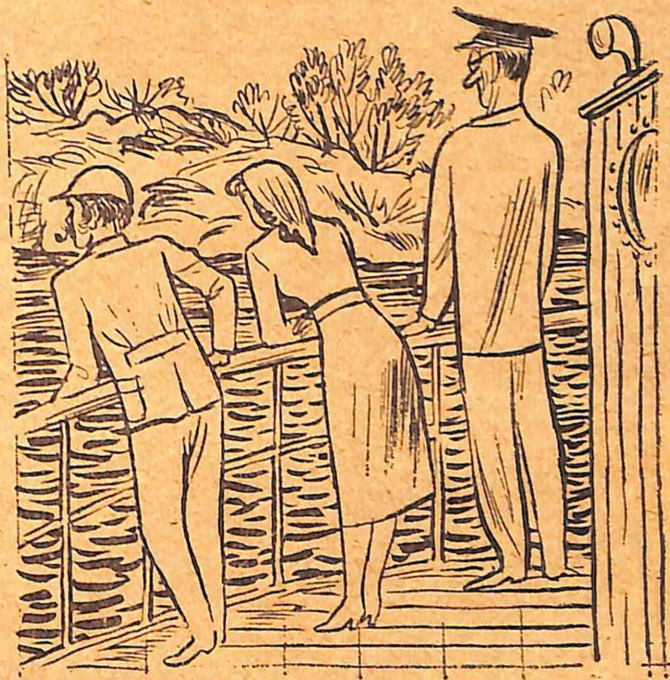
— Ὄχι δά, φώναξε τώρα, πεισμωμένος καὶ ὁ λόρδος Γκλένερβαν! Τὸ ξέρατε αὐτὸ ταγματάρχα;

— Ὄχι! ἀπάντησε βαρυεστημένος ὁ Μὰκ Νάμπ. Καὶ δὲν θὰ ἔδινα οὔτε μιὰ δεκάρα τσακιστὴ γιὰ νὰ τὸ μάθω!

— Ἀλλὰ θὰ τὸ ἔχετε ἀκούσει ἀσφαλῶς, εἶπε τώρα πειραγμένος ὁ κ. Παγανέλι, ταγματάρχα τῆς ἀδιαφορίας. Ἂν ὁ Μαγγελάνος ὀνομάτισε παταγῶνες τοὺς ἰθαγενεῖς αὐτῶν τῶν χωρῶν, οἱ Φουεγγῖνοι τοὺς λένε Πρεμένεν, οἱ κάτοικοι τῆς Χιλῆς τοὺς ὀνομάζουν Καουκάλχουες. Ὁ Μπουκεβὶλ τοὺς λέει Καουχάς. Ὁ Φάλκνερ Τεχουέλχετς, καὶ οἱ ἴδιοι λένε τοὺς ἑαυτούς των Ἰνάκεν· καὶ σᾶς ἐρωτῶ. Μέσα σ' αὐτὸ τὸ χάος τῶν ὀνομάτων, μπορεῖ κανεὶς νὰ κατατοπιστῆ καὶ νὰ παραδεχτῆ πὼς ὑπάρχει τέτοιος λαός!

— Σοβαρὸ ἐπιχείρημα θαύμασε ἡ Λαίδη Ἕλενα!

—Ἂς τὸ παραδεχθοῦμε, παρατήρησε ὁ Γκλένερβαν. Μὰ ὁ φίλος μας ὁ κ. Παγανέλι θὰ παραδεχτῆ, πὼς ἂν ὑπάρχη κι' ἡ παραμικρὴ ἀμφιβολία γιὰ τὸ ὄνομα τῶν παταγώνων, συμφωνοῦν ὅλοι στὸ ἀνάστημά τους!

Οἱ ἀκτὲς ἦταν χαμηλὲς καὶ οἱ ἀμμουδιὲς ἐκτεταμένες...

— Ἐγὼ δὲν θὰ ὑποστηρίξω ποτὲ τέτοιο πράγμα, ἀπάντησε χαμογελώντας ὁ Παγανέλι.

— Εἶναι ψηλοί! εἶπε ὁ Γκλένερβαν.

— Δὲν τὸ ξέρω!

— Κουτοί, ρώτησε ἡ λαίδη.

— Κανεὶς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ μᾶς τὸ βεβαιώση.

— Μετρίου ἀναστήματος τότε; ρώτησε ὁ Μὰκ Νάμπ, γιὰ νὰ τοὺς συμφιλιώση ὅλους.

— Κι' αὐτὸ ἀκόμα δὲν τὸ γνωρίζω.

— Μὰ ἐξαντλήσαμε κάθε ὅριο ὑπομονῆς κ. Παγανέλι, εἶπε ὁ Γκλένερβαν· οἱ περιηγητὲς τοὺς εἶδαν....

— Μάλιστα! Οἱ περιηγητὲς ποὺ τοὺς εἶδαν, συνέχισε ὁ Παγανέλι, δὲν συμφωνοῦν καθόλου μεταξύ τους· ὁ Μαγγελάνος εἶπε πὼς τὸ κεφάλι του μόλις ἔφθανε τὴ ζώνη του!

— Τότε λοιπόν;

— Μὴν βιάζεσθε· ὁ Ντρέικ ἰσχυρίζεται πὼς οἱ Ἄγγλοι ἔχουν μεγαλύτερο ἀνάστημα καὶ ἀπὸ τὸν πιὸ ψηλὸ παταγῶνα!

— Γιὰ τοὺς Ἄγγλους πιθανόν... Μὰ ἂς μιλήσουμε γιὰ τοὺς Σκωτσέζους... παρατήρησε ὁ ταγματάρχης.

— Ὁ Καβαντὶς μᾶς βεβαιώνει πρόσθεσε ὁ Παγανέλι πὼς οἱ παταγῶνες εἶναι ψηλοὶ καὶ δυνατοί. Ὁ Χῶκινς τοὺς παρουσιάζει γιὰ γίγαντες. Ὁ Λεμπὶρ καὶ ὁ Σουντὲν τοὺς δίνουν 3½ μέτρα ὕψος.

— Ἀξιόπιστοι ὅλοι αὐτοί, παρατήρησε ὁ Λόρδος.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 519)

Δὲ νοιώθει καλά. Τοὔρχεται νὰ μπήξει τὰ κλάμματα!

— Γιάννη μου, Γιάννη μου...

Μπάα! Σὲ καλό του! Πάει τὸ κομπόδεμα.

Μὰ ὄχι δὲ θὰ τὸ χάση. Ἕξη φέρετρα... τὰ βλέπεις; Νά! Τὸ πῆρε στὰ χέρια τώρα. Τ' ἀνοίγει!

Τὶ μικρὸ κι' ἀλαφρὺ ποὖναι... Κρῖμα στὸ κακὸ ποὔγινε! Δές! Ὅλο μικραίνει... ὅλο φυραίνει!...

Τριάντα χρυσὲς μονάχα! Τόσα λίγα...

— Χά, χά, χά!... σαρκάζουν τώρα τὰ σκυλόψαρα. Τὴν ἔπαθες καπτὰ Δημήτρη!...

Πώ, πὼ κάτι ματωμένα δόντια! Ματωμένα μάτια!

Ματωμένη κι' ἡ πλώρη τοῦ καϊκιοῦ! Αἷμα... παντοῦ αἵματα... Καὶ τὸ κομπόδεμα στὰ χέρια ἔγινε ἕνα τοσοδὰ πραματάκι. Σὰν ἕνα καρύδι! Κι' ὅλο μικραίνει, μικραίνει!

Ὤ, χάνουν τὸ χρῶμα τους καὶ τὸ σχῆμα τους οἱ χρυσές!

Λιγοστεύουν, λιγοστεύουν, γίνουνται ἕνα ὑγρό...

Αἷμα, αἷμα!... Αἷμα ἔγιναν κι' αὐτές! Φουσκώνουν τώρα, γίνουνται ποτάμι... κύμα, ποὺ τὸν συνεπαίρνει καὶ τὸν πιτσιλίζει, τὸν βρέχει, τὸν λεκιάζει ὡς μέσα!...

— Χά, χά, χά!... Καλοφάγαμε!

Κοίτα πῶς κέρωσε ὁ μεγάλος γιός! Πατέρα τί κάνεις; Θὰ σωριαστῇ, δὲν ἀντέχει ἄλλο. Στηρίζεται στὸ καμάκι καὶ κοιτάει τὸ πέλαγο.

Νὰ τὸ κόκκινο κύμα! Γίνεται ἄχνα τώρα κι' ἀνεβαίνει ψηλά...

Ὁ βρόχος! Ἄχ, θὰ μὲ πνίξη!...

— Δημήτρη μου γιατί μοῦ τὸ ἔκαμες;...

Μὴ μιλᾶς πιὰ Γιάννη! Σώπα! Θὰ τρελλαθῶ! Τί φταίω ἐγώ; Τί φταίω; Τὸ κομπόδεμα φταίει... ἡ σκούνα... τὰ σκυλόψαρα...

— Χά, χά, χά!... Καπτὰ - Δημήτρη γελιέσαι.... Δικό σου τὸ φταίξιμο... Χά, χά, χά!...

* * *

Μιὰ βάρκα ἐρχόταν ἀπὸ πέρα γρήγορα.

Δὲ τὴν εἶδε. Πεσμένος στὸ βράχο βογγοῦσε μ' αναφυλητά.

Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν βάρκα ἔφτασε. Ἦταν ὁ Γιάννης.

— Δημήτρη! φώναξε μέσ' ἀπ' τὴ βάρκα. Δημήτρη τί κάνεις;

Δὲ πῆρε ἀπόκριση.

— Δημήτρη, ξαναφώναξε τρομαγμένος. Τί ἔχεις;

Μικροὶ λυγμοὶ ἀποκρίνουνταν τώρα. Πήδησε στὸ βράχο. Τὸν πιάνει ἀπὸ τοὺς ὤμους. Τὸν στηλώνει.

— Γιάννη μου, Γιάννη μου, σιγοψιθυρίζει ἐκεῖνος.

— Ἔλα κουράστηκες, τοῦ λέει ὁ Γιάννης. Θὰ περάση. Κουράγιο!

Βρέχει τὸ μαντήλι του καὶ τὸ κολλάει στὸ λυωμένο ἀπ' τὴν ἀγωνία καὶ τὸν ἱδρῶτα πρόσωπο.

— Γιάννη μου, τὰ σκυλόψαρα... ἡ σκούνα, σιγολέει.

— Καλά, ὅλο ἡ σκούνα. Εἴπαμε θὰ τὴν ξαναφτιάξης.

Συνέρχεται ἀπότομα. Σπιθίζουν τὰ μάτια του. Τρομάζει ὁ Γιάννης ἀπὸ τὴν ξαφνικὴ τούτη ἀλλαγή.

— Ἄκου δῶ, λέει καὶ μετράει τὶς λέξεις. Δὲν θὰ πᾶμε γιὰ σφουγγάρια. Ἄστα γιὰ ἄλλη χρονιά.

— Εἶσαι ζαλισμένος ἀκόμα, τοῦ ἀποκρίνεται. Τί λόγια εἶν' αὐτά; Μᾶς ἔστειλε ὁ Θεὸς κάτι καὶ θὰ τ' ἀφήσουμε;

— Δὲν ἔχω τίποτα. Μὰ γιὰ σφουγγάρια δὲ θὰ πᾶμε!...

Τὸν κοιτάει ἀπορεμένος. Κάτι σοβαρὸ ἔπαθε τ' ἀδέλφι. Μὰ ὁ Δημήτρης νοιώθει τούτη τὴ σκέψη.

— Γιὰ τελευταία φορὰ σοῦ λέω, τονίζει καὶ μοιάζει προσταγὴ αὐτὸ ποὺ λέει, ὅτι δὲν θὰ πᾶμε φέτος γιὰ σφουγγάρια. Πέσανε σκυλόψαρα!...

Στοῦ ἄλλου τὸ πρόσωπο χορεύει τώρα ἡ ἀμφιβολία. Ἴσως νοιώθει κάτι. Ἴσως ὄχι. Σκύβει ὑπάκουα τὸ κεφάλι. Πάντα ἄκουγε ἀπὸ μικρὸ παιδὶ τὸ Δημήτρη, ποὺ ἦταν μεγαλύτερος.

— Ἀφοῦ τὸ θέλεις, ἂς γίνει. Πᾶμε τώρα νὰ μοῦ κάνης τραπέζι μὲ τὸ μεζὲ ποὺ πέτυχες. Γερὸ πράμα βλέπω.

Πηδάνε στὴ βάρκα. Ἔπιασε τώρα κι' ἕνα ἁπαλὸ ἀεράκι.

Πῶς ξαλάφρωσε! Ὁ ἀδελφός, τὸ χρυσὸ τ' ἀδέλφι, ἔχει γυρισμένες σ' αὐτὸν τὶς φαρδιὲς ψημένες πλάτες του καὶ τραβάει κουπί. Αὐτὸς κοιτάει πάντα τὸ πέλαγος.

Καὶ δές! Νά... οἱ κόκκινες στάλες, τὸ ματωμένο ποτάμι!

Νάτα πάλι! Ξεκολλοῦν ἀπὸ πάνω του τώρα, φεύγει ἡ κόκκινη βρωμιά. Ἀλλάζουν ξανὰ σχῆμα καὶ χρῶμα...

Γίνουνται λίρες, λίρες χρυσές! Τριάντα! Οὔτε μιὰ περισσότερη. Τὶς ἔχει στὴ χοῦφτα του τώρα! Τὶς κοιτάει.

Φάνηκαν καὶ τὰ σκυλόψαρα. Δὲν τοῦ γελοῦν πιά. Ἀλλάζουν μορφή... γίνουνται ἕνας ἄνθρωπος! Ναί, ναί! Καὶ φαίνεται νὰ τὄχω ξαναδεῖ τὸ ἄσκημο αὐτὸ πρόσωπο. Ἅ, εἶναι ὁ ἴδιος, ὁ ἴδιος ὁ ἑαυτός του. Τὸν γνωρίζει καλά. Πολὺ καλά!

Χουφτιάζει μεμιᾶς τὶς χρυσὲς καὶ τὶς πετάει μὲ περιφρόνηση στὰ μοῦτρα τοῦ ἄλλου. Καὶ δές τον ποὺ δὲ γελάει ἐκεῖνος.

Τὶς πετάει ὅπως ἔκανε κι' ὁ Ἰούδας. Μόνο ποὺ αὐτὸς δὲν σκότωσε κανένα...

* * *

— Γειὰ καπτὰ - Νικόλα, χαιρέτισε πρόσχαρα τὸν καπετάνιο ἑνὸς μικροῦ καϊκιοῦ ποὺ ξεμυτίζει ἀπὸ τὸν κάβο καὶ περνάει δίπλα τους.

Ὁ Γιάννης, κάτι καλὸ σκέφτεται καὶ χαμογελάει κρυφά.

Ἔχει ὁ Θεὸς σίγουρα, ἀναλογίζεται γαληνεμένος ὁ Δημήτρης.

Οἱ γλάροι σχηματίζουν φωτεινὰ τόξα. Ἔχει καὶ γι' αὐτοὺς ὁ Θεός!

Περνοῦν τὸν κάβο. Ξεχωρίζει τὰ μικρά του ποὺ πλατσουρίζουν ξένοιαστα στὰ νερά.

Σηκώνει ἀργὰ μὰ σταθερὰ τὸ χέρι του καὶ σταυροκοπιέται...

ΑΛΚΗΣ ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀπὸ τὴ δράση τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» Ἀχλαδοχωρίου Σερρῶν

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς ἡ λέξη).

1461) (32—12) Πάνθηρ! Πάνθηρ! Πάνθηρ!!! Εἶμαι ἐκεῖνος ποὺ θὰ σᾶς δώσω χαρά! Πάνθηρ

1462) Ντολορές! Πολύγραφος νὰ ἤσουνα δὲν θὰ ἔγραφες τόσα πολλὰ (1251). Πάνθηρ

1463) Χαιρετῶ Σαλονικιό, Μίμη Ἀμίμητο, Μαῦρο Πειρατὴ καὶ Τροβαδοῦρι. Πάνθηρ

1464) (32—13) Χαιρετῶ ὅλους. Ἰδιαιτέρως τοὺς Καρδιτσιῶτες πεννομάχους. Τσοπανάκος

1465) (32—14) Θεάματα: Μελαψὴ Ἀφρικάνα = Γεμισμένη μελιτζάνα. Καρμανιόλας = φόλα. Ντορεμῆς = Ἀέρας γιαχνιστος. Μυρσίνη = Αἶγα φτερωτή. Νῖκος Γερολάνδος = Ἀσβεστωμένος Γάτος. Γιὸς τῆς Πίνδου = Σχῆμα κυλίνδρου. Γενναιόψυχος, Σκακιστὴς = Μηδαμινὰ ὀντάρια.
Ἄγουρο Μανταρίνι

1466) (32—15) Τὰ δῶρα μου:
Στὴν Μυρσίνη θὰ δωρίσω
μία ψόφια προβατίνα
νὰ εὐφραίνονται σὰν τρῶνε
μὲ τὴν φίλη της Ζελίνα.
Δίνω καὶ στὸν Ἰαβέρη
χιλιοτρύπητο πεσκέρι.
Προκομμένος Τεμπέλης

1467) Εἰς τὸν Γερολάνδο δίνω
μιὰ τροφὴ ἐλεεινὴ
ποὺ τὴν τρῶνε τὰ γαϊδούρια
ποὺ τοῦ μοιάζουνε στὰ χούγια.
Εἰς τὴν Μελαψὴ Ἀφρικανα
ποὺ ὁμοιάζει σὰν ἀρκούδα
δίνω ἕνα κοκοράκι
νὰ τῆς κάμη κι' αὐγουλάκι.
Προκομμένος Τεμπέλης

1468) Εἰς τὴν κίνηση ἐμπῆκε
κι' ὁ Τρελλὸς Ἀεροπόρος
μιὰ κλωτσιὰ θὲ νὰ τοῦ δώσω
γιατὶ δὲν τὸν παίρνει ὁ χῶρος.
Εἰς τὸν Σκακιστὴ καὶ Καρμανιόλα
μιὰ μπουκάλα σαπουνάδα
ποὺ μὲ ὄρεξη τὴν πίνουν
ὡσὰν νὰ εἶναι λεμονάδα.
Προκομμένος Τεμπέλης

1469) Πεννομάχοι! Πεννομάχοι!
ὅποιος μὲ ἀποκαλύψει
μεγάλο δῶρο θἄχη.
Ἄντε λοιπὸν ἀσχοληθῆτε
τὸ ὄνομά μου γιὰ νὰ βρῆτε.
Θὰ δῶ ποιὸς θἆναι ὁ τυχερὸς
μήπως εἶν' κανεὶς τρελλός;
Ἄντε μπρός, ἄντε μπρὸς
καὶ θὲ νὰ στεφθῆ γαμπρός.
Προκομμένος Τεμπέλης

1470) Θέλοντας νἄβρω λίγη χαρὰ ἔρχομαι ἐδῶ στὴν πεννομαχόστηλη. Στέλνοντας εἰς ὅλους ἕνα γλυκὸ χαιρετισμό. Ἄτυχη Χαβανέζα

1471) Ἀεροπόρε βλέπω ὅτι ἐρχόμαστε γιὰ ἴδιο σκοπὸ στὴν πεννομαχόστηλη. Γειά σου. Ἀλλὰ γιατὶ τρελλός; Ἄτυχη Χαβανέζα

1472) Συγχαρητήρια Α.Ο.Ν., Ποσειδῶν — Α. Ο.Ν. 1 — 2. Ἄτυχη Χαβανέζα

1473) (32—17) Ὅπ! ὄπ! Ἔφθασα ἀπὸ τὴν Ἄρτα μὲ τὸ σκοπὸ τῆς ἀποκαλύψεως!!
Ἀρχοντόπουλο τῆς Ἄρτας

1474) Ἀποκαλύψεις: Ἀρχαιολόγος Ἴβανς = Ἀριάδνη Τζούμα. Μ. Ποιήτρια = Σοφία Παπαϊωάννου. Ἀρχοντόπουλο τῆς Ἄρτας

1475) (21—17) Μ. Ποιήτρια εἶμαι ἀγοράκι ὄμορφο καὶ ρωμαντικὸ καὶ παντοῦ χαρὰ σκορπῶ. Κόκκινο Φίδι, Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ γράψετε μέσω περιοδικοῦ. Ἀντιχαιρετῶ Λευκὸ Μπουμποῦκι, γράψε καὶ σὺ ἂν θέλης.
Ἀηδονάκι (τὸ γλυκόφωνο)

1475α) Ἀποσύρομαι ἀπὸ τὶς πεννομαχίες λόγῳ μακρυνοῦ ταξιδιοῦ. Ὅλους τοὺς φίλους ποὺ μοῦ ἔδωσαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ γνωρίσω ὧρες χαρᾶς τοὺς θερμοχαιρετῶ. Μ. Ποιήτρια τὰ ψάλλαμε κι' οἱ δυὸ καλά, ἔ; Ἀντίο γιὰ πάντα. Ἀηδονάκι

1476) (32—19) Μπαίνω στὴν κίνηση καὶ χαιρετῶ ὅλους - ες. Ἰδιαιτέρως Τρελλὸν Ἀεροπόρον καὶ Μαυρομμάτα Αἰγιώτισσα, Μελαψὴ Ἀφρικάνα, Δροσοπηγὴ ἀλληλογραφεῖτε μέσω περιοδικοῦ;
Φρῖξος

1477) Μπορεῖτε νὰ μ' ἀποκαλύψετε;
Μὰ πότε!
Κουτόχορτο σὰν τρῶτε! Φρῖξος

1478 (32—20) Μὰ γιατὶ ἀγαπητή μου Ζελίνα ὀρύεσαι σὰν... σεληνιαζόμενος δερβίσης; Ἡ ζέστη σὲ βάρεσε; Σπαγγοραμμένος

1479) Νὰ χαίρεσαι Γλωσσοκοπάνα τὴ «μοναδικὴ ἀποκάλυψή» σου (1093). Βρὲ κοκορόμυαλη δὲν πρόσεξες τὴν 959; Μπὲν Χούρ σιγὰ τὸν... γλόμπον! (980). Σπαγγοραμμένος

1480) Χ. Ἴζεμπουργκ, μπερδεμένη ἡ διεύθυνσή σου. Χρυσοῦλα Κράντα, γειὰ χαρά.
Σπαγγοραμμένος

1481) Ἐδῶ σᾶς θέλω: Σπαγγοραμμένος = ;
Σπαγγοραμμένος

1482 (32—21) Ἡ «Εὐβοϊκὴ Ἐξόρμησις» θὰ ἀντιπροσωπεύση στὸ Δημοψήφισμα ὅλους τοὺς φίλους τῆς ὡραίας τέχνης καὶ ἐκείνους ποὺ ἀγάπησαν τὶς Δάδες. Οἱ φίλοι τῶν Δάδων καὶ οἱ Φιλότεχνοι ἐδῶ θὰ τὸ δείξουν.
Ἀγγ. Φωτὸς - Ζ. Ρενουὰρ
(«Εὐβοϊκῆς Ἐξορμήσεως»)

1483) Μὴ νομίσετε φίλοι μου ἀναγνῶσται ὅτι μὲ τὴν ὑποψηφιότητά μου ἐπιδιώκω νὰ ἀποκτήσω φήμη καὶ δόξα, ἀλλὰ ὅτι γιὰ μένα τὸ Δημοψήφισμα εἶναι μία εὐκαιρία νὰ δῶ ἂν τέλος πάντων μὲ συμπαθοῦν οἱ πεννομάχοι. Καὶ ὅσοι αἰσθάνονται καλὸ γιὰ τὸν Ρενουὰρ ἂς κάνουν τὸ...σταυρό τους (;). Ζ. Ρενουὰρ («Εὐβ. Ἐξορμήσεως»)

1484) Ἀμφιβάλλω γιὰ τὴν «Νίκη» σου Ἐξάψαλμε ὕστερα ἀπὸ τὸ γενναῖο βρισίδι ποὺ ἔκαμες στοὺς πεννομάχους. Ὅσο γιὰ σένα Ντολορὲς ἔχω περισσότερες ἐλπίδες μιὰ καὶ ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ θυμίζουν λέξεις. γραμμὲς καὶ ὄγκο.
Ζ. Ρενουὰρ («Εὐβ. Ἐξορμήσεως»)

1485) Ἀποφασισμένος δι' ἕναν ἀγῶνα, ἀγῶνα πλημμυρισμένον μὲ τοὺς ἰδανικωτέρους σκοπούς, κατέρχομαι στὴν τιτανομαχία τοῦ Δημοψηφίσματος μὲ τὸν Ζ. Ρενουάρ, πιστεύοντες στὴν προτίμηση τῶν φίλων μας καὶ ἐχθρῶν μας (εἴθε νὰ μὴν ὑπάρχουν). Ἀγγ. Φωτὸς («Εὐβ. Ἐξορμ.»)

1486) Ντολορές. Γιὰ ἕνα τσὲκ συμφωνῶ, ὄχι ὅμως πλαστό, ἀπὸ τὴν ἐσχάτως ἀνακαλυφθεῖσαν σπεῖραν. Ἄγγελος Φωτὸς
(Εὐβοϊκῆς Ἐξορμήσεως)

1487) (32—22) Πρῶτα σ' εἶχε δεμένο ἡ μαμά σου (1210). Νεράϊδα εὐχαριστῶ, ἀντιχαιρετῶ θερμά. Χαιρετῶ τοὺς ὑποψηφίους ἀντιπάλους μου. Στὴν 1271 ἀντὶ «καλὰ», «καλοί».
Τροβαδοῦρος (ὑποψήφιος)

1488) Μπαίνω στὸ δημοψήφισμα ὄχι μὲ τὴν βεβαιότητα τῆς νίκης, ἀλλὰ μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ δῶ τοὺς φίλους μου. Ἂν ἀξίζω τὴν ψῆφο σας δῶστε την μου. Τροβαδοῦρος

1489) (32—23)
Στὴν Π. Τσιγγάνα καὶ Ντολορές
δωρίζω ἀπὸ ἕνα ἀκορντεὸν
νὰ τὸ παίζουν τὰ βραδάκια
νὰ γίνουνε μινιόν.
Λευκὸ Μπουμποῦκι

1490) Τ. Καμπαλὲρ πιστεύω νὰ ὑπάρχει Ὠδεῖον (1178). Λευκὸ Μπουμποῦκι

1491) (32—24) Πεννομάχοι! Ψηφίστε ὅλοι
Ἀγρινιώτικον Λαουτζῖκον

1492) Ὅλοι σταυρὸ στὸν....
Ἀγρινιώτικον Λαουτζῖκον

1493) Λάβετε ὅλοι μέρος στὸ δημοψήφισμα καὶ Ἔργα. (ὁ γνωστότατος) Ἀγρ. Λαουτζῖκος

1494) Ψηφίσετε Ἀγρινιώτικο Λαουτζῖκο. Ἔργα... Ἔργα... Ἀγρινιώτικος Λαουτζῖκος

1495) (32—25) Πεννομάχοι!!! Πεννομάχοι!!! Σήμερα μπαίνει στὸ σαλόνι σας ἕνα νέο ἀστέρι, τὸ Ρὸζ Μαργαριτάρι. Ρὸζ Μαργαριτάρι

1496) (32—26)
Γιὰ σᾶς πεννομάχοι
ἔρχομαι ἀπὸ μακρυὰ
καὶ στὸν Ἐξάψαλμο προτείνω
ὅ,τι ἔχω νὰ τοῦ δίνω.
Ἄγγελος τῆς Προσευχῆς

1497) Καὶ ἡ Χριστιανικὴ Πίστη
ποὺ μᾶς κάνει τὸ μεγάλο
γιατὶ πῆρε ἀπ' τὴ δασκάλα μπράβο
ἐπειδὴ εἶπε τὸ μάθημα σὰν παπαγάλος.
Ἄγγελος τῆς Προσευχῆς

1498) (32 Ο.Π.) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους καὶ ἰδιαιτέρως Γεράκι τοῦ Ὀλύμπου, Τρεῖς Καμπαλλέρο καὶ Λυγερή.
Ἀταλάντη

1499) Χά!! Χά!! Χά!! Μ. Ποιήτρια τὴν ἔπαθες, Π. Τσιγγάνα πόσες φορὲς ἔχεις γλυτώσει ἀπὸ τοῦ χάρου τὰ χέρια. Ἀταλάντη

1500) Μπάρμπα Νέτωρ σὲ ξέρω, πρόσεχε. Σ' ἀφήνω ὅμως νὰ χαρῆς λίγο. Ἀταλάντη

1501) Νροπὴ μπάρμπα Μέντωρ. Ἔκαμες τὴν μαραμένη τριανταφυλλιὰ νὰ ξεραθῆ ἐντελῶς.
Ἀταλάντη

1502 (32—27)
Δάμνη τοῦ Εὐρώτα
ἐσὺ ἔχεις τὰ στέφανα
κι' ἐγὼ ἔχω τὴ ΔΟΞΑ. Ρομφαία

1503) Μακεδόνες θαρσύτε, θαρσύτε
καὶ στὸ πλευρὸ τοῦ Σαλονικιοῦ
ὅλοι παραταχθεῖτε. Ρομφαία

1504) Φίλοι μου σᾶς χαιρετῶ
καὶ ἐχθροὶ σᾶς ἀπειλῶ. Ρομφαία

1505) (32—28)
Ὅλοι παιδιά, Ἐξάψαλμο ψυφῖστε μο-
(ναχά!
Ἐξάψαλμο! Ἐξάψαλμο! Μὲ πάθος μὲ
(μανία
ψηφῖστε τὴν γλωσσίτσα μου, ποὖναι λίγο
(φτωχειά,
μὰ ποὺ ποτὲ ἡ δύστυχη δὲν κάνει ἀ-
(περγία!
Ἐξάψαλμος

1506) Χαλῶ τὸ μυαλουδάκι μου καὶ τὴν φαιὰ
(τ' οὐσία
μονάχα γιὰ χατῆρι σας, παιδάκια μου
(γουλίδικα,
καὶ βρίσκω ἰδέες φαεινὲς καί... παγερὰ
(ἀστεῖα,
π' ὅ,τι κι' ἂν πῆτε, ρὲ παιδιά, γιὰ μὲ
(εἶναι μερακλήδικα!
Ἐξάψαλμος

1507) Θυσία γίνομαι γιὰ σᾶς. Ποτὲ δὲν σᾶς
(παράτησα
κι' ἂν κάποτε σᾶς... ἔβρισα ἢ κι' ἂν
(σᾶς ἐσατύρισα,
μῖσος γιὰ σᾶς οὔτε θυμό ποτέ μου δὲν
(ἐκράτησα,
μόνο π' ὁ δόλιος στὰ ψιλὰ καὶ στὶς
χρυσές... φαλήρισα!
Ἐξάψαλμος

1508) Συγγνώμη, ἂν σᾶς ἐπίκρανα ποτέ, ρὲ
(ψηφοφόροι,
κι' ἄντε, γιὰ μένα κάντε το, σὲ τέτοιο...
(θησαυρό,
ψηφῖστε με μὲ προθυμιά, μὰ ὄχι μὲ τὸ
(ζόρι,
καὶ βάλτε στὸν Ἐξάψαλμο ὅλοι μαζύ...
(σταυρό!!
Ἐξάψαλμος

1509) (32—29)
Ἂν θέλης Θᾶνε ἀθάνατε
σύμμαχοι νὰ γενοῦμε
δός μας ἀπ' τὸ ἀθάνατο
νερό σου γιὰ νὰ πιοῦμε.
Νῖκος Ἀνίκητος (Ὀλυμπιακὸς)

1510) Ὅλοι τὴν ψῆφος σας στὸν Ἥρωα Θρῦλο. Ἔλαβες ἐπιστολή μου Ζελίνα; Ἀνυπομονῶ.
Ξενιτέας

1511) (31—20)
Ἐξάψαλμέ μου τρομερὲ
πνεῦμα ἀνοησίας
μήπως εἶσθε ξυλόσοφος
Ἀπὸ τὰς κλεινὰς Ἰνδίας;
Ἁγνὸς Θρᾶξ

1512) Καὶ σὺ Ζελίνα ξακουστὴ
πεννομάχων καμάρι
μήπως σοῦ ψόφισ' ὁ γάϊδαρος
καὶ δὲν πᾶς σ' ἀκρογιάλι;
Ἁγνὸς Θρᾶξ

1513) Προσοχή!... Ἐπισκεφθεῖτε τὸν Ν. Σαλονικιὸ εἰς τὸ τρελλοκομεῖο!
Ἁγνὸς Θρᾶξ

1514) (32—31) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση, μὲ ἕνα σιγανὸ μουρμουρητό, χαιρετῶ τοὺς - τάς: Μπετόβεν, Λευκὸ Μπουμποῦκι, Ἀρτινοπούλα, καὶ Ντολορές. Μοιραῖο Ἀκρογιάλι

1515) Μὴν παρακορδώνεσαι τόσο πολὺ Ἀρτινοπούλα, γιατί... θὰ σπάση ἡ μεσούλα σου καλέ...
Μοιραῖο Ἀκρογιάλι

1516) Τρεῖς Καμπαλλέρο ψευδώνυμο πού... διαλέξατε... Ἄχ! νὰ τὸ χαρῶ. Μπάρμπα Μέντωρ, ἀποκάλυψε καὶ μένα ἂν μπορῆς.
Μοιραῖο Ἀκρογιάλι

1517) (32—2) Ζ... ζ... ζ... νάμαστε καὶ μεῖς μᾶς θέλετε; Ἤρθαμε νὰ μαζέψουμε τὴν γύρη τῶν πεννομάχων. Μέλισσες (οἱ χαρωπὲς)

1518) Πονεμένη Τσιγγάνα, γιατί τώρα τελευταίως τόσο θλιμμένη, γιατί θὰ σὲ ἀνακαλύψουν;
Μέλισσες (οἱ χαρωπὲς)

1519 (32—34) ΤΑ ΔΩΡΑ ΜΟΥ

Ψάχνω ἀπ' ἐδῶ ψάχνω ἀπ' ἐκεῖ
καὶ βρίσκω ἕνα ποῦρο
κι' ἀμέσως τὸ ἐδώρησα
στὸν βλάκα Τροβαδοῦρο.
Δίνω στὴν Ξανθὴ Μπουκλίτσα
ὀξυζενὲ μιὰ μπουκάλα
καὶ στὸν Μπούλη τὸν τρελλὸ
μιὰν ἀχυρένια μπάλλα.
Προκομμένος Τεμπέλης
(ἄγνωστος γιὰ πάντα)

1520) Στὸν Ὑπεράνθρωπο δωρίζω
κόρακες τηγανητοὺς
καὶ στὸν Πασσαλιμανιώτη
τῆς ντομάτας τοὺς πολτούς.
Στὸ Ἄστρον τῆς Ἀνατολῆς
δίνω ἕνα σταφύλι
καὶ στὴν Ἄγνωστη Ἑλληνίδα
κραγιὸν γιὰ τὰ χείλη.
Προκομμένος Τεμπέλης
(ἄσσος πεννομάχων)

1521) Εἰς τὸν Γουλιέλμο Τέλλο
ἕνα σκύλο ματακάρη
καὶ στὸ Πράσινο τὸ Βέλος
ἕνα χοῖρο χολαζιάρη.
Εἰς τὴν Κόρη Θήβας δίνω
ἑκατὸν ὀκάδες οἶνον

για νά κάμουνε παρέα
μαζί μὲ τὴν Πεντάμορφη
καὶ μὲ τὸν Ξενιτέα.

Προκομμένος Τεμπέλης

1522 (32—51) Τί χαρά, τί σάλος, τί κακό.... Ὅλη ἡ «πεννομαχόστηλη» ἀναστατώθηκε. Ὅλοι ἑτοιμάζουν τὰ ψηφοδέλτιά τους καὶ πρῶτα - πρῶτα γράφουν: «Ντολορές». Ἔμ, καὶ δίκιο ἔχουνε. Σὰν λείψω ἐγὼ θὰ... ὑπάρξη «πεννομαχόστηλη»; Ἐξ ἄλλου, ὅπως βλέπετε, εἶμαι ἀρκετὰ κουβαρντοῦ. Μάθετε: Μόχθησα, προσπάθησα, μπῆκα — βγῆκα στὰ ὑπουργεῖα, μὰ τέλος τὰ κατάφερα. Στὸν καθένα ψηφοφόρο μου θὰ στείλω μιὰ καντιλὰκ τοῦ 1953 γιὰ νάρθη στὰ γραφεῖα τοῦ περιοδικοῦ νὰ διασκεδάσουμε μετὰ τὴν ἐκλογή μου. Ἔ, καὶ τί ἔχει νὰ γίνη... Παίρνει τὸ μυαλό σου ἀέρα ἀκόμη καὶ νὰ τὸ σκέφτεσαι! Οὔρααααα... Θὰ γυρίσουμε ὅλη τὴν Ἀθήνα. Μὲ ἀφετηρία τὰ γραφεῖα θὰ πᾶμε στὸν πύργο τοῦ Ἄϊφελ (στὴν Ἀθήνα δὲν εἶναι;) στοὺς οὐρανοξύστες, στὶς παγόδες, στοὺς καταρράχτες κ.τ.λ. κ.τ.λ. Στά, στό, στή, στούς...., ἄχ καὶ τὰ μπέρδεψα! Στὸ τέλος τῆς συγκέντρωσης θὰ δώσω στὸν καθένα καὶ μιὰ φωτογραφία μου. (Ἀλήθεια, δυό, τρεῖς χιλιάδες θὰ πρέπει νὰ βγάλω...). Ἄχ νὰ δῆτε τί ὄμορφο κορίτσι ποὖμαι!!! Θαῦμα. Μοῦ εἴχανε προτείνει νὰ πάω γιὰ «Ὑφήλιος» ἀλλὰ τέτοιο καιρὸ νάμουν στὴν Ἀμέρικα; Πά, πά, πά, πά. Θεὸς φυλάξοι. Ποῦ ἀφήνω τοὺς «πεννομάχους», τὴν Παιδόπολη... Χμ, νὰ σᾶς πῶ καὶ τοῦτο: Ὅλα τὰ μεγάλα ἑλληνικὰ κόμματα μὲ θέλουν γιὰ ὑποψήφια βουλευτίνα. Ἀλλά, παιδιά μου — ἐγώ, ἡ μαμά σας! — μόνο δῶ θέλω νὰ μείνω. «Μαζί σας, κοντά σας, γιὰ νάβγω σὲ λίγο, ἀντὶ βουλευτίνα... Πεννο - ὑπουργίνα. Σύμφωνοι;

Ντολορὲς

1523 (32—52) Ψηφίστε ὅλοι Ὑπερέλληνα. Ὅσοι ἀγαπᾶτε τοὺς Ὑπερανθρώπους, τὸν Ὀλυμπιακὸν καὶ θέλετε νὰ ἔχη κίνηση ἡ πεννομαχόστηλη ψηφίστε Ὑπερέλληνα. Ἐμπρὸς ὅλοι Ὑπερέλληνες. Ὑπερέλληνας

1524) Δέχομαι τὴν συμμαχία Πάνθηρ ἀφοῦ πρόκειται γιὰ τὸ καλὸ τῆς πεννομαχόστηλης. Ἐμπρός. Ὑπερέλληνας

1525) Πολὺ ἀστεῖα βρῆκα τὴν (1280) «Τρεῖς Καμπαλέρο». Σᾶς εὐχαριστῶ ποὺ μὲ κάνατε νὰ γελάσω. Βουλῶστε το πρὶν σᾶς...

Ὑπερέλληνας

1526) (32—53) Μεταξὺ τῶν πολλῶν καὶ γὼ στὸ δημοψήφισμα, γιὰ νὰ γνωρίσω, ὅσους σκέπτονται φιλικὰ γιὰ μένα. Ἄλλωστε πρέπει νὰ σεβαστῆτε καὶ τὰ... γερατειά (!) μου!... Ἥρωας Θρῦλος λοιπὸνκαὶ...ἔννοια σας...

Ἥρωας Θρῦλος

1527) (32—54) Ζουμπουλάκι μου, χρυσό μου, γειά σου. Καλῶς ἦρθες. Χαιρετῶ Ν. Κρίνη, Ν. Μάρτη, Ν. Μυρσίνη. Λάκης Μιχαηλίδης

Ὅλοι τὴν ψῆφο σας στὸν

Λάκη Μιχαηλίδη

1528) Σερραῖοι βοηθῆστε με. Ἐξάψαλμε ἄσε τὶς σαχλαμάρες. μὲ ψηφίζεις ὡς ἀνώτερόν σου. Λάκης Μιχαηλίδης

1529) Α΄ Βραβεῖο: Ἐξάψαλμος, Λάκης Μιχαηλίδης. Γειά σου μεγάλε Ἐξάψαλμε.

Λάκης Μιχαηλίδης

1530) Ζουμπουλάκι, Ν. Κρίνη πάρτε μέρος. Σᾶς ψηφίζω. Λάκης Μιχαηλίδης

1531) Πρωτομπαίνοντας εἰς τὴν χαριτωμένην αὐτὴν στήλην χαιρετῶ ὅλους - ες. Ἰδιαιτέρως Κόκκινο Φίδι, Φρειδερίκη Σταυρούλη, Ἁγία Μαύρα, Τροβαδοῦρο, Ἀρτινοπούλα.

Τρίπλεξ Ἀόρατος

1531α) (32—56) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ χαιρετοῦμε τοὺς πεννομάχους. Τρελλὲς Πεταλουδίτσες

1532) Ἔλα μικρὴ ποιήτρια μὴ μᾶς ἀποτρελλαίνεις. Ἔτσι μᾶς μάρανες καϋμένη μὲ τὰ ποιήματά σου; Τρελλὲς Πεταλουδίτσες

1533) Πρόσεξε Μπάρμπα Μέντωρ μὴ σὲ ἀποκαλύψουμε. Τρελλὲς Πεταλουδίτσες

1534) (Χ. Λ.) Πρωτομπαίνοντας στὴν πεννομαχόστηλη χαιρετῶ ὅλους - ες. Ἰδιαίτερα Κ. Δειλινό, Σταυραετὸ τῆς Πίνδου. Γράψτε μέσω περιοδικοῦ. Ὕμνος τῆς Νεότητος

1535) Χαιρετῶ τὰ Γυμνασιόπαιδα τῆς παιδοπόλεως Βόλου. Δὲν μὲ γνωρίζετε εἶμαι ὁ...

Ὕμνος τῆς Νεότητος

1536) Λαγγούρα, Παλιούρα, Μαστοροδῆμο Β. Πάρτε ψευδώνυμο καὶ ἐλᾶτε νὰ πεννομαχήσουμε. Ὕμνος τῆς Νεότητος

1536α (Δ) Νέοι καὶ νέες. Πυκνῶστε τὶς τάξεις τοῦ ΕΛΙΚΩΝΑ καὶ τῶν ΕΛΙΚΩΝΙΑΔΩΝ. Δῶστε στοὺς ἑαυτούς σας τὴν εὐκαιρία νὰ δράσετε δημιουργικά. Προσχωρῶντας στοὺς δυὸ αὐτοὺς συλλόγους. Ἐνισχῦστε τὴν προσπάθειάν των. Ὅλοι ἂς στείλουν τὴν οἰκονομική τους εἰσφορὰ γιὰ τὸ ταμεῖο τῶν δύο συλλόγων. Ὅλοι πρέπει νὰ ζητήσουν τὸ περιοδικὸ — τὸν ΕΛΙΚΩΝΑ — καὶ ὅσοι μποροῦν νὰ γραφοῦν συνδρομητές. Στο-ς διαγωνισμοὺς τοῦ συλλόγου ὅλοι θὰ πρέπει νὰ συμμετάσχουν. Κάθε προσπάθεια τοῦ ΕΛΙΚΩΝΑ καὶ τῶν ΕΛΙΚΩΝΙΑΔΩΝ πρέπει νὰ ἐνισχύεται. Νέοι καὶ νέες, ξυπνῆστε ἀπ' τὸ λήθαργο καὶ δῶστε τὴν δυνατότητα τῆς δημιουργίας τοῦ ἀνώτερου, τοῦ πολιτισμένου, τοῦ χριστιανικοῦ, τοῦ Ἑλληνικοῦ.

Νέοι καὶ νέες γίνετε ἐσεῖς τὸ θεμέλιο, τὸ γερὸ θεμέλιο τῆς αὐριανῆς ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ. ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΗΣ, ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ Σ' ΟΛΑ.

Νέοι καὶ νέες ἑνωθῆτε μαζί μας, δῶστε μας τὸ χέρι σας γιὰ νὰ τραβήξουμε μπροστὰ μὲ σύμβολά μας τὸ ΧΡΙΣΤΟ και την ΕΛΛΑΔΑ

Φάρος Ἀρετῆς
(Πρόεδρος «ΕΛΙΚΩΝΑ»)

1537) (32—57) Ἄχαρε Σπουργιτάκο. Σούτ! Σέλυωσα. Μιὰ μπουκιά εἶσαι. Τί ἔχεις καϋμένε Πλάτανε καὶ στέκεις μαραμένος; Μελισσα πήγαινε στὰ χείλη τοῦ μαραμένου Γιασεμιοῦ νὰ ρουφήξης... σάλια. Κέρβερος τοῦ Ἄδου

1538) (32—59) Φθάσαμε καὶ μεῖς στὰ πλαίσια τοῦ γελιου καὶ τῆς εὐθυμίας μὲ τὸ σκοπὸ νὰ σᾶς δουλεύουμε ὅλους καὶ ολες. Ἔχουμε τὴν ἀπαίτηση νὰ μᾶς «σέβεστε» και νὰ μη μᾶς «συγχίζετε». Καὶ κάτι ἄλλο: Ἱδρύουμε αὐτοκρατορία. Ἐξυπνόπαιδα ἐλᾶτε κοντά μας. Καὶ τελειώνοντας σᾶς χαιρετοῦμε αὐτοκρατορικά.

Ζηλιάρα - Χαϊδεμένη
(Τὰ παιδιὰ φαινόμενο)

1539) (32—60) Ἔγκμοντ, Κ. Τριαντάφυλλο, Ἀηδονάκι ἀλληλογραφοῦμε; Ἀρκάδι

1540) Σύσσωμοι οἱ πεννομάχοι
ἂς ψηφίσουμε Ἀρκαδι
και την δολια Ντολορὲς
ἂς ἀλείψουμε μὲ λαδι!

Ἀρκαδι - Βορειοηπειρώτης

1541) (32—61) Προεκλογικὰ δῶρα: Θὰ δώσω στοὺς Τρεις Καμπαλερο μια κιθαρα νὰ κτυπᾶν τὸν Ἐξαψαλμο, στὸν Ζ. Ρενουὰρ πινέλα νὰ ἀντιγράψη την Τζοκόνδα, τοῦ Μπετόβεν καὶ στὸν Βαρῶνο λίγο μυστήριο.

Τροβαδοῦρος

1542) Στὸ Κ. Τριαντάφυλλο ἕνα γαϊδουράκι νὰ πάη στὴν Ἀμέρικα, στὸν Γατο ἕνα μαχαιρακι νὰ κόβη τὰ νύχια του, στὴν Γλωσσοκοπανα ἕνα Σκαλιστήρι, στὸν Μ. Πειρατὴ μιὰ σκαφίδα καὶ στὸν ἑαυτο μου τὸ ἄδειο πορτοφόλι. Τροβαδοῦρος

1543) (37—71) Ἀγαπητὲ φίλε Γιὲ τῆς Πίνδου νὰ μὲ συγχωρῆς ποὺ θὰ φερθῶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο, ἀλλὰ μὲ ἐξανάγκασες. Φίλοι πεννομάχοι θὰ σᾶς ἀποκαλύψω τὸ παρακάτω ψευδώνυμο ἂν καὶ δὲν συνήθισα νὰ κάνω τὴν πράξη αὐτή, ἀλλὰ... νὰ μὲ πιστέψετε ὅτι εἶναι πραγματικὰ τὸ πρόσωπο αὐτὸ Γιὸς τῆς Πίνδου, προπαντὸς οἱ Ἀρτινοί. Βλέπεις, ἀγαπητὲ Γιὲ τῆς Πίνδου, ὅτι ὁ Βαρῶνος Χ τὰ ἀνακαλύπτει ὅλα. Γιὸς τῆς Πίνδου = Κωνσταντῖνος Τσιρογιάννης, ἐξ Ἄρτης.

Βαρῶνος Χ

1544) (32—70) Λυγερὴ ἀμάααν! Ἄ. τῆς Ἀνατολῆς «τετέλεσται». Ἀρτινοπούλα σὰν τὰ κρύα νερά, ἀπήντησα. Μικρὴ Ποιήτρια

1545) Ζητῶ ἀλληλογραφία μὲ Δροσοπηγή, Ἀηδονάκι. Ἂς πρωτογράψουν: Σοφία Παπαϊωάννου Παιδόπολη Λαρίσης. Μικρὴ Ποιήτρια

1546) Μ. Μέντωρ, μωρὲ κατόρθωμα!!!

Μικρὴ Ποιήτρια

1547) (32—69) Ὥστε ἔτσι Μπάρμπα Μέντωρ! Μ' ἀποκάλυψες ἔ; Μὰ νόμισες πὼς ἐσὺ θὰ γλυτώσης; Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς

1548) Ἀποκαλύψεις: Μπάρμπα Μέντωρ = Ἑλένη Ἀλεξίου. Λευκὸ Μπουμποῦκι καὶ Ἀηδονάκι = Ἑλένη Βουγκάρου. Μελαψὴ Ἀφρικάνα = Ζωὴ Δήμου - Ζέρβα Ἀναστασία.

Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς

1549) (32—68) Πρόσεξε Μαῦρε Ἀετέ, ἐγὼ τὸ Παιδὶ τῆς Μακεδονίας εἶμαι εἰς θέσιν νὰ σὲ καταδιώξω ἕως τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου, διότι μὲ κατηγορῆς. Καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ ἔχης τὸ νοῦ σου. Γειά σου Μαῦρε Ἀετέ.

Παιδὶ τῆς Μακεδονίας

1550) (31—72) Πρώτη φορὰ ἔρχομαι στὸ σαλονάκι τῶν πεννομαχιῶν. Πεννομάχοι μὲ θέλετε; Χαιρετῶ ὅλους - ες. Μύριαμ

1551) (33—11) Στοὺς Καμπαλλέρος:
Τρουὰ Καμπαλλέρος
μὲ ὄνειρο τρέλλος
γυρνᾶνε στὸ ἴδιο τὸ μέρος.
Μὲ τρία κιθάρος
φαλτσάρουν, φωνάζουν
καὶ ὅλο τὸν κόσμο ταράζουν
νά οἱ τρεῖς Καμπαλλέρος.

Τροβαδοῦρος

1552) (33—12) Τηλεγράφημα. Ἀφικνοῦμαι εἰς Πεννομαχοστήλην. Στόπ. Ὑποκλιθῆτε! Στόπ.

Καπετὰν Ἄγρας

1553) Τάσσομαι ἐναντίον ὅλων τῶν «Ὑπερανθρώπων». Σᾶς προειδοποιῶ! Ἀλλάξετε ψευδώνυμα ἢ ἐξαφανισθῆτε ἀπὸ τὴν πεννομαχοστήλην.

Καπετὰν Ἄγρας

1554) (33—13) Παρακαλῶ τοὺς φίλους - ες νὰ γράφουν στὴ διεύθυνση: Κώσταν Κατσούκην, μαθητὴν Γυμνασίου Κονίτσης. Ἀφοῦ θὲς ἀγαπητὴ Ἁγία Μαύρα νὰ μὲ γνωρίσης (1183), γράψε μου.

Κωστῆς Δειλινὸς

1555) Σταυραετὲ τῆς Πίνδου καλῶς ἦρθες. Κώστα Χατζῆ πῆρα γράμμα σου. Ἀπάντησα. Χαιρετῶ Μ. Ποιήτρια, Μ. Πειρατή, Γενναιόψυχο(...), Λυγερή. Κωστῆς Δειλινὸς (ὁ κλεινὸς)

1556) (33—14) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους, ὅλες καὶ ἰδίως τοὴς Χωραῖτες.

Ἀδόλφος

1557) Προσοχὴ πεννομάχοι!!! Σκίτσα ἀρχίζουν ἀπὸ σήμερα. Ὅποιος μὲ ψηφίση δὲ θὰ χάση. Ἐμπρός. Ἀδόλφος

1558) (33—15)
Ἀγαπητὲ Ἐξάψαλμε,
κάνεις καὶ σὺ τὸν κάτι τι
μὲ τὰ ποιήματά σου.
Μά...ἂν σὲ βάλω στὸ σακκὶ
δὲν θὰ ξαναβρεθῆ αὐτὶ
ν' ἀκούση τὴ λαλιά σου.

Φάντασμα

1559) Μαῦρε Πειρατὴ συμμαχοῦμε; Ἀπάντησε.

Φάντασμα

1560) (33—16) Περίεργο, Προκομμένε Τεμπέλη. Ἀπορῶ πῶς δὲν καλλιεργεῖς τό... «ποιητικό σου τάλέντο»! Οἱ ἔμμετρες ἀγγελίες σου (1289) κ.λ.π. μέ... μαγέψανε. Καὶ σεῖς Χλωμὲς Ἀχτῖδες, τὸ «φερμουὰρ» (1259) τὸ κάνατε «φερμουάρι» ἕνεκα ἡ... ποιητικὴ ἄδεια; Σὲ καλό σας. Δὲν πίστευα, Τρεῖς Καμπαλλέρος ὅτι εἴσαστε «παιδιὰ τῆς πιάτσας» (1281). Ἐκεῖνο ὅμως τὸ «ξεκουμπιζώσαστε» (1280) μοῦ τὸ βεβαίωσε. Πολύ... μετριόφρων εἶσαι Ἐξάψαλμε (1235). Ἔτσι δὲν ψαρεύονται οἱ ψῆφοι. Φουρτουνιασμένο Πέλαγος, εἶμαι Παναθηναϊκὸς μέχρι κόκκαλο. Γιὰ νὰ δοῦμε ὅμως θὰ κατορθώσης νὰ μέ... κατατροπώώώώσης (1255)' «τῇ βοηθείᾳ» τῶν «συμμάάάάάχων» σου; (Χί! χί! χί!). Ζηλιάρα

1561) (Χ.Χ.) Εἰσερχόμενος στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ μας, ἀπευθύνω πρὸς ὅλους - ες ἕνα θερμό μου χαιρετισμό. Φρουρὸς τῆς Εἰρήνης

1562) Ὕστερα ἀπὸ ἑνὸς χρόνου ἀπουσία ἀπὸ τὴ στήλη μας (γιὰ λόγους ἀνεξάρτητους τῆς θέλησής μου) ἐπανέρχομαι καὶ πάλι κοντά σας ἕτοιμος νὰ συνεχίσω τὴ δράση μου. Καλῶς σᾶς βρῆκα.

Κόκκινος Βράχος

1563) Ἡ γάτα ἔλλειψε γιὰ λίγο καιρὸ καὶ τὰ ποντίκια (Ἐξάψαλμος, Σαλονικιὸς κλπ.) ἀλωνίζουν ἐλεύθερα στὴ στήλη μας. Σὲ λίγο ὅμως θὰ μαζευτοῦν στὴ γωνιά τους καὶ θὰ φᾶνε τὴ γλῶσσα τους. Κόκκινος Βράχος (ὁ Τιμωρὸς)

1564) (33—18) Θερμοχαιρετοῦμε ὅλους - ες, ἰδιαιτέρως τοὺς Ἀρτινούς. Τὰ Δύο Διαβολάκια

1565) Ζητοῦμε ἀλληλογραφία μέ: Μαῦρο Πειρατή, Κόκκινο Φίδι, Βαρῶνο Χ, Ἁγία Μαύρα καὶ τὴν ἐκ Γουμενίτσης ἀγαπητή μας Ἀρτινοπούλα. Τὰ Δύο Διαβολάκια

1566) (33—19) Στοὺς φίλους ἕνα μωραΐτικο θερμοχαιρετισμό. Δάφνη τοῦ Εὐρώτα

Ὑποψηφία τοῦ Δημοψηφίσματος καὶ
πάντα ὁλάνθιστη).

1567) (Χ.Χ.) Βοηθώντας κι' ἐμεῖς τὴν ἐξόρμηση τοῦ «ΕΛΙΚΩΝΑ» ἑτοιμάζομεν δράση στὴν Κύπρο. Κυπριακὸς Πόθος, Ἐλεύθ. Κύπριος

1568) (Χ.Χ.) Περιμένετε ἀποτελέσματα δράσεως. Μεγάλη ἐξόρμηση ΕΛΙΚΩΝΟΣ Κύπρου.

Κυπριακὸς Πόθος

1569) (Χ.Χ.) Ἡ προσχώρησή σου φίλε Πεννομάχε στὸν ΕΛΙΚΩΝΑ ἢ στὶς ΕΛΙΚΩΝΙΑΔΕΣ θὰ εἶναι ἕνα βῆμα γιὰ τὴν πρόοδο. Ἔλα μαζί μας καὶ βοήθησε τὴν προσπάθειά μας. Προσπαθοῦμε νὰ δημιουργήσουμε κάτι τὸ ἀνώτερο ποὺ ὁ ἀντίκτυπός του θὰ ὠφελήση πρῶτα Ἐσένα.

Φάρος Ἀρετῆς (Πρόεδρος ΕΛΙΚΩΝΑ)

1570) (33—19) Ντολορὲς σὲ ξέρω. Εἶμαι Λαμιώτης. Χαιρετῶ Ἀθανάσιον Τσεργᾶν, Ἠλίαν Κουτσοδῆμον καὶ Ντῖνον Δοντᾶν.

Γενναῖο Ρουμελιωτόπουλο

1571) (33—20) Ντολορὲς χάρισέ μου ἕνα πλοῖο πειρατικὸ νὰ σὲ ψηφίσω. Μαῦρος Πειρατὴς

1572) Π. Τεμπέλη δὲν μπορεῖς μικρόβιο! Ἀντιχαιρετῶ Φάντασμα. Μαῦρος Πειρατὴς

1573) (33—21) Κατέρχομαι στὸ Δημοψήφισμα καὶ ζητῶ τὴν ψῆφο σας πεννομάχοι. Σᾶς συνιστῶ νὰ μὴ ψηφίσετε παχειὰ λόγια ἀλλὰ δράση.

Πεννομάχος

1574) Ὅλοι οἱ πεννομάχοι πρέπει νὰ ψηφίσουν

Πεννομάχο

1575) Ψῆφο στὸν Πεννομάχο

1576) Ὅλοι ψηφίζουν πεννομάχο. Ἐσὺ τί;

Πεννομάχος

1577) Πεννομάχος! Πεννομάχος! Πεννομάχος! Πεννομάχος!

1578) (33—22) Ὁ Κεραυνὸς ξαναεμφανίζεται! Γειά σας ἱπτάμενοι σύντροφοί μου κι' ἐγὼ εἰς τὴν συμμαχία σας. Γράψτε: Κεραυνὸς

1579) Διεύθυνσή μου: Τάκη Ζαλούμην, Κυκλάδων 41, Μυτιλήνη. Κεραυνὸς

1580) Βουλγαροκτόνε πρωτογράψε.

Κεραυνὸς

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾶ:

Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου: Τσοπανάκου, Κων. Κωνσταντινίδη, Ἀνδρέα Παπαρρηγοπούλου, (τὸ αἴνιγμα γραμμένο στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὰ ἀνέκδοτα δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψη), Παν. Νικ. Ζάννη, Ἰωάννη Γεωργίου Ρήγα, Ἀρσενίου Χρυσικοπούλου Κώστα Χρυσικοπούλου, Ζην. Α. Σγουράκη, Ἰωσὴφ Στεργίου καὶ Χρυσοστόμου Σμαροπούλου. (Κανένα δὲν πρόκειται νὰ δημοσιευθῆ ἀπὸ ὅλα αὐτὰ τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου. Τὰ περισσότερα εἶναι σαχλὰ καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἀντιγραφές. Προσέχετε. Τὸ χιοῦμορ δὲν εἶναι δουλειὰ εὔκολη).

Τὰ ποιήματά σου ΧΡΙΣΤΟ ΜΑΡΜΑΡΙΔΗ εἶναι ἐξαιρετικὰ καλά! Ἀλλά, τί νὰ σοῦ πῶ, ἔχω καῆ τόσες φορὲς στὸ χυλὸ ποὺ τώρα φυσάω καὶ τὸ γιαούρτι. Πές μου, ἀληθινά εἶναι δικά σου;

Μοῦ γράφεις ΔΗΜΗΤΡΗ Β. ΓΙΑΝΝΑΚΗ (Ἄγναντα) «Νὰ δημοσιευθῆ ἡ ἔκθεσή μου γιατὶ πρόκειται νὰ γραφῶ συνδρομητής». Καὶ ρωτάω κι' ἐγώ! Τί σχέση ἔχει τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο; Καμμιὰ ἀπολύτως. Ἔχεις κάθε ἐλευθερία νὰ γραφῆς ἢ νὰ μὴ γραφῆς συνδρομητής· ὅπως ἔχεις κάθε ἐλευθερία νὰ στέλνης ἢ νὰ μὴ στέλνης συνεργασίες. Τὸ ἕνα εἶναι ἀνεξάρτητο ἐντελῶς ἀπὸ τὸ ἄλλο. Καὶ ἡ δημοσίευση μιᾶς συνεργασίας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ποιότητά της καὶ ποτὲ ἀπὸ τὴν... ἰδιότητά σου ὡς συνδρομητοῦ. Πάντως ἡ ἔκθεσή σου εἶναι ἀρκετὰ καλή.

Εὐχαριστῶ θερμὰ ΠΑΝΘΗΡ καὶ γιὰ τὶς συστάσεις σου. Θὰ κυττάξω, τώρα μὲ τὸ νέο χρόνο νὰ ἐπωφεληθῶ τῶν ὑποδείξεων τῶν φίλων μου. Γιὰ ὅσα μὲ ρωτᾶς ἔχω ἤδη ἀπαντήσει. Καὶ δὲν μοῦ εἶναι καθόλου εὔκολο νὰ σοῦ ἀπαντήσω ἐκ νέου σήμερα, γιατὶ οἱ συνεργασίες φεύγουν πιὰ ἀπὸ τὰ χέρια μου καὶ παίρνουν τὸ δρόμο γιὰ τὸ τυπογραφεῖο. Στὰ χέρια του γραμματέως τῆς συντάξεως «λιμνάζουν» λόγω πληθώρας ἐπὶ πολύ! Τί νὰ γίνη;

Σ' εὐχαριστῶ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕ ΒΑΣΙΕ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου καὶ τὰ εὐγενικά σου λόγια. Τὰ ποιήματά σου «Στὴ Σημαία» καὶ «Στὸ Φαντάρο» ἀρκετὰ καλά.

Μὴν καταπιάνεσαι ΣΤΕΦΑΝΕ ΑΝ. ΔΕΡΒΕΝΑΓΑ, μ' αὐτὰ τὰ θλιβερὰ θέματα. Τί τὰ θέλετε; Τί σᾶς χρειάζονται; Μάθετε νὰ εἶσθε χαρούμενοι γιὰ νὰ οἰκοδομῆτε τὴν εὐτυχία σας. Γράφεις ἀρκετὰ στρωτά! Ἀλλὰ σοῦ συνιστῶ νὰ ἀποφεύγης ὅσο μπορεῖς τὰς ὀνομαστικὰς ἀπολύτους. Ἡ δημοτικὴ βέβαια, τὶς ἀνέχεται κάπως. Ἀλλὰ καλλίτερα νὰ λείπουν: Γράφεις π. χ. Στὸ κρεββάτι τοῦ πόνου ρ ι γ μ έ ν ο ς τρεῖς μέρες ἀργοβασιλεύουν τὰ μάτια του: Ἐκεῖνο τὸ ρ ι γ μ έ ν ο ς εἶναι ὀνομαστικὴ ἀπόλυτη. Θὰ μποροῦσες νὰ χωρίσης τὶς φράσεις: «Στὸ κρεββάτι τοῦ πόνου ἔχει ριχτῆ τρεῖς μέρες τώρα. Τὰ μάτια του ἀργοβασίλευαν». Δὲν θὰ ἦταν ἔτσι καλλίτερα; Ὁ «Τρύγος» καλός.

Πολὺ καλὲς οἱ συνεργασίες σου ΚΟΠΑΝΑΚΙ.

Μοῦ φαίνεται ὅτι τὰ παράπονά σου ΝΙΚΟ ΓΡΑΝΙΤΗ γιὰ τὰ Ἑλληνικὰ ταχυδρομεῖα εἶναι ἀστήρικτα. Γιατὶ ἂν θυμᾶμαι καλὰ πῆρα τὰ γράμματά σου καὶ σοῦ ἀπάντησα. Ἔτσι δὲν εἶναι; Γιὰ τὸν «Ἑλικῶνα» μπορεῖς νὰ γράψης ἀπ' εὐθείας στὴ διοίκηση τοῦ συλλόγου. Οἱ στίχοι σου ἀρκετὰ καλοί.

Πολὺ μὲ ἐνθουσίασε τὸ εὐγενικό σου γράμμα φίλε ΖΩΗ Β. ΛΕΥΚΗ. Σ' εὐχαριστῶ πολύ. Καλογραμμένος ὁ «Τρύγος» σου.

Πῆρα ΔΙΑΒΑΤΗ Κ. Κ. τὰ ποιήματά σου. Δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς εἶναι ἄσχημα. Ἀλλὰ μιμήσεις ποὺ καλλίτερα νὰ τὶς ἀποφεύγης:

Μάνα σοῦ λέω δὲν μπορῶ
ὀπίσω νὰ γυρίσω
Μὲ τοὺς κουρσάρους θεωρῶ
καλλίτερον νὰ ζήσω!...

Δὲν σοῦ θυμίζει τὸ «Μάνα σοῦ λέω, δὲν μπορῶ —τοὺς Τούρκους νὰ δουλεύω» κλπ. κλπ.; Ἀποφεύγετέ τα αὐτά. Καὶ προσπαθεῖτε νὰ ἔχετε δικές σας, πηγαῖες ἐμπνεύσεις.

Εὐχαριστῶ θερμὰ ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ (Ἀπέρειον Καρπάθου) γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο ὅσο κι' εὐγενικὸ γράμμα σου!

Μὰ νομίζω ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ ΚΑΛΛΗ πὼς αὐτὸ τὸ ποίημα ποὺ μοῦ στέλνεις κάπου τὸ ξανάχω διαβάσει. Δὲν τὸ νομίζεις κι' ἐσύ; Γιὰ διάβασέ το:

Η ΠΑΤΡΙΔΑ

Ὅλον τὸν κόσμον κι' ἂν γυρίσης
τὴ θάλασσα καὶ τὴν ξηρὰ
καμμιὰ χαρὰ δὲν θὰ γνωρίσης
σὰν τῆς πατρίδος τὴ χαρά.

Δυστυχισμένος ὅποιος μένει
στὴν ξενιτειὰ τὴ μακρυνὴ
ὁ ἥλιος της δὲν τὸν θερμαίνει
τὸ φῶς δὲν τὸν ζωογονεῖ.

Κι' ἂν ἀρρωστήση ποιὸς θὰ κλάψη
καὶ ποιὸς θὰ τὸν παρηγορῆ;
Κι' ἂν ἀποθάνη ποιὸς θ' ἀνάψη
στὸ λείψανό του ἕνα κερί;

Ἂν κάνω λάθος σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ γράψης.

Ὁ ΑΠ. Κ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ μοῦ γράφει «Ἡ συνεργασία του Χρ. Παντούρη «Ἡ ἀδελφὴ τοῦ θείου» (τεῦχος 65) εἶναι παρομοία μὲ μιὰ ἄσκηση ποὺ περιέχει ἡ ἐγκυκλοπαιδεία... Ἀναφέρετε αὐτὸ στὸν Παντούρη νὰ δοῦμε τί θὰ πῆ». Δὲν εἶναι καὶ πολὺ σαφὴς ἡ κατηγορία. Περιμένω ὅμως ἐξηγήσεις καὶ ἀπὸ τὸ φίλο μου ΧΡ. ΠΑΝΤΟΥΡΗ καὶ ἀπὸ τὸν ΑΠ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟ. Ὁ δεύτερος μάλιστα παρακαλεῖται νὰ μοῦ ἐξηγήση τί ἐννοεῖ μὲ τὴ λέξη «παρομοία» καὶ «ἄσκηση» καὶ ποιὰ εἶναι ἡ ἐγκυκλοπαίδεια γιὰ τὴν ὁποίαν μοῦ μιλεῖ.

Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΑΓΓΕΛΕ ΦΩΤΟΣ γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις. Διάβασα μὲ ἐνδιαφέρον ὅσα μοῦ γράφεις γιὰ τὸν «Ἑλικῶνα». Ἀλλὰ νὰ μοῦ ἐπιτρέψης νὰ σᾶς παρατηρήσω ὅτι ἔχτε ἀπολύτως ἄδικο. Εἶχα ἐγὼ συλλάβει τὴν ἰδέαν τῆς ἱδρύσεως τοῦ «Ἑλικῶνα». Καὶ μάλιστα θὰ ἤθελα νὰ τὸν εἴχαμε ὀνομάση «Δᾶδες». Ὁ νέος σύλλογος νὰ ἀποτελέση μιὰ συνέχεια τοῦ συλλόγου «Δᾶδες». Καὶ ἤθελα τὸ σύλλογο αὐτὸ νὰ τὸν θέσω ὑπὸ τὴν ἀρχηγία τοῦ Νίκου Τριανταφυλλοπούλου, τὸν ὁποῖον ἐκτιμῶ πολὺ κι' ἔχω στηρίξει σ' αὐτὸν πολλὲς ἐλπίδες γιὰ ἕνα λαμπρὸν μέλλον. Ὁ Ν. Τριανταφυλλόπουλος ὅμως ἀπέφυγε μὲ π ε ῖ σ μ α τὴν ἐνεργὸ συμμετοχή του στὸ σύλλογο. Ἔτσι ἀνέλαβε ὁ νεαρὸς φίλος μου Π. Παπαδάκης πού, ἂν εἶμαι σὲ θέση νὰ κρίνω, εἶναι ἕνας καλὸς νέος κι' ἔχει κι' αὐτὸς ἕνα εὐρὺ μέλλον μπροστά του. Δὲν λέω: Σφάλματα διεπράχθησαν. Καὶ δὲν δίστασα καθόλου νὰ τὰ παραδεχτῶ τὰ σφάλματα αὐτά! Καὶ μάλιστα δημοσία! Ἀλλὰ σ' αὐτὸ φταῖνε οἱ φίλοι μου ποὺ δὲν θέλησαν νὰ μὲ βοηθήσουν. Κι' ἐσύ, κι' ὁ Γιάννης ὁ Τριανταφυλλόπουλος, καὶ οἱ Μακεδόνες μὲ τὸν Σαλονικιὸ καὶ ἄλλοι πολλοί. Δὲν ἔλαβαν μέρος. Μὰ νομίζεις ὅτι ἡ ἀποχὴ ἀπὸ μιὰ προσπάθεια εἶναι σωστή; Ἴσα - ἴσα. Περίμενα, ἰδιαίτερα ἀπὸ σᾶς τοὺς νέους τῶν «Δάδων» νὰ μπῆτε μέσα καὶ νὰ δουλέψετε. Κι' ἂν ὑπῆρχαν παραστρατημένοι, ἢ ἄνθρωποι ἀνίδεοι, νὰ τοὺς καθοδηγήσετε σεῖς! Νὰ τοὺς τραβήξετε στὸ δρόμο ποὺ σεῖς νομίζατε ὀρθό. Ἀντιθέτως τί ἐκάματε; Καθήσατε ἀπόμερα γιὰ νὰ κριτικάρετε: «Τὸ ἔργο σας ἀπέτυχε κ. Μεταξᾶ». Μάλιστα. Δὲν ξέρω ἂν τὸ ἔργο μου πέτυχε ἢ ἀπέτυχε, ἀλλὰ πάντως δὲν πέτυχε ὅταν ἄνθρωποι σὰν καὶ σᾶς τῶν «Δάδων» ἢ σὰν ἐκείνους τῶν φίλων μου τῆς Μακεδονίας ἀρνήθηκαν νὰ βοηθήσουν! Εἴμαστε σύμφωνοι; Ἂν ὄχι περιμένω νὰ ἀκούσω τὶς ἀπόψεις σου.

Τὰ ποιήματά σου ΧΡΥΣΑ ΒΑΛΣΑΜΙΔΟΥ εἶναι πραγματικὰ ὑπέροχα. Κι' ἐλπίζω πὼς εἶναι δικά σου. Δημοσιεύω μάλιστα ἐδῶ δυό!

ΥΜΝΟΙ...

Στὰ κλαδιά, πῶς μπλεχτῆκαν, τῶν δέντρων, τὰ
(μαλλιὰ τῆς ξανθιᾶς Μελωδίας.
π' ἀκουμπᾶ νυσταγμένα τὸ σγουρό της κεφάλι,
κεῖ στὴ δύση τοῦ ἡλιοῦ τὸ γυρτὸ προσκεφάλι!...
..............Καὶ καθὼς τὰ πουλιὰ
τὰ ξεμπλέκουν, ἄκου, θείας σκοποὺς ὑμνωδίας!

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Σὰ σιγοκλαῖν τὰ σύννεφα, π' ἄγρια τὰ ζώνουν
(φίδια,
ἡ φλόγα πὤχω ἄσβηστη στὰ βάθη τῆς ψυχῆς,
—ἴδια στ' ἀνέμου τὸ φιλὶ καὶ στὴ γαλήνη ἴδια—
ἀνάφτει μέσα μου τρανὸ καντῆλι προσευχῆς.

Μοῦ γράφεις ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΣΑ·Ι·ΝΗ: «Σᾶς ἀπευθύνω τοὺς θερμοὺς χαιρετισμοὺς ἀπ' ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς παιδοπόλεως «Ἁγίας Ἑλένης» Ἰωαννίνων, τὰ ὁποῖα ἐπισκεφθήκαμε μὲ μερικοὺς ἄλλους φίλους. Πραγματικὰ ζηλέψαμε τὴ ζωή τους. Ὅλοι τους, ἀνεξαιρέτως, περνοῦν ἐκεῖ μέσα περίφημα. Μᾶς παρεκάλεσαν νὰ εἶναι πιὸ πυκνὲς οἱ ἐπισκέψεις μας. Θὰ πραγματοποιήσουμε τὴν ἐπιθυμία τους». Μπράβο σας καλὰ παιδιὰ τῶν Ἰωαννίνων. Ἀλλὰ ἡ πληροφορία σου αὐτὴ μοῦ εἶναι εὐχάριστη καὶ γι' ἄλλο λόγο. Γιὰ νὰ κάνης ἐπισκέψεις στὴν «Παιδόπολη» θὰ πῆ πὼς εἶσαι πιὰ καλά. Τότε δὲν ἔχω παρὰ νὰ σοῦ εὐχηθῶ: «σιδερένιος». Οἱ συνεργασίες σου ἀρκετὰ καλές.

Ὅπως πάντα καλὲς οἱ συνεργασίες σου ΓΙΩΡΓΟ ΚΟΥΒΕΛΑ. Καὶ δημοσιεύω ἐδῶ ἕνα ἀπὸ τὰ ποιήματά σου.

ΜΕΣ' ΤΗ ΝΥΧΤΑ...

Ὅταν γυρνῶ
μεσ' τὴ νυχτιὰ
καθόλου δὲ φοβοῦμαι
γιατὶ ΑΥΤΟΝ
σὰν ὁδηγὸν
ἔχω κοντά.

Μοῦ δίνει θάρρος
πίστη κι' ἐλπίδα
νὰ μὴ φοβοῦμαι.
Μοῦ δίνει θάρρος
ὁ ΜΟΝΟΣ φάρος
ἡ ΜΟΝ' ἀχτίδα.

Σ' εὐχαριστῶ ΓΙΑΝΝΗ ΤΣΙΡΟΓΙΑΝΝΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Οἱ συνεργασίες σου καλές. Μπράβο.

Σ' εὐχαριστῶ ΣΩΚΡΑΤΗ ΝΙΚ. ΤΣΙΑΒΕ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

Διεβίβασα ΓΙΩΡΓΟ ΛΟΒΕΡΔΟ τὸ γράμμα σου στὴ διεκπεραίωση.

Ἀρκετὰ καλὲς οἱ συνεργασίες σου ΣΠΥΡΟ Γ. ΣΚΑΦΙΔΑ (παιδόπολη Ἁγίου Ἀνδρέα Ἀττικῆς).

Καὶ οἱ δικές σας Παναγιώτη Ζαννῆ, Λευκὸ Μπουμποῦκι, Ἰωάννη Ρήγα, Κωνστ. Σ. Χρυσικόπουλε, Ρομφαία, Νίκου Παπαδοπούλου (μπράβο), Ἠλ. Γιαννούλη, Δημ. Κ. Σφυρῆ, Χαρ. Τσάκα, Φαιδρέ, (εὐχαριστῶ), Ἰωσὴφ Στεργίου, Γιάννη Τσιρογιάννη.

Ὁ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΙΑΛΙΟΣ μοῦ γράφει ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη.

«Τώρα δὲν εἶμαι τρόφιμος τῆς ὄμορφης παιδοπόλεως Ζηροῦ· εἶμαι τρόφιμος τῆς παιδοπόλεως Ἁγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης. Περνοῦμε πολὺ καλὰ στὸ νέο αὐτὸ περιβάλλον. Πολὺ εὐχαριστήθηκα ἀπὸ τὸ ὡραῖο ταξίδι (Ζηρὸ — Θεσσαλονίκη). Τόσο ὡραῖο ποὺ μόνον ἡ Ἑλένη Παρῆ μποροῦσε νὰ τὸ περιγράψη. Μεγάλη ἐντύπωση μοῦ ἔκανε ἡ Θεσσαλονίκη. Οἱ ὡραῖοι δρόμοι της, τὰ ψηλὰ σπίτια της, ἡ προκυμαία, τὸ εὐρύχωρο λιμάνι της, ὁ Λευκὸς Πύργος, οἱ ἐκκλησίες της, καὶ τέλος ἡ γραφική της θέση κάνουν τοὺς Βουλγάρους καὶ τοὺς ἄλλους Βαλκανικοὺς λαοὺς νὰ τὴν ζηλεύουν. Θέλουν νὰ τὴν κάνουν δική τους. Αὐτὸ ὅμως δὲν θὰ τὸ κατορθώσουν ποτέ. Διότι μέσα στὴν Θεσσαλονίκη ζῆ καὶ θὰ ζῆ ἡ ἑλληνικὴ ψυχή».

Δὲν ἔχω τίποτα νὰ προσθέσω στὰ τόσα ὡραῖα τοῦ φίλου μου τῆς παιδοπόλεως Ζηροῦ.

Νομίζω πὼς ἀκατάλληλες ἐρωτήσεις γιὰ ἕνα λεύκωμα παιδιῶν ΔΙΟΝΥΣΙΕ ΚΛΑΡΑ εἶναι αἱ ὑπ' ἀριθ. 6, 12 καὶ 16. Τὴν τελευταία τὴν θεωρῶ ἀκατάλληλη γιατὶ δὲν νομίζω πὼς σ' ἕνα λεύκωμα νέων ποὺ συνήθως γράφονται τόσες καὶ τόσες ἀνοησίες μποροῦμε νὰ συζητοῦμε γιὰ τὸ Θεό!

Πολὺ καλὸ τὸ «Σὰν ὄνειρο» Δ. ΚΑΛΤΣΟΥΛΑ. Ἀλλὰ μεγάλο! Καὶ ποῦ χῶρος γιὰ τόσο μεγάλα πράγματα.

Θάρρος «ΕΞΑΨΑΛΜΕ». Θάρρος. Τί νὰ σοῦ πῶ γι' αὐτὸ ποὺ μὲ ρωτᾶς. Ὅταν γυρίσης στὴν Ἀθήνα θὰ τὰ ξαναποῦμε.

Καλὴ ἡ ἐτυμολογική σου μελέτη ΗΡ. Γ. ΜΑΦΟΥΝΗ.

Θὰ παρακαλέσω ἕνα ἀπὸ τοὺς συνεργάτας μας νὰ γράψη κάτι καὶ γιὰ τὰς ἀνασκαφὰς τῶν Μυκηνῶν φίλε ΜΙΧ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΡΑΓΓΟΥΛΑ.

Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ ὑποσχεθῶ φίλε μου ΗΛΙΑ ΜΠΑΜΠΑΛΗ. Νὰ μὴν ξεκινήσετε γιὰ τὴν Ἀθήνα προτοῦ νὰ γράψω. Περιμένετε. Τὸ «χωριό» σου καλό.

Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: Λουκᾶ Ντερέκα, Ἀνδρέα Παπαρρηγοπούλου, Δημ. Νασούλα, Χαρίκλειας Δαμιανάκη, Σπ. Πεντακάλου, Παναγιώτη Ζαννῆ, Ἰωάννη Ρήγα, Κ. Χρυσικόπουλου, Χρυσοστόμου Παπαθανασίου, Χρυσοστόμου Σμαροπούλου, Ἰωσὴφ Κ. Στεργίου, Κλεάνθη Μαρκούτση καὶ Ι. Γαρτσιώτη.

Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς ἐρωτήσεις ἢ συνεργασίες τῶν φίλων μου: Χρυσοστόμου Σμαροπούλου Ἐλευθερίου Βάσιου, Κων. Βαϊκούση, Ἀθανασίου Γεωργιάδη, Νικ. Παπαδοπούλου καὶ Χρ. Μαρμαρίδη.

Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Ἀθ. Γκαμέρα. (Ὅλα πολὺ καλά τοῦ «Ἑλικῶνα» τὸ ἔστειλα στὸ «σύλλογο»), Στ. Π. Τζώτζη (καλούτσικα), Κων. Καλλῆ (ἀκατάλληλα ὅπως εἶναι σχεδιασμένα), Ἀγγέλου Φωτὸς (πολὺ καλό), Ι. Τσιρογιάννη (καλούτσικα. Μὴν ξεχνᾶς νὰ σημειώνης τὸ ὄνομά σου καὶ στὰ σκίτσα σου!) Σπ. Γ. Σκαφίδα (καλούτσικα), Παν. Ν. Ζάννη (καλά), Ἐξάψαλμε (καλά), Νικ. Γιαννούλη (καλούτσικα), Μιχ. Μαραγγούλα (πολὺ καλό), Μαύρου Πειρατῆ (ἔτσι κι' ἔτσι), Τσιρογιάννη (ἔτσι κι' ἔτσι).

Δὲν παίρνουμε λεπτὰ ΗΛΙΑ ΤΣΙΛΙΟ γιὰ νὰ δημοσιεύσουμε ἀθλητικὴ κίνηση. Μπορεῖς νὰ μᾶς στείλης ὅ,τι ἀθλητικὴ κίνηση θέλεις καὶ ἂν ἔχη ἐνδιαφέρον θὰ δημοσιευθῆ.

Μὲ μεγάλη χαρὰ σὲ ξαναβλέπω φίλε μου ΒΑΣΙΛΗ ΠΛΑΣΚΑΣΟΒΙΤΗ. Πάντως τὰ χρήματα ποὺ μοῦ γράφεις δὲν ὑπῆρχαν στὸ φάκελλο. Ξέχασες νὰ τὰ βάλης;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ. Τὸ ψηφοδέλτιό σου δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψη. Θὰ τὰ στείλης ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ δημοσιευθοῦν ξανὰ μαζὶ ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν ὑποψηφίων. Ἔτσι;

Καὶ τὸ δικό σου ΜΑΡΙΑ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ.

Ἂν τὶς πῆρα τὶς ἀγγελίες σου ΒΑΡΩΝΕ Χ θὰ πρέπει νὰ ἔχουν δημοσιευθῆ.

Παρακαλῶ τὸ ΑΓΟΥΡΟ ΜΑΝΤΑΡΙΝΙ νὰ μοῦ

στείλη 2.000 δραχμὲς γιὰ τὴν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου του. Ἀλλαγές, βέβαια, δὲν γίνονται.

⁂ ΤΡΕΛΛΕΣ ΠΕΤΑΛΟΥΔΙΤΣΕΣ: Περιμένω τὸ ταχύτερο τὰ πλήρη σας στοιχεῖα. Καὶ προπαντὸς τὴ διεύθυνσή σας.

⁂ ΓΕΩΡΓΙΕ ΖΗΔΡΟ. Τὸ ψευδώνυμο ποὺ μοῦ ζητᾶς τὸ ἔχει ἄλλος. Σοῦ ἐγκρίνω ἕνα παρεμφερές. Πάντως στὸ φάκελλό σου δὲν ὑπῆρχαν χρήματα. Κανόνισε μόνος σου καὶ στεῖλε τα.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΝΙΚΟ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΤΣΑΜΤΣΑΚΗ γιὰ τὴν προαιρετική σου εἰσφορά. Λυπήθηκα ὅμως πολὺ γιὰ τὴ νέα ἀποκάλυψη ποὺ μοῦ κάνεις. Μοῦ καταγγέλλεις, δηλαδή, ὅτι ἡ «Βοσκοπούλα ψάχνει» ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ 65 τεῦχος εἶναι ἀντιγραφὴ ἀπὸ τὸ ἀναγνωστικὸ τῆς 3ης τάξεως τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου. Πολὺ λυπᾶμαι. Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω τέλος πάντων, τί θέλουν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἀντιγράφουν νὰ παραστήσουν. Δὲν ἀντιλαμβάνονται ὅτι θὰ ἀποκαλυφθοῦν; Λυποῦμαι πολὺ γιὰ τὸ φίλο μου Γ. Ι. Μπουντόπουλο, ποὺ καταγγέλλεται ὡς ἀντιγραφέας. Περιμένω ἐξηγήσεις του.

⁂ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες, ἐρωτήσεις κλπ. ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἀθ. Τσομίδης, Δημ. Μπαλιάκας, Ἐξαγριωμένος Γάτος, Χ. Μπάλτας, Τάκης Διαμαντᾶκος, Ἀντ. Κοραῆς, Ν. Σακούλης (τί γραμματόσημα ἦταν αὐτὰ ποὺ μοῦ ἔστειλες; Πάντως ὅπως εἶναι δὲν ἀξίζουν τίποτε. Τὰ ἔρριξα στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων), Λάκης Μιχαηλίδης, Κ. Ἀθανασόπουλος, Κ. Φ. καὶ Παῦλος Βασιλειάδης.

⁂ Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἰωάννης Ἀγγαντόπουλος, Στρατῆς Μιογίρης, καὶ Ἀρκάδι, Εὐάγγελος Χωρούλης καὶ Καίτη Δαμιανάκη.

⁂ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἰωάννης Χ. Λαμπράκης, Βασίλης Σιωμόπουλος, Χαράλαμπος Χατζηαθανασιάδης, Κλεάνθης Μαρκούσης, Στ. Παπαθεμελῆς, Νῖκος Γιαννούλης, Χρ. Σαμανίδης, Δημ. Ἀρ. Σιταρᾶς, Διον. Γ. Καραθανάσης, Ἀρκάδι, Τάκης Καψάλης, Κ. Ἀθανασόπουλος, Ἀστέριος Μουλαρᾶς, Βοστιτσας Ἀγκαλιά, Ν. Γ. Βότσης, Γεώργιος Κ. Σαουλίδης καὶ Ἀγησίλαος Παποικονόμου (τὸ «γιὰ νὰ γελᾶτε» γραμμένο στὸ ἴδιο χαρτὶ δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψη),

⁂ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Στεφάνου Χαροκόπη (πολὺ καλά), Ι. Τσιρογιάνη (καλούτσικα) Κων. Χατζηγεωργίου (πολὺ καλά). Ζηλιάρας (καλά), Χρίστου Σαμανίδη (ὄχι ἄσχημο), Στεφάνου (καλούτσικο), Σάββα Τζαννετάκη (κακὰ σχεδιασμένο).

⁂ Πρῶτα - πρῶτα σ' εὐχαριστῶ ἀγαπητέ μου ΙΩΑΝΝΗ ΜΑΜΠΡΑΚΗ γιὰ τὴν προεραιτική σου εἰσφορά. Λυπᾶμαι - λυπᾶμαι πολὺ ποὺ μαθαίνω πὼς ὑπάρχει κι' ἄλλος ἀντιγραφέας. Μου καταγγέλλεις ὅτι ὁ Στ. Κυριακίδης ἀπὸ τὸ Σέδες Θεσσαλονίκης ἀντέγραφε τὰ «Ἀπροσδόκητα» ποὺ ἐδημοσιεύθησαν στὸ 64 τεῦχος ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ παιδιοῦ τεῦχος 80. Λυπᾶμαι! Γιὰ τὰ καλά σου λόγια θερμὰ εὐχαριστῶ.

⁂ ΚΩΣ — ΠΑΠ. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Τὸ ἔχω πεῖ καὶ ἄλοτε ὅτι πολὺ μὲ συγκινοῦν αἱ ἐκδηλώσεις ἀγάπης τῶν φίλων μου. Τὸ πεζογράφημά σου ἀρκετὰ καλό! Καλογραμμένο. Καὶ οἱ εἰκόνες του ζωντανὲς καὶ καλὰ χρωματισμένες.

⁂ Τὸ «Δέηση» καὶ «Θέλω» ΕΞΑΓΡΙΕΜΕΝΕ ΓΑΤΕ πάρα πολὺ καλά. Τόσο καλὰ ποὺ μοῦ δημιουργοῦν μερικὲς ἀμφιβολίες. Δημοσιεύω ἐδῶ τὸ δεύτερο:

Θέλω πάνω στὴν πλαγιὰ
νὰ βρεθῶ μιὰ μέρα,
ν' ἀναπνεύσω κεῖ ψηλὰ
τὸν καθάριο ἀέρα.

Νὰ ἀκούσω τοῦ βοσκοῦ
τὴ γλυκειὰ φλογέρα,
νὰ χαρῶ τ' ἀρνάκια του
ποὺ βοσκοῦν πιὸ πέρα.

Ν' ἀγαντέψω ἀπὸ κεῖ
τ' ὄμορφα χωριά μου
τ' ἄσπρα τὰ σπιτάκια τους
ποὖν, κρυφὴ χαρά μου.

⁂ Καλὸς ὁ «Πόθος» ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΜΠΑΛΤΑ καὶ τὸν δημοσιεύω ἐδῶ:

Νὰ γύρω θέλω ἀπόψε κουρασμένος
στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ὕπνου τὴν ἀβρὴ
στὸ χρυσὸ τοῦ ὕπνου τὸ θρονὶ
λίγο νὰ μείνω ξεχασμένος.

Ἀχόρταγα τὴ γλύκα του νὰ πιῶ
στὰ χρυσά του γυρμένος τὰ ντιβάνια
μὲ φτερὰ ν' ἀνεβῶ χρυσὰ στὰ οὐράνια
ὀνειρεμένους κόσμους ζηλευτοὺς νὰ δῶ.

Στὰ ξωτικὰ τοῦ ὕπνου τὰ παλάτια
ν' ἀποκοιμήσω θέλω πίκρες καὶ χαρὲς
τὸ πικρὸ νὰ ξεχάσω γιὰ λίγο «χτὲς»
μὲ σφαλιστὰ νὰ ταξιδέψω μάτια...

Καλὰ καὶ τὸ «Πάλι στὴν τάξι» καὶ τὸ «Φθινόπωρο».

⁂ Σὰν καλὰ πᾶμε ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΠΑΣΧΟ (Ἔδεσσα): Δημοσιεύω ἐδῶ τὸ πρῶτο ἀπὸ τὰ τέσσερα:

ΜΕ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ ΤΟ ΡΥΘΜΟ

Τὸ πρωταστέρι λαμπερὸ δειλὰ στὰ οὐράνια σκάει
καὶ μὲ τῆς νύχτας τὸν ρυθμὸ ὁ νοῦς μου ταξιδεύει
μέσ' στὴ ροὴ τῶν χρόνων.

Σὰν φωταχτίδα γρήγορος στ' ἄθωρα μάκρη τρέχει
καὶ μιὰ μὲ θύμησες παληὲς μύρια εἰδύλλια πλέκει
—στεφάνια ἀνθοκλώνων—,

μιὰ μὲ ὀνείρων στοχασμοὺς τοὺς πόνους ἀπαλύνει,
ὅθεν χαρᾶς μιὰ τηλαυγὴ βαθιὰ στὰ φυλλοκάρδια
ἀρχίζει νὰ προβάλλη!

Ἢ καὶ ἀνάερα φτεροῦγα στὶς ὀμορφιὲς τῆς φύσης
κι' ἀπὸ τὸ θάμπος ἀρχινᾶ βαθιὰ συγκινημένος
ὕμνους Σ' Αὐτὸν νὰ ψάλλη!

Ὡς ἀπ' τῆς πλάσης τ' ἄλυτα ἀπορημένος σβύνει
καὶ στὰ μοιραῖα μελετᾶ, ποὺ τὴ ζωὴ ρυθμίζουν,
νὰ ὑποταγῆ ξανά...

⁂ Σ' εὐχαριστῶ Γ. ΔΡΟΣΟ (Λεχαινὰ) γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις. Ἀντιλαμβάνομαι κι' ἐγὼ «πὼς μεγάλωσες πολὺ» γιὰ νὰ πηγαίνης στὴν 7η τάξη ὥστε νὰ σοῦ φαίνονται μερικὰ δημοσιεύματα τοῦ περιοδικοῦ μας πολὺ κατώτερα γιὰ τὴν ἡλικία σου! Ἀλλὰ τὸ περιοδικό μας, μὴ λησμονῆς, ἀπευθύνεται σὲ ὅλες τὶς ἡλικίες. Καὶ βέβαια καὶ στὴν ἡλικία τὴ δική σου, ἀλλὰ καὶ στὰ παιδιὰ του δημοτικοῦ, ὅπως καὶ στοὺς μεγάλους τῆς δικῆς μου ἡλικίας. Τὰ θέματα ποὺ μοῦ λὲς δὲν εἶναι γιὰ περιοδικὰ τοῦ εἴδους τοῦ δικοῦ μας. Ἀνήκουν σὲ περιοδικὰ ἄλλης μορφῆς. Μοῦ γράφεις τώρα: Στὸ φύλλο 63 γράφετε ἀπαντῶντας σὲ κάποια ἐρώτηση: ὄχι κανένας Ἕλληνας δὲν πῆρε μέχρι σήμερα τὸ βραβεῖο Νόμπελ. Ἔχετε κάνει ἕνα πολὺ μεγάλο λάθος». Καὶ ἀφοῦ μοῦ γράφεις τὴν βιογραφία του μὲ λίγα λόγια μοῦ λὲς πὼς τὸ ὄνομά του εἶναι Νομπέλ. Δηλαδὴ εἶναι ὀξύτονο καὶ ὄχο παροξύτονο! Δὲν τὸ ἔκαμα ἀπὸ λάθος ἢ ἀπὸ ἄγνοια! Τὸ βραβεῖον Νομπέλ, ἐπεκράτησε στὴν ἑλληνικὴ καὶ λέγεται ὡς βραβεῖο Νόμπελ. Πρὸ ὀλίγων μόνον ἐτῶν βρῆκαν πὼς τὸ ὀρθότερο εἶναι Νομπὲλ καὶ μερικοὶ μάλιστα πιὸ ἔξυπνοι αὐτοὶ «Νοβέλ». Χαίρω ἰδιαιτέρως καὶ γιὰ τὴν μιὰ καὶ γιὰ τὴν ἄλλη γραφή: Καὶ ἐμμένω εἰς τὸ πατροπαράδοτο «Νόμπελ», ὅπως τὸ ἔμαθα ἀπὸ μικρὸς καὶ ὅπως συνήθισα νὰ λέω τὸν ἐφευρέτη τῆς δυναμτίιδος. Τὰ ποιήματά σου ἀρκετὰ καλά.

⁂ Καλὴ ἡ ἰδέα ἀλλὰ καθόλου καλὴ ἡ ἐκτέλεση ΝΙΚΟ ΜΟΥΧΛΟΥΛΗ. Δὲν ἔχει τὸ ποίημά σου, πίστεψέ με, καμμιὰ ἐπιτυχία.

⁂ Χαίρω ἰδιαιτέρως ΧΡ. ΜΟΥΧΛΟΥΛΗ ποὺ εἴσαστε ὅλοι καλὰ στὴν παιδόπολή σας τοῦ Βόλου. Αὐτὲς τὶς ἡμέρες εἴχαμε πολλὰ κρούσματα ἀντιγραφῆς. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Μπουτόπουλο ποὺ μοῦ τὸν κατήγγειλαν ἤδη μοῦ καταγγέλεις πὼς τὸ τραγοῦδι «Πατρίδα ἀκριβή μου» ποὺ δημοσιεύτηκε μὲ τὴν ὑπογραφὴ τοῦ Πολυχρονόπουλου, τὸ τραγουδᾶτε ἐσεῖς στὴν παιδόπολή σας κάθε βράδυ. Μὰ ἐξάπαντος θὰ συντάξω τὸ «μαῦρο πίνακα τῶν ἀντιγραφέων».

⁂ Πολὺ φοβοῦμαι Ι. ΤΣΙΡΟΓΙΑΝΝΗ, ὅτι αὐτὰ ποὺ μοῦ στέλνεις δὲν εἶναι δικά σου. Γιατί, ἂν εἶναι δικά σου, εἶσαι ἕνας καλὸς ποιητὴς μὲ λαμπρὸ τὸ μέλλον! Πάντως δημοσιεύω ἐδῶ τὸ πρῶτο καὶ παρακαλῶ τοὺς φίλους μου νὰ μὲ εἰδοποιήσουν ἂν τὸ ἔχουν ξανακούσει ἢ ξαναδιαβάσει τὸ ποίημα αὐτό:

Σὲ σᾶς λεβέντες ποὖσαστε, θαμμένοι μὲς στὰ χιόνια,
γιὰ μιὰ πατρίδα Λεύτερη, γιὰ μιὰ πατρίδ' αἰώνια
σὲς σᾶς ὦ ἄγνωστοι νεκροὶ σκύβω μπροστὰ στὸ μνῆμα
καὶ σᾶς προσφέρω ὁ πτωχὸς στεφάν' ἀπ' ἄγριο κλῆμα.

Γιὰ σᾶς ἀθάνατ' ἥρωες, γιὰ νὰ σᾶς στεφανώσω,
μ' ἕνα στεφάνι μου πτωχὸ καὶ νὰ σᾶς καμαρώσω,
νὰ κλάψω κεῖ στὸν τάφο σας, σκυφτὸς καὶ βουβαμένος,
νὰ τὸν ποτίσω δάκρυα πικρά, ἐκεῖ κλαμένος.

Ποιὸς ξέρει νἄκλαψε κανεὶς ἐδῶ ψηλὰ στὰ χιόνια,
νἄχυσε ἄλλος δάκρυα, νἄχουν περάση χρόνια;...
Ἐσᾶς ὦ ἄγνωστοι νεκροί, ποὺ πέσατε στὰ χιόνια,
ἡ γαλανὴ πατρίδα μας θ' εὐγνωμονᾶ αἰώνια.
Κι' ἕνα στεφάνι πλέκοντας ἡ θεία μας πατρίδα
θὰ στεφανώνη ἥρωας μιᾶς ἄνοιξης ἐλπίδα...
Καὶ θἆν' ὁ στέφανος λαμπρός, οἰωνὸς παλληκαριᾶς
στεφάν' ἀμάραντο χρυσὸ τῆς Πίστης καὶ τῆς Λευτεριᾶς!!

⁂ Ὁ ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΛΟΒΟΣ μοῦ στέλνει τὰ δυὸ παρακάτω ποιήματα:

Ἀγαλινὸς ταξιδευτὴς
σὲ ζήσης πανηγύρια·
ξαποσταμένος δουλευτὴς
στ' Ὡραίου ἀργαστήρια.

Σ' ἀκρογιάλια γερμένος
κυματόβρεχτοι γλάροι
περάσαν. Ξεχασμένος
μὲ ὥριες σειρῆνες
ἀνθινὴ δὲν εἶδα τὴ ΧΑΡΗ!!

Καὶ τὰ δυὰ ἀρκετὰ καλά. Ἂν εἶναι πραγματικὰ δικά του δὲν ἔχω παρὰ νὰ τὸν συγχαρῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιά. Καὶ τὰ δυὸ ἄλλα ποὺ μοῦ στέλνει εἶναι περίφημα.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΙΩΑΝΝΗ ΠΑΝ. ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΕ διὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα. Τὸ διάβασα μὲ ἱκανοποίηση.

Σ' εὐχαριστῶ ἀκόμη γιὰ τὶς ὑποδείξεις σου. Ὑπάρχουν τευχίδια τοῦ Συντάγματος. Πρέπει νὰ ἔχουν καὶ τὰ βιβλιοπωλεῖα στὴν πόλη σας ἢ στὴν Καλαμάτα. Γιὰ τὰ ζητήματα τῆς μετρικῆς θὰ δώσω κάποια μέρα ὁδηγίες. Τὰ ποιήματά σου δὲν εἶναι ἄσχημα, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ καλά. Ἀπρόσεχτα γραμμένα καὶ πολλὲς φορὲς χωρὶς νόημα.

⁂ Μὲ ἀπορία μου διάβασα τὸ γράμμα σου ΠΑΝΟ Α. ΜΠΑΣΚΟΥΤΑ (Ἀργυρᾶ Πατρῶν). Πρῶτα-πρῶτα δὲν ἔχω κανένα προηγούμενο μαζί σου. Ἔπειτα: Δὲν ἀφήνω καμμιὰ ἐπιστολὴ ἀναπάντητη, ἐκτός, βέβαια, ἐκείνων ποὺ εἶναι οἰκονομικῆς φύσεως. Πῶς ἔγινε τώρα νὰ μὴν ἀπαντήσω σὲ τρεῖς ἀλλεπάλληλες δικές σου; Δὲν καταλαβαίνω, μὰ τὸ Θεό. Δὲν μοῦ ἐξηγεῖς: Τὸ ψευδώνυμό σου δὲν ἐνεκρίθη; Καὶ ποιὸ ἦταν; Ἐξήγησέ μου. Ὅσο γιὰ τὸ ζήτημα τῶν σπαζοκεφαλιῶν; Ἂς τὸ ἀφήσουμε. Πάντως δέχομαι μὲ ἱκανοποίηση τὶς ἐκδηλώσεις μετανοίας. Λυποῦμαι ποὺ μοῦ καταγγέλλεις ὅτι ὁ Δημήτριος Τσίγκαλος ἀντέγραφε ἀπὸ τὸ «Θησαυρὸ» τὸ «γιὰ νὰ γελᾶτε μὲ τὸν τίτλο «Πολὺ σωστά». Ἐλπίζω πὼς μὲ τὴ στηλίτευση αὐτὴ ποὺ γίνεται θὰ σταματήση αὐτὸ τὸ κακὸ τῶν ἀντιγραφῶν. Δηλώνω κατηγορηματικὰ πὼς ἂν δὲν σταματήση αὐτὸ τὸ κακὸ θὰ κάμω «Μαυροπίνακα» εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ἀναγράφουνται τὰ ὀνόματα τῶν ἀντιγραφέων.

⁂ Καλὰ τὰ ποιήματά σου ΜΙΧΑΗΛ ΓΚΟΝΟΠΟΥΛΕ καὶ δημοσιεύω ἐδῶ ἕνα:

Δὲ θέλω νἆμαι λυγερὸς σὰν τὸ καλάμι,
ποὺ σπάει σ' ἕνα φύσημα ὁρμητικό, σὲ μιὰ μπόρα.
Θέλω νὰ εἶμαι ἕνας δυνατός, καλοπιασμένος θάμνος,
γιὰ νὰ περνάη χωρὶς νὰ μὲ λυγίζ' ἡ ὀργὴ τ' ἀγέρα.

⁂ Ἀρκετὰ καλὰ τὰ ποιήματά σου ΧΡΙΣΤΟ ΧΡΙΣΤΙΔΗ. Δημοσιεύω ἐδῶ τὴ «Νύχτα»:

Νύχτα γλυκειὰ ἀστερόφωτη τ' ὁλόγιομο φεγγάρι
φέγγει ψηλὰ στὸν οὐρανὸ σὰν ταπεινὸ λυχνάρι.
Τ' ἀστέρια τὰ διαμάντινα τρελλὰ ἀναβοσβύνουν
δυὸ νυχτερίδες ποὺ περνοῦν βραχνὲς φωνὲς ἀφήνουν
καὶ χάνονται στὸν οὐρανό. Ἀντίκρ' ἡ κουκουβάγια
σκούζει καὶ γύρ' ἀντιλαλοῦν τὰ μαρμαρένια πλάγια.

⁂ Πολὺ καλὴ ἡ διασκευή σου ΣΤΡΑΤΗ Ν. ΜΙΣΓΙΡΗ. Μπράβο. Θὰ διαπρέψης στὸ διήγημα. Πρόσεχε ὅμως περισσότερο τὰ χειρόγραφά σου. Καὶ πρόσεχε τὶς ἐπαναλήψεις. Τὸ ποίημά σου «Ἡ προσευχὴ τοῦ ὀρφανοῦ» πολὺ καλό. Τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

Σὰν ἕνα ἀγριολούλουδο χιλιοχρωματισμένο
ποὺ γέρνει τὸ κορμάκι του τὸ λεπτοκαμωμένο
Σὰν ἕνα ἄμοιρο πουλὶ φτωχό, ρημαδιασμένο
ποὺ κάθεται στὸ κλῶνο τὸν ὁλοδροσισμένο.

Καὶ προσευχὴ πρὸς τὸ Θεὸ τὸν πάνσοφο πατέρα
κάνουν εὐχαριστήρια ποὺ πέρασαν τὴ μέρα
Ἔτσι κι' ἐγὼ εὐλαβικὰ σκυφτὸς γονατισμένος
μὲ δάκρυα στὰ μάτια μου παρακαλῶ, ὁ καϋμένος.

—Ὦ! Θέ μου παντοδύναμε, προστάτη μου πατέρα
βοήθησέ με τ' ὀρφανὸ ποὺ δὲν ἔχω πατέρα
Μιὰ μέρα τὴ μητέρα μου τὴν πολυαγαπημένη
— ποὺ ὁλόκληρη ἡ ζήση της σὲ μένα 'ναι δοσμένη —

Μιὰ μέρα τὴ μητέρα μου τὴ μυριοπονεμένη
νὰ μ' ἀξιώσης, Θέ μου, νὰ κάνω εὐτυχισμένη.

Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ τὴν ὄμορφη ἐπιστολή σου.

⁂ Εἶναι πολὺ καλὰ τὰ ποιήματά σου ΖΗΛΙΑΡΑ. Καὶ δημοσιεύω ἐδῶ τὸ ἕνα. Τὴν «Ὄμορφη νύχτα».

Βράδυ! Τριγύρω σιγαλιά, παντοῦ βαθειὰ γαλήνη.
Ἔγειραν ὅλα ξέγνοιαστα γλυκὰ νὰ κοιμηθοῦν
μόν' οἱ διαβάτες τ' οὐρανοῦ: τ' ἀστέρια κι' ἡ σελήνη
ξάγρυπνα μένουν καὶ παντοῦ τ' ἀσήμια τους σκορποῦν.

Καὶ μέσ' τὴν ἥσυχη βραδυά, ποὖναι γεμάτη χάρη
ἀκούω ἕνα ὁλόγλυκο τραγοῦδι ἀπὸ μακρυὰ
στρέφω τὸ βλέμμα καὶ κοιτῶ μιὰ βάρκα μὲ βαρκάρη
ποὺ σὰν δυὸ φίλοι προχωροῦν μέσα στὴ σιγαλιά.
... Καὶ τὸ φεγγάρι ἀπὸ ψηλὰ ἄφθονο φῶς σκορπίζει·
καὶ κάνει νἆναι ἡ βραδυὰ πολὺ μαγευτικὴ
καθὼς μὲ τὶς ἀχτίδες του τὴ λούζει, τὴ φωτίζει
τῆς δίνει κάποια ὀμορφιά, σπάνια περισσή.

⁂ Τί νὰ σοῦ πῶ ΧΡΙΣΤΟ ΗΛΙΑ. Θὰ ἐρευνήσω καὶ τὰ νέα σου ποιήματα γιὰ νὰ πεισθῶ ὅτι δὲν εἶναι ἀντιγραφές.

⁂ Χάρηκα πολὺ ΜΙΚΡΗ ΠΟΙΗΤΡΙΑ γιὰ τὴν ἵδρυση τοῦ συλλόγου σας. Διαβίβασα τὴν ἐπιστολή σου στὸν «Ἑλικῶνα».

⁂ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΚΥΡΙΤΣΗ ΧΡ. ΚΥΡΙΤΣΗ.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ εὐγενικό σου

γράμμα, ἀγαπητέ μου ΔΙΟΝΥΣΙΕ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗ καὶ εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ ἀποκτῶ ἕνα τόσο καλὸ φίλο.

∴ Πολὺ μὲ ἱκανοποίησε τὸ γράμμα σου ΑΡΙΣΤ. ΠΑΝΤΙΔΗ. Φαίνεσαι ἕνας καλὸς καὶ καθὼς πρέπει νέος. Τὸ πεζό σου καλογραμμένο. Μπράβο.

∴ Εὐχαριστῶ ΓΙΕ τῆς ΛΕΣΒΟΥ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Πολὺ μὲ συγκινοῦν οἱ εὐγενικὲς κρίσεις τῶν φίλων μου. Τὸ ποίημα καλό. Τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

Τὸ θεϊκό Σου πρόσωπο πάντα σὰν ἀτενίζω
Χριστέ μου! Νά! Δὲν ξέρεις πῶς, οὔτε κι' ἐγὼ (γιατὶ
στὸ θεῖον περιβάλλον Σου σὰν πλοῖο ἀρμενίζω
μὲ μιὰ σημαία ποὺ γιὰ Σὲ εἶν' πάντ' ἀγαπητή.

Κι' ὅταν τὰ ἄγρια κύματα μὲ πάρουν ἀπὸ κοντά (Σου
ὅταν οἱ κρύοι ἄνεμοι φυσοῦν γοργὰ μ' ὁρμή,
τότε πετάγομαι ὀρθὸς καὶ λέγω τ' ὄνομά Σου
καὶ τὸ τιμόνι μου πρὸς Σὲ γυρίζω στὴ στιγμή.

Καὶ τότε μ' ὅση δύναμη ἀπ' τὄνομά Σου πάρω
μοῦ φεύγει ἀπ' τὰ στήθη μου κάθε πόνος κρυφὸς
καὶ ξεκινᾶ τὸ πλοῖο μου πρὸς τὸν δικό σου φάρο
νὰ γεμισθῇ ἀπ' τὸ λαμπρὸ τὸ θεϊκό Σου φῶς!

∴ Μοῦ γράφεις ΑΡΚΑΔΙ: «Πρὸ ὀλίγου καιροῦ ἱδρύθη ὑπὸ τὴν προστασία σας ὁ σύλλογος «Ἑλικὼν» καὶ διελύθησαν ἅπαντες οἱ σύλλογοι, οἱ ὁποῖοι δροῦσαν στὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ». Τώρα ὁ σύλλογος αὐτὸς ἂν κι' ἔχει περάσει καιρὸς ἀπὸ τὴν ἵδρυσίν του δὲν ἔχει κατορθώσει νὰ ἀποκτήση οὔτε 10 μέλη. Τοῦτο δὲ συμβαίνει διότι ὁ καθεὶς διστάζει νὰ προσχωρήση σ' ἕνα σύλλογο ποὺ δὲν ξέρει καλὰ - καλὰ ἂν θὰ παραμείνη ἢ θὰ διαλυθῇ. Γνωρίζουν, ἐξ ἄλλου, ὅτι ἕνας καὶ μόνος σύλλογος δὲν θὰ ἔχη τὸν συναγωνισμὸν καὶ τὴν εὐγενικὴ ἅμιλλα ποὺ εἶχαν ὅλοι οἱ ἄλλοι σύλλογοι. Τώρα λοιπὸν μιὰ καὶ εἴδατε ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ κάνη ἀπολύτως τίποτα ἕνα σᾶς μένει νὰ πράξετε: τὴν διάλυσιν τοῦ «Ἑλικῶνα» καὶ τὴν ἐπαναφορὰν τῶν πρώην συλλόγων». Ὄχι. Δὲν συμφωνῶ. Νομίζω πῶς πρέπει νὰ παλαίψουμε καὶ θὰ νικήσουμε. Ἀντιθέτως. Ἔχω τὴ γνώμη ὅτι ὅλοι ἐσεῖς πρέπει νὰ ρθῆτε νὰ βοηθήσετε. Ξέρω τὶς ἀπόψεις σας. Μὰ οἱ καλοὶ χριστιανοὶ δὲν ἀπέχουν. Ἀντιθέτως, προσπαθοῦν καὶ ἐργάζονται γιὰ νὰ γίνη κάτι καλό! Ὁ Χριστός μας ἔχει δώσει τόσα παραδείγματα. Καλὸ τὸ πεζό σου. Καὶ τὸ ποίημά σου, ἂν καὶ λίγο ἄτεχνο.

∴ Καλῶς γύρισες ἀπὸ τὴν ἐξοχὴ ΤΑΚΗ ΚΑΨΑΛΗ. Εὐχαριστῶ. Καλὲς οἱ συνεργασίες σου.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΤΣΗ γιὰ τὸ ὡραῖο καὶ εὐγενικὸ γράμμα σου. Ἡ συνεργασία σου καλούτσικη.

∴ Εὐχαριστῶ ΑΣΤΕΡΙΕ ΧΑΤΖΟΥΔΗ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα καὶ τὰ εὐγενικά σου λόγια. Λυπᾶμαι γιὰ τὸ νέο κροῦσμα ἀντιγραφῆς. Τὸ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τοῦ Ἔλατου εἶναι ἀντιγραφὴ ὅπως μοῦ γράφεις, ἀπὸ τὸν Καζαμία τοῦ 1952.

∴ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΠΟΛΥΔΩΡΕ ΣΑΝΔΡΑΒΕΛΛΗ γιὰ τὴν ἐπιστολή σου καὶ τὴ συνεργασία σου. Ἡ περιγραφή σου ὄχι καλή, ὥστε νὰ μπορῇ νὰ δημοσιευθῇ ὡς ἔχει. Χρήματα δὲν παίρνουμε γιὰ τὴ δημοσίευση συνεργασίας. Τὶς 2000 ποὺ μοῦ στέλνεις τὶς περνῶ στὴν προαιρετικὴ εἰσφορά.

∴ Θὰ τὰ στείλω τὸ γρηγορώτερο τὰ βιβλία Γ. ΤΣΑΜΠΟΥΡΗ.

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Β. Πλασκασοβίτη (ἀρκετὰ καλά). Πάνου Γραμματικοπούλου (πολὺ καλό. Καὶ ἴσως - ἴσως θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχης ἀπαίτηση νὰ δημοσιευθῇ). Καπετὰν Ἄγρα (δὲν εἶναι καλὰ οὔτε τὸ πεζό σου, οὔτε τὸ ποίημά σου: Γιὰ προσπάθησε νὰ γράψης τίποτα καλλίτερο. Καὶ μὴν ξεχνᾶς πὼς τὸ «λαμπρὸ φῶς τοῦ ἥλιου» δὲν τρεμοσβύνει, οὔτε τὸ φῶς κρύβεται πίσω ἀπὸ τὶς βουνοκορφές...). Κων. Χατζηγεωργίου (ἀρκετὰ καλά). Χρίστου Κοτινᾶ (πολὺ καλό). Νίκου Γιαννούλη (πολὺ καλό). Πολυτίμης Πολυχρονάκου (πολὺ καλὴ ἡ συνεργασία σου). Νικολάου Νασούλα (καλούτσικα). Χρίστου Σαμανίδη (καλά). Δημητρίου Ἀρ. Σιταρᾶ (καλό). Ρηγοπούλας Γ. Κοντοῦ (καλό). Κώστα Κατσούκη πολὺ καλά). Βασιλείου Χρίστου Κυρίτση (καλά). Τάκη Καψάλη (ἀρκετὰ καλά). Γεωργίου Παπαδοπούλου (καλούτσικα), Χαλκοτζίκα (δὲν ξέρω ἂν διάβασα καλὰ τὴν ὑπογραφή σου! Ἄλλη φορὰ σὲ παρακαλῶ νὰ τὴν γράφης πιὸ καθαρά. Ἐπίσης ἡ ἀθλητική σου συνεργασία γραμμένη στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὸ πεζὸ δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψη). Στεφάνου Δερβέναγα (πολὺ καλά).

∴ Πολὺ μὲ συνεκίνησε τὸ ὡραῖο καὶ εὐγενικὸ γραμματάκι σου ΚΑΙΤΗ Α. ΔΑΜΙΑΝΑΚΗ. Δὲν μπορεῖς νὰ φαντασθῇς πόσο μὲ συγκινοῦν μερικὰ γράμματα σὰν τὸ δικό σου. Μοῦ δίνουν φτερὰ γιὰ νὰ συνεχίσω τὸ ἔργο μου.

∴ Ἂς σταματήσουμε τὴ συζήτηση Γ. ΤΣΑΜΠΟΥΡΗ γύρω στὸ ζήτημα αὐτό. Τὰ βιβλία θὰ σταλοῦν. Ἐσεῖς ὅμως δὲν μοῦ ζητᾶτε ἀπὸ τὰ παιδικὰ βιβλία τῶν φίλων τοῦ βιβλίου.

∴ Δυστυχῶς καὶ ἄλλοι Γ. Κ. ΣΚΟΥΛΙΔΗ μοῦ κατήγγειλαν τὴν ἀντιγραφὴ τοῦ Μποντοπούλου. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια εὐχαριστῶ.

∴ Λυποῦμαι πολὺ ΧΡΙΣΤΟ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΟΥΤΣΟΜΥΤΗ ποὺ δὲν μπορῶ νὰ συμφωνήσω μαζί σου γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ Χρίστου Δ. Ἠλία. Δυστυχῶς δυὸ ποιήματα ἀπὸ 4 ποὺ μοῦ ἔστειλε — ποὺ τὰ ἤλεγξα ἐγὼ προχείρως, ἦταν πιστὴ — πιστωτάτη ἀντιγραφὴ ἀπὸ τὸ βιβλίο τοῦ Δροσίνη. Αὐτὰ τὰ ἐξακρίβωσα προσωπικῶς. Τί τὶς θέλω, λοιπόν, ἐγὼ τὶς ἄλλες ἀποδείξεις; Πάντως θὰ ἐλέγξω προσεκτικὰ καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ποιήματα ποὺ μοῦ ἔστειλε ὁ Ἠλίας.

∴ Πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὶς συνεργασίες σου ΣΠΥΡΟ ΚΟΥΒΕΛΑ. Πάρα πολύ.

∴ Μοῦ γράφεις ΚΩΣΤΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΕ: «Τὸ καλοκαῖρι συνεχῶς φεύγει καὶ μπρὸς παρουσιάζεται ἡ ἐποχὴ τῆς δουλειᾶς. Τὸ περιοδικὸ μὲ τὶς δροσερές του σελίδες μᾶς ἔδινε ἢ μᾶλλον μᾶς χάριζε τὴ δροσιά, τὴν εὐχάριστη ὥρα. Γεμᾶτοι ἀγωνία, ὥσπου νὰ τ' ἀντικρύσουμε, ὥσπου νὰ τὸ πιάσουμε στὰ χέρια μας. Στάθηκε πιστὸς φίλος τῆς διασκεδάσεως μέσα στὴν καλοκαιρινὴ φλόγα. Κι' οἱ μέρες περνοῦσαν γλυκά. Μὰ τώρα μᾶς καλεῖ ὅλους καὶ κάποιος ἄλλος φίλος καὶ εἰδικῶς ἐμᾶς τοὺς μαθητάς. Εἶναι τὸ σχολεῖο. Μὲ τὴν ὑπομονή, τὴν ἐντατικὴ μελέτη, τὰ γερὰ θεμέλια ποὺ θὰ βάλουμε ἀπ' τὴν ἀρχή, θὰ εἶναι τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου. Ἔτσι ὅλα τὰ γυμνασιόπαιδα ἀπὸ τὴν Παιδόπολή μας θὰ πᾶνε στὸν Ἅγιο Δημήτριο, Παιδόπολη τῆς Θεσσαλονίκης. Τὸ εὐχαριστῶ μας πρὸς τοὺς εὐεργέτας μας δὲ λέγεται. Ἔτσι τὴν ἀπάντησή σας θὰ τὴ λάβω στὴ Θεσσαλονίκη. Κι' ἀπὸ κεῖ πάλι δὲ θὰ σταματήση ἡ ἐπικοινωνία μου μὲ τὸ περιοδικό». Ἡ «Νεράϊδα» σου καλή.

∴ Λυπᾶμαι πολὺ ΤΙΜΟ ΔΩΡΗ ποὺ δὲν σὲ εἶδα κατὰ τὴν ἐπίσκεψή σου στὰ γραφεῖα τοῦ περιοδικοῦ. Κρίμα. Τὸ πεζογράφημά σου καλό.

∴ Δημοσιεύω ἐδῶ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΛΙΑΛΙΑΤΣΗ τὸ ποίημά σου:

ΓΑΛΗΝΗ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἤτανε ἀνταριασμένα τοῦ οὐρανοῦ τὰ χρυσοπλάτια
κι' ὁ πόντος παρ' ἐκεῖ μαύριζε καὶ προμηνοῦσε (μπόρα.
Ἀπὸ τὰ ὥρια τῆς πνιχτῆς νυχτιᾶς λιποθυμάει ἡ (σελήνη
κι' ὁ νοῦς γοργοτάξιδος πλανιέται ἄσκοπα τώρα.
Μέσα στὴ δίνη, τὴ θανὴ ποὺ μὲ τυλίγει γύρω
γροικῶ τὸ ἀργοχτύπημα τῆς ἔρημης καρδιᾶς μου,
— σὰ ν' ἀργοσβύνη ἡ ζωὴ στὴ νεκρική της κλίνη —
καὶ νὰ μοῦ λέει ψιθυριστὰ μέσ' στὴ βοὴ τῆς ἀπο- (νιᾶς μου.
— Πετᾶς γοργόφτερα τοὺς κάμπους, τὰ ἔρημα φα- (ράγγια
καὶ τὄνειρό σου πάντοτε τὴ χάρη ὁραματίζει·
μήπως θαρρεῖς παντοτεινὰ πὼς μέσα στὴ γαλήνη
τὴν εὐτυχία κόλπωσές κι' ἡ ἀπονιὰ ξενίζει.

∴ Καλοὶ καὶ οἱ «Δράκοντες» ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΔΑΜΙΑΝΑΚΗ. Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Καλούτσικο τὸ ποίημά σου ΝΙΚ. Γ. ΒΟΤΣΗ. Χαίρω πολὺ ποὺ μαθαίνω ὅτι εἶσαι ἕνα ἀπὸ τὰ παιδιὰ ποὺ ἀπήγαγαν οἱ συμμορῖτες. Καὶ εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ σὲ κάνω φίλο μου.

∴ Εὐχαριστῶ γιὰ τὶς ὑποδείξεις σας Γ. ΠΑΡΔΗ καὶ Χ. ΤΡΙΚΑ. Ἀλλὰ δυστυχῶς μοῦ ὑποδεικνύετε πράγματα ποὺ δὲν γίνονται.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Ζ. Ρενουὰρ (ἀρκετὰ καλά). Κ. Φουσέκη (καλούτσικα: Οἱ πολλὲς μαῦρες γραμμὲς μᾶλλον τὸ χαλᾶνε. Οἱ λόφοι ὅμως εἶναι ἀφύσικοι χωρὶς προοπτική). Στ. Π. Τζώτζη (καλά), Νίκου Γιαννούλη (καλά), Πεννομάχου (μὲ μολύβι σχεδιασμένα ἐντελῶς ἀκατάλληλα), Τάκη Καψάλη (ἔτσι κι' ἔτσι) Μαύρου Πειρατοῦ (ἔτσι κι' ἔτσι), Π. Κανελλοπούλου (δὲν λένε πολλὰ πράγματα), Κων. Περδικάρη (καλά), Κ. Γ. Παπαθωμόπουλου (δὲν εἶναι ἄσχημα σχεδιασμένα. Ἀλλὰ μὲ ἀκατάλληλο μελάνι). Τ. Καψάλη (ἔτσι κι' ἔτσι).

∴ Διαβίβασα ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΥΣΑΗ τὸ σημείωμά σου γιὰ τὸ κονικλοτροφεῖα στὸν Μπάρμπα Μῆτρο.

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες τῶν φίλων μου: Παύλου Βασιλειάδη, Γεωργίου Παπαδοπούλου, Ἀποστόλου Ἀσλάνογλου καὶ Τάκη Τακάκη.

∴ Πήραμε τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μας: Ἀθ. Παπαθανασοπούλου, Βοστίτσας Ἀγκαλιά, Διον. Δ. Μαρκοπούλου, Γεωργίου Ι. Μαρθαλαμάκη, Πεννομάχου καὶ Κεραυνοῦ.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Βοστίτσας Ἀγκαλιά, Ἀθ. Ν. Παπαθανασοπούλου, Διονυσίου Δ. Μαρκοπούλου, Κ. Φουσέκη, Γεωργίου Ι. Μαρθαλαμάκη, Στέλιου Ἀθ. Κυριακίδη, Βασιλείου Γεωργίου Ρίζου, Δημ. Γκιζάνη, Παν. Καψάλη, Κων. Παπαδοπούλου, Ἰωάννη Ἀμούντζα καὶ Σωτηρίου Χρ. Καρλῆ.

∴ Εὐχαριστῶ θερμὰ ΣΤΕΛΙΟ ΑΘ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά.

∴ Δυστυχῶς δὲν μπορῶ νὰ ἱκανοποιήσω τὴν αἴτησή σου ἀγαπητή μου ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΟΥ.

∴ ΚΟΚΚΙΝΕ ΒΡΑΧΕ: Μέσα στὸ γράμμα σου δὲν ὑπῆρχαν χρήματα. Πάντως δημοσιεύω τὶς ἀγγελίες σου. Μέτρησε λέξεις καὶ στεῖλε χρήματα.

∴ Μὰ δὲν μᾶς λὲς τίποτα τὸ νέο ΒΑΣΙΛΕΙΕ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΡΙΖΟ. Ἀσφαλῶς ὁ Ἄλκης Ροδόπουλος, ὁ περίφημος ποιητής μας, εἶναι ὁ Νῖκος Τριανταφυλλόπουλος, φοιτητὴς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς καὶ ἀπὸ τοὺς ἄριστους φίλους μου. Καὶ ὁ Κατεπάνω εἶναι ὁ φίλος μου καὶ ἀδελφός του Ἰωάννης Τριανταφυλλόπουλος. Λίγο - πολὺ μᾶς ἐκόμισες φίλε μου Γλαῦκα εἰς Ἀθήνας.

∴ Ὁ ἐκ Χαλκίδος φίλος μου ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ μὲ κατεκεραύνωσε μὲ ἕνα γράμμα: Τὸ παραθέτω σχεδὸν ὁλόκληρο (παραλείπω ἴσως μερικὲς φράσεις ποὺ δὲν θίγουν τὴν οὐσία): «Μὲ κατάπληξη διάβασα «τὰ ἀποκαλυπτήρια ἑνὸς ἀντιφραφέα». Προτοῦ ἀκόμη τὰ διαβάσω ἐνόμισα ὅτι ὁ φοβερὸς αὐτὸς ἄνθρωπος θὰ εἶχε ξεσηκώσει ὅλο τὸ λογοτεχνικὸ κόσμο ἀπ' ἄκρη σὲ ἄκρη καὶ ὅτι θἆχε ἕνα πλούσιο σὲ ἀντιγραφὲς παρελθόν. Ἀλλὰ γελάστηκα πολύ.

»Τὸ παιδὶ αὐτὸ — γιατὶ παιδὶ ἀσφαλῶς ἦταν — δὲν ἄξιζε τόσο μεγάλο ἐξευτελισμό. Τὸν πληγώσατε πολύ, πάρα πολὺ μέσα στὴν ψυχή. Εἶναι βέβαια κακὸ αὐτὸ ποὖκαμε γιὰ τὸ ὁποῖο κανεὶς δὲν ἀμφιβάλει. Ἀλλὰ ποιὸς δὲν πέφτει σὲ σφάλματα καὶ μάλιστα ὅταν εἶναι νέος ἀκόμη; Ἐλάχιστοι. Διότι ὁ Ἠλίας μὲ αὐτὸ ποὺ ἔπαθε θὰ ἀρχίση νὰ μισῇ τὸ περιοδικό, τὸ κάθε τι ποὺ σχετίζεται μ' αὐτό, ἐμᾶς, τοὺς ἀναγνῶστες καὶ περισσότερο ἐσᾶς ἀπ' ὅλους.

»Εἶμαι βέβαιος πὼς δὲν θὰ τὸν τιμωρούσατε μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο, ἐὰν δὲν σᾶς διαφεύγη, ὅτι τὸ σφάλμα μόνο μὲ τὸ καλὸ διορθώνεται. Ἐγὼ λυπήθηκα πολὺ τόσο γιὰ τὴν πράξη ἐκείνου ὅσο καὶ γιὰ τὴ δική σας. Γι' αὐτὸ δὲν ἦταν καθόλου δίκαιο νὰ τιμωρηθῇ σκληρὰ ἕνας ἀπερίσκεπτος νέος γιὰ νὰ παραδειγματιστοῦν οἱ ἄλλοι ἀναγνῶστες καὶ οἱ πραγματικοὶ ἀντιγραφεῖς οἱ ἐκ συστήματος».

Δὲν συμφωνῶ μὲ τὸν φίλο μου τὸν κ. Χρυσικόπουλο. Δυόμισυ χρόνια τώρα προσπαθῶ μὲ τὸ καλό, προσπαθῶ μὲ συμβουλές, προσπαθῶ μὲ κάθε τρόπο ποὺ οἱ παιδαγωγικὴ μοῦ παρέχει. Συνέχισα μὲ τὸ ἤμερο.! Τίποτα. Εἶπα καὶ ξαναεῖπα πόσο κακὸ εἶναι νὰ ἀντιγράφης ξένες συνεργασίες. Τίποτα. Καὶ τὸν Ἠλία δὲν ἐπρόκειτο νὰ τὸν μεταχειρισθῶ ὅπως τὸν μεταχειρίσθηκα. Ἀλλὰ ὁ ἴδιος φταίει: Ἔπαιξε σημαντικὸ ρόλο στὴν ἀπόφασή μου ἡ ἐπιστολή του. Καὶ εἰδικὰ ἡ λέξη «Χριστιανός». Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ μπῆκε στὴ μέση νὰ διδάξη χριστιανικὴ «ἀρετὴ» δὲν μπόρεσε νὰ βαστάξω. Τὸ νόσημα παρουσιαζόταν σοβαρό! Σοβαρώτατο. Ἀντὶ νὰ δείξη μεταμέλεια, σὰν Χριστιανὸς νὰ ὁμολογήση τὸ σφάλμα του καὶ νὰ ζητήση συγγνώμη ἦρθε νὰ διδάξη χριστιανικὴ ἀρετὴ καὶ εὐσυνειδησία. Μπορεῖ τώρα ὁ Χρῖστος Δ. Ἠλίας νὰ μὲ μισήση. (Θὰ τὸ κάμη αὐτὸ ἂν δὲν ἔχει μυαλό). Ἀλλὰ σὰν μεγαλώση λίγο θὰ μὲ εὐγνωμονῇ πολύ! Θὰ θεωρήση αὐτὸ ποὺ τοῦ ἔκαμα σὰν κάτι ποὺ τὸν ὠφέλησε στὴ ζωή. Εἶσαι νέος, φίλε Χρυσικόπουλε, ἀκόμη! Καὶ δὲν μπορεῖς νὰ φαντασθῇς πόσο κόπο μᾶς κάνει νὰ δείχνουμε σκληρότητα, ἐμεῖς ποὺ κάθε ἄλλο παρὰ σκληροὶ εἴμαστε. Μὰ τὸ καθῆκον μου μοῦ ἐπέβαλε αὐτό. Καὶ θὰ δείξω τὴν ἴδια σκληρότητα στὸ ἑξῆς σ' ὅλους τοὺς ἀντιγραφεῖς.

∴ Γιὰ τὴν τάξη ποὺ πᾶς καὶ γιὰ τὴν ἡλικία σου ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΙΩΣΗΦΙΔΗ τὸ «Ἄνοιξη» σου ἀρκετὰ καλό. Ἀλλὰ ὄχι ἀκόμη δημοσιεύσιμο. Νὰ ἐργάζεσαι καὶ μιὰ μέρα μπορεῖ νὰ γράψης κάτι τὸ ἀρκετὰ καλό!

∴ Καλὸ τὸ «Γκρίζο Σκυλὶ» ΒΟΣΤΙΤΣΑΣ ΑΓΚΑΛΙΑ.

∴ Καὶ τὸ δικό σου ΔΙΟΝ. Δ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΕ. Τὸ «Στὴν τεμπελιὰ» ἔχει ἀρκετὸ πνεῦμα, ἀλλὰ θὰ μποροῦσε, μὲ περισσότερη προσπάθεια, νὰ εἶναι κάτι καλλίτερο. Τὸ δημοσιεύω πάντως ἐδῶ:

Ὦ! Τεμπελιὰ πῶς θἄθελα
γλυκὰ γιὰ νὰ σὲ ψάλλω
τὴν τόση καλωσύνη σου
στὸν κόσμο νὰ ἐκβάλλω!

Τὸ εἶχα μάλιστα σκοπὸ
ν' ἀρχίσω αὐτὴ τὴν ὥρα
μὰ Τεμπελιὰ συγχώραμε
γιατὶ βαριέμαι τώρα...

Ἐκεῖνο μάλιστα τὸ «ἐκβάλλω» σοῦ προκαλεῖ τὸ εἰρωνικὸ μειδίαμα, καὶ ὄχι τὸ γέλιο!

∴ Ἕνας νέος ἀπὸ τὴν παιδόπολη Ἁγίου Ἀνδρέου Ἀττικῆς κάνει μιὰ πράξη ποὺ θὰ μποροῦσα νὰ τὴν χαρακτηρίσω πολὺ αὐστηρά. Εἶναι μιὰ πράξη ποταπὴ καὶ πρόστυχη. Κρῖμα ποὺ εἶναι τρόφιμος στὴν παιδόπολη. Ἀπὸ καιρὸ ὁ νέος αὐτὸς μοῦ στέλνει γράμματα μὲ ξένες ὑπογραφὲς καὶ ἰδίως μὲ τὴν ὑπογραφὴ ΙΑΚΩΒΟΣ ΨΑΡΡΑΣ. Καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ καὶ ποιήματα μὲ τὴν ὑπογραφὴ «Ἰάκωβος Ψαρρᾶς». Τὸν προειδοποίησα ἐγκαίρως. Τὴν πρώτη φορὰ μὲ τρόπο. Τὴ δεύτερη καὶ τρίτη φορὰ ἐντονώτερα. Τώρα ἡ προειδοποίησή μου εἶναι ἡ τελευταία! Τὸν καλῶ τὸ ταχύτερο νὰ μὲ πληροφορήση τί ἐπιδιώκει μ' αὐτὴν τὴν πλαστογραφία ποὺ κάνει; Νὰ ξεγελάση ἐμένα; Τὸ εἶδε πὼς δὲν μὲ ξεγέλασε. Νὰ ἐκθέση τὸν Ἰάκωβο Ψαρρᾶ; Δὲν τὰ καταφέρνει. Μπορῶ νὰ ξεχωρίσω μέσα σὲ 100 γράμματα τὸ γραφικὸ χαρακτῆρα τοῦ Ψαρρᾶ ὅπως καὶ τὸ δικά του (τοῦ φίλου μου ἀπὸ τὴν παιδόπολη). Καὶ νὰ εἶναι βέβαιος ὁ ἐπιστολο-

γράφος μου πὼς τὸν ξέρω πολὺ καλὰ ποιὸς εἶναι. Περιμένω λοιπὸν νὰ μὲ πληροφορήση γιατὶ ἔκαμε ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία. Νὰ ζητήση συγγνώμη καὶ νὰ μὲ πείση πὼς μετανόησε! Ἀλλοιῶς ἀπεκδύομαι πάσης εὐθύνης. Καὶ θὰ παρακαλέσω τὸν φίλο μου τὸ Χρυσικόπουλο νὰ μὴ μὲ κατηγορήση κατόπιν γιὰ «σκληρότητα» ἢ γιὰ ἔλλειψη... παιδαγωγικῶν τρόπων!!! Ὅποιος κάνει μιὰ πράξη ὄχι καλή, νὰ ἔχη ὑπ' ὄψη του ὅτι θὰ πληρώνη. Καὶ θὰ συγχωρεῖται ὅταν εἰλικρινὰ μετανοεῖ.

⁂ ΣΤΕΦΑΝΕ ΤΖΩΤΖΗ: Ψηφίζεις πρόωρα. Τὸ ψηφοδέλτιό σου δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄφη. Περίμενε ὁδηγίες. Σοῦ ἐπαναλαμάνω: Τὸ ψηφοδέλτιό σου δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψη.

⁂ Καλὲς οἱ συνεργασίες σου ΙΩΑΝΝΗ ΛΙΟΝΤΟ. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ τὶς εὐχές σου σ' εὐχαριστῶ. Ὁ Θεὸς νὰ ὁδηγῇ τὰ βήματά σου στὸν καλὸ δρόμο!

⁂ Δὲν νομίζω πὼς ἔχεις πέρα ὣς πέρα δίκιο ἀγαπητέ μου φίλε ΔΗΜ. ΚΟΥΣΑΗ. Καὶ οἱ πεννομαχίες συντελοῦν στὴν ψυχαγωγία τοῦ παιδιοῦ καὶ οἱ ἀθλητικὲς εἰδήσεις ποὺ δημοσιεύουμε συντελοῦν στὴ δημιουργία ἀθλητικῆς κινήσεως σ' ὅλη τὴ χώρα. Κι' αὐτὸ δὲν εἶναι κάτι τὸ χωρὶς σημασία!

⁂ Οἱ ἀριθμοὶ ποὺ βάζω ΘΕΟΔΩΡΕ ΜΟΥΝΤΟΚΑΛΑΚΗ δίπλα σὲ ὡρισμένες ἀγγελίες ἔχουν καθαρῶς λιγιστηριακὴ σημασία. Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς εἶναι τῆς καταστάσεως καὶ ὁ δεύτερος ὁ αὔξων ἀριθμὸς τῆς καταχωρήσεως τῶν χρημάτων ποὺ ἔστειλε ὁ πεννομάχος. Ἔτσι εἶναι εὔκολος ὁ ἔλεγχος τοῦ ποιὸς πλήρωσε παὶ ποιὸς ὄχι. Δὲν θὰ ἤθελα νὰ μιλήσω γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα: τῶν παλιῶν παιδικῶν περιοδικῶν. Θὰ εἶχα πολλὰ νὰ πῶ. Καὶ νὰ σᾶς ἀποδείξω ὅτι ἔχω δίκιο. Καὶ δὲν μετέβαλλα καθόλου γνώμη γιὰ ὅσα εἶπα. Ἴσως δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ τὰ πῶ! Ἀλλὰ ὅ,τι εἶπα εἶναι ὀρθά. Περιορίζομαι σήμερα μόνο νὰ σοῦ πῶ ὅτι τὸ «πεννομάχος» εἶναι ὀρθό! Στέκει λεκτικῶς. Στέκει γραμματικῶς. Πεννομάχος εἶναι ἐκεῖνος ποὺ μάχεται μὲ τὴν πέννα. Ὅπως ξιφομάχος εἶναι ἐκεῖνος ποὺ μάχεται μὲ τὸ ξίφος. Καὶ λέμε τὴν λέξη «λογομαχία». Τὸ «Μεταξυμάχοι» ἀπὸ ποῦ θὰ τὴν φτιάσουμε. Αὐτὸς ποὺ μάχεται μὲ τὸ «μεταξύ». Ἀλλὰ τὸ μεταξὺ εἶναι ἐπίρρημα ἂν δὲν κάνω λάθος! Καὶ μ' αὐτὸ κανένας δὲν μάχεται. Ἐκτὸς — γιὰ νὰ κάμω φθηνὸ πνεῦμα — ἂν μπῆ «μεταξὺ» δυὸ ποὺ μαλλώνουν καὶ φάη αὐτὸς ὅλες τὶς γροθιές. Μὰ καὶ τότε παιδί μου δὲν εἶναι «μεταξυμάχος». Εἶναι «μεταξυκαρπαζοεισπράκτορας». Μὴ μοῦ πῆς ἡ στήλη ἦταν «μεταξύ μας» καὶ ἀπὸ τὸ μεταξύ μας βγῆκε τὸ «μεταξυμάχος». Τὸ ξέρω! Μὰ ἡ λέξη καὶ μὲ αὐτὴ τὴ δικαιολογία δὲν στέκεται σὲ κανένα μὰ ἀπολύτως σὲ κανένα γραμματικὸ κανόνα. Καὶ ἐκεῖνοι ποὺ δημιούργησαν τὴ λέξη ἦταν ἀγράμματοι. Καὶ ἡ λέξη αὐτὴ δὲν πρόκειται νὰ μπῆ σὲ κανένα ἀπολύτως λεξικό. Ἐνῶ ἡ δική μας «πεννομάχος» εἶναι λέξη ποὺ ὑπάρχει! Ὅσο γιὰ τὶς ἐγκρίσεις τοῦ ὑπουργείου Παιδείας, ἄφησέ τες καὶ μὴ τὶς μελετᾶς. Τώρα — καὶ ἀπὸ τῆς στήλης πρωϊνῆς ἐφημερίδας τοὺς ἐκοπάνησα ἕνα δυὸ φορὲς — οἱ σύμβουλοι βάζουν μιὰ τάξη στὸ ζήτημα τῶν ἐγκρίσεων καὶ συστάσεων βιβλίων.

⁂ Τὰ δυὸ νέα σου ποιήματα ΚΩΣΤΗ ΔΕΙΛΗΝΕ θὰ δημοσιευθοῦν ἔξω ἀπὸ τὴ σελίδα τὰ «Παιδιὰ γράφουν».

⁂ Βρίσκω ἐξαιρετικὰ ὡραῖο τὸ ποίημά σου ΓΕΩΡΓΙΕ ΕΥΑΓ. ΑΛΑΒΑΝΗ (καλὰ διάβασα τὸ ὄνομά σου;).

⁂ Θὰ προτιμοῦσα ὁ «Ἕνας ἀναγνώστης» ποὺ μοῦ γράφει ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη γιὰ τὰ «ἄσεμνα δημοσιεύματα» νὰ ἔβαζε τὴν ὑπογραφή του! Αὐτὸ εἶναι τὸ πιὸ σωστό. Τὸν βεβαιῶ ὡστόσο ὅτι συμφωνῶ ἀπολύτως, μὲ ὅσα γράφει. Ἀλλὰ ἀποφεύγω σήμερα σχόλια ἐδῶ. Καὶ ἔστειλα τὸ γράμμα στὴν κυρία «Μαρίνα Κ.» γιὰ νὰ δώση τὴν ἀπάντηση ἢ καλλίτερα νὰ χειρισθῆ αὐτὸ τὸ πολὺ ἐνδιαφέρον θέμα.

⁂ Καλὸ τὸ ποίημά σου καὶ τὸ πεζό σου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΕ.

⁂ Βρίσκω πολὺ καλὸ τὸ ποίημά σου ΓΙΑΝΝΗ ΓΟΥΣΕΤΗ καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

Δώδεκα χρόνια πέρασαν ἀπ' τὴν ἡμέρα ἐκείνη
ποὺ ὁ λεβεντόκαρδος λαὸς τ' ἀθάνατο ἔκραξε ΟΧΙ.
Δώδεκα χρόνια πέρασαν καὶ τοῦ πολέμου ἡ δίνη
δὲν ἔσυρε ἀπὸ πάνω μας τὴ μαύρη της ἀπόχη.

Δώδεκα χρόνια πέρασαν ἀπ' τὴ μεγάλη μέρα,
ποὺ τῆς Ἑλλάδας τὰ παιδιὰ σὰ φλογερὸ καμίνι
φωνάξαν στὴν ἀδιάντροπη τοῦ φασισμοῦ φοβέρα
τ' ἀξέχαστ' ΟΧΙ, ποὺ ποτὲ ἀπ' τὶς καρδιὲς δὲ
(σβύνει.

Δώδεκα χρόνια πέρασαν π' ἀντήχησε τ' ΑΕΡΑ!
ποὺ σήμανε τὴν ἀπαρχὴ ἑνὸς σκληροῦ ἀγώνα,
ποὺ κεῖ στῆς Πίνδου τὶς κορφὲς βρόντηξε ἡ πρώτη
(σφαῖρα
κι' ἄρχισε ἡ μάχη ἡ θρυλικὴ τοῦ νέου Μαραθῶνα.

Δώδεκα χρόνια πέρασαν. Ὅλο σφαγὲς καὶ θρῆνοι,
πόλεμοι, μάχες, σκοτωμοί, ἀγῶνες καὶ θυσίες,
κι' ἀκόμα δὲν ἀνοίχτηκε τῆς εὐτυχίας ἡ κρήνη,
μῖσος ἀκόμη καὶ σφαγές, διχόνοια καὶ κηδεῖες.

Δώδεκα χρόνια πέρασαν κι' ἀκόμα ἡ ὥρια εἰρήνη,
τὸ ζηλευτὸ τὸ θρόνο της δὲν ἔστησε στὴν πλάση.
Παντοῦ ἡ φοβέρα ἁπλώνεται. Παντοῦ ἀντηχοῦνε
(θρῆνοι
κι' ἀντὶς γιὰ εἰρήνη πόλεμος μηνυέται νὰ ξεσπάση.

Γι' αὐτὸ ἂς φωνάξουμε ὅλοι μας ὅσο καιρὸς μᾶς
(μένει
κεῖνο ποὺ τότε ἐκράξαμε στῆς Πίνδου κάθε κόγχη
σ' ὅλους τῆς γῆς τοὺς δυνατούς, σ' ὅλη τὴν Οἰ-
(κουμένη
ΟΧΙ στὸν κόσμο ἄλλη σφαγή. Πόλεμος ἄλλος ΟΧΙ!

Καὶ θὰ ἤμουν ἕτοιμος νὰ συμφωνήσω ἀγαπητέ μου Γουσέτη μὲ τὸ τελευταῖο τετράστιχό σου ἂν μπορούσαμε νὰ τὸ ποῦμε τὸ «ὄχι» αὐτὸ ἀποτελεσματικά! Ἀλλὰ ἐμεῖς εἴμαστε πάντα ὑποχρεωμένοι νὰ ποῦμε: Εἴμαστε ἀποφασισμένοι νὰ ζήσουμε μὲ εἰρήνη. Ἀλλὰ ἂν κανεὶς θελήση νὰ ἀπειλήση τὴν ἀνεξαρτησία, τὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν ἐλευθερία μας, τὴν Ἑλληνικὴ μας τιμή, τότε ὄχι ἐμεῖς οἱ ζωντανοὶ ἀλλὰ καὶ οἱ πέτρες θὰ σηκωθοῦν γιὰ νὰ ὑπερασπίσουν τὰ ἰδανικά μας αὐτά. Κι' ἀκόμη: Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἕτοιμοι γιὰ κάθε θυσία προκειμένου νὰ ὑπερασπιστοῦν τὴν Ἐθνική τους ἐλευθερία. Τὰ ἑλληνικὰ ὁλοκαυτώματα ἀνὰ τοὺς αἰῶνες καῖνε ἀκόμη στὴν ψυχή μας καὶ μᾶς δείχνουν μὲ τὸ φῶς τους τὸ καθῆκον μας.

⁂ Δυστυχῶς δὲν ἐγκρίνω τὴν πρότασή σου ΛΑΜΠΡΟ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΧΑΛΜΟΥΚΗ. Νὰ δημιουργήσουμε μεταξὺ τῶν ἀναγνωστῶν μας κόμματα τὰ ἴδια καὶ ἰσάριθμα μ' ἐκεῖνα ποὺ εἶναι στὴ Βουλή. Καὶ νὰ φτιάσουν καὶ Κυβέρνηση καὶ νὰ προκηρύσσουν ἐκλογές! Πρὸς Θεοῦ. Τί εἶναι αὐτὰ ποὺ μοῦ ζητᾶς; Δὲν γίνονται παιδί μου τέτοια πράγματα. Γιὰ ποιὸ καταστατικὸ μοῦ μιλᾶς; Πάντως ἕνας σύλλογος μπορεῖ νὰ ἀναγνωρισθῇ ἀπὸ τὸ Πρωτοδικεῖο. Ἡ διοίκηση ὅμως τοῦ συλλόγου πρέπει νὰ ἀποτελῆται ἀπὸ πρόσωπα ποὺ συνεπλήρωσαν τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

⁂ Ὄχι ΣΤΕΛΛΙΟ ΑΘ' ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ. Τὸ ψηφοδέλτιό σου ἦρθε πρόωρα. Πρέπει νὰ περιμένετε ὁδηγίες. Σημείωσε: Δὲν ἔλαβα ὑπ' ὄψη μου τὸ ψηφοδέλτιο! Τὸ πέταξα στὸ καλάθι. Θὰ στείλης ἄλλο ἅμα δημοσιεύσω ὁδηγίες. Τὰ βιβλία θὰ σταλοῦν. Τὸ ποίημά σου ὄχι ἐξαιρετικό. Ἁπλῶς καλούτσικο.

⁂ Καλὴ ἡ συνεργασία σου ΜΕΝΕΛΑΕ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ. Σὲ συγχαίρω γιὰ τὰ καλά σου αἰσθήματα καὶ γιὰ τὶς ἑλληνοχριστιανικὲς ἀρχές σου.

⁂ Καλὴ ἡ συνεργασία σου ΣΤΕΦΑΝΕ Π. ΒΑΡΔΟΥΚΑ.

⁂ Καὶ οἱ δικές σου καλὲς ὅπως πάντα ΧΡ. Δ. ΚΟΤΙΝΑ.

⁂ Τὰ ποιήματά σου ἀρκετὰ καλὰ ΠΑΝ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΕ.

⁂ Πολὺ καλὸ τὸ ποίημά σου ΖΩΗ Β. ΛΕΥΚΗ.

⁂ Καὶ τὸ δικό σου ψηφοδέλτιο ΑΛΚΗΣΤΙΣ ΤΣΑΚΙΡΗ εἶναι πρόωρο καὶ συνεπῶς ἄκυρο. Θὰ περιμένης τὴ δημοσίευση τῶν ὁδηγιῶν. Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Γιὰ τὴν ἀντιγραφὴ τοῦ Γ. Ι. Μπουτοπούλου ἔγιναν καὶ ἄλλες καταγγελίες. Ἂς τοὺς γίνη μάθημα νὰ μὴν ἀντιγράφουν!

⁂ Καλὸ ΤΣΙΓΓΑΝΟΠΟΥΛΑ τὸ πεζογράφημά σου.

⁂ Καὶ τὰ δικά σου ἀρκετὰ καλὰ ΣΤΕΦΑΝΕ ΑΝ. ΔΕΡΒΕΝΑΓΑ.

⁂ Ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον καὶ μὲ γοῦστο εἰκονογραφημένο τὸ «Πρωτοβρόχι» σου ΜΑΡΙΑ ΣΤΕΦΟΥ.

⁂ Ἐξαλίστηκα ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΨΑΛΗ γιὰ νὰ βρῶ καὶ νὰ ξεχωρίσω τὶς συνεργασίες σου ἀπὸ τὶς σπαζοκεφαλιές. Τὰ ποιήματά σου αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν λένε καὶ πολλὰ πράγματα. Διαγωνισμὸ κάποιον θὰ προκηρύξω! Μερικὲς ἀπὸ τὶς συστάσεις σου βρίσκω ὀρθές.

⁂ Δὲν μοῦ γράφεις ΖΗΝΩΝ ΣΓΟΥΡΑΚΗ ποιὰ Κυψέλη εἶναι ἀντιγραφή. Γράψε μου. Γιὰ τὸν Μπουτόπουλο καθὼς εἶδες ἡ καταγγελία ἔγινε.

⁂ Καλὸς ὁ διάλογος ΑΝΤΩΝΙΕ ΘΕΟΦΙΛΑΚΟ.

⁂ Εὐχαριστῶ ΛΑΜΠΡΟ ΝΤΕΤΣΙΑ γιὰ τὸ τόσο εὐγενικὸ γράμμα σου.

⁂ Σᾶς εὐχαριστῶ ΚΩΝ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ καὶ ΙΩΑΝΝΗ ΑΜΟΥΝΤΖΑ γιὰ τὰ καλά σας λόγια.

⁂ Πολὺ μὲ συγκίνησαν ΣΩΤΗΡΙΕ ΧΡ. ΚΑΡΛΗ τὰ τόσο καλά σου λόγια.

⁂ Καλὸ τὸ «Παραμυθάκι» ΑΓΗΣΙΛΑΕ ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ.

⁂ Καλὰ τὰ ποιήματά σου ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΥΡΡΟ.

⁂ Δικό σου εἶναι τὸ «Ζηρὸ» ΘΕΟΦΑΝΗ ΖΑΧΑΡΗ;

⁂ Καλὰ καὶ τὰ δυό σου ΚΕΡΑΥΝΕ.

Ἀπάντησα σ' ὅλες τὶς ἐπιστολὲς ποὺ εἶχα στὰ χέρια μου μέχρι τῆς 28 Σεπτεμβρίου.

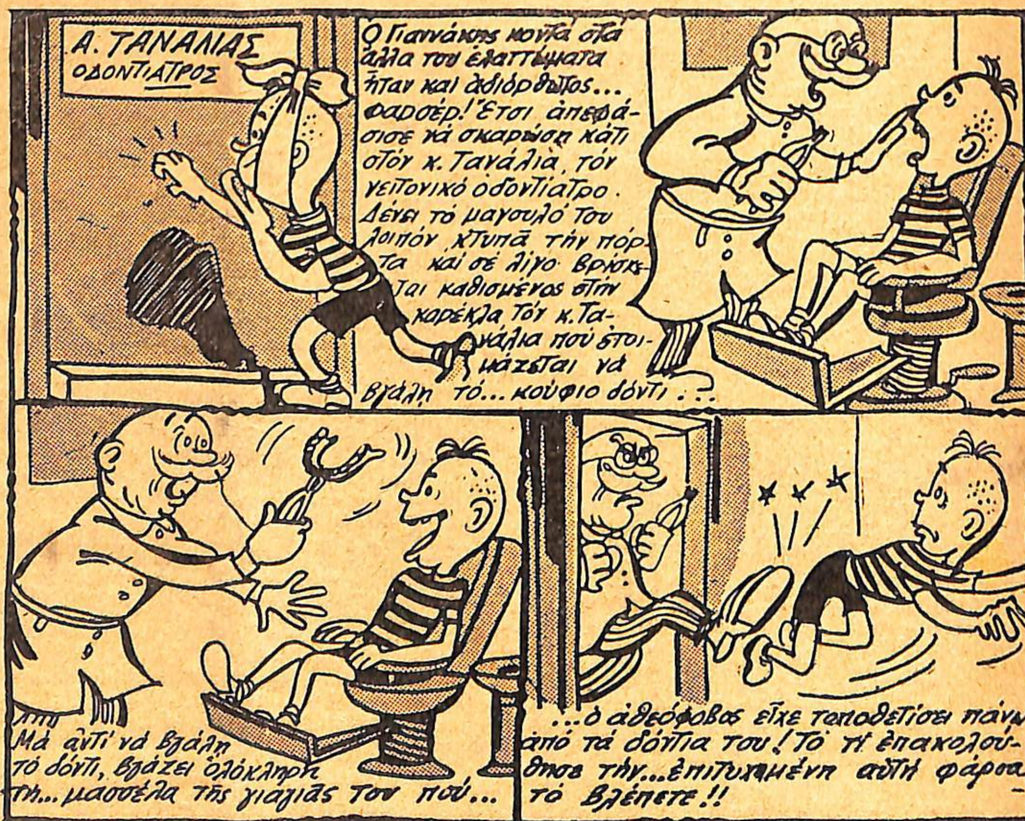
◇◇

Ἔγκριση ψευδωνύμων

Ἐνεκρίθησαν τὰ ἑξῆς ψευδώνυμα:

Ἄγγελος τῆς Προσευχῆς, Ἄγουρο Μανταρίνι, Ἀρχοντόπουλο τῆς Ἄρτας, Ἀταλάντη, Βοστίτσας Ἀγκαλιά, Διαβάτης Κ. Κ., Λάκης Μιχαηλίδης, Μέλισσες, Μοιραῖο Ἀκρογιάλι, Μυριάμ, Νῖκος Ἀνίκητος, Τρελλὲς Πεταλουδίτσες, Τρίπλεξ Ἀόρατος, Ὕμνος τῆς Νεότητος, Χαϊδεμένη, Δυὸ Διαβολάκια, Ἐλεύθερος Κύπριος, Κόκκινος Βράχος, Κυπριακὸς Πόθος, Οὐρανοκατέβατη.

Ὁ Γιαννάκης ἀδιόρθωτος φαρσέρ

Περνάτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΜΕΣΟΣΤΙΧΙΔΑ

Τὰ δεύτερα γράμματα τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε, σχηματίζουν τὸ ἀρχικὸν γράμμα τοῦ ὀνόματος καὶ ὁλόκληρον τὸ ἐπίθετον ἥρωος τοῦ 21.

1) Ἀρχαία θεά.
2) Ἀρχαῖον ὅπλον.
3) Ἐμπνέει τοὺς ποιητές.
4) Γυναικεῖον ὄνομα.
5) Ἑλληνικὸ νησί.
6) Μονὰς βάρους.
7) Νότα.
8) Ὁ ἑλληνικὸς εἶναι μικρὸς ἀλλὰ ἔνδοξος.
9) Γνωστὴ μάρκα σοκολάτας.
10) Αὐτὴ τὴ στιγμή.
11) Ἐποχή.
12) Κλωστή.
13) Ἤπειρος.

Ε. Κ. Κολοκοτρώνης
Λανιὰ

ΓΙΝΕ ΜΑΓΟΣ

Πέστε σὲ κάποιον νὰ γράψη τὸν ἀριθμὸ τοῦ σπιτιοῦ του. Κατόπιν νὰ τὸν διπλασιάση καὶ νὰ προσθέση καὶ 5. Τὸν ἀριθμὸ ποὺ θὰ βρῆ νὰ τὸν πολλαπλασιάση ἐπὶ 50 καὶ ἀφοῦ προσθέσει τὴν ἡλικία του νὰ σᾶς πῆ τὸ γινόμενον. Ἐὰν σεῖς τώρα στὸν ἀριθμὸ ποὺ θὰ σᾶς πῆ προσθέσετε 365 καὶ ἀφαιρέσετε κατόπιν 615 θὰ ἔχετε στὰ δυὸ τελευταῖα ψηφία τὴν ἡλικία καὶ στ' ἄλλα, τὰ πρῶτα, τὸν ἀριθμὸ τοῦ σπιτιοῦ του. Δοκιμάστε το καὶ θὰ καταπλήξετε.

Ἀν. Πατέλης, Σουφλί.

2) ΚΛΙΜΑΚΩΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

1	Α	Ι				
2		Α	Ι			
3			Α	Ι		
4				Α	Ι	
5					Α	Ι
6				Α	Ι	
7			Α	Ι		
8		Α	Ι			
9	Α	Ι				

1) Νησὶ τοῦ Σαρωνικοῦ. 2) Ἕνας μεγάλος Ρωμαῖος κατακτητής. 3) Τὸ ρῆμα τῶν λωποδυτῶν. 4) Ἡ ἑλληνικὴ εἶναι δοξασμένη. 5) Πόλη τῆς Μακεδονίας. 6) Δὲν λείπει ἀπὸ τὴ σκηνὴ τοῦ θεάτρου. 7) Προφήτης. 8) Πρωτεύουσα Κράτους τῆς Ἀφρικῆς. 9) Θρυλικὸς βασιληᾶς τῶν Ἀθηνῶν.

Δ. Κάρκος, Βόλος

3) ΓΡΙΦΟΣ

Νὰ διαβασθῆ:
Ὠδὴ ὦ γεννήσει τόκοι νεῖκος.

Β. Σιωμόπουλος, Πρέβεζα.

4) ΡΟΜΒΟΣ

Ὁριζόντια καὶ κάθετα: 1) Φωνῆεν. 2) Συμπεραίνει. 3) Ἀρχαῖος θεός. 4) Ἀπαραίτητος γιὰ τὴ ζωή. 5) Σύμφωνο.

Ἀγνὸ Ἑλληνόπουλο

5) ΑΣΤΕΡΙ

Ὁριζόντια: Γυιὸς τοῦ Κλεομβρότου. Κάθετα: Τρομερὸ ψάρι. Διαγώνια: Πόλη τῆς Ἑλλάδος.— Ὀργανώνεται κατὰ τὰς ἀπόκρεω.

Ἀθαν. Χρηστάκης

6) ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Διῶξε Ρ καὶ βάλε Β
καὶ ἰδοὺ τὶ θὰ συμβῆ·
τὴν γραμματικὴ θ' ἀφήσης
στὴ Βουλὴ θὰ μὲ ζητήσης.

Ἀλεξ. Μακρουλάκης
Φυλακτὴ Σουφλίου

7) ΑΙΝΙΓΜΑ

Κι' ὅσο ὁ μπάρμπας χαμηλώνει
τόσο ἡ κόρη του κονταίνει
Κι' ὅσο ὁ μπάρμπας χαμηλώνει
τόσο ἡ κόρη του μικραίνει.

Παναγ. Μπουσούνης

8) ΦΩΝΗΕΝΤΟΛΕΙΠΟ

—γ— π — τ — — λλ — λ — — ς.
Τὸ εἶπε ὁ Χριστός.

Γ. Π. Σταματίου

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 67

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1						■					
2		■	■						■	■	
3		■			■		■			■	
4						■					
5			■						■		
6	■			■		■		■			■
7			■						■		
8						■					
9		■			■		■			■	
10		■	■						■	■	
11						■					

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Πόλη τῆς Ἠπείρου.— Τὸ πτέρωμά του εἶναι ὡραιότατον. 2) Μεγάλος ποταμὸς τῆς Γερμανίας. 3) Δυὸ ὅμοια φωνήεντα.— Αἰτιατικὴ προσωπικῆς ἀντωνυμίας. 4) Δὲν διαφέρει καὶ πολὺ ἀπὸ τὴν τρέλλα.— Μᾶς κάνει νὰ ὑποφέρουμε. 5) Ὑποθετικόν.— Βασικὴ τροφή.—Κινεζικὴ νομισματικὴ μονάς. 6) Ἄρθρον στὸν πληθυντικό.— Δηλοῖ ἀόριστα κάτι. 7) Ὄχι ἐγώ.— Σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος.— 21. 8) Δὲν λείπει ἀπ' τὰ πλοῖα.— Τὸν καταλαβαίνουμε εὔκολα. 9) Μόριον.— Νότα. 10) Οἱ ἀχόρταγοι δὲν ἀρκοῦνται σ' αὐτά. 11) Ἕνα ρῆμα ποὺ σημαίνει κάθε ἄλλο παρὰ ἀγάπη.—Γυναικεῖο ὄνομα.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Διακριτικὸν γνώρισμα.—Ἐκεῖ παρέλαβεν ὁ Μωϋσῆς τὰς ἐντολάς. 2) Δὲν ἔχει μυαλό. 3) Τὸ ὑπάρχον.— Ἄρθρον στὸν πληθυντικό. 4) Ἐκεῖ ἔγινε κάποτε ἕνας πολυετὴς πόλεμος.— Ἀνωμαλία τοῦ ὀργανισμοῦ. 5) Δυὸ φωνήεντα.— Πόλις τῆς Πελοποννήσου.— Μιὰ τραγουδίστρια ποὺ τὴν ἀκοῦμε συχνὰ ἀπὸ τὸν Ραδιοφωνικὸ Σταθμό. 6) Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου.— Νότα. 7) Ἄρθρον.— Νησάκι τοῦ Σαρωνικοῦ.—Βυζαντινὴ νότα. 8) Τραπουλόχαρτο.— Ἀπαραίτητη γιὰ συγκεντρώσεις (αἰτ.). 9) Πρόθεσις καὶ ἀριθμητικόν.—Νότα, 10) Πλήρης, συνολική. 11) Εἶναι καὶ αὐτό, εἶδος σκελετοῦ.— Ἡ μεγαλυτέρα τῶν Ἠπείρων.

Σωτήριος Β. Φασούλης

9) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

—Δήμητρα, Μίμη, μήπως πέρασε;
—Ποιὸ καλὲ μητέρα;
—Μὰ δὲν προσέξατε ποὺ σᾶς τὸ εἶπα;

Δ. Κάρκος, Βόλος.

◇

ΛΥΣΕΙΣ 66ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΠΡΟΒΛΗΜΑ

52
74
2096
——
2222

2) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΦΑ—ΣΟΥΛΙ = ΦΑΣΟΥΛΙ.

ΤΡΙΑΙΝΑ

Μ Μ Λ
Η Ε Α
Λ Τ Β
ΑΡΑΔΑ
Ξ
Α
Σ

3) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

1) Τσαλαπετεινός. 2) Ἀλάτι, 3) Πετεινός, 4) Πέννα, 5) Τέννις. 6) Ἴον.

4) ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ ΤΑ ΚΕΝΑ

Σ Κ Λ Α Β Ο Σ
Σ Κ Ο Υ Φ Α Σ
Σ Ω Τ Η Ρ Η Σ
Σ Π Α Ρ Τ Η Σ
Σ Ο Υ Η Δ Ο Σ
Σ Κ Ο Υ Φ Ο Σ
Σ Ο Λ Ω Μ Ο Σ

5) ΕΛΛΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟ

ΜΗ ΜΟΥ ΤΟΥΣ ΚΥΚΛΟΥΣ ΤΑΡΑΤΤΕ.

6) ΑΣΤΕΡΙ

Κ Κ Α
Α Α Ι
Λ Ν Ν
Π Α Λ Α Μ Α Σ
Β Δ Μ
Λ Α Α
Α Σ Σ.

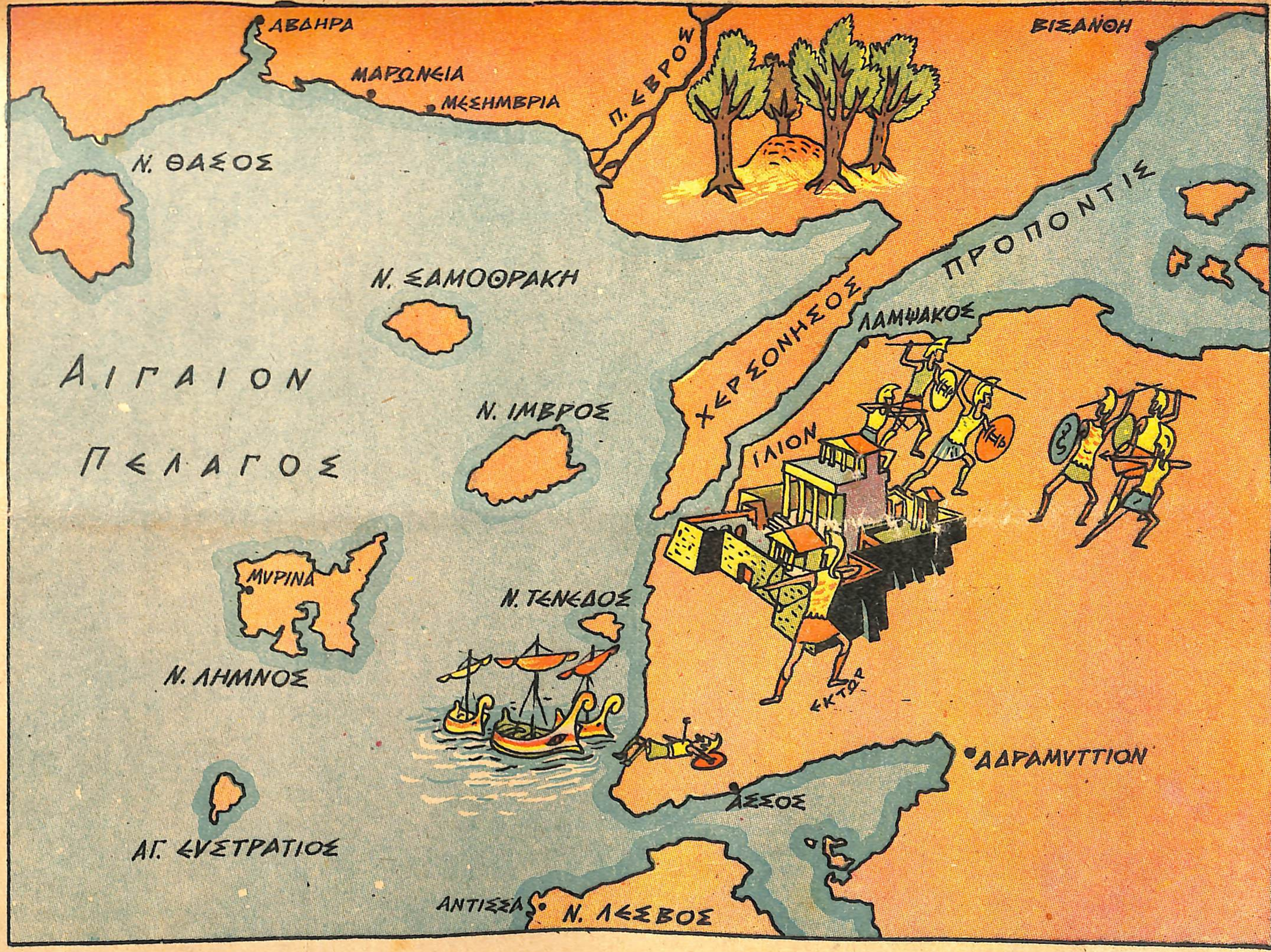
7) ΔΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) ΡΑπτης
2) ΙΘάκη
3) ΜΑρόκο
4) ΙΝα
5) ΝΑὸς
6) ΙΣαυρος

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 66

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΦΑΝΗ — ΝΙΚΗ, 2) ΙΛΑΡΑ — ΜΕΣΟΝ, 3) ΑΣ — ΑΠΟ — ΒΙΑ — ΝΙ, 4) ΤΟΝ — ΩΡΑΙΑ — ΔΙΑ, 5) ΣΙΑ — ΙΝΑ — ΡΙΣ, 6) ΣΙΓΑ — ΣΩΟΣ, 7) ΝΑ — ΡΥ, 8) ΦΟΡΤ — ΒΑΛΣ, 9) ΠΩΣ — ΟΡΑ — ΑΑΡ. 10) ΔΑΣ — ΙΤΕΑΝ — ΜΗΝ, 11) ΩΣ — ΟΝΕ — ΛΩΤ — ΤΙ, 12) ΡΑΣΠΑ — ΕΙΡΩΝ, 13) ΑΣΤΗ — ΚΑΡΑ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΦΙΑΤ — ΔΩΡΑ, 2) ΑΛΣΟΣ — ΠΑΣΑΣ, 3) ΝΑ — ΝΙΣ — ΦΩΣ — ΣΤ, 4) ΗΡΑ — ΑΙΝΟΣ — ΟΠΗ 5) ΑΠΩ — ΓΑΡ — ΙΝΑ, 6) ΟΡΙΑ — ΤΟΤΕ, 7) ΑΝ — ΡΕ, 8) ΒΙΑΣ — ΒΑΑΛ, 9) ΜΙΑ — ΩΡΑ — ΝΩΕ, 10) ΝΕΑ — ΡΟΥΛΑ — ΤΙΚ, 11) ΙΣ — ΔΙΣ — ΣΑΝ — ΡΑ 12) ΚΟΝΙΣ — ΡΗΤΩΡ, 13) ΗΝΙΑ — ΜΙΝΑ.

ΑΒΔΗΡΑ
ΜΑΡΩΝΕΙΑ
ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ
Π. ΕΒΡΟΣ
ΒΙΣΑΝΘΗ
Ν. ΘΑΣΟΣ
Ν. ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ
ΑΙΓΑΙΟΝ
ΠΕΛΑΓΟΣ
Ν. ΙΜΒΡΟΣ
ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ
ΠΡΟΠΟΝΤΙΣ
ΛΑΜΨΑΚΟΣ
ΙΛΙΟΝ
ΜΥΡΙΝΑ
Ν. ΤΕΝΕΔΟΣ
Ν. ΛΗΜΝΟΣ
ΕΚΤΩΡ
ΑΔΡΑΜΥΤΤΙΟΝ
ΑΣΣΟΣ
ΑΓ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ
ΑΝΤΙΣΣΑ
Ν. ΛΕΣΒΟΣ